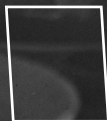

Dinamiskā pilsēta

VALMIERA
2027

Eiropas kultūras
galvaspilsēta | Kandidātpilsēta

Karš Eiropā ir mainījis visu.

Nē.

No tā nevar novērsties.

Vienkārši nav iespējams turpināt darīt to pašu, ko mēs darījām pirms kara. Latvijā, kur vēsturiskā refleksija par 20. g.s. postošākajiem kariem vienmēr bijusi identitātes serdē, mēs šo katastrofu izjūtam īpaši asi. Vēl jo vairāk – karos iznīcinātajā Valmierā. Mums uzreiz, tajā pašā nakts stundā, bija skaidrs, ko tas nozīmē. Mēs to pārāk labi atceramies. Varbūt labāk nekā nācijas, kuru vēsturē pēdējais pasaules karš beidzās nu jau tālajā 1945. gadā. Jo mums bija jāgaida un jācinās vēl gandrīz pusgadsimts. Visas ierastās lietas pēc 24. februāra pēkšņi mainīja savu nozīmi. Šodien tu atver savu nepabeigto dzejoli un nevari to turpināt, jo tas nākamais, vienīgais iespējamais vārds vairs neizriet no pirmskara rindiņas. Gribi atbildēt uz pirmskara saņemto vēstuli un saproti, ka tavu atbildi tagad saņems pavisam cits cilvēks. Ieslēdz atliktu populārzinātnisko lekciju un nesaproti, kāpēc tevi kādreiz vispār varēja interesēt augu luminiscence.

Taisies aizpildīt aili "Projekta aktualitāte" kādā pieteikumā un apzinies, ka tev nav ko tajā ierakstīt. Mēģini atgriezties domās pie sen lolotās idejas un vairs neredzi, kas tajā vēl nesen neļāva tev aizmigt. Paņem rokās iesāktu grāmatu un starp rindiņām izlasi, ka tev šobrīd vajadzētu atrasties humānās palīdzības šķirošanas punktā. Vairs nav jāmeklē veiksmīgāki formulējumi. Bet iedarbīgāki. Nav vajadzīgi efektīgi žesti, bet efektīva darbība. Daudzas lietas, kas tevi padarīja aizņemtu, tagad var nevis atlikt, bet atcelt.

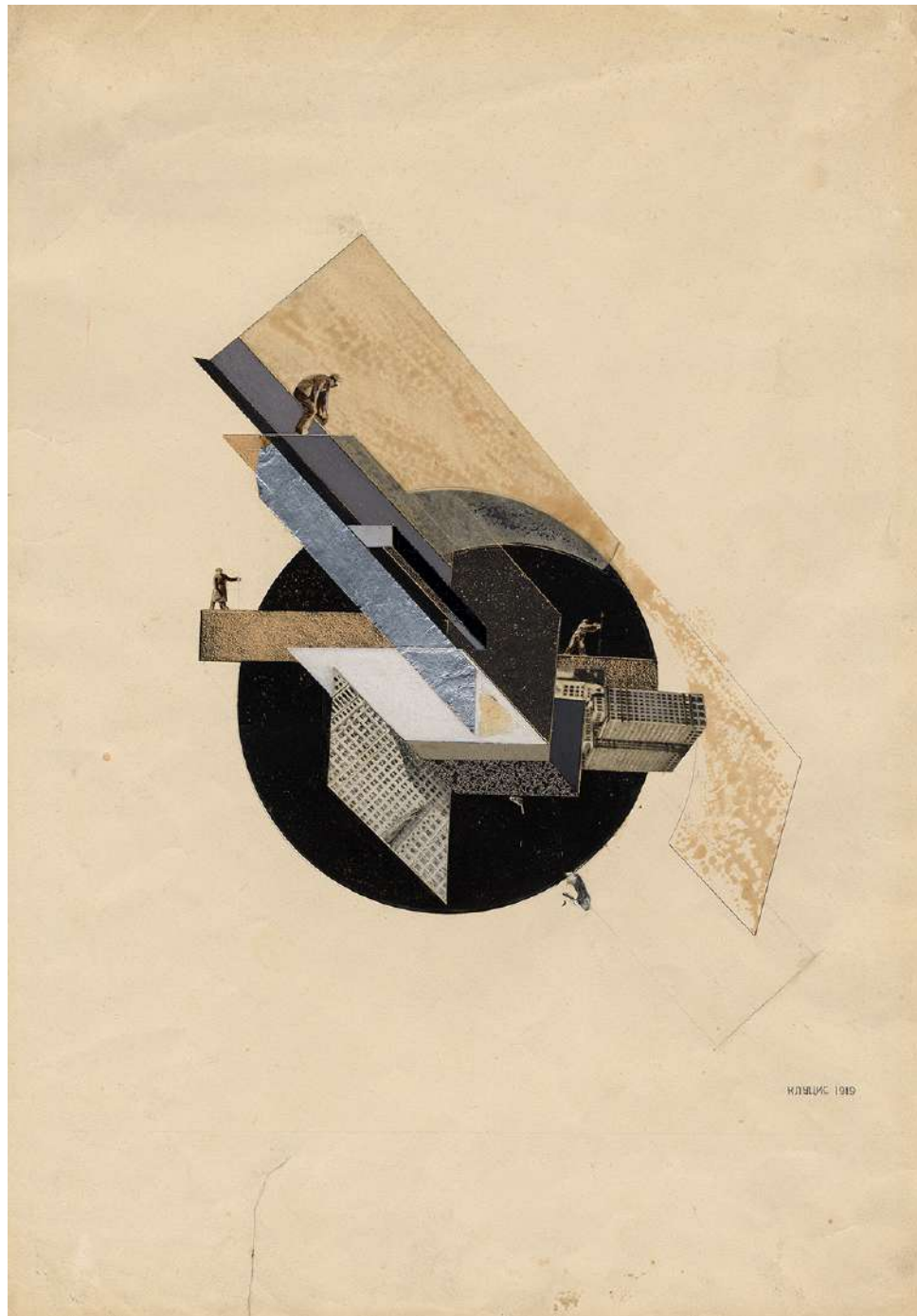
Tad kāda vispār ir jēga tam, ko mēs darām? Kāda īsti nozīme šobrīd ir jebkuriem no mūsu pirmskara plāniem? Varbūt to visu vienkārši vairs nevajadzēs. Vai nav pilnībā jāpievēršas kaut kam patiesi akūtam? Vai tu šobrīd cīnies ar maksimālu atdevi? Vai tu uzņemies visus brīvprātīgos pienākumus, ko vien vari paviļkt? Vai tiešām karš atceļ visu un to, ko mēs mīlam, ko uzskatām par savām vērtībām, padara mazvērtīgu?

Ekoloģiskā domāšana, ilgtspējība, multikulturālisms, iekļaušana, līdzdalība, iecietība, atbildīga rīcība, labklājība un citas Eiropas progresīvās vērtības nevar zaudēt savu aktualitāti, kamēr vien pastāv cilvēce. Pat ja mums ceļā uz 2027. gadu nāksies braukt palīgā mūsu ukraiņu draugiem atbrīvot Kijivas ielas no drupām, mūsu – šobrīd tikai uz papīra – fiksētajiem plāniem ir nepārvērtējama nozīme. Varbūt pat lielāka nekā pirms šī kara sākuma. Šajos dokumentos mēs fomulējām savu maksimumu, savu projektu par pienācīgu nākotni, tādu, kādu mēs to gribam Eiropai, tādu nākotni, kurai veltījām savas līdzšinējās dzīves. Vēl vairāk nekā parasti te kultūra uzņēmusies civilizācijas atmiņas lomu. Savās vizijās mēs saglabājam pasauli, kādai tai jābūt – pa lielam un pa labam – pat ja tam vairs nav lemts piepildīties. Saglabājam līdz labākiem laikiem.

Mēs tagad šo pierakstām, lai labāk atcerētos savu stāstu par normalitāti. Par normālu cilvēku normālu dzīvi normālā pasaulē.

Dzejnieks:

Artūrs Punte

Gustavs Klucis (1895–1938)
Papīrs, fotomontāža, kolāža,
guaša, grafīts, alumīnija folija.
37,6 x 25,8 cm.

Dinamiskā pilsēta. 1919.
Latvijas Nacionālā mākslas muzeja
kolekcija. Inv. nr. VMM Z-6701

Ievads: VISPĀRĪGI
JAUTĀJUMI (Q1)

Q1

Vai starplaikā starp priekšatlasī un galīgo atlasī ir mainījusies iepriekš aprakstītā EKG programmas koncepcija? Ja tā ir, lūdzu, aprakstiet jauno koncepciju un pamatojiet, kāpēc programmas koncepcija ir mainījusies.

“Konversija – process, lai pārvērstu vienu lietu citā, lai mainītu dzīvesvietas izmantošanas veidu” (Kembridžas vārdnīcas skaidrojums).

Mēs esam pārliecināti par to, kur esam un kur vēlamies būt. Tāpēc Valmiera2027 programmas vadmotīvs joprojām ir **KONVERSIJA**, jo aizsāksim procesus, kuros piedzīvosim būtiskas domāšanas un attieksmes izmaiņas, kopā ar iedzīvotājiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un starptautiskajiem partneriem veidojot Valmieru kā mikrolielpilsētu – izcilu dzīvesvietu cilvēkiem, kurus interesē kultūra, ekonomika un ilgtspējīga vide.

Patlaban esam norīši, sarunu, produktīvu diskusiju strāvojumā, un paši esam strāvas avots! Uzdodam sev, novada kultūras kopienai un visai sabiedrībai neērtus jautājumus un kopīgi meklējam atbildes. Veidojam starptautiskas partnerības, iepazīstam un pārņemam Eiropas partneru pieredzi. Kā liela, darbīga saime kopīgi mācāmies saskatīt kultūras dziļuma un iespēju plašuma perspektīvu un tās sniegtās iespējas, risinām ilgtspējas jautājumus, lai tagadnes rīcība radītu labu un drošu pamatu nākotnes sabiedrībai.

Veidojot Valmiera2027 programmu, meklējam risinājumus vairākiem nozīmīgiem izaicinājumiem, kas ir aktuāli ne tikai novadam un Latvijai, bet arī daudzām pilsētām un kopienām Eiropā un pasaulē. Tos esam izklāstījuši Eiropas dimensijas nodaļā. Mūsu EKG programmas mērķi nav mainījušies:

PAMANI UN ATZĪSTI MŪS! Mēs ticamies kļūt par valsti, Eiropā un visā pasaulē pamanītu un atzītu kultūrvietu. Būt pamanītiem un atzītiem mums nozīmē vispirms atzīt pašiem sevi, novērtēt un lepoties ar savām kultūras tradīcijām un sasniegumiem, kā arī veidot sevi un sabiedrībā empātiju un toleranci pret dažādību un būt atvērtiem pret citām kultūrām. Mēs veidosim individu un visas kopienas pašapziņu un transformēsim savu redzējumu un attieksmi.

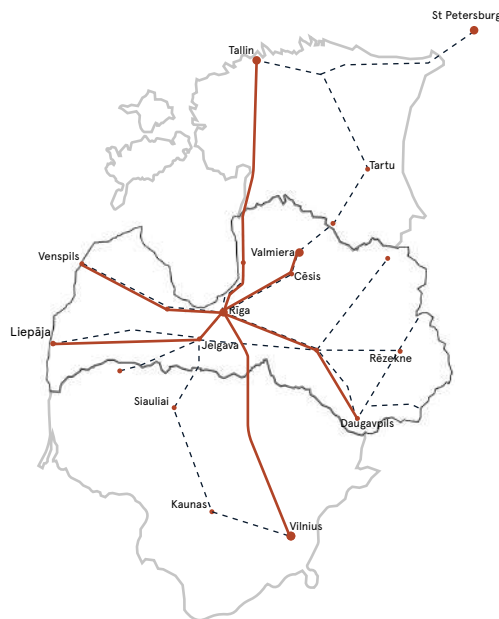
Valmiera2027

AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU! Mēs atzīstam, ka atrodamies pie kultūras plaisas. Mūsu nodoms un mērķis ir aizpildīt šo plaisu ar jaunu, daudzveidīgu laikmetīgās kultūras piedāvājumu un saturu, kas balstās tradicionālajā kultūrā un ir veidots radošās partnerībās ar daudzām Eiropas un pasaules kultūras organizācijām un iniciatīvām. Mēs veidojam savā novadā kvalitatīvi jaunu kultūrtelpu, kurā ir vieta radošai izpaušmei un jaunradei un kur ikviens cilvēks var kļūt par kultūras radītāju un tās dāvētā piedzīvojuma saņēmēju.

VEIDOJAM ILGTSPĒJĪGU VIDĪ! Ar kultūras procesu palīdzību mēs veidosim izpratni un atbildību par ilgtspējību un dažādu sabiedrības grupu mijiedarbībā meklēsim atbildes uz lielajiem, sarežģītajiem vides un nākotnes jautājumiem. Novadam tas ir īpaši svarīgi, jo esam industrijas un dabas simbiozes salikuma spilgtākais paraugs – rūpniecisko pilsētu ieskauj Gaujas nacionālais parks, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts un lauku teritorijas. Šai unikālajā veidolā mikrolielpilsētai ir jāspēj dziļi un patiesi mijiedarboties ar dabu.

Priekšatlasē mērķus uzlūkojām kā fundamentālus pilārus, kuros balstām savu izvēli. Tagad tos redzam un pieņemam kā strāvojumus, dinamisku kustību, kurā ikviena strāume – ideja vai to kopums, domubiedru grupa, novirziens, piepildot savu unikālo misiju, vienlaikus sniedz īpašu ieguldījumu kopīgo mērķu sasniegšanā. Mūsu veikums un sasniegumi būs spēcīgs vēstījums un piemērs Latvijai, Eiropai, kā arī citām pasaules pilsētām un kopienām par kultūras strāvojuma spēku sabiedrībai nozīmīgu pārmaiņu vai konversijas īstenošanā (radošo piedāvājumu lūdzam skatīt 2. nodaļā).

Esam EKG programmai izvēlējušies saukli – **DINAMISKĀ PILSĒTA**. Vai varbūt sauklis ir izvēlējies mūs? Starp daudziem variantiem tieši šī Gustava Kluča pirms vairāk nekā 100 gadiem radītā ideja par dinamisko pilsētu, kas “griežas ap savu asi, taču, lai kā viņu nepagrieztu, arvien ir pareiza, bez augšpuses un apakšpuses”, visprecīzāk un izteiksmīgāk raksturo Valmieras stratēģiju – būt pastāvīgā kustībā un nebaidīties pilsētu grozīt jeb transformēt, tai aizvien paliekot pareizai – iedzīvotāju atzītai un novērtētai. Jo pareiza pilsēta ir tāda, kas nemitīgi vērtē, rada un ir kustībā.

VALMIERAS NOVADA KULTŪRVIDE, KULTŪRA.

31 kultūras iestāde un kultūrvieta, vismaz 335 kultūras darbinieki, 129 mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, t.sk. 16 kori, 39 deju kolektīvi, 23 brīvdabas estrādes, 3 muzeji, 1 teātris, vismaz 100 vietējās vai nacionālās nozīmes dabas un kultūrvēsturiskie objekti, t.sk., 28 muižas un pils, 16 dažādu konfesiju baznīcas.

IZGLĪTĪBA UN ZINĀŠANAS

61 bibliotēka, t.sk. 34 publiskās bibliotēkas, 32 izglītības iestādes, t.sk. 7 profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas skolas, 23 vispārizglītojošās skolas, 1 profesionālā izglītības iestāde, 1 augstskola, 6 jauniešu centri.

Vidzemes augstskola (2021./2022. studiju gads).

17 studiju programmas, 670 studenti, t.sk. 18 ārvalstu studenti, 94 vēlētā akadēmiskā personāla skaits, 17 ārvalstu docētāji un pētnieki.

RADOŠĀS INDUSTRIJAS UN AMATNIECĪBA

vismaz 75 radošo industriju uzņēmumi
vismaz 650 radošo industriju darbinieki
vismaz 300 amatnieki

SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

vismaz 25 NVO, t.sk. 8 kultūras jomā, 55 sporta un aktīvā dzīvesveida organizācijas un iestādes.

Q2

Ja starplaikā starp priekšatlasi un galīgo atlasu ir mainījusies pilsētas kultūras stratēģija, aprakstiet notikušās pārmaiņas un attiecīgā gadījumā norādiet, kā minētās pārmaiņas ir saistītas ar EKG priekšatlasi. Norādiet, kādus kultūras stratēģijā paredzētus prioritārus jautājumus pilsēta plāno risināt, īstenojot EKG programmu?

daudzveidīgu kultūras un sporta dzīvi un radošu un veselu sabiedrību". Sakot "Valmiera", mēs domājam Valmieras novadu, kurā pilsētas jaudu papildina novada mazās pilsētas Rūjiena, Mazsalaca, Seda un Strenči ar vietējām ražotnēm, pakalpojumiem un salīdzinoši rīmtāku dzīves ritmu; muižu, zaļās dzīvesvides un arī zaļās ražošanas teritorijas Valmiermuiža, Kocēni, Kauguri un Brenguli; savukārt Zilaiskalns, Naukšēni, Rencēni, Matīši, Burtnieki, Rubene, Dikļi, Vaidava un citi ciemi glabā Vidzemes tradicionālās kultūras vērtības un lauku saimniekošanas tradīcijas.

Ne tikai EKG pieteikuma sagatavošanas darba grupa, bet arī pašvaldības vadība saredz EKG programmas nozīmīgumu tādu strāvojumu aizsākšanā un virzībā, kas panāks nozīmīgu pilsētas un novada dzīvesvides transformāciju, kļūstot par **augstas kultūras mikroliepilsētu (urban micro-city)**, kurā noris nepārtraukta simbioze starp kultūru un pragmatiskās saimniekošanas tradīciju. Pašvaldība mikroliepilsētu identificē ar nozīmīgām premisām: izglītotu, kultūralu un aktīvu sabiedrību, starptautiski konkurētspējīgu uzņēmējdarbību, ilgtspējīgu un kvalitatīvu dzīvesvidi un pilsētas un lauku sinerģiju. Šīs premissas topošajā ilgtspējīgās attīstības stratēģijā ir transformētas par mērķiem, kuru sasniegšanā tiek ņemtas vērā tagadnes un nākotnes sabiedrības intereses, dziļi un patiesi **iesaistīta sabiedrība** un ciešā, ilglaicīga sadarbībā pārņemta **Eiropas labākā prakse**.

EKG programmas radošuma filozofija un vienlaikus racionālā pieeja ir gan ieguldījums, gan instruments **mikroliepilsētas paraugmodeļa pašvaldības veidošanā, kas ietver industriālu vidi un lauku teritorijas, kā arī spēj veiksmīgi risināt līdzās pastāvošos izaicinājumus dažādās sabiedrības dzīves dimensijās.**

Valmiera2027 programmas mērķi ir cieši vienoti ar novada Kultūras stratēģijas (KS) un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (IAS) mērķu sasniegšanu un atbilst EKG programmas specifiskajiem mērķiem (SM) un to pamatojumam.

Ikviena EKG programmā iekļautā norise risinās kādu Valmieras novada kultūras stratēģijas prioritāru jautājumu. Šo saikni esam atklājuši zemāk:

Valmiera2027
Eiropas Kultūras
galvaspilsēta | Kandidātpilsēta

2 Ievads
4 Ieguldījums ilgtermiņa stratēģijā
14 Kultūras un mākslinieciskais saturs

62 Eiropas dimensija
72 Sabiedrības iesaistīšana
78 Pārvaldība
98 Spēja īstenot programmu

Novada Kultūras attīstības stratēģija 2018.–2028. gadam starplaikā starp EKG priekšatlasi un galīgo atlasu nav mainījusies. Tā saglabā savu mērķi **kļūt par garīgi un materiāli spēcīgu pilsētu un novadu un Vidzemes reģiona laikmetīgās un tradicionālās kultūras centru** un demonstrē politisko un stratēģisko gatavību kļūt par Latvijas EKG galvaspilsētu. Mainījies ir stratēģijas tvērums, tās fokusā ietverot Valmieras pilsētu un septiņas līdz 2021. gada 1. jūlijam patstāvīgas pašvaldības, kuras, kļūstot par vienu – Valmieras novada pašvaldību, ir vienojušās par kopīgām vērtībām un mērķiem. **Kultūra ir viena no jaunās domes galvenajām vērtībām!** Kultūras saturs un vides attīstība – uzdevums, kas jāpaveic, lai sasniegtu plašāku mērķi.

Kultūras nozīmība ir skaidri un nepārprotami iezīmēta sabiedriskajai apspriešanai nodotajos jaunajos novada attīstības plānošanas dokumentos: Valmieras novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijā 2022.–2038. gadam un Valmieras novada Attīstības programmā 2022.–2028. gadam. Stratēģija paredz mērķi **"Valmiera – Baltijas mēroga ekonomikas, izglītības, IKT, kultūras un sporta centrs"**, savukārt Attīstības programmas Rīcības plānā ir iekļauti uzdevumi kultūrai, kurus paveicot, Valmiera jau 2028. gadā kļūs **"par Vidzemes kultūras un sporta centru ar**

IEGULDĪUMS PILSĒTAS ILGTERMIŅA STRATĒGIJĀ (Q2-Q4)			
PAMANI UN ATPAZISTI MŪSI	Valmieras novada Kultūras stratēģijas un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas mērķi	Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas mērķi un pamatojums	Mērķiem visspilgtāk atbilstošās Valmiera2027 norises*
	KS1: Nodrošināt skaidru Valmieras novada pozicionējumu kultūras jomā	SM4: Ar kultūras atbalstu palielināt pilsētas starptautisko atpazīstamību.	EKG programma kopumā, īpaši aptuveni 80% norišu, kas tiks īstenotas starptautiskās partnerībās.
	KS2: Stiprināt sadarbību kultūras jomā lokāli un starptautiski.		-Laikmetīgās mākslas centra "Kurtuve" izveide, visi laikmetīgās mākslas pasākumi -Deju mājas izveides un attīstība, laikmetīgās dejas pasākumi -Mežam ir ausis, un upei ir acis -Trajektorijā Strenči -Vasaras teātra festivāls -Festivāls "Ziemas deju svētki" -Kultūras tirgus -Mākslas izstādes: G.Klucis, N.Strunke, M.Bišofs -Garīgās mūzikas festivāls -Pasaules kokačūnu nometne -Muzikālais cikls "Pasaules šūpuldziesmas" -Simjūds+ un Lielpasākums -Laikmetīgā cirka izrāde -Transformāciju fiksācijas
	KS3: Nodrošināt sabalansētu kultūras produktu un pakalpojumu piedāvājumu visa gada garumā dažādām mērķauditorijām.	SM1: Paplašināt kultūras piedāvājuma klāstu, daudzveidību un Eiropas dimensiju pilsētās, tostarp ar starpvalstu sadarbības palīdzību.	
AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU!	KS4: Nodrošināt kultūras mantojuma pētniecību, saglabāšanu.		
	KS5: Nodrošināt konkurētspējīgu kultūrizglītību mākslā un dizainā.	SM3: Stiprināt kultūras sektora darbības spējas un saikni ar citām nozarēm.	-Multimediju nozares attīstība un festivāls -Starptautiskais festivāls "Gaismas dārzi" -Multimedāls uzvedums Neikenkalna dabas koncertzālē -Industriālā dizaina un inovāciju centra izveide un atklāšanas pasākums -Kopienas kino -Kontemplatīva skaņu mākslas izstāde
	KS6: Piesaistīt talantus un attīstīt radošās industrijas.		
	KS7: Veicināt radošā potenciāla attīstību un inovāciju pārnesei izglītībā un uzņēmējdarbībā.		
VEIDOJAM ILGTSPĒJĪGU VIDĪ!	IAS1: Personības izaugsme – izglītota, aktīva, saliedēta, radoša, pašapzinīga, vesela, atbildīga un iekļaujoša sabiedrība, cilvēks kā ilgtspējīgas vides veidotājs.	SM2: Paplašināt sabiedrības piekļuvi kultūrai un līdzdalību kultūras procesos.	-Dari pats vai DIY kustības izveide -Sabiedrības līdzdalības un kultūras auditorijas attīstības programma, t.sk. Jauniešu aģentūra -Eiropas akadēmija -Visas radošās norises, kas ietver iedzīvotāju līdzdalību (lūdzam skatīt 2.nodaļu)
	IAS2: Uzņēmējdarbības attīstība, ilgtspējīgi un atbildīgi izmantojot resursus.	EKG mērķu pamatojums: Sniegt ieguldījumu pilsētas un tās apkārtnējo teritoriju ilgtspējīgā attīstībā, ar kultūras spēku radot ilgtermiņa ietekmi kultūras, sociālajā un ekonomiskajā jomā.	-Četru gadalaiku paviljoni -Dzīvesvides radošā atmoda -Mūižu tikla izveide -Dārzs draugam -Braucamizrāde "Sarkanā Valmiera" -Starptautiskais velo kino festivāls "KINO PEDĀLIS"
	IAS3: Funkcionāla, estētiska un zaļa pilsētu un ciemu vide – kvalitatīva dzīves iekštelpa un ārtelpa, kuras izveidē un apsaimniekošanā tiek izmantoti atjaunojamie resursi.		
	IAS4: Pilsētu un lauku sinerģija – līdzsvarota attīstība.		

*Katra norise ir norādīta vienreiz pie visvairāk atbilstošā mērķa, tomēr daudzām no tām ir ietekme arī uz citu mērķu sasniegšanu.

Lai gan spēkā esošās Valmieras novada Kultūras attīstības stratēģijas mērķi nav zaudējuši aktualitāti, vēlamies stratēģijā vēl vairāk uzsvērt un ciešāk integrēt septiņu iepriekš patstāvīgo pašvaldību kultūrvidi un skatījumu, kā arī papildināt ar mērķiem, kas saistās ar iedzīvotāju, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, starptautiskās sadarbības un starpnozaru sadarbības aspektiem. Pēc daudzkārtējām sarunām ar sabiedrības pārstāvjiem un sociālās jomas organizācijām uzskatām, ka ļoti būtiski ir Kultūras stratēģijā aktualizēt jautājumus, kas skar kultūras prak- tizēšanas un pieejamības nodrošinājumu dažādām sociālajām grupām. Tāpēc jau 2022. gada otrajā pusē aizsāksies jaunās Kultūras attīstības stratēģijas 2024.–2034. gadam izstrāde.

Lai gan pašlaik programmas piedāvājums pārsvārā aptver Valmieras novadu, esam iekļāvuši **reģionālo dimensiju, lai program- mā iesaistītu visu Vidzemi**, caur kuru pa lieliem un maziem ceļiem ieradīšies dalībnieki un viesi no kaimiņu novadiem, Igaunijas, Lietuvas un tālākām zemēm. Reģiona iesaisti apliecina Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padomes lēmums (Q39), citur Vidzemē iepļānotās norises, piemēram, Rūpnieciskās kultūras svinēšanas pasākumi Cēsu novadā, kā arī iesaiste iepļānotajos kultūras pasākumos, piemēram, reģiona dziesmu un deju kolektīvi piedalīsies "Simjūds+" lielpasākumā. Reģionālās kultūras programmas ietvaros (Q18) Vidzemes mākslinieki, kultūras kopas un kolektīvi varēs pieteikt un īstenot savus radošos projektus.

Esam nostiprinājuši saikni ar sociālo sektoru. Novada un Latvijas kultūras un sociālā sektora nevalstiskās organizāci- jas ir piedalījušās interešu un vajadzību apzināšanā, norišu un to satura sagatavošanā, kā arī būs iesaistītas to īstenošanā un dažādu risinājumu izstrādē (Q15–16). Biedrības ir vairāku radošo pasākumu kuratori (Q6).

Kultūras un radošo industriju sektora darbības spēju stiprināšana ir viena no EKG programmas prioritātēm. Radošās norises ietver daudzveidīgus, regulārus pasākumus, kas tiks īstenoti ar Eiropas un citu pasaules valstu mākslinieku un nozares profesionāļu atbalstu un līdzdalību.

Q3

Vai kopš priekšatlases ir mainījušies pilsētas plāni vai prognozes attiecībā uz EKG ilgtermiņa ietekmi? Aprakstiet notikušās pārmaiņas vai paredzamo papildu ietekmi!

Valmiera2027 mērķi, ietekmētās jomas, ietekmes novērtēšanas indikatori, sasniedzamie rādītāji un datu avoti

Rādītāju informācijas avoti: Valmieras novada pašvaldības pārskati un iedzīvotāju 2021.g. aptaujas dati (VNP), Centrālās statistikas pārvaldes datu bāze (CSP), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes informācija (PMLP), Eurobarometra pētījumi (EB), Kultūras ministrijas pasūtīta pētījuma dati (KM).

Mērķi un jomas	Ietekme, rezultāts	Ietekmes novērtēšanas indikatori	Sasniedzamie rādītāji (aiz katra rādītāja, izmantojot abreviātūru, norādīts esošo vai iegūstamo datu avots)
Kultūra	–Valmieras novads kā Eiropā pamanīta un atzīta kultūrtelpa.	–Valmieras novada kultūras norisēs iesaistīto Latvijas un ārvalstu kultūras un radošo organizāciju un mākslinieku skaits vai īpatsvars. –Ārvalstu apmeklētāju skaita pieaugums, apmeklējumu ietekme uz Valmieras novada tēlu. –Valmiera2027 viesu atzinīgs novērtējums.	–Vismaz 80 % norišu īstenotas ar Eiropas un citu valstu mākslinieku un kultūras organizāciju līdzdalību. ^{VNP} –Vismaz 80 % viesu atzinīgi vērtē Valmiera2027 kultūras programmu un Valmieras novadu. ^{MO} –Novada viesu skaits pieaudzis par vismaz 30 %, salīdzinot ar 2019.g. rādītāju. ^{CSP}
Sociālā joma	–Novada iedzīvotāju pašapziņas un tolerances līmeņa pieaugums, lepnuma par pilsētu un novadu pieaugums.	–Iedzīvotāju, kas izjūt pašapziņu, toleranci pret dažādību un lepnumu par novadu un Valmiera2027 titulu, īpatsvars kopskaitā. –Novada iedzīvotāju lepnums par Valmiera2027 titulu un atbalsts. –Iedzīvotāju sajūtas par savu kā pilsoņa nozīmību –Eiropā un Latvijā pieaugums.	–Vismaz 60 % iedzīvotāju 2027.g. noslēgumā izjūt pašapziņu, piederību un lepnumu par novadu un EKG titulu. ^{VNP} –Iedzīvotāju, kas uzskata, ka viņu balss Eiropā ir svarīga, īpatsvara pieaugums par vismaz 20 %, salīdzinot ar 2021.g.datiem (20 %). ^{EB} –Iedzīvotāju, kas uzskata, ka viņu balss Latvijā ir svarīga, īpatsvara pieaugums par vismaz 20 %, salīdzinot ar 2021.g. datiem (29 %). ^{EB}
Ekonomika	–Jauni kultūras jomas un radošo industriju produkti un pakalpojumi, kas ir atpazīstami un pieprasīti Latvijā, Eiropā un citur pasaulē.	–Kultūras un radošo industriju kopprojektu ar ārvalstu partneriem dinamika. –Valmieras novada kultūras un radošo industriju norišu ievērošana un atzišana starptautiskā vidē. –Jaunu kultūras produktu vai pakalpojumu esamība.	– Kultūras un radošo industriju organizācijas īstenojušas vismaz 20 nozīmīgu produktu vai pakalpojumu attīstības projektus, vismaz 10 projekti īstenoti starptautiskā partnerībā. ^{VNP} –Uzsākta jauna sadarbība ar vismaz 10 ārvalstu radošo industriju jomas partneriem. ^{VNP} –Radīti vismaz 20 jauni kultūras produkti vai pakalpojumi. ^{VNP}
Urbānā attīstība saistībā ar pašvaldības pārējo teritoriju	–Mikro–lielpilsētas modeļa sekmīga ieviešana. –Mikro–lielpilsētas modeļa atzinīga novērtēšana citu Eiropas valstu pašvaldībās. –Starptautiskās sabiedrības atzinīgs novērtējums ilgtspējīgu risinājumu ieviešanā vides, sociālajā un ekonomikas sektorā.	–Valmieras novada mikro–lielpilsētas pieejas un sasniegumu novērtējums starptautiskos konkursos un reitingos. –Dažādu jomu vides un pilsētplānošanas profesionāļu sadarbība un jauni sadarbības piedāvājumi.	–Saņemta vismaz viena starptautiska atzīnība. ^{VNP} –Vismaz 5 Eiropas pilsētām sniegts pieredzes un zināšanu atbalsts mikro–lielpilsētas modeļa ieviešanas jautājumos. ^{VNP} –Ar pilsētvides un teritoriju attīstību saistīto starptautiskā partnerībā īstenojamu iniciatīvu īpatsvara pieaugums par vismaz 25 %, salīdzinot ar 2021.g. (16). ^{MO}

Valmiera2027 rezultāti būs katalizators transformācijām, kuras aizsākām 2021. gadā. Ietekmi izvērtēsim četrās jomās: **kultūra, sociālā joma, ekonomika un urbānās jeb dzīvestelpas attīstība, aptverot Valmieras novada teritoriju.** Mūsu plāni un prognozes attiecībā uz ilgtermiņa ietekmi nav mainījušies, bet ir kļuvuši izsvērtāki un konkrētāki, plānotos rezultātus cieši saistot ar mērķiem un apzinot to novērtēšanas iespēju.

2. MĒRĶIS – AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU!

Kultūra	–Daudzveidīgu kultūras pasākumu klāsts tradicionālās un laikmetīgās kultūras jomās, tai skaitā piedāvājums, kas tiek radīts sadarbībā ar ārvalstu partneriem. –Starptautiskā sadarbībā īstenoti kultūras projekti, pasākumi un radošo industriju sadarbības iniciatīvas.	–Iedzīvotāju līdzdalības kultūras norisēs pieaugums. –Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras piedāvājumu un kvalitāti. –Laikmetīgās kultūras norišu klāsta pieaugums. –Valmieras novada mākslinieku un radošo organizāciju kultūras projekti, kas īstenoti starptautiskās partnerībās. –Starptautiskā kultūras projektu un produktu klāsta pieaugums. –Digitāli pieejamu kultūras norišu esamība un kvalitāte.	–Iedzīvotāju, kas ir iesaistīti tradicionālās kultūras norisēs, īpatsvara pieaugums par vismaz 20 %, salīdzinot ar 2021.g. (33 %). ^{VNP} –Iedzīvotāju, kas ir iesaistīti laikmetīgās kultūras norisēs, īpatsvara pieaugums par 30 %, salīdzinot ar 2021.g. (0,5 %). ^{VNP} –Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras pakalpojumu kvalitāti pieaugusi par vismaz 15 %, salīdzinot ar 2021.g. (56 %). ^{VNP} –Radīts ilglaicīgs laikmetīgās kultūras norišu piedāvājums vismaz divās kultūras nozarēs. ^{VNP} –Visu veidu kultūras organizācijas īstenojušas vismaz 40 nozīmīgus kultūras projektus, vismaz 32 ir starpdisciplināri un starptautiskā partnerībā. ^{VNP} –Vismaz 35 % kultūras notikumu pieejami digitālā formātā (attālināti vai digitālā materiāla formātā). ^{VNP}
Sociālā joma	–Radošo spēju un prasmju attīstības iespējas (izglītība, prasmes, karjera). –Kultūras organizāciju, sabiedrības grupu un individu aktīva līdzdalība kultūras piedāvājuma veidošanā un kultūras patērēšanā. –Kultūras piedāvājuma pieejamība sociālā riska grupām, īpaši bērniem un jauniešiem no sociālā riska ģimenēm, senioriem, cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī mazākumtautībām.	–Jauna kultūrizglītības piedāvājuma izveidošana. –Jaunu kultūras organizāciju rašanās. –Kultūras organizāciju aktivitātes un snieguma pieaugums. –Brīvprātīgo īpatsvara pieaugums –Kultūras norisēs aktīvi iesaistīto sociālā riska grupu iedzīvotāju īpatsvars (rādītāji un patērētāji). –Kultūras pieejamība cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.	–Vismaz 2 jaunas vai būtiski pilnveidotas kultūrizglītības programmas profesionālās ievirzes izglītības iestādēs (mūzikā, mākslā). ^{VNP} –Vismaz 8 jaunas kultūras organizācijas, t.sk. vismaz 80 % no tām izveidotas un darbojas kā NVO (2021.g. – reģistrētas 8 kultūras NVO). ^{VNP} –NVO kultūras organizācijas īstenojušas vismaz 30 sabiedrībai nozīmīgus projektus, vismaz 15 starptautiskā partnerībā. ^{VNP} –Brīvprātīgo īpatsvars pieaudzis par vismaz 15 %, salīdzinot ar 2021.g. (15 %). ^{VNP} –Kultūras norisēs iesaistīti vismaz 45 % sociālā riska grupu cilvēki. ^{VNP} –85 % EKG programmas norišu pielāgotas cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem klātesamībai un dalībai, 15 % norišu nodrošināti alternatīvi piekļuves veidi, t.sk. digitāli risinājumi. ^{VNP}
Ekonomika	–Kultūras jomas un radošo industriju ekonomiskās aktivitātes pieaugums, saimnieciskās darbības.	–Kultūras un radošo industriju uzņēmumu skaita pieaugums novadā. –Novadā esošo kultūras un radošo industriju uzņēmumu apgrozījuma pieaugums. –Jaunu darbavietu skaits, kas radies, attīstoties kultūras un radošo industriju uzņēmumiem.	–Kultūras un radošo industriju uzņēmumu skaits pieaudzis par vismaz 10 %, salīdzinot ar 2021.g. ^{CSP} –Novada kultūras un radošo industriju nozaru ieņēmumi pieauguši par vismaz 20 %, salīdzinot ar 2021.g. ^{CSP} –Kultūras un radošo industriju nozarēs radītas vismaz 30 jaunas darbavietas. ^{CSP}
Urbānā attīstība saistībā ar pašvaldības pārējo teritoriju	–Izveidotās infrastruktūras atbilstība un pieejamība kultūras norisēm. –Ārtelpas (dabas un vides) objektu izmantošana kultūras norisēm. –Kultūrvietu pieejamība cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.	–Ēku un vietu, kas ir pieejamas cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, skaita pieaugums. –Ēku un vietu piemērotība kultūras norisēm.	–Jaunizveidotās kultūrvietas un objekti pilnībā atbilst kultūras norišu vajadzībām visām sabiedrības grupām. ^{VNP} –85 % EKG norisēm izmantoto kultūrvietu pielāgotas cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem klātesamībai un dalībai. ^{VNP}

Kultūra	– Jaunas kultūrtelpas un radošo industriju darbības vietas, transformējot vēsturiskos industriālos objektus, pielāgojot esošās telpas un attīstot ārtelpas objektus, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus.	– Jaunu kultūrobjektu esamība: Kurtuve, Industriālā dizaina un inovāciju centrs. – Novada esošo kultūras namu un citu kultūrvietu objektu remonts vai labiekārtošana. – Revitalizēta dabas teritorija (Gaujas krastu revitalizācija).	– Vismaz 2 jaunradīti, ilgtspējīgi kultūrobjekti vēsturiski industriālās ēkās. ^{VNP} – Vismaz 6 ha dabas teritoriju. ^{VNP}
Sociālā joma	– Novada iedzīvotāju zināšanas un izpratne par ilgtspēju, indivīdu un kopienu lomu dabas resursu efektīvā izmantošanā, vides saglabāšanā un uzlabošanā. – Novada iedzīvotāju iesaiste un līdzdalība dzīvesvides attīstības un pilnveides projektos.	– Novada iedzīvotāju izpratnes un zināšanu par ilgtspējas jautājumiem pieaugums. – Iedzīvotāju līdzdalības dzīvesvides pilnveides norisēs pieaugums. – Novada iedzīvotāju apmierinātība ar veiktajām dzīvesvides izmaiņām novadā un apkaimē.	– Dzīvesvides attīstības norisēs iesaistīto iedzīvotāju īpatsvara pieaugums par vismaz 15 %, salīdzinot ar 2019.g. datiem (41 %). ^{LM} – Apmierinātības ar dzīvesvidi pieaugums par vismaz 25 % (2021.g. – 23 %). ^{VNP} – Vismaz 10 % iedzīvotāju iesaiste dzīvesvides uzlabošanā, izmantojot līdzdalības budžeta pieeju. ^{VNP}
Ekonomika	– Dažādu objektu un teritoriju pilnveidošana ir radījusi saimnieciskās darbības iespējas citu nozaru uzņēmumiem. – Jaunas, pievilcīgas darbavietas, kas veidojas, attīstoties kultūras jomas un radošo industriju nozares uzņēmumiem.	– Ar kultūru un radošajām industrijām saistīto uzņēmumu skaita pieaugums novadā. – Ar kultūru un radošajām industrijām saistīto novada uzņēmumu apgrozījuma pieaugums. – Jaunu darbavietu skaits, kas radies, attīstoties ar kultūru un radošajām industrijām saistītiem uzņēmumiem.	– Uzņēmumu skaits pieaudzis par vismaz 5 %, salīdzinot ar 2021.g. ^{CSP} – Novada saistīto nozaru ieņēmumi pieauguši par vismaz 10 %, salīdzinot ar 2021.g. ^{CSP} – Saistītajās nozarēs radītas vismaz 30 jaunas darbavietas. ^{CSP}
Urbānā attīstība saistībā ar pašvaldības pārējo teritoriju	– Pašvaldības īpašumā un pārvaldībā esošo teritoriju, vides objektu un ēku ilgtspējīga apsaimniekošana. – Atpūtai un rekreācijai izmantojamās teritorijas, to piemērotība kultūras norisēm un brīvā laika pavadīšanai. – Labāka vietu sasniedzamība ar ilgtspējīgiem mobilitātes risinājumiem (piemēram, dažādu transporta veidu savienošana vienotā sistēmā). – Novada kā dzīves un darba vides pievilcības pieaugums.	– Objektu skaita pieaugums, kas tiek rekonstruēti un apsaimniekoti, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus. – Dabas un apstādījumu teritoriju īpatsvara pieaugums Valmieras pilsētā. – Velo transporta infrastruktūras pārklājuma pieaugums novadā (jauna infrastruktūra). – Novada iedzīvotāju skaita pieaugums.	– Vismaz par 15 % vairāk objektu, kas tiek apsaimniekoti, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus, salīdzinot ar 2021.g. ^{VNP} – Vismaz 10 % vairāk dabas un apstādījumu teritoriju, salīdzinot ar 2021.g. pieejamo publisko rādītāju (30 %). ^{VNP} – Vismaz par 15 % vairāk velo celiņu, salīdzinot ar velo celiņu garumu novadā 2021.g. ^{VNP} – Vismaz viens ilgtspējīgas mobilitātes risinājums. ^{VNP} – Iedzīvotāju skaits pieaudzis par vismaz 1 %, salīdzinot ar 2021.g.rādītāju. ^{PHLP}

Eiropas dimensija un ietekme visskaidrāk atspoguļojas pirmā mērķa **PAMANI UN ATZIŠTI MŪS!** un otrā mērķa **AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU!** rādītājos. Tomēr vēlamies atzīmēt, ka trešā mērķa – **VEIDOJAM ILGTSPĒJĪGU VIDI!** – rādītāju sasniegšana ir cieši saistīta ar diviem pārējiem mērķiem un to sasniegšanai izvēlēto rīcību. Gatavojot otrās kārtas pieteikumu, īpaši aplūkojām ilgtspējas aspektu. Kāpēc? Jau vairākus gadus ilgtspēja ir īpašs Valmieras novada pašvaldības veikuma un sasniegumu rādītājs. Saskaņā ar Latvijas Universitātes pētnieku veikto novērtējumu (izmantots ANO ilgtspējīgas attīstības modeļa lokalizācijas rīks) **Valmierai ir augstākais ilgtspējīgas attīstības indekss starp 9 lielākajām Latvijas pilsētām**. Esam pragmatiski vienojušies, ka Valmiera2027 ietvaros ilgtspējas aspektus integrēsim visās tematiskajās jomās, tos aplūkojot trīs labbūtībai svarīgās jomās:

1) **dabas un vides ilgtspēja**, ar to saprotot indivīdu un publiskā sektora organizāciju un biznesa sektora dalībnieku atbildīgu rīcību attiecībā pret vidi un dabu, lai saglabātu tās daudzveidību, nodrošinātu vides saglabāšanu un dabas resursu efektīvu un saudzīgu izmantošanu; 2) **ekonomiskā ilgtspēja** – rūpes par novadam pieejamo ekonomisko resursu atbildīgu un efektīvu izmantošanu, kur ieguldījumi ekonomikā tiek veikti tā, lai

sasniegu līdzsvarotu pozitīvu ietekmi uz novada attīstību un dažādu sabiedrības grupu materiālo un sociālo labklājību; 3) **sociālā ilgtspēja** – katra cilvēka atbildīga rīcība pret līdzcilvēkiem un sabiedrību visdažādākajos kontekstos, jo īpaši pret sociāli nelabvēlīgākā situācijā esošiem iedzīvotājiem, kā arī cieņa un respekts pret sabiedrības kopīgajām un kopienu vērtībām. Šādā veidā EKG programma un tās īstenotāji ne tikai ilgtspējīgi “domās un attieksies pret iecerēto un notiekošo”, bet vienlaikus sniegs ieguldījumu **ilgtspējīga dzīvesveida apziņas kustības** attīstībā, kura kā caurviju process veidos un stiprinās aktivistu kodolu un iesaistīs arvien vairāk cilvēku.

Q4

Aprakstiet, kā pilsēta plāno uzraudzīt un novērtēt EKG nosaukuma ietekmi uz pilsētu un izplatīt novērtēšanas rezultātus.

Kas mums – Valmieras novadam – ļaus apgalvot, ka mums izdevās? Ko uzskatām par veiksmīgu rezultātu? Stratēģijas nodaļā (Q2-Q3) un Eiropas dimensijas nodaļā (Q11-13) izklāstījām, ko vēlamies paveikt un ietekmēt. Mums būs izdevies, ja būsīm pilnveidojuši jomas un procesus, kurus esam iecerējuši transformēt, ja būsīm sasnieguši rādītājus, kas liecinās par sasniegto, kā arī viss kultūras jomā aizsāktais būs kļuvis par kultūras ekosistēmas pašsaprotamu sastāvdaļu un turpināsies neparedzamā nākotnē. Mums būs izdevies, ja cilvēki teiks – Tas bija lieliski! Mēs vēlamies turpināt! Mēs vēlamies darīt vēl vairāk!

Valmiera2027 uzraudzības un novērtēšanas plāns ietver divu saistītu pasākumu kopumu: 1. Uzraudzība un novērtēšana, izmantojot programmas vajadzībām izstrādātu metodoloģiju, kurā ir ņemtas vērā Eiropas Komisijas Lēmuma Nr. 445/2014/ES un saistīto dokumentu norādes par ietekmes novērtēšanu, kā arī izmantojot sākotnējā stāvokļa novērtēšanā analizētos datu avotus (skatīt tālāk šajā nodaļā); 2. Vidzemes Augstskolas pētījums par EKG programmas ietekmi uz novada un Vidzemes reģiona sociālekonomisko attīstību.

Novērtēšanas virsvadību no 2022. līdz 2027. gadam uzņemas **Vidzemes Augstskola** – vietējais partneris. Otrs partneris ir **Latvijas Kultūras akadēmija**. Abas augstākās izglītības iestādes izveidos kopīgu novērtēšanas komandu, kurā iesaistītie profesionāļi sagatavos novērtēšanas metodoloģiju un nodrošinās nepieciešamās kompetences visās aptvertajās tematiskajās jomās. Abām iestādēm ir pieredze kultūras procesu un radošo industriju pētniecībā, novērtēšanas metodoloģiju izstrādē un snieguma un rezultātu analizē. Tās ir iesaistītas plašos starptautiskos tīkļos, sadarbojas ar Latvijas un ārvalstu pētniecības institūtiem, universitātēm un profesionālajām organizācijām. Lai iespējami labi sagatavotos uzdevuma izpildei, tiks uzklauzīta citu EKG pilsētu (Q13) pieredze, kā arī nepieciešamības gadījumā iesaistīti partnerpilsētu eksperti. Novērtēšanas procesos, īpaši datu ieguvē un uzkrāšanā, tiks iesaistīts EKG birojs. Datu un informācijas ieguvei tiks radīta mobilā lietotne, viss tiks apkopots EKG datu bāzē, kuru veidos un uzturēs Valmieras EKG BIROJS (Q28-29). Iegūtie dati un informācija tiks analizēta un kopā ar secinājumiem un ieteikumiem un iekļauta Valmiera2027 ieviešanas progress

novērtējuma pārskatos. **Noslēdzot EKG programmas ieviešanu, notiks ārējā izvērtēšana.** 2028. gada sākumā tiks piesaistīts kultūras eksperts ar nozīmīgu pieredzi ilglaicīgu, liela mēroga kultūras pasākumu sagatavošanā un ieviešanas vadībā. Šim nolūkam ir ieplānots atbilstošs finansējums. Ekspertam būs divi galvenie uzdevumi: 1. Izvērtēt EKG programmas īstenošanas ietekmi uz noteiktajiem mērķiem un rādītājiem; 2. Izvērtēt EKG ietekmi uz Valmieras novada pašvaldības attīstību kopumā kultūras, ekonomikas, sociālajā un teritorijas ilgtspējīgas attīstības jomās.

Esam noteikuši **starpposma mērķus un uzdevumus laikposmam no EKG izraudzīšanās līdz pasākuma norises gadam:**

1. Līdz 2022. gada beigām izstrādāt novērtēšanas metodoloģiju, 3 mēnešu laikā pēc katras izvērtēšanas to aktualizēt.
2. Līdz 2024. gada jūnijam veikt ietekmes starpizvērtējumu par periodu 2022.–2023. gads.
3. Līdz 2026. gada jūnijam veikt ietekmes starpizvērtējumu par periodu 2024.–2025. gads.
4. Līdz 2027. gada martam veikt ietekmes starpizvērtējumu par 2026. gadu.
5. Pēc katra starpizvērtējuma lemt par nepieciešamajām rīcībām, deleģēt pienākumus un atbildību.

Kā sākotnējos datus izmantosim **Valmieras novada**, Vidzemes reģiona, Latvijas un ES institūciju pārskatus un pētījumus, t. sk., bet ne tikai:

- Valmieras pilsētas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2035. gadam, Valmieras novada Attīstības programma 2022.–2028. gadam (pagaidām dokumenti nav apstiprināti un publicēti), pārskati, novērtējumi
- Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 un Attīstības programma 2021–2027 (tiek gatavoti)
- Kultūras patēriņa un līdzdalības pētījums topošajā Valmieras novadā, 2021. (mērķis – noskaidrot Valmieras pilsētas un novada iedzīvotāju viedokli par Valmieras dalību EKG2027 konkursā un iedzīvotāju līdzdalību kultūras procesos.
- Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums. Pētījuma rezultātu ziņojums, 2020. <https://www.km.gov.lv/lv/media/11801/download>

- Pamatnostādņu projekts "Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam "Kultūrvalsts", 2021. <http://top.mk.gov.lv/lv/mk/top/?pid=40501590>

- Kultūras pieejamība Latvijā: faktori un iespējamie risinājumi, 2018. *Kultūras-pieejamiba-latvija-faktori-un-iespejamie-risinajumi-2020.pdf* (wordpress.com)

- Cultural and Creative Cities <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor/performance-map>

- K. O. Eliassen, J. F. Hoviden, O. Prytz (2018) Contested Qualities Negotiating Value in Arts and Culture <https://www.kulturradet.no/docu-ments/10157/c20cf3c8-5663-4943-be0f-8f699f59e1cf>

- Successful investments in culture in European cities and regions: a catalogue of case studies. https://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/Cata-%20logue_09112016-2.pdf

- ES Kultūras un radošuma programmas resursu bāze: Document library | Culture and Creativity (europa.eu)

- UNESCO Culture for Development Indicators Suite (CDIS) https://en.unesco.org/creativity/sites/creativity/files/cdis_methodology_manual_0_0.pdf

- Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes un EUROSTAT demogrāfiskie, ekonomiskie, kultūras un inovāciju dati.

Novērtēšanā izmantosim novada, Vidzemes reģiona, Latvijas un Eiropas Savienības institūciju publiskotos un ierobežotas pieejamības datus un pārskatus.

NOVADA kultūras, ekonomikas, izglītības, sabiedrības līdzdalības, vides dati, to avots: Valmiera2027 BIROJA ikgadējs pārskats par progresu, novada pašvaldības vispārējais gada pārskats, Kultūras pārvaldes gada pārskats – budžets, norises, kultūras pasākumi, kapacitātes paaugstināšanas norises u. c., Attīstības pārvaldes ziņojumi par investīciju plāna izpildi, Izglītības pārvaldes ziņojumi par izglītības iestāžu norisēm, starptautiskiem projektiem u. c. Vietējo iedzīvotāju, kopienu, organizāciju aptauju un interviju apkopojumi.

REĢIONA kultūras, ekonomikas, izglītības, sabiedrības līdzdalības dati, to avots: Vidzemes plānošanas reģiona un tās sastāvā esošo pašvaldību pārskati.

NACIONĀLO INSTITŪCIJU APKOPOTIE dati par kultūras norisēm un budžetu, kultūras un radošo industriju nozaru ekonomisko sniegumu, izglītības rādītājiem profesionālās ievirzes skolās, vides mērķu izpildi, to avots: Kultūras ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes, Vides un reģionālās attīstības ministrijas un to pakļautībā esošo iestāžu pārskati un ziņojumi, kā arī Centrālās statistikas pārvaldes dati.

EIROPAS SAVIENĪBAS INSTITŪCIJU dati par kultūras un radošo industriju nozarēm, to attīstības progresu, sabiedrības līdzdalību, reģionu attīstību u. c. Datu avots: attiecīgo institūciju dokumentu krātuves, EUROSTAT, EUROBAROMETER pētījumi, citu EKG materiāli u. c.

Novērtēšanas rezultāti tiks izplatīti partneriem, valsts un ES institūcijām, kā arī būs pieejami plašai sabiedrībai:

- Valmiera2027 novērtējuma pārskati un ziņojumi latviešu valodā tiks publicēti EKG interneta vietnē <http://valmiera2027.eu/> un Valmieras novada pašvaldības interneta mājaslapā, kā arī informācija par to publicēšanu tiks izziņota sociālajos tīklos. Lai pievērstu plašākas auditorijas uzmanību, tiks sagatavotas un izsūtītas preses relīzes; - Katra novērtējuma ziņojuma kopsavilkums tiks sagatavots angļu valodā un nosūtīts ārvalstu partneriem; - Novērtējumos iekļautie secinājumi un rekomendācijas tiks izdiskutēti Valmiera2027 izpildinstitūcijas padomē, kurā būs iesaistītas valsts, reģionālās pārvaldes iestāde un privātā sektora uzņēmumi, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona padomē; - Gūtās pieredzes un zināšanu tālāknošanai tiks organizēts vismaz viens starptautisks pasākums, uzaicinot plašu nacionālo un ārvalstu interesentu loku, jo īpaši citas EKG sagatavošanā vai kandidēšanā iesaistītās pilsētas. Lai palielinātu dalībnieku skaitu, būs iespējama gan klātienē, gan attālinātā dalība;

- Gūtās pieredzes un zināšanu tālāknošanas pasākums varētu tikt iekļauts Latvijas prezidentūras Eiropas Savienībā (2028. gadā) programmā (dalību plānojam apspriest un saskaņot ar atbildīgajām institūcijām); - Pētījuma par EKG programmas ietekmi uz novada un Vidzemes reģiona sociālekonomisko attīstību rezultāti tiks prezentēti zinātniskos pasākumos un iekļauti zinātniskās publikācijās; - EKG programmas noslēguma novērtējuma ziņojums līdz 2028. gada 31. decembrim tiks iesniegts Eiropas Komisijai, kā arī Latvijas Republikas Kultūras ministrijai. Ziņojums tiks publicēts Valmiera2027, Valmieras novada pašvaldības, Vidzemes plānošanas reģiona mājaslapā, bet ziņojuma kopsavilkums – nacionālajos un reģionālajos medijos, kā arī citos informācijas kanālos pēc nepieciešamības. Ziņojums tiks nosūtīts visiem sadarbības partneriem.

Q5

Sīki aprakstiet priekšatlāsē ieskicēto norises
gada kultūras programmas māksliniecisko
redzējumu un stratēģiju, pamatojot jebkādas
pārmaiņas, kas varētu būt notikušas kopš
priekšatlases.

Mēs veidosim jaunu un daudzveidīgu
kultūras piedāvājumu, kā arī saturu un
telpu, kurā radošumam un jaunradei
būs nodrošinātas plašas izpausmes un
attīstības iespējas. Padarīsim kultūru
saprota un pieejamu ikvienam
novada iedzīvotājam. Šos uzdevumus
mēs – novada sabiedrība – paveiksim
visi kopā, jo cilvēkus saredzam un
pieņemam gan kā kultūras auditoriju,
gan arī kā partnerus. Turklāt jau esam
sākuši to darīt.

Izprotam, **ka ilgtspējīga kultūrvidē** var
pastāvēt un turpināt attīstīties tikai tur,
kur ilgtspējas pieeja tiek integrēta
visās sabiedrības dzīves dimensijās:
ekonomikā, sociālajā jomā, apkārtējās
vides pilnveides un dabas saglabāšanas
aspektos. Mūsu stratēģija ir izveidot
ciešu kultūras saikni un mijiedarbību ar
šīm dimensijām. Vienlaikus ar līdzdalību
kultūras norisēs aktualizēsim sabiedrī-
bas "lielos" jautājumus par dabas un
vides ilgtspēju, "zaļo" domāšanu, kā arī
iedzīvotāju līdzdalības nozīmi šo jautāju-
mu risināšanā.

Vienlaikus apzināmies, ka viss nav tik
vienkārši – mums ir **jāpārvar kultūras
plaisa** – novada un tā sabiedrības
kopīgie izaicinājumi, kas nav tieši saistīti
tikai ar neizmantoto kultūras potenciālu,
piemēram:

- domāšana personīgo vēlmju un vajadzību
kategorijās;
- pārāk virspusējs skatījums uz kultūru;
- jaušanās norisēm, kas neprasa kritisko
domāšanu;
- neprasme un dažkārt izvairīšanās saskatīt
sabiedrības procesu saistību un mijiedar-
bību;
- trūkst empātijas un tolerances pret
dažādību;
- dažādu sabiedrības grupu polarizācija;
- trūkst radošo izpausmju iespēju, kā arī
zināšanu, īpaši par laikmetīgo kultūru;
- Eiropas kultūras vērtību virspusēja
izpratne.

No vienas puses, mums ir daudzveidī-
gas kultūras tradīcijas, mākslinieciskās
norises un kultūrvietas, un sabiedrības
daja, kas praktizē kultūru, taču, no
otras puses, līdz šim trūka plašākas
perspektīvas, kā arī kultūras dzījuma,
iespēju plašuma un dažādības skaistu-
ma redzējuma, azarta uzdrīkstēties
mainīties. **Risinājums jeb atbilde – radīt
un piedzīvot kultūras transformāciju.**

Valmiera2027 programmas **MĀKSLINIECISKĀ STRATĒĢIJA**
bija skaidra jau EKG ceļa sākumā. Tās nolūks – **izkopt un
stiprināt kultūras dzījuma un iespēju plašuma perspektīvu,**
šajā procesā aptverot un iesaistot visu Valmieras novada
kultūras ekosistēmu: dažādus kultūras žanrus un radošo
industriju virzienus, māksliniekus, amatniekus un kultūras
darbiniekus, daudzveidīgo materiālo un nemateriālo
kultūrvēsturisko mantojumu, organizācijas, kas pilda kultūras
un izglītības misiju, kā arī Latvijas un Eiropas partnerus.

Programma ļaus veidot dziļāku izpratni **novada sabiedrībā**
par dažādiem laikmetīgiem un tradicionāliem kultūras
žanriem, kultūras norišu vēstījumu kontekstu un to nesarau-
jamo saikni ar citām dzīves jomām. Iesaistot iedzīvotājus
kultūras procesos, kopīgi mācīsimies kritiski domāt un atzīt
jauno, citādo. Mēs panāksim, lai sabiedrība kļūtu atvērtāka,
lai cilvēki prastu un vēlētos iesaistīties kultūras norišu
piedāvātajā diskursā.

Q6

Aprakstiet plānotās kultūras programmas struktūru, tostarp piedāvāto pasākumu klāstu un daudzveidību un norises gada galvenos notikumus. Attiecībā uz katru plānoto pasākumu vai notikumu norādiet projekta partnerus un plānoto budžetu.

EKG Valmiera2027 programma sasauca ar mūsu sauli – “Dinamiskā pilsēta”. - “Dinamiskā pilsēta”. Tā ir veidota kā dinamiska plūsma, ar dabas norisēm saistīts strāvājums – piecu secīgu un vienlaikus savstarpēji saistītu ciklu kopums, kurā cikls PROCESS ietver programmas sagatavošanas periodu un četri pārējie – 2027. gada norises. Mēs joprojām paliekam pie pārliecības, ka svētku sagatavošanas un gaidīšanas laiks ir daļa no svētkiem.

Pirmais cikls **PROCESS – KONVERSIJA** būs nozīmīgu pārmaiņu laiks. Tam jāpilda liels mērķis – novada kultūrtelpa jāaizpilda ar jaunu kultūras un radošo industriju piedāvājumu, saturu, norisēm, kultūru izpildošu auditoriju, novada sabiedrības līdzdalību, jaunām Latvijas, Eiropas un pasaules mēroga kultūras partnerībām, norisēm un kultūrvietām. To esam uzsākuši īstenojot jau 2021. gadā un turpināsim līdz 2026. gada beigām.

2027. gada ciklus esam saistījuši ar dabas norisēm – gadalaikiem – un EKG programmu caurstrāvojošiem plašākiem mērķiem, kuri nav mainījušies:

ZIEMA – PAMANI UN ATŽISTI MŪS!
PAVASARIS – AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU!
VASARA – VEIDOJAM ILGTSPĒJĪGU VIDI!

Savukārt noslēdzošajā ciklā **RUDENS – REFLEKSIJA** būs notikumi, kas saistās gan ar rudens sezonai raksturīgām norisēm dabā un cilvēku dzīvē, gan ar jaunām kultūras norisēm (piemēram, gaismas festivāls, industriālā deļa,

multimēdiju festivāls), provocējot uz paradigmu maiņu un rosinot reflektēt par notikušajām un nākotnes transformācijām.

Lai gan 2027. gada pirmajos trīs ciklos esam uzsvēruši katrā vienu galveno mērķi, saglabāsies arī divu pārējo mērķu dziļākais nolūks vai strāvājums kā skaidri noteikts uzdevums vai caurviju elements – doma vai retorisks jautājums, uz kuru Valmiera2027 dalībniekiem un apmeklētājiem atbildes būs jārod caur kultūras izpausmēm – izstādī, izrādī, mūziku, deju vai citu norisi.

Katrs māksliniecišķo norišu cikls, līdzīgi kā gadalaiki, nomainīs cits citu, vienlaikus nododot nākamajam posmam nozīmīgus vēstījumus un turpināmās norises. Taču tiem visiem kopīgais ir **Eiropas dimensija, kuras klātesamība ir iekodēta svarīgos vēstījumos, partnerībās un starptautiskās norisēs.**

Esam rūpīgi strādājuši, atrodot un izceļot tēmas, kas ir svarīgas ne tikai mums pašiem, bet nozīmīgas arī Eiropas Savienības kopīgo vērtību un izaicinājumu kontekstā. Vienu no tēmām – klimata pārmaiņas un globālā sasilšana – aktualizēsīm jau 2027. gada pirmajā pasākumā, uzsverot kultūras spēku un spēju ietekmēt globālus procesus.

Aprakstīto izaicinājumu aktualizēšanā un atbilstu meklēšanā mūsu partneri ir mākslinieki, kultūras un cita veida organizācijas Eiropā un citviet pasaulē. 80 % no piedāvājumā norādītajiem partneriem ir apstiprinājuši dalību programmas īstenošanā. Ar 20 % norādīto organizāciju esam uzsākuši pārrunas.

un radīsim jaunas kultūrvietas, apgūsīm jaunas zināšanas un prasmes.

Valmiera2027 programmā nozīmīgu vietu ieņems sabiedrības līdzdalības un auditorijas attīstības pasākumi, kurus kopā ar vietējām kopienām, nacionālajām un Eiropas kultūras organizācijām esam ielānojuši gan kā kultūras norišu komponentu, gan arī kā paralēli notiekošu norišu ciklu, kas aizsāksies 2022. gadā un turpināsies pēc programmas īstenošanas. Vairākos kultūras žanros tiks izstrādātas un īstenotas īpašas izglītības programmas māksliniekiem, kā arī plašai sabiedrībai.

Laikmetīgās mākslas centra Kurtuve izveide

Saistītās EKG norises: Gustava Kluča izstāde. Niklāva Strunkes izstāde. Humors laikmetīgajā mākslā. Māris Bišofs. Mākslas telpa “no BORDERS in sight”. Radošuma kalve “Iededz un iededzies!”. Deju māja. Laikmetīgās mākslas skatītāju skola.

Laikmetīgā kultūra patlaban ir Valmieras novada Ahileja papēdis. Kultūrvīdi raksturo simboliska kultūras plaša – valmierietis patērē saprotamu, racionālu un viegli uztveramu informāciju, t. sk. izklaides kultūras piedāvājumu, bet necenšas pievērsties eksperimentiem un laikmetīgās mākslas izpausmēm. Kā vienu no risinājumiem šim izaicinājumam esam definējuši **laikmetīgās mākslas centra “Kurtuve”** izveidi ēkā, kurā vairāk nekā 40 gadus atradās pilsētas katlumāja. Proti, ir uzsākta tās saturiskā un fiziskā transformācija, lai ēku pilnvērtīgi varētu izmantot laikmetīgās kultūras norisēm un tā kļūtu par radošo platformu. Nosaukumu “Kurtuve” esam izvēlējušies kā zīmīgu dažādu laikmetu un dzīves aspektu savijumu. **Kurtuve – uguns, krāsns vai kamins – gadsimtos un laiku lokos izmantots siltuma avots. Kurtuve – reāla vieta, bijusi katlumāja. Kurtuve – aizdedze, impulss, strāvājums radošajiem procesiem.**

2021. gadā Valmieras novada pašvaldības dome pieņēma lēmumu par bijušās katlumājas nodošanu “Kurtuves” izveidei. Ēkas fiziskās transformācijas process ir aizsāks, iezīmēts radikālo pārmaiņu laika plāns: līdz 2023. gadam tiks sagatavots rekonstrukcijas projekts (ir uzrunāts arhitekts Reinis Liepiņš, citu kultūrtelpu, piemēram, “Hanzas perona” Rīgā, autors); 2024.–2025. gadā notiks pārbūves darbi, ietverot risinājumus vides pieejamībai. Ēku paredzēts atklāt 2026. gadā. Tomēr tas nenozīmē, ka “Kurtuve” iedegsies un sāks darboties tikai 2026. gadā. Jau 2022. gada pavasarī tiks veikts kosmētiskais remonts, lai tūlīt pēc darbu pabeigšanas piepildītu 678 m² fiziskās vides ar kultūras saturu.

Kultūras dzīve “Kurtuvē” aizsāks jau 2021. gadā – uz ēkas ārīenām bija apskatāma lielformāta dažādu valstu cilvēku fotoportretu izstāde, daļa no starptautiska fotoprojekta “*INSIDE OUT*”, vasarā telpās ienāca starptautiskā īslaicīgās arhitektūras un pilsētplānošanas vasaras skola “*Festival and*”, gan ēkā, gan tās apkārtnē izvietojot pagaidu arhitektūras objektus. Tur norisinājās arī “Valmiera2027” prezentācija.

Pēc ziemas klusuma 2022. gada pavasara–vasaras ciklā ar kuratoriālās programmas palīdzību telpa atkal atdzīvosiēs, iezīmējot pastāvīgu kultūrpunktu ne tikai Valmieras novada, bet visa Vidzemes reģiona kartē. Par kultūras iniciatīvām “Kurtuvē” jau 2022. gadā Valmieras Kultūras pārvalde ir vienojusies ar vairākām radošajām un izglītības institūcijām: Latvijas Kultūras akadēmijas Laikmetīgās dejas mākslas programmas nodaļu, UCSB Dance Company (Kalifornija, ASV), Valmieras vasaras teātra festivāla organizatoriem, Latvijas

Laikmetīgās mākslas centru, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolu, kā arī starptautiski atzīto īgaunų mākslinieku Kaido Oli.

Vienlaikus ar jau iecerētajām iniciatīvām, turpināsim iestrādnes, kas ļaus “Kurtuvei” piepildīt tās misiju – **kļūt un būt par laikmetīgās kultūras strāvājuma sākuma un sateces punktu.** Lai to paveiktu, tiks izveidota un uzturēta cieša sadarbība starp novada, Latvijas un ārvalstu laikmetīgās kultūras māksliniekiem, domātājiem, pētniekiem un citiem kultūras ekosistēmas dalībniekiem, izmantojot starpdisciplināras programmas un rezidences un atbalstot daudzveidīgas radošās izpausmes. Misiju realizēsīm ar trim savstarpēji saistītām programmām: **rezidentūras programmu, alternatīvās izglītības programmu un valsts kultūras atbalsta programmu**, kas būs sarunu, pētījumu un izglītības platformas.

Viens no “Kurtuves” galvenajiem uzdevumiem ir Valmieras novada esošo un jauno vizuālās un skatuves mākslas talantu attīstības un izpausmes veicināšana. Ar Eiropas un Latvijas mākslas jomas un industriālās ražošanas profesionāļu vadītu īpašu mentoringa programmu māksliniekiem un dažādu mākslas jomu studentiem tiks nodrošināta starptautiska profesionālas pieredzes apmaiņa, starpdisciplināras laikmetīgās mākslas rezidencēs jaunie mākslinieki varēs apgūt jaunas prasmes un izkopt meistarību.

2026. gada sākumā, līdz ar “Kurtuves” svinīgo atklāšanu, aizsāksies un turpināsies dažādas laikmetīgās mākslas iniciatīvas. Piemēram, **jauno mākslinieku un profesionāļu tikšanās, idejrades ar Eiropas un Latvijas laikmetīgās mākslas grandu līdzdalību, Deju mājas mēģinājumi un izrādes, auditorijas attīstības programmas, koprades, rezidenču programmās radīto mākslas projektu skates – izstādes, starpdisciplināras lekcijas, jauno mākslinieku un profesionāļu tikšanās.** Tās turpināsies ne tikai 2027. gadā, bet būs kļuvušas par Valmieras kultūras dzīves neatņemamu sastāvdaļu. PROCESA laikā paveiktais atstārosies daudzos EKG pasākumos.

“Kurtuves” pārrādīšana par kultūrtelpu ir Eiropas *New Bauhaus* izpausme dzīvē, radot ilgtspējīgu, videi un cilvēkiem draudzīgu vietu. Jau zinām, ka vēlamies izmantot ne tikai “Kurtuves” ēku, bet arī tās jumtu – pasākumiem, diskusijām, konferencēm. Līdz ar to akcentēsīm pilnīgu un funkcionālu visas būves izmantošanu – praksi, kas nav izplatīta novadā un Latvijā, taču tai ir liels potenciāls. Pēc ēkas rekonstrukcijas pabeigšanas plānojam kļūt par “Trans Europe Halles” – sadarbības tīkla, kas apvieno kultūras cilvēkus un norises pamestās ēkās – pilntiesīgu dalīborganizāciju (šobrīd Valmiera ir asociētais dalībnieks).

“Kurtuve” tiks veidota par patstāvīgu kultūras institūciju, kuras uzturēšanas izdevumi tiks segti no pašvaldības kultūras budžeta, savukārt kultūras norisēm finansējuma avoti tiks diversificēti, izmantojot pašvaldības, valsts un citas nacionālo, ES un citu ārvalstu donoru finansētas programmas, kā arī privātā sektora ziedojumus un mērķdotācijas.

KURATORS: Valmieras novada Kultūras pārvalde
NORISES VIETA: Laikmetīgās mākslas centrs "Kurtuve"
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras Vasaras teātra festivāla organizatori, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, vietējie mākslinieki; NACIONĀLIE: Sudraba Arhitektūra, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Hanzas perons, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Latvijas Kultūras akadēmija; ĀRVALSTU – *Dumu Fabrikas* (Lietuva), *Menu fabrikas* – *Loftas* (Lietuva), *MO Museum* (Lietuva), *Esch2022* *Massenoire* program (*Esch2022*, Luksemburga), *KULTUUR-KATEL Creative Hub* un *Tallinn 2011 team* (Igaunija), *UCSB Dance company* (ASV), *TEH – Trans Europe Halles*
BUDŽETS: 300 tūkst. eiro

Industriālā dizaina un inovāciju centra izveide

Saistītās EKG norises: *Industriālā dizaina un inovāciju centra atklāšanas pasākums. Multimediju nozares attīstība. Valmieras multimediju festivāls. Performance "Industriālās straumes". Industriālā a cappella "360"*.

Valmierā top globālā mērogā unikāli un interesanti produkti, kas veido un uztur Valmieras sarunu ar Eiropu un pasauli caur saražoto produkciju. Vietējo uzņēmumu ražojumi ir izmantoti Dienvidkorejas debesskrāpju būvniecībā, kā arī tos pamanījuši tādi globāli zīmoli kā *Chanel*, rokgrupa *Rammstein* un neskaitāmi citi. Tie ir ikoniski un inovatīvi, un ar tiem saistās industriālo nozaru (stiklšķiedra, kokapstrāde, metālapstrāde u. c.) uzņēmumu un to darbinieku stāsti, kurus jau esam sākuši apkopot. Šie vēstījumi ir iedvesmas avots inovācijām mūsdienu ekonomikā.

Mēs radīsim Valmierā **multifunkcionālu industriālā dizaina un inovāciju centru**, kas, sadarbojoties dažādām nozarēm un profesionāļiem, rosinās, atbalstīs un sekmēs attīstībai nepieciešamo zināšanu, tehnoloģiju, inovāciju pieejamību, radīšanu un apmaiņu. Tas veidos un uzturēs saikni starp dažādām jomām: lietišķajām un mākslu zinātnēm, kultūras un mākslas nozarēm, izglītības jomu, uzņēmējdarbību. Izveidojot centru, tiks radīta telpa inovatīvai darbībai, talantu piesaistei un attīstībai, kā arī Valmieras uzņēmumu vēsturisko un tagadnes sasniegumu demonstrācijai Latvijā, Eiropā un pasaulē. Centra mērķauditorija: uzņēmēji un jaunuzņēmēji, radošo industriju pārstāvji, dizaina un tehnoloģiju studenti, skolēni, pētnieki, dažādu jomu eksperti, dizaina un rūpniecības interesenti un entuziasti.

Centra ekspozīcijās ikviens varēs aplūkot dažādas fiziskus eksponātus, piedalīties tehnoloģiju demonstrācijā, ko papildinās virtuālās realitātes risinājumi. Ekspozīcijas būs pieejamas arī virtuālā vidē, kas ļaus tās iepazīt visiem interesentiem pasaulē, kā arī izrādīt pilsētvidē plašākai sabiedrībai. **Pastāvīgā ekspozīcija** ietvers eksponātus un materiālus par produktiem un rūpnieciskā procesa transformāciju laika gaitā, Valmieras "pēdu" industriālā dizaina un kultūras vērtību jomā. **Maināmā ekspozīcija** ļaus iepazīties ar jaunākajiem sasniegumiem industriālajā dizainā.

Otru nozīmīgu centra daļu veidos **tehnoloģiju rezidences**, kurās pieredzējuši un jaundibināti uzņēmumi varēs attīstīt un pilnveidot globāli pieprasītus produktus un tehnoloģijas, lai vēl vairāk stiprinātu pozīcijas Eiropas un pasaules ekonomikā. Centrs būs mūsu *Bauhaus*, kas sniegs piekļuvi jaunākajām tehnoloģiskajām zināšanām, nodrošinās to apmaiņas iespējas, kā arī veidos un uzturēs plašu sadarbības tīklu ar līdzīgiem centriem Eiropā un pasaulē. Rezidences veidos vairākas aprīkotas telpas:

-transformējama telpa (līdz 200 apmeklētājiem) dažādiem pasākumiem: konferencēm, hakatoniem, biennālēm, u. c.;

-koprades laboratorija (*makerspace*), kas aprīkota ar prototipēšanas iekārtām un nodrošinās radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem, kā arī sniegs jaunajiem dizaineriem un uzņēmējiem iespēju attīstīt biznesa idejas;

-kopdarba (*co-working*) telpas indivīdiem un jaunajiem uzņēmējiem, tai skaitā digitālajiem nomadiem. Trešais centra darbības virziens būs uzņēmējdarbības nākotnes laboratorija. Tās uzdevums – veicināt uzņēmīguma kultūras (*entrepreneurial mindset*) veidošanos un stiprināšanos Valmierā un Vidzemē, to sasniedzot caur sabiedrības izglītošanu un iesaisti dažādās radošās aktivitātēs. Šī virziena ietvaros tiks organizētas dažādām sabiedrības grupām, īpaši jauniešiem un lauku iedzīvotājiem, domātas radošās darbnīcas, kurās risināt konkrētus mūsdienu un nākotnes izaicinājumus saistībā ar uzņēmējdarbības vidi, tehnoloģijām un produktiem plašākā ekonomikas nozaru tvērumā, ne tikai dizaina perspektīvā.

Centrs tiks attīstīts Valmieras Industriālā parka teritorijā, tā vajadzībām atjaunojot vēsturisku ēku. Šo projektu īstenošanos turpmāk centra pamatdarbību finansēs Valmieras novada pašvaldība. Laikā no 2022. līdz 2027. gadam tiks apzināti, uzkrāti un sistematizēti ekspozīcijas materiāli, izveidota pastāvīgā fiziskā un digitālā ekspozīcija. Vienlaikus attīstīs sadarbību un izmantosim esošo vietējo partneru (Vidzemes Augstskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras tehnikums, Valmieras Biznesa inkubators un novada uzņēmumi) tehnoloģiskās iespējas, organizēsīm pasākumus.

KURATORS: Valmieras novada pašvaldība (infrastruktūras izveide); **Valmieras Attīstības aģentūra** (satura izstrāde)
NORISES VIETA: Industriālā dizaina un inovāciju centrs Industriālā parka teritorijā

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras uzņēmēju klubs, Vidzemes, Valmieras biznesa un inovāciju inkubators, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras tehnikums, Valmieras muzejs, Valmieras integrētā bibliotēka; **NACIONĀLIE** – Latvijas Mākslas akadēmija, Rīgas Tehniskās universitātes Zinātnes un inovāciju centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka; **ĀRVALSTU:** *EIT Climate-KIC*, kas apvieno 450 partnerus, *Politechnica University* (Rumānija), *UC Leuven – Limburg University of Applied Sciences* (Beļģija), *Hungarian University of Agriculture and Life Sciences* (Ungārija), *Polytechnic Institute of Setubal* (Portugāle), *St. Pölten University of Applied Sciences* (Austrija), *International Design Center Berlin* (Vācija), *The Bauhaus-Archive* (Vācija), *Die Neue Sammlung* (Vācija), *Arts at CERN* (Šveice) **BUDŽETS:** 600 tūkst. eiro

Valmieras novada deju mājas izveide un attīstība

Saistītās EKG norises: *Festivāls "Ziemas deju svētki". Performance "Industriālās straumes". Laikmetīgās dejas izrādē "Cilvēka laikmets". Multimedials uzvedums Neikena dabas koncertzālē.*

Marta Grehema (*Martha Graham*), 20. gadsimta amerikāņu modernās dejas dejotāja un horeogrāfe ir teikusi: "Deja ir atklāsme." Mēs vēlētos šo tēzi papildināt – tā ir atklāsme kaut kam jaunam, kas rada ietekmi. Vēlamies novada iedzīvotājus iepazīstināt ar jauniem dejas žanriem, stiprināt kopienas pašapziņu un attīstīt drosmi būt radošiem. Jo tas nozīmē būt pamanītiem! Visvairāk tas ir vajadzīgs bērniem un jauniešiem, kuri meklē savu ceļu un izpausmes veidus. Patlaban mūsu lielākais izaicinājums ir deju žanru vienveidība, ierobežotās izglītības iespējas deju mākslā un laikmetīgās dejas vājā atpazīstamība sabiedrībā. Mēs to pārvarēsim! Kā? Balstoties spēcīgajā un pašajā dejas tradīcijā, kopā ar nozares profesionāļiem izveidosim un attīstīsim novada deju māju, kuras bāzes vieta būs "Kurtuve". Dejas mājas attīstībā tiks iesaistīti Valmieras dejas pasniedzēji un viņu audzēkņi, kā arī veidota sadarbība ar skolām un novada biedrībām.

Dejas māja tiks veidota un darbosies kā **nacionāla līmeņa laikmetīgās dejas profesionālās attīstības skola** (Latvijā šādas skolas nav), kas vienlaikus pildīs arī brīvā laika pavadīšanas centra funkciju dažādu paaudžu iedzīvotājiem. Tā tiks veidota, balstoties citu Eiropas valstu deju māju darbības pieredzē un zināšanās, piemēram, *tanzhaus.nrw* Diseldorfā, *Tanzhaus Zurich* Cīrihē. Profesionāla laikmetīgā deja Latvijā pastāv no 1996. gada, tomēr tai joprojām nav savas pastāvīgas rezidences, tādēļ **dejas mājas radīšana Valmierā būs nacionālas nozīmes sasniegums.**

Darba laikā deju māju izmantos profesionāli laikmetīgās dejas mākslinieki, bet novakarēs deju un citas kustību prasmes varēs apgūt vietējie iedzīvotāji, piemēram, seniori – balles dejas, jaunieši – hiphopu un mūsdienu dejas, grūtnieces – kustību nodarbības. Piesaistot speciālistus, tiks veidots jauns piedāvājums, kurā deja tiek izmantota cilvēku labbūtības paaugstināšanai, piemēram, dejas terapija vardarbībā cietušiem cilvēkiem, nodarbības cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Tiks attīstīta laikmetīgās dejas un cirka mākslinieku sadarbība ar konkrētām kopienām vai institūcijām, piemēram, sociālā riska grupu jauniešiem, sociālo centru un pansionātu iemītniekiem u. c.

Laikmetīgās dejas profesionāli izmantos deju māju mākslinieciškai jaunradei un izaugsmei – jaundarbu iestudēšanai, vietējo un starptautisko mākslinieku rezidencēm, starptautiskām vasaras nometnēm, pirmizrāžu vai topošo darbu skiču izrādīšanai, kā arī neformālām sarunām ar skatītājiem, satuvinot māksliniekus un iedzīvotājus. Deju skolas izveide sāksies 2022. gadā ar telpu iekārtošanu un programmu sagatavošanu. Jau rudenī deju mājā tiks rīkoti pirmie pasākumi.

2027. gada dejas un vizuālās mākslas ciklā "Kurtuvē" notiekošajā programmā tiks iekļauti vairāki projekti, kas akcentē laikmetīgās dejas un laikmetīgās vizuālās mākslas sadarbību. Tos sagatavos Eiropā zināmi deju mākslinieki:

Manuel Pelmus (*Oslo/Bukareste*). Oslo dzīvojošais rumāņu horeogrāfs ir starptautiski atzīts deju mākslinieks, 2013. gadā veidojis Rumānijas paviljona ekspozīciju Venēcijas mākslas biennālē.

Alexandra Pirici (*Bukareste*) ir rumāņu horeogrāfe, kas ar dejotājiem veido skulpturālus un arhitektoniskus darbus, kuros ar humoru runā par publikajā un sociālajā telpā radītajiem pieminekļiem, robežām un dalījumu.

Boris Charnatz (*Renne*) ir viens no starptautiski zināmākajiem 21. gadsimta laikmetīgās dejas horeogrāfiem, izpildītājiem un domātājiem, kas pazīstams ar virtuoziem solo darbiem un duetiēm.

KURATORS: Valmieras Kultūras centrs, Agnese Lutce
NORISES VIETA: Laikmetīgās mākslas centrs "Kurtuve", Valmieras un citu novada pilsētu ārtelpa
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras nami un deju kopas; **NACIONĀLIE** – Horeogrāfu asociācija, Latvijas Kultūras akadēmija, festivāls "Patriarha rudens", Ģertrūdes ielas teātris, asociācija LAUKKU, Latvijas dejas informācijas centrs, interneta žurnāls dance.lv, starptautiskā vasaras dejas skola "Rīga ON"; **ĀRVALSTU** – *Arts Printing House* (Lietuva), *STL* (Igaunija), dejas centrs "Zodiak" (Somija), *Notafe* vasaras dejas skola un festivāls (Igaunija), *tanzhaus.nrw* (Vācija), *Tanzhaus Zurich* (Šveice), *Manuel Pelmus* (Norvēģija), *Alexandra Pirici* (Rumānija), *Boris Charnatz* (Francija) **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

Muižu tikla izveide

Saistītās EKG norises: *Muzikālais cikls "Pasaules šūpuldziesmas muižās un pilīs". "Latvian Voices" A cappella festivāls. Starptautiskais festivāls "Gaismas dārzi".*

Valmiera divos pasaules karos tika gandrīz pilnībā iznīcināta. Novads nevar piedāvāt gleznavu, vēsturisku vecpilsētu, taču lepojamies ar 28 pilīm un muižām, kas pārsteidz ar ēku arhitektoniku, kā arī parku un dārzu izsmalcināto skaistumu. Šīs mantojums ir daudzveidīgs – no vienas ēkas līdz veselai saimniecībai ar dārziem, parkiem un lauksaimniecības zemēm. Vēsturiski muižas bija saimnieciskie, sabiedriskie un garīgie centri, caur kuriem Latvijas teritorijā ienākušas **Eiropas kultūras vērtības un zināšanas**. Diemžēl vēsturisko notikumu griežos muižas tika konfiscētas un nacionalizētas, tādējādi nolemjot šo kultūras mantojumu lēnai bojāejai ēkas tika nepareizi apsaimniekotas, bezatbildīgi izpostītas, kā arī patvaļīgi pielāgotas neatbilstošām funkcijām, nerespektējot mākslas un kultūras vērtības. Mūsdienās muižu īpašnieki Latvijā un Vidzemē ir vērtības pašvaldības, kuras izmanto ēkas sabiedrības vajadzībām, kā arī biedrības, uzņēmēji un privātpersonas, kas īpašumu iegādājušās izsolē, nevis mantojušas no paaudzes paaudzē, kā tas vēl aizvien notiek citur Eiropā.

Muižu tīkla koncepts balstās Valmieras novada muižu, piļu un kultūras mantojuma objektu entuziastu, darbinieku, saimnieku un aktīvo iedzīvotāju vēlmē sadarboties, lai risinātu problēmas, realizētu ieceres un rastu vēsturiskajiem objektiem jaunus izmantošanas veidus. **Muižu tīkls būs sadarbības platforma** dažādām idejām un izaicinājumiem saistībā ar kultūras mantojuma izziņāšanu un saglabāšanu, atbildīgu saimniekošanu, tūrisma attīstību, pasākumu rīkošanu. Tīkla veidošanu un darbību koordinēs **Valmiermuižas kultūras biedrība**. Ilgtspējīga muižu tīkla izveide īstermiņā ir mērķis, bet ilgtermiņā – instruments, ar kura palīdzību nodrošināt tīkla dalībniekiem zināšanas, prasmes un iespējas. Kāds būs sabiedrības ieguvums? Apmeklētājiem muižu tīkls būs nenovērtējams resurss un iespēja nesteidzīgai kultūras un dabas baudīšanai, kas sniedz vēstures un laikmetīguma mijiedarbes sajūtu. Kultūras mantojuma aizsardzība, saglabāšana ir nozīmīgs jautājums visā

Eiropā – muižu un piļu īpašnieki un pārvaldnieki Francijā, Čehijā, Vācijā, Igaunijā un citās Eiropas valstīs meklē atbildes, kā saglabāt kultūrvēsturisko vietu un nepazaudēt vai rast tās identitāti mainīgā vidē globālo izaicinājumu apstākļos. Mēs sniegsim muižu un piļu senatnes elpas saglabāšanas piemēru un iedvesmosim tām rast jaunu arhetipisku, vietējās kopienas vērtības, lokālpatriotismu un vietas identitātes veicinošu, tēlu.

Mūsu **muižu tīkla** attīstības plāns ir sadalīts trīs posmos: 1. Sagatavošanās posms, ko īstenosim no 2022. līdz 2026. gadam; 2. 2027. jeb svētku gads, kura laikā galveno uzmanību pievēršim viesu uzņemšanai un sagatavotajiem pasākumiem; 3. Turpinājums – sākot ar 2028. gadu, izvērtēsim paveikto un sasniegto un noteiksim tīklam nākamā perioda mērķus, kā arī darbosimies, lai tos sasniegtu.

Sagatavošanās posmā organizēsīm ēku un vides sakopšanu un pilnveidi, seminārus, zināšanu un prasmju apguves pasākumus muižu vēsturiskā potenciāla apzināšanai un izmantošanai, dārzu un parku atjaunošanai un kopšanai, kultūras norišu sagatavošanai un īstenošanai, tūrisma piedāvājuma veidošanai un citās jomās. Tas palīdzēs radīt augstvērtīgu saturu un nodrošinās pamatu 2027. gada programmas daļai, kas visa gada garumā tiks īstenota novada muižās un pilīs. Vēl izveidosim muižu tīkla organizāciju, rīkosim domrades katras vietas attīstībai, kopīgi izstrādāsim kultūras tūrisma maršrutus, organizēsīm vietējo kopienu iesaistošus pasākumus, kā arī izveidosim digitālo platformu, kas ietvers vairākās valodās pieejamas virtuālās tūres, informāciju par muižu tīklu, katras muižas piedāvājumu, tūrisma maršrutiem u. c. **Svētku gadā** muižu tīklā notiks vairāki nozīmīgi Valmieras2027 pasākumi: A capella festivāls, Pasaules

šūpuldziesmu festivāls, Gaismas dārzi. Organizēsīm starptautisku konferenci par kultūras mantojumu muižu un piļu kontekstā un šī mantojuma nākotnes iespējām. Lūk, plānotās konferences tēmas: muižu liktenis Eiropā, Bauhaus vai būvkultūra, kultūras mantojuma digitalizācija. Mūsu īpašais piedāvājums ir muižu pasākumu klāsts visā Valmieras novada teritorijā.

Turpinājuma posmā izvērtēsīm 2022.–2027. gada periodā paveikto un sasniegto, noteiksim sadarbības tīklam tālākās darbības mērķus un turpināsim norises, kas nepieciešamas zināšanu, prasmju pilnveidošanai un efektīvas saimniekošanas pieeju izmantošanai kultūras un tūrisma jomās. Veidosim arī jaunu un pilnveidosim esošo piedāvājumu, nodrošināsim objektu pieejamību sabiedrībai. Ilgtermiņā esam iecerējuši attīstīt plašāku tīklojumu sadarbībā ar citām Eiropas muižām.

KURATORS: Valmiermuižas kultūras biedrība
NORISES VIETA: Valmieras novada muižas un pilis
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras muzejs, Valmieras integrētā bibliotēka, novada muižas un pilis; NACIONĀLIE – Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Latvijas Piļu un muižu asociācija, Tūrisma klasteris "EnterGauja", Vidzemes tūrisma asociācija; ĀRVALSTU – "Les Amis de l'Esparrou" (Francija), sadarbības tīkli "Garden Pearls", "Zaļie dzelzceļi", ENCOUNTER - European Network for Country House and Estate Research (Dānija), The Danish Research Centre for Manorial Studies (Dānija), Aarhus University (Dānija), TURIHAB network (Portugāle), The European Route of Historic Gardens **BUDŽETS:** 400 tūkst. eiro

Multimediju nozares attīstība

Saistītās EKG norises: Valmieras starptautiskais multimediju festivāls. Multimedijāls uzvedums Neikenkalna dabas koncertzālē. Festivāls "Gaismas dārzi".

Ikviens mūsdienu cilvēks ir daļa no digitālās transformācijas procesiem, kurus piedzīvo valsts un tās sabiedrība, tomēr dažādu faktoru ietekmē šie procesi ir izaicinājumu pilni, īpaši reģionos. Ierobežota digitālā kompetence, nevienādīga izglītības kvalitāte, nekvalitatīvs interneta tīkla pārklājums u. c. faktori kavē veiksmīgu un iekļaujošu digitālo transformāciju. Jauno mediju mākslas nozarei ir potenciāls sniegt savu ieguldījumu digitālās sabiedrības attīstībā.

Tomēr jāatzīmē, ka jauno mediju māksla lielākoties orientējas uz ļoti šauru un specifisku auditoriju, kurai ir cieša saikne ar modernajām tehnoloģijām kombinācijā ar interesi par laikmetīgo mākslu. Parasti tā ir pieejama Eiropas lielākajās pilsētās, ko raksturo augsts urbanizācija un IKT nozares attīstības līmenis. Šīs mākslas formas patērē galvenokārt laikmetīgās mākslas un moderno tehnoloģiju eksperti, IKT nozares pārstāvi un cilvēki, kas ir cieši saistīti ar pašu jauno mediju mākslu vai ar to saistītajām nozarēm. Arī starpprozaru kontekstā vienīgā regulārā sinerģija notiek starp augsto tehnoloģiju, mākslas un zinātnes jomām, kā arī saistībā ar nozares

izglītības procesiem. Tas nozīmē, ka lielākoties tiek strādāts ar jau gatavu auditoriju, neveicinot citu segmentu attīstību.

Ar līdzīgiem izaicinājumiem sastopas daudzas Eiropas pilsētas, arī Valmierā. Atbilde uz tiem ir jaunās tradīcijas – Valmieras multimediju festivāla – dibināšana. Par tradīcijas pamatu kļūš Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas un Vidzemes Augstskolas resursi, talanti un zināšanas, kas nodrošina pilna izglītības cikla iespējamību un zinātnisko pētniecību multimediju jomās, sākot no vidusskolas līdz doktorantūrai. Abas izglītības iestādes ir apliecinājušas gatavību iesaistīties procesā. Tāpat tiek ņemtas vērā jau esošās iestrādes multimediju mākslas notikumu integrācijā Valmieras novada kultūras dzīvē. Pasākumi ar multimediju līdzdalību īsā laikā ir guvuši lielu atsaucību un augstu vietējās sabiedrības novērtējumu.

Valmieras multimediju festivāla misija ir mazināt plaisu starp cilvēkiem, mākslu un tehnoloģijām, nodrošinot gan kvalitatīvu jauno mediju mākslas pieredzi un mediācijas procesu, gan industrijas zināšanu pārnei un atvērto dialogu par sinerģijas iespējām ar citām nozarēm. Festivāls iegūlas pilsētas ilgtermiņa kultūras stratēģijā, kurā ir izvirzīts uzdevums – līdz 2027. gadam kļūt par UNESCO radošo pilsētu mediju mākslās (*UNESCO Creative City of Media Arts*). Pirmais starptautiskais festivāls ar mākslas un izglītības programmām dažādām auditorijām notiks jau 2022. gada septembrī. 2023. gadā paredzēts liels sadarbības projekts ar Norvēģiju, kurā tiks veidota atsevišķa festivāla mākslas un izglītības programma jauniešiem, kas būs pieejama gan fiziskā, gan digitālā vidē.

Festivālā nozares profesionāļi kopā ar pieredzējušiem māksliniekiem no Eiropas un visas pasaules demonstrēs sasniegumus tādos multimediju virzienos kā gaismas objekti, instalācijas, video un audio mākslas formas, moderno tehnoloģiju iespējas paplašinātās realitātes (XR) pasaulē u. c. Programma sākotnēji fokusēsies uz vieglāk uztveramām mākslas formām, ko raksturo piemēram, estētiskais baudījums, ikdienā pielietojamo tehnoloģiju izmantojums u. c. elementi. Pakāpeniski līdz 2027. gadam auditorija tiks pieradināta pie novatoriskām un komplicētām formām, kuru uztvere prasa gan iepriekšēju saskarsmes pieredzi ar multimediju daudzveidību, gan izpratni par tehnoloģijām, datiem vai plašāku mākslas darba kontekstu. 2027. gadā notiks starptautisks mediju festivāls, kurā atskatīties uz piecos gados paveikto un izstrāvēt turpmākās iniciatīvas (aprakstīts 2027. gada RUDENS ciklā).

PROCESA laikā veidosim Valmieru par mājvietu profesionālajām multimediju un audiovizuālās mākslas izpaušmēm no ideju izstrādes līdz realizācijai, piedāvājot augstvērtīgus kultūras produktus Latvijā un ārvalstīs. Vislielākā uzmanība tiks pievērsta jomas esošo un topošo speciālistu zināšanu un prasmju attīstībai formālajā un neformālā izglītībā. Pilnveidosim multimediju un audiovizuālās izglītības programmas novada profesionālās ievirzes un izglītības skolās, radot vidi, kurā radošo darbu veidošana notiek praktiskā līmenī – audzēkņiem ir

nodrošinātas plašas prakses iespējas, mentoru atbalsts un koprades iniciatīvas. Vienlaikus veicināsim Vidzemes Augstskolas multimediju un audiovizuālās maģistra studiju programmas pievilcību un studējošo skaita pieaugumu. Lai to panāktu, esam piesaistījuši plašu sadarbības partneru loku, kurā satiekas nozares līderi Eiropas un pat pasaules līmenī. Tas ļaus rasties jauniem un pilnveidoties esošajiem multimediju un audiovizuālā satura veidotājiem, kuri ir atvērti tehnoloģijām un inovatīviem māksliniecisko formu risinājumiem. Izglītības jomas partneri: *York St. John University (Lielbritānija)*, *Tallinn University Baltic Film and Media School, Estonian Academy of Arts (Igaunija)*, *Vilnius Academy of Arts (Lietuva)*.

Organizējot nozares profesionāļu zināšanu, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumus, nodrošināsim mākslas procesu sasaisti ar jauno mediju pētniecību citās nozarēs, starpnozaru pieredzes apmaiņas un koprades iespējas, piemēram, ar pasākumu, izklaides, tūrisma, mārketinga, kultūras un citām saistītajām industrijām.

Sniegsim sistemātisku atbalstu mediju mākslas profesionāļu jaunrades procesiem – organizēsim starptautiskas jauno mediju mākslinieku rezidences un sadarbības projektus partneru tīkla ietvaros.

NORISES KURATORS: SIA "StoryHub"

NORISES VIETA: Industriālā dizaina un inovāciju centrs, Vidzemes Augstskola, Laikmetīgās mākslas centrs "Kurtuve", Valmieras Kultūras centrs, Valmieras bibliotēka, Valmieras biznesa un inovāciju inkubators **PARTNERI:** VIETĒJIE – Vidzemes Augstskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras Attīstības aģentūra, Valmieras koprades darbnīca DARE, URDA - Nature and Technology Park; NACIONĀLIE – Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas, fakultāte, Latvijas Mākslas akadēmijas Audiovizuālās un mediju mākslas nodaļa, Rīga TechGirls, biedrība "ASTE: Art, Science, Technology, Education"; ĀRVALSTU – Braga Media Arts, Index – Art and Technology Biennial (Portugāle), Košice Creative Industry Košice, Košice Art & Tech Days (Slovākija), York UNESCO Creative City of Media Arts, York Mediale, York St. John University (Lielbritānija), Enghien-les-Bains UNESCO Creative City of Media Arts (Francija), City of Karlsruhe/Department of Cultural Affairs (Vācija), Sapporo UNESCO Creative City of Media Arts (Japāna), Dakar Centre Socioculturel de Fann-Point E-Amitié (Senegāla), PIDS Enghien (International Festival of Cinema and Visual Effects) (Francija), Media art festival "Seasons of Media Arts" (Vācija), Ars Electronica Festival (Austrija) **BUDŽETS:** 250 tūkst. eiro

Simjūds+ renesanse

Saistītās EKG norises: Muižu tīkla izveide.
"Simjūds + " lielpasākums.

Simjūda gadatirgus aizsākumi ir meklējami jau viduslaikos. Tas bija reģionā nozīmīgākais amatnieku un tirgotāju pasākums ne tikai ekonomiskā, bet arī kultūras un sabiedriskā aspektā. Tirgus nosaukums radies 1283. gadā, kad Valmierā lika pamatakmeni baznīcai, par tās

pie baznīcas, un rudens tirgus notika Sīmaņa dienā (kas ir arī Svētā Jūdas diena). Vēlākos gadsimtos tirgus diena tika atzīmēta kalendārā, kur vietas ierobežojuma dēļ Sīmaņa un Jūdas dienā bija ieraksts "Sim., Jūda" – Simjūda.

20. gadsimta vēsturiskajos griežos tirgus ir daļēji zaudējis saimniekošanas kultūras īpašo auru, kļūstot par bezdvēseles preču – naudas apmaiņas vietu. Vēlamies atjaunot tā spēku un spozmi, ļaujot atkal kļūt par lielāko amatnieku tirgu Vidzemes reģionā. Tirgus godinās vietējos meistarus, kuru prasmes ir aizsākums daudzām mūsdienu tehnoloģijām un produktiem, kas joprojām tiek ražoti, izmantojot vietējos dabas resursus. "Simjūds +" sadarbības tīkla lielākais mērķis ir rosināt ražotāju, amatnieku un tirgotāju ciešāku sadarbību senā Hanzas tirgus gara un filozofijas atjaunotnei – pievērst lielāku uzmanību preču kvalitātei, to ražošanas un piegādes ilgtspējai, tai skaitā vides un zaļās domāšanas aspektiem, vietējo tradīciju un kultūras iekļaušanai tirgus dzīvē, tirgus kā sabiedrības apspriešanās vietai. Tīkla darbības koordinācijai tiks izveidots digitāls risinājums. 2027. gada rudenī notiks "Simjūds +" lielpasākums.

"Simjūds +" būs Valmieras novada amatnieku un vietējo ražojumu tirgu sadarbības tīkls. Novadā regulāri notiek vairāk nekā desmit dažādi amatnieku un vietējo ražotāju tirgi, dažādos gadalaikos piedāvājot unikālu pieredzi. Piemēram, "Gardu muti" Valmiermuižā – tieši šeit ir izveidota Slow Food kopiena, kas aizstāv, izceļ un popularizē vietējās garšas nacionālās bagātības, bioloģisko daudzveidību, rūpes par vidi, autentisku amatniecību un atbildīgu saimniekošanu. Vaidavas "Mālēdiens festivāls" cildina keramikas un vienlaikus ir arī tirgus. Savukārt Robežtirgus Ipīķi-Moisakila saved kopā Igaunijas un Latvijas amatu pratējus, kulinārus, tirgotājus, pašdarbniekus un apmeklētājus. Jau no 2025. gada lielākajos Valmieras novada tirgos mērķtiecīgi tiks integrēta Valmiera2027 pasākumu zona, kurā darbosies vismaz trīs ārvalstu sadraudzības pilsēti vai partneru mājražotāji, amatnieki, kā arī sabiedrībai tiks stāstīts par EKG programmas sagatavošanu un plānotajām norisēm.

KURATORS: Valmieras muzejs, *Union of Cities: the Hansa*
NORISES VIETA: Valmieras pilsēta

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras centri, tautas deju kolektīvi, mājražotāji, amatnieki; NACIONĀLIE – Hanzas savienības pilsētu Rīgas, Limbažu, Kuldīgas, Ventspils, Cēsu, Kokneses deju kolektīvi un tirgotāji, via Hanseatica, Vispārējo dziesmu un deju svētku virsvadītājs Jānis Ērglis (deju uzvedums); ĀRVALSTU - The Hanseatic League, Via Hanseatica tūrisma maršrutā iesaistītās pilsētas – Klaipēda (Lietuva), Gdańsk (Polija), Libeka (Vācija), Kauņa (Lietuva), Tartu, Tallina (Igaunija) uc., HANSEART-WORKS programma, European Hansemuseum (Vācija), Hanseatic Museum and Schotstuene (Norvēģija), ERIH (European Route of Industrial Heritage), Slow Food International **BUDŽETS:** 150 tūkst. eiro

Dari pats (Do it Yourself) vai DIY kustības izveide

Saistītās EKG norises: Visi ārtelpas pasākumi.
Kustība "DIY svētdienas". Caurviju norises.

Prasme kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku, darot to, kas priecē un bagātina garīgi, emocionāli vai intelektuāli, sniedz kopības vai atbalsta sajūtu – tā veidojas individu un sabiedrības sadzīves kultūra. Turklāt kultūrā ieinteresēts un iesaistīts cilvēks ir arī labs EKG partneris. Mums tas šķiet ļoti svarīgi, jo priecīgs un emocionāli uzlādēts cilvēks ir atvērtāks dialogam ar pasauli un ir labs sabiedrotāis, lai kopā pārvarētu kultūras plaisu, kā arī gatavs kopīgiem darbiem, kurus nevar paveikt individuāli. Tāpēc mēs jau 2021. gadā esam sākuši veidot un stiprināsim **DIY kustību**, kuras ietvaros iedzīvotāji savās apkaimēs, ciemos vai vienkārši pagalmā organizē pasākumus, kas priecē un bagātina līdzcīvēkus, sniedzot kopības sajūtu. Kā tas notiek? Organizējot sociālā kapitāla veidošanas un stiprināšanas pasākumus jeb tiltus starp dažādām DIY kopienām. Pasākumus, kuros satiekas kopīgu un atšķirīgu vaļasprieku cilvēki, jau veidojam un turpmāk uzturēsim dažādas interešu platformas kā digitāli, tā arī klātienē.

Līdz piedāvājuma sagatavošanai esam tikušies ar daudzām interešu un apkaimeju iniciatīvas grupām ne tikai Valmieras pilsētā, bet visā novadā, lai izpētītu, kas mūsu cilvēkiem patīk, kas rūp un kādas norises viņi vēlētos ieraudzīt EKG programmā. Esam pulcinājuši uz sarunām rokdarbniekus (adītājus, mežģiņu darinātājus, audējus, dziesminiekus, deļotājus, prāta spēļu spēlētājus, dārzniekus, brīvā laika sportotājus, nūjotājus, prāta asinātājus dažādās intelektuālās nodarbēs un citus. Visu šo laiku no 2022. gada mēs atbalstīsim dažādas interešu un iniciatīvu grupas – sniegsim tām iespējas tikties biežāk, sapņem profesionāļu un ekspertu atbalstu, izstādīt savus darbus, doties pieredzes braucienos pie līdzīgi un atšķirīgi domājošām grupām novadā, Vidzemē, Latvijā, Eiropā un citās valstīs. Aicināsim viņus iesaistīties EKG norišu plānošanā un īstenošanā, organizēsim projektu konkursus, kas šīm mikrodejām nodrošinās realizācijas iespējas.

2027. gadā ļausim šīm iniciatīvām uzmirdzēt daudzus mini-svētku pasākumus, kas tiks iekļauti lielākās EKG norisēs, lai tos pamanītu gan vietējie iedzīvotāji, gan novada viesi. Tālāk ieskicējam trīs interešu kopu minisvētkus, taču atbalstāmo pasākumu skaits būs daudz lielāks. Adīšanas svētki Rūjienā tiks rīkoti sadarbībā *Mulgi* pieredzes centru (Igaunija), Abja-Paluoja (Igaunija), *Šteinhāgeni* (Vācija), *Higišavu* (Japāna). Mežģiņu darināšanas festivāla viesi būs mežģiņu darinātāji no *Haapsalu* (Igaunija) un *Higišavu* (Japāna). Sociālās deļošanas kustības "Dejo ar prieku!" kustību veidosim kopā Sporta deju studiju "Edelveiss", Andra Miķelsona deļo skolu, Biedrību "Deju klubs Forte", *Tantsuklubi Fox*, *Eva Tantsykool*, *Centro de Tango* (Igaunija), Deju klubu "ATŽALINAS" (Lietuva).

NORISES KURATORS: Valmieras Kultūras centrs
NORISES VIETA: Valmieras pilsēta un novads
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras centri, amatnieki, interešu grupas, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola; NACIONĀLIE un ĀRVALSTU – specifiski katrai norisei (nosaukti pie piemēriem) **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

Dzīvesvides radošā atmoda

Saistītās EKG norises:

Visas ārtelpā notiekošās aktivitātes

Valmierai kā industriālai pilsētai vienlaikus nākas risināt gan padomju perioda saimniekošanas seku negatīvo ietekmi, gan atbilstoši reaģēt uz 21. gadsimta galvenajiem izaicinājumiem: klimata pārmaiņām un cilvēku darbības ietekmi. **Pilsētas centra attīstīšana, industriālo vajadzību līdzsvarošana ar sabiedrības interesēm, dabas vērtību potenciāla izmantošana dzīvesvides kvalitātes paaugstināšanai** – to jau risinām kopā ar iedzīvotājiem, pilsētplānotājiem, dabas aizsardzības organizācijām un vietējam kopienām. Mūsu mērķis ir kopīgiem spēkiem Valmieru un novadu padarīt par pievilcīgu un cilvēkiem draudzīgu ārtelpu ar daudzveidīgām tās izmantošanas iespējām.

Lai sasniegtu iecerēto, jau **PROCESA** laikā piesaistīsim Eiropas Savienības fondu un privātā sektora finansējumu un mazināsim pilsētas centra sadrumstalotību un autocentriskumu, sakārtosim transporta sistēmas un plūsmas, mazinot transporta kustību cauri centram un palielinot videi draudzīgu transportlīdzekļu izmantošanu. Mēs arī piešķirsim jaunu veidolu skvēriem un laukumiem, kuros notiks kultūras norises un pulcēsies apmeklētāji. Izveidosim kopienas Deju māju – visu gadu pieejamu apjomu deju terasi. Pieaugošā pieprasījuma pēc kvalitatīvas ārtelpas dēļ renesansi piedzīvos Gaujas upes krastu teritorijas. Patlaban tajās spilgti kontrastē senlejas dabiski veidotā ainava ar netālu esošo urbāno pilsētvidi. Mēs atbrīvosim krastus no visa neglītā un liekā, radot ārtelpu, kas ir piemērota mākslas plenēriem, dabas birojiem, aktīvai atpūtai u. c. norisēm.

Tiek izstrādāts būvprojekts ieceres īstenošanai. Tiks risināti jautājumi pārējās novada teritorijas potenciāla izmantošanai – dabas vietu un ainavu saglabāšanai un pilnveidei, kultūrvēsturisko objektu atjaunošanai un ilgtspējīgai izmantošanai.

Lai pievērstu iedzīvotāju uzmanību jautājumiem, kas skar dzīvesvidi un tās pilnveidošanu, kā arī rosinātu vērīgāk uzlūkot un labāk saskatīt esošo dabas un vides resursu vērtību un potenciālu, EKG programmas ciklos īstenosim dažādus mikropasākumus, kurus esam apvienojuši trīs lielākās norisēs. Pavasara ciklā aicināsim piedalīties **Dabas akadēmijas** pasākumos, vasarā **Rūpnieciskās kultūras svētkos**, savukārt rudenī iepazīties un iedraudzēties ar **Upju kultūrstāstu programmu** izvēlētajām dabas vietām. Tās sīkāk esam aprakstījuši attiecīgajos ciklos.

Šo trīs norišu ietvaros izveidotās dabas vietas un to sasniegšanai izstrādātie maršruti tiks veidoti kā **daudzvalodu digitāls risinājums – interaktīva karte, ar kuras palīdzību, sekojot QR kodiem, cilvēkam individuāli, kopā ar ģimeni vai draugiem būs iespēja iepazīt katru vietu un tās stāstu**. Tiks veidoti mikromaršruti, kas būs pielāgoti cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, senioriem un ģimenēm ar bērniem, tai skaitā zīdaiņiem, kā arī vairāku dienu maršruti, kas savukārt noderēs izaicinājumu meklētājiem un būs par iemeslu Valmierā un tās apkārtnē uzskatīties ilgāk nekā sākotnēji iecerēts.

Visas apskates vietas tiks apriktas ar norādēm un atbalsta rīkiem ērtai piekļuvei cilvēkiem ar dažādiem attīstības traucējumiem; norises vietās tiks izveidoti kontrastējoši apzīmējumi personām ar redzes traucējumiem un būs

Visas apskates vietas tiks apriktas ar norādēm un atbalsta rīkiem ērtai piekļuvei cilvēkiem ar dažādiem attīstības traucējumiem; norises vietās tiks izveidoti kontrastējoši apzīmējumi personām ar redzes traucējumiem un būs iespēja saņemt audiālu informāciju; informatīvie materiāli tiks veidoti Braila rakstā, audio un video formātā, ar palielinātu burtu lielumu, kā arī informāciju vieglajā valodā. Maršruti tiks papildināti ar **audio un video gidēm, digitāliem – 3D, virtuālās un papildinātās realitātes (augmented reality) elementiem**, kas ļaus dalībniekiem piedalīties mākslinieciskā piedzīvojumā no jebkuras pasaules vietas sev ērtā laikā.

Vienlaikus ar vides transformāciju tiks nodrošināta vietējo kopienu mērķtiecīga iesaiste visos pārmaiņu posmos, tai skaitā īstenojot daždas mazākas iniciatīvas, piemēram, teritoriju sakopšanas talkas, kas arī satuvina kopienas, veicina empātiju pret apkārtni, vidi, kā arī rosinā pārmaiņas ikdienas uzvedībā un mudina uz turpmāku rīcību. Kāpēc to uzskatām par nepieciešamu? Jo saturiskas pārmaiņas nevar panākt tikai ar liela mēroga un finanšu ietilpīgiem projektiem. Kopienas iniciatīvas, līdzīgi "Dāri pats" norisēm, esam atstājuši atvērtas piedāvājumiem, jo cilvēku ierosmei ir vajadzīga domas un darbības brīvība un resursi.

KURATORS: Valmieras novada Tūrisma pārvalde
NORISES VIETA: Valmieras pilsētas un novada ārtelpa
PARTNERI: VIETĒJIE – Vidzemes tūrisma asociācija, Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts, Vidzemes Augstskolas Virtuālās un papildinātās realitātes laboratorija, Krāču kakta biedrība "Katapult", SIA "Valmieras ūdens", Valmieras muzejs, novada izglītības iestādes, Burtnieku ezera zvejnieku biedrība, Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība, biedrība "Ziemeļvidzemes ģeoparks", vietējās kopienas; **NACIONĀLIE** – Baltijas Vides Forums, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Latvijas lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", Latvijas Dabas tūrisma asociācija, biedrība "Ascendum", laikraksts "Satori", projekts "Zaļgalvis", Latvijas Keramikas asociācija, Porcelāna muzejs; **ĀRVALSTU** – University of Tartu (Igaunija), Moholy-Nagy University of Art and Design (Ungārija) – līdzdarbojas **Vesprēm-Balaton EKG 2023** ieviešanā, Eiropas Zaļo dzelzceļu asociācija
BUDŽETS: 400 tūkst. eiro

Kopienas kino

Saistītās EKG norises:

Starptautiskais velo kino festivāls "Pedālis"

Kopienas māksla Rietumu kultūras telpā ienāca 20. gadsimta 60. gados, kad tā kļuva par kultūras demokrātijas formu. Visbiežāk tā izpaužas teātra (applied theatre) vai vizuālās mākslas formās. Kopienas mākslas mērķis ir radīt kultūras saturu, kura centrā ir kopiena – vietējo cilvēku stāsti, aktualitātes un intereses, kas saistīti ar šo cilvēku ikdienu un dzīvesvietu. Radīšanas procesā ir iesaistīti profesionāļi un konkrētās kopienas pārstāvji. Svarīga ir ne tikai mākslas darba veidošana, bet arī dalībnieku līdzdalība un attīstība – sevis apzināšanās un konkrētu risinājumu meklēšana kopienas izaicinājumiem. Būtiski šajā procesā ir radīt drošu vidi, kurā iesaistītie var apstrīdēt idejas, eksperimentēt, apgūt jaunas prasmes, izteikt domas, tikt uzskatīti.

Audiovizuālajā mākslā kopienu pieeja ir izmantota salīdzinoši mazāk. Lai gan dokumentālā kino bieži tiek reprezentētas dažādas kopienas, tomēr lielākoties tā ir subjektīva režisora interpretācija par kopienas stāstu, turklāt filmas izveide atstāj mazu vai nekādu ietekmi uz pašu kopienu. Mēs saskatām šādi pieejai lielu potenciālu – gan audiovizuālās valodas dažādības, gan ilgtermiņa ietekmes un neierobežoto izplatīšanas iespēju dēļ. Audiovizuālā pieeja sniedz iespēju stāstus veidot formās, kas sasniedz gan vietējo, gan starptautisko auditoriju, turklāt šīs kopīgi radītās pieredzes liecības var kļūt par piemēru kopienām un māksliniekiem citviet pasaulē.

Iniciatīvas mērķis ir iesaistīt Valmieras novada dažādas kopienas kino radīšanā, sniedzot tām iespēju apzināties savas kopienas vietu un lomu sabiedrībā, definēt priekšrocības un izaicinājumus un kopā ar profesionāliem veidot savus stāstus. Kopienu kino radīšanas procesā tiks veidotas starpdisciplināras komandas, kurā kino profesionāļi cieši sadarbosies ar sociālanthropologiem, ārstiem psihoterapeitiem, mākslas terapeitiem, izglītības speciālistiem, vēsturniekiem, sociālajiem darbiniekiem un citu radošo nozaru profesionāļiem no Latvijas un Eiropas.

Rezultāts var būt dokumentāls kino, kas iemūžina procesu, animācijas īsfilma, stāstot personīgus pieredzes stāstus, vai inscenētas retrospekcijas un interaktīvas digitālas pieredzes. Animācija ir veids, kā sasniegt kopienas, kuras nav iespējams filmēt (piemēram, ieslodzījuma vietās esošos cilvēkus) vai individuus, kuri paši nevēlas atrasties kameras priekšā. Īsfilmu veidošanas laikā kopienai tiks nodrošināts ekspertu atbalsts vai konsultācijas kādas identificētās problēmas risinājumam.

Papildus īsfilmu stāstiem tiks apkopoti materiāli, kas radīto darbu skatītājiem ļaus gūt padziļinātu ieskatu un izpratni par īsfilmas atklātajām norisēm un kopienas situāciju. Tie būs arhivu materiāli, ekspertu komentāri, aktuālo pētījumu dati u.c. Rezultāti tiks izrādīti īpašos pasākumos "Kurtuvē", kā arī kopienas pulcēšanās vietās, kultūras un nevalstisko organizāciju centros visā Latvijā, katru pasākumu papildinot ar diskusiju, semināru, darba grupu vai kādu citu tematiski saistītu mākslas un jaunrades izpausmes formu.

Līdztekus radošajam procesam tiks radīta metodoloģija darbam ar kopienām, pielietojot audiovizuālās mākslas žanru. Tās izstrādē būtiska loma būs piesaistītajiem ekspertiem, problēmas risinājumam. Papildus īsfilmu stāstiem tiks apkopoti materiāli kas, kombinējot dažādu nozaru zināšanas un pieejas, veidos jaunu sadarbības un iesaistes piedāvājuma modeli, ņemot vērā visu iesaistīto pušu intereses un audiovizuālā satura radīšanas posmus un specifiku. Metodoloģijas mērķa auditorija – kopienas mediatori, kas risina konkrētā vidē pastāvošas problēmas, un kino veidotāji, kuru interesē kopienas iesaiste filmu izveidē gan Latvijā, gan Eiropā.

No 2023. līdz 2026. gadam katru gadu tiks izveidota viena īsfilma (dokumentālā, animācijas vai kombinēta ar spēlfilmas elementiem) par vienu kopienu. Savukārt

2027. gadā notiks paralēls darbs ar trīs kopienām, pavisam radot septiņus audiovizuālus darbus. 2027. gadā īpaša kopienu tematikai veltīta foruma laikā "Kurtuvē" tiks izrādīti visi stāsti. Pasākums tiks papildināts ar izstrādātās metodoloģijas prezentāciju, diskusijām un darbnīcām, kuru laikā dalībnieki dalīsies pieredzē par kopienu iesaistes pieejām, vienojošajiem sociālajiem izaicinājumiem.

Projekta ietvaros vēlamies pievērsties sarežģītām un plašākai sabiedrībai nereti neērtām kopienām, kas vienlaikus ir sociālajam riskam pakļautās vai atstumtās sabiedrības grupas. Esam apzinājuši vairākas mikrokopienas kā potenciālās īsfilmu dalībnieces, taču apzināties, ka būs nepieciešamas dziļākas sarunas un to piekrišana, jo tiks skarti ne tikai cilvēciskie, bet arī morālie ētiskie aspekti. Mūsu redzeslokā ir Valmieras cietums – esošie un bijušie ieslodzītie, dienas centri cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem, Strenču psihoneiroloģiskā klīnika, kurā ārstējas no narkotiskajām vielām un alkohola atkarīgie. Otrs izvēlētais virziens ir vietu stāsti (*site specific storytelling*), piemēram, unikālā Seda ar bagātīgo padomju perioda kultūras mantojumu. Virziens paver plašu iespēju vizualizēt šādās vietās dzīvojošās kopienas, veicot vēstures, tradīciju un vērtību pārvērtējumu mūsdienu kultūras kontekstā.

Apkopotie materiāli un radītās īsfilmas tiks ievietoti un būs pieejami repozitorijā – process.valmiera2027.eu. Primārais īsfilmu izplatīšanas plāns tiks veidots sadarbibā ar kopienām saistītajām nevalstiskajām organizācijām Latvijā un Eiropā. Bez maksas īsfilmu cikls tiks piedāvāts sabiedriskajiem medijiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.

KURATORS: SIA "Story Hub", fonds "Iespēju tilts"
NORISES VIETA: Valmieras novads, septiņas kopienas
PARTNERI: VIETĒJIE – vietējo kopienu dibinātās biedrības (Valmieras rajona Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība, Valmieras lietuviešu biedrība "Gintaras", Lauku sieviešu biedrība "Dzine"), dienas centri cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem (Sociālās aprūpes centrs "Lode", Pansionāts "Rūja", Sociālās aprūpes centrs "Seda"), Valmieras cietums, VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca", Ipiķu, Ramatas un Lodes pagastu kultūras centri; **NACIONĀLIE** – Sabiedrības integrācijas fonds, "Latvijas-Igaunijas institūts", Igaunijas vēstniecība Latvijā, fonds "Initium", Rīgas Stradiņa Universitātes Mākslas terapijas studiju programma, Latvijas Mākslas terapijas asociācija, Latvijas Psihoterapeitu asociācija (LPTA), Latvijas Antropologu biedrība; **ĀRVALSTU** – Latviešu Nacionālās kultūras biedrība Igaunijā (Igaunija), *The Estonian Documentary Guild* (Igaunija), *Baltic Applied Theatre School* (BATS) (eksperete Nazha Harb), *Helsingør Theatre, Odin Teatret* (Dānija), *i-Docs* (eksperete Sandra Gaudenzi), *Honig Studios* (ekspersts Jiannis Sotiropoulos) (Vācija), *iDrops* (Beļģija), *Nordic Youth Film Festival*.

BUDŽETS: 160 tūkst. eiro

2027. GADA ZIEMAS CIKLS – Pamani un atzīsti mūs!

Vai ir iespējams vienā dienā izstāstīt sešos gados paveikto? Nē! Tādēļ mēs to darīsim un stāstīsim visu gadu, uzsākot EKG programmu ar ziemas cikla pasākumiem. Ikvienš tiks aicināts atklāt Valmieras kultūras vērtības, procesa laikā uzkrāto pieredzi un prasmes, ieraudzīt rezultātus un novērtēt sasniegto. **Četri ziemas cikla pasākumi – Četru gadalaiku paviljoni, Transformāciju fiksācijas, Industriālā dizaina un inovāciju centra atklāšana, Gustava Kluča izstādes atklāšana – būs Valmiera2027 ieskaņas norises.**

Kultūras un dabas daudzveidības paviljoni

Valmieras novads ir dabas ieskauss, un pats ir daba. Tieši tāpēc Valmiera2027 programmu aizsāksim ar kultūras un dabas daudzveidības paviljonu atklāšanu. Pasaulē, kurā arvien aktuālāka kļūst kultūras un dabas daudzveidības saglabāšana, zāļajai Latvijai un Valmierai ir, ko teikt. Iecere paredz veidot izcilu Latvijas un pasaules arhitektu un mākslinieku radītus un būvētus dažādu norišu paviljonus Valmieras novadā. Tie kļūs par neparastām, mākslinieciski un arhitektoniski aizraujošām vietzīmēm, kuras veicinās sabiedrības dabas, vides un kultūras lasītprasmi, estētisko inteliģenci, stiprinās vietējo cilvēku piederības un kopības sajūtu, kā arī Valmieras novada atpazīstamību pasaules mērogā. Paviljoni būs vēstneši jaunajai, pasaulē aktuālajai, bet Latvijai tik pazīstamajai domāšanai – jūtīga, saskanīga un kulturāla iekļaušanās dabā.

Izveidojot septiņus viegli transformējamus paviljonus – trīs Valmieras pilsētā un pa vienam pārējās novada pilsētās un apvienojot Valmieras ikoniskos, tradicionālos un inovatīvos būvniecības materiālus (kūdra, kaņepes, koks, ķieģelis, stiklšķiedras audums u. c.), kā arī pasaules jaunākās idejas vides veidošanā, paviljonu arhitektūra radīs piemēru labai draudzīgas, estētiski un idejiski augstvērtīgas dzīves vides un ainasas veidošanā. Tie kļūs par koncertu vietām, talcinieku un ceļotāju apmetnēm, dabas vērošanas un atpūtas nojumēm, mākslas, gaismas un skaņu ainavu darbiem, informācijas un lietu apmaiņas, kopšanas un pārstrādes punktiem, vēja, saules un ūdens enerģijas kolektoriem, permakultūras dārziem, pilsētvides labiekārtojuma elementiem un citiem dabas un kultūras daudzveidību kultivējošiem objektiem.

2025. gadā tiks izsludināts Eiropas mēroga konkurss, aicinot jomas profesionāļus piedāvāt laikmetīgas, mikroliepilsētās konceptam atbilstošas, ilgtspējīgas kultūrvietas, turklāt šajā procesā iesaistot vietējo sabiedrību. Septiņi starptautiskas žūrijas un sabiedrības izvēlēti risinājumi tiks materializēti – izbūvēti un izvietoti pilsētvīdē. Paviljonu interjers atbilstoši gadalaikiem tiks

mainīts, tā norādot uz dabas cikliskumu dažādu dabas procesu strāvojumu. Norises kuratori būs Austris Mailītis, viens no vadošajiem Latvijas arhitektiem, un Andris Eglītis, viens no izcilākajiem Latvijas mūsdienu gleznotājiem.

Ko iegūs Valmiera? Septiņus augstvērtīgus laikmetīgās arhitektūras objektus – laikmetīgās arhitektūras kolekciju, kura kļūs par Eiropas arhitektu un tūristu intereses objektu. Iedzīvotāju ieguvums būs kvalitatīvāka, laikmetīgāka publiskā vide. Šī norise būs Eiropas līmeņa laboratorija, kur pētīt, kā mikroliepilsētās, izmantojot nelielas investīcijas un būvējot no vietējiem materiāliem pasīvās ēkas, risināt kultūras telpas pieejamības jautājumu. Tā būs jaunā Bauhaus materializācija!

EKG gadam noslēdzoties, paviljoni paliks pašvaldības un vietējo kopienu gādībā kā kultūrvietas, kur satikties, tikt uzklausi, aplūkot izstādi vai pašiem radīt jaundarbu, kā arī kļūs par simbolisku laikmetīguma apliecinājumu, saglabājot atmiņā stāstu par Valmiera2027 lielo piedzīvojumu.

KURATORS: Austris Mailītis, arhitekts, un Andris Eglītis, mākslinieks
NORISES VIETA: Valmieras novads
PARTNERI: VIETĒJIE: Valmieras novada Attīstības pārvalde un Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvalde, iedzīvotāji un kopienas iniciatīvas grupas; **NACIONĀLIE:** Latvijas Arhitektu savienība; **ĀRVALSTU:** konkurss piesaistītie arhitekti
BUDŽETS: 900 tūkst. eiro

Transformāciju fiksācijas

Transformāciju fiksācijas būs retrospektīvs atskats uz Valmieras EKG ceļu. Kāpēc? Mēs vēlamies veidot, saglabāt un dalīties ar stāstiem par noiето ceļu un smelties iedvesmu nākotnes stāstu veidošanai. Ar foto un video mākslas palīdzību mēs parādīsim, kā esam spējuši aizpildīt sava novada kultūras plaisu, kādas pozitīvas pārmaiņas notiek sabiedrībā un vidē, ja transformācijas pamatā ir mērķtiecība un sabiedrības iesaiste. Mums būs ko pastāstīt!

Mūsu transformācijas ceļu iedvesmo fotogrāmata "Stikla Strenči", kas tika izdota 2019. gadā un demonstrē laikmetīgu skatījumu uz arhīva fotogrāfijām. Tas ir stāsts par Valmieras novada Strenču pilsētu starp diviem pasaules kariem. Grāmatas sagatavošanā izmantoti vietējās fotodarbnīcas negatīvi no Latvijas Fotogrāfijas muzeja krājuma. 2021. gada 14. oktobrī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Asamblejas jubilejas sēdē šī kolekcija tika iekļauta UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas nacionālajā reģistrā.

Smējoties iedvesmu no šī izdevuma, mēs sešu sagatavošanās gadu laikā fotogrāfijā un video materiālos fiksēsim atsevišķu cilvēku, vietu un organizāciju stāstu, kā arī procesus un notikumus, lai noslēgumā tos pārvērstu foto refleksijā un dokumentālā filmā par šo laikmetu. Vēl vairāk – mēs veidosim dialogu starp jaunradītajiem foto materiāliem un "Stikla Strenčiem".

Proti, izmantojot modernās tehnoloģijas un ilgtspējīgus risinājumus, attīstīsim unikālu, alternatīvu, pārsteidzošu foto stāstu kā pastāvīgu ekspozīciju Stenčos. Tā kļūs par magnētu Eiropas foto profesionāļiem un entuziastiem, apliecinot sev un pasaulei, ka mikroliepilsētu stāstiem pasaulē var būt liela un paliekoša rezonanse.

Materiālu veidošanā tiks iesaistīti vietējie foto un multimediju mākslinieki, kultūras un vēstures profesionāļi. Fotogrāfijas misija būs kļūt par mediju cilvēku iesaistei un iepazīstināšanai ar laikmetīgo mākslu, lai veidotu pamatu komplicētāku laikmetīgās kultūras virzienu pieņemšanai un atzīšanai.

Sadarbībā ar filmu studiju "VFS Films" tiks izveidota arī dokumentāla filma par Valmieras novada ceļu uz EKG, dokumentējot cilvēku viedokļus, attieksmes, dalību programmas sagatavošanā, sajūtas, kā arī norises. Ko mēs vēlamies ar filmu pateikt? Atklāt kultūras ekosistēmas transformācijas ceļu, tā plaiss un triumfa mirkļus – izveidot dokumentālu retrospekciju, kurā iekļauts gūto mācību vizuāls atainojums. Tas būs avots jaunām iecerēm pārmaiņu turpināšanai.

Lai radītās fotogrāfijas, video un citus materiālus saglabātu, sistematizētu un nodrošinātu to pieejamību, tiks izveidots interneta subdomēns process.valmiera2027.eu, ar Valmieras novada interneta mājaslapu saistīts repozitārijs. Esam vienojušies ar EKG Kauņa2022 komandu par sadarbību zināšanu pārnesē.

Valmieriešiem ir būtiski saredzēt atšķirību starp to, kur bijām 2022. gadā un kur esam PROCESA noslēgumā. Uzskaatāmi redzēt, kā ir notikusi "kultūras procesa aizpildīšana", ieraudzīt senā un nesenā mantojuma seju, vienlaikus attīstot dalīšanos ar pieredzēm un atmiņām kā resursu vietas identitātes konstruēšanai. Interneta vietne tiks veidota kā izziņas un iedvesmas avots ikvienam novada, Latvijas, Eiropas un pasaules māksliniekam un EKG programmas veidotājam, kur rast informāciju un iespāidus, lai vēlāk to reflektētu savos mākslas darbos dažādos medijos – mūzikā, gleznā, vides objektā, teātra izrādē un citur. Pēc 2027. gada repozitārijs tiks pievienots Valmieras integrētās bibliotēkas krātuvei, kas nodrošinās materiālu pieejamību.

KURATORS: Valmiera2027 birojs

NORISES VIETA: Industriālā dizaina un inovāciju centrs

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada iedzīvotāji, fotomākslinieki, multimediju mākslinieki; NACIONĀLIE – "VFS Films", Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), Latvijas-Igaunijas institūts, Vidzemes novadā esošie muzeji; ĀRVALSTU – Sites of Memory (Lietuva), Memory Office – Kaunas2022, Tartu2024, Tartu universitāte (Igaunija), The Estonian Documentary Guild (Igaunija), Igaunijas Nacionālā bibliotēka (Igaunija), Igaunijas nacionālais muzejs (Igaunija), Nova Gorica 2025 **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

Industriālā dizaina un inovāciju centra atklāšana

Valmieras industriālais parks, kur atradīsies Industriālā dizaina un inovāciju centrs, jau top. Tā veidošanā tiek ņemtas vērā Eiropas zajājā kursā ietvertās rekomendācijas. Izveidojot dizaina un inovāciju centru un integrējot to industriālā parka ekosistēmā, mēs izrādīsim novada un nacionālai industriai cieņu un pateicību par ieguldījumu novada un visas valsts attīstībā, kā arī būsīm radījuši nozīmīgu pamatu un iespēju nākotnes ekonomikas un dzīvesveida attīstībai, kurā apvienojas māksla, kultūra, vide, zinātne un tehnoloģijas.

Viens no EKG ieskaņas pasākumiem būs Valmieras Bauhaus – Industriālā dizaina un inovāciju centra atklāšanas pasākums 2027. gada ziemas cīklā. Pasākumā piedalīsies novada mākslinieki, radošo industriju speciālisti, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas pedagogi un audzēkņi, kā arī citu radošo kopu dalībnieki, kas darbojas centrā. Uzaicinātie viesi būs Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā pārstāvji, Eiropas Parlamenta Latvijas deputāti, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas, Kultūras ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides un reģionālās attīstības ministrijas, Ārvalstu investoru padomes pārstāvji, mediji un citi.

Viesi tiks iepazīstināti ar pastāvīgo un maināmo ekspozīciju, piedalīsies tehnoloģiju demonstrācijā, kā arī izmēģinās virtuālās vides piedāvātos risinājumus. Tehnoloģiju rezidencēs būs iespēja iepazīties ar centrā pieejamām tehnoloģijām (iekārtām un to funkcionalitāti), kā arī PROCESA laikā paveikto un sasniegto demonstrēs rezidenču lietotāji – pieredzējuši un jaundināti uzņēmumi, jaunie dizaineri un mākslinieki, skolēni. Koprades telpā ikvienam apmeklētājam būs iespēja radīt kādu dizaina priekšmetu. Uzņēmējdarbības nākotnes laboratorija organizēs forumu par aktuāliem jautājumiem, kas skar uzņēmējdarbības vidi, izglītību, pētniecību un tehnoloģisko attīstību un nozaru sinerģijas nozīmi.

KURATORS: Evelīna Ozola, arhitekte un urbāniste, radošo industriju platformas FOLD satura kuratore

NORISES VIETA: Industriālā dizaina un inovāciju centrs

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras uzņēmēju klubs, Vidzemes, Valmieras biznesa un inovāciju inkubators, Vidzemes Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras tehnikums, Valmieras muzejs, Valmieras integrētā bibliotēka; NACIONĀLIE – Latvijas Mākslas akadēmija, Rīgas Tehniskās universitātes Zinātnes un inovāciju centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera" un dzēst nākamo - Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, LIAA Valmieras biznesa inkubators, Vidzemes plānošanas reģions, Latvijas Dizaineru savienība, SIA ĒTER, Rīga TechGirls; ĀRVALSTU – EIT Climate-KIC, kas apvieno 450 partnerus, IDZ (International Design Center Berlin) (Vācija), The Bauhaus-Archive (Vācija), Die Neue Sammlung (Vācija), World Design Organization, Aveiro 2027 **BUDŽETS:** 60 tūkst. eiro

Gustava Kluča izstādes atklāšana Laikmetīgās mākslas centrā "Kurtuve"

Pasauleslavenais mākslinieks, fotomontāžas un konstruktīvisma pionieris, kinētiskā dizaina un politiskā plakāta redzamākais pārstāvis Gustavs Klucis ir dzimis 1895. gadā Valmieras novadā. Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā glabājas skaitliski lielākā un nozīmīgākā Gustava Kluča darbu kolekcija pasaulē, kas ir eksponēta ASV, Francijā, Itālijā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Vācijā, Spānijā un turpina piesaistīt plašu starptautisku uzmanību.

Gustava Kluča dzīves un radošās gaitas bija saistītas ar Krieviju. 1917. gadā viņš piedalījās revolūcijā, brīvprātīgi iestājās latviešu strēlniekos un Smolnijā apsargāja Ļeņinu. 1918. gada rudenī Gustavu Kluci nosūtīja mācīties uz Valsts mākslas un tehniskajām darbnīcām (Высшие художественно-технические мастерские), kur viņš īsu brīdi studēja pie Kazimira Maļeviča un Konstantīna Korovina. No 1924. līdz 1930. gadam strādāja savā Alma mater. Studentu kalvē tapa "mākslinieki ražotāji, kas sev par mērķi bija izvirzījuši plašu sociālu un kultūras ietekmi uz masu skatītāju", kas bija līdz zobiem "apbruņoti ar visiem šodienas zinātnes un tehnikas sasniegumiem". Aiz šīs revolucionārās retorikas slēpās avangarda mākslas pieredze un vācu Bauhaus mācības. Stajina represiju laikā 1938. gadā Gustavu Kluci arestēja un nošāva. Klucis ir pasaules mēroga grafišķā dizaina zvaigzne, kas lielā mērā noteica sociālistiskās revolūcijas propagandas valodu, un arī cilvēks ar traģisku likteni.

Kompozīcija "Dinamiskā pilsēta" (1919) ir viena no pazīstamākajām agrīnajām Gustava Kluča foto montāžām, kuras radīšanā tika izmantotas krāsas, audekls, stikls, dzelzs un asfalts, par kuru Klucis ir teicis: "Pilsētā griežas ap savu asi. Kā viņu nepagrieztu, tā ir pāreiza, bez augšpusē un apakšpusē. Viens un tā pati forma dažādi reaģēja." Pasauleslavenā mākslinieka ideju par dinamisko pilsētu esam izvēlējušies par Valmiera2027 sauki.

Esam pārliecināti, ka tieši Gustavs Klucis ir atbilstošākā izvēle laikmetīguma uguns aizdegšanai jaunizveidotajā Laikmetīgās mākslas centrā "Kurtuve", jo viņa darbu tapšanas laiks ir būtiski ietekmējis Valmieras vaibstus un rētas. Taču ir arī ieguvumi – mūsdienu industriālo uzņēmumu atspēriens balstās šajā pagātnes mantojumā. Tieši tādēļ EKG atklāšanas mēneša laikā mēs realizēsim arī pirmo globāli nozīmīgo kultūras notikumu – Gustava Kluča darbu izstādi jaunajā kultūrtelpā, izceļot viņa lomu un ietekmi pasaules mākslas vēsturē, pētot viņa pretrunīgo personību un aicinot ikvienu uz diskusiju par mākslas sasaisti ar Gustava Kluča izvēlēto dzīves ceļu un personiskajām ambīcijām. Izceļot mākslinieka saknes un piederību Valmierai, centrs tiks nosaukts Gustava Kluča vārdā. Starptautiskā Gustava Kluča darbu izstāde tiks veidota ar nacionālo un starptautisko mākslas institūciju līdzdalību un atbalstu, kā arī iesaistot mākslinieka ģimeni.

KURATORS: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
NORISES VIETA: Laikmetīgās mākslas centrs "Kurtuve"
PARTNERI: NACIONĀLIE – VFS Films", Iveta Derkusova; ĀRVALSTU – Roxana Marcoci (curator of Photography at The Museum of Modern Art New York (MOMA), International Centre of Photography (ASV), TATE Modern (Lielbritānija), State Museum of Contemporary Art - Costakis collection (Griekija), Berardo Collection Museum (Portugāle), G.Kluča ģimene **BUDŽETS:** 100 tūkst. eiro

Festivāls "Ziemas deju svētki"

Festivāls "Ziemas deju svētki" būs daudzveidīgo tradicionālo un laikmetīgo dejas veidu kopīgie svētki, iesaistot sagatavošanā un norisē Valmieras novada visu veidu dejas žanru profesionālās un amatieru deju kopas, kā arī ārvalstu sadraudzības kolektīvus. Mēs apvienosim tradicionālo deju ar laikmetīgo, uzvilksim tautas tērpus un jaunākā dizaina deju kostīmus, ikvienu aicināsim uz deju. Iecerētā koncertprogramma tiks veidota kā uzvedums, iekļaujot gan zināmas 20. un 21. gadsimta skatuviskās dejas, gan īpaši festivālam veidotas horeogrāfijas, izceļot katru dejas žanru un savijot tos vienā kopīgā stāstā. Iestudējumi tiks izdejoti kā profesionālo un amatierkolektīvu koncerti, kā arī tiks sagatavotas kopdejas ar iedzīvotājiem, vienojot pieredzējušus dejotājus ar cilvēkiem, kuri līdz šim nav dejujuši. Festivāls notiks 2027. gada ziemas sezonā Valmieras pilsētas estrādē.

Festivāla pamatdoma ir stāsts par Valmieras novada saikni ar Ziemeļeiropas valstīm un tautām, ar kurām mūs saista vienota kultūrtelpa, mīlestība pret tradīciju, deju, kustību. Mūs vieno arī krāšņā, daudzveidīgā ziemeļu daba. Brīžiem skarba, neparedzama. Sniegs, sals un leduspuķes logu rūtīs. Sarma koku zaros. Sniegpārslā, kas izkūst, sajūtot siltas elpas pieskārienu. Ziemas elpa – ieelpa, izelpa. Mēs to ne tikai sajūtam, bet varam arī ieraudzīt! Vairāku koncertu laikā tiks izdejas visas uzvedumā iekļautās un sagatavotās dejas, kuras izdejos vietējās deju kopas un vieskolektīvi. Noskaņas radīšanai tiks sagatavotas multimediju un vides instalācijas, ļaujot sajst Ziemeļeiropas dabas valdzinājumu.

KURATORS: Valmieras Kultūras centrs, horeogrāfs Jānis Ērglis
NORISES VIETA: Valmieras pilsētas un novada ārtelpa
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada deju kolektīvi; NACIONĀLIE - Latvijas Nacionālais kultūras centrs; ĀRVALSTU – Latvijas diasporas deju kolektīvi (piemēram, deju kopa "Straumēni" (Lielbritānija), "Trejdeksnītis" (Vācija)), u.c. sadarbībā ar Eiropas Latviešu apvienību, Norwegian traditional music and dance (Norvēģija), Dans Folkedans (Dānija), Eric Sahlström Institute (Zviedrija), Kaustinen Folk Music Festival (Somija), Siglufjörður Folk Music Festival (Islande) **BUDŽETS:** 100 tūkst. eiro

Garīgās mūzikas festivāls

Vēsturiski garīgās mūzikas veidošanās Latvijā ir cieši saistīta ar Eiropas sakrālās mūzikas attīstības procesiem, un vēl arvien dievnami kalpo par garīgās mūzikas un klausītāju tikšanās vietu, kur muzikālo piedzīvojumu pastiprina ērģeļu skaņējums. Eiropā zināmā ērģeļu būvnieka Frīdriha Ladegasta trīs uzbūvētās ērģeles atrodas Valmieras novada baznīcās. 2027. gadā, atzīmējot Burtņieku un Matīšu baznīcu ērģeļu 160. gadadienu, tiks rīkots Garīgās mūzikas festivāls, īpaši izceļot ērģelmūziku. Festivāla ieskaņai jau PROCESA laikā tiks sagatavotas koncertprogrammas ar populāru un mazāk zināmu pasaules komponistu skaņdarbiem, kā arī latviešu komponistu dažādos laikos rakstītiem darbiem un jaundarbiem. Programmās tiks meklēti dažādu instrumentu salikumi, piemēram, ērģeles + kogle + balss, kā arī tās tiks papildinātas ar laikmetīgām izpausmēm (deja, multimediji, gaismu efekti, skaņu efekti). Koncertprogrammas realizēs **Latvijas un Eiropas labākie ērģelnieki**. Festivāla laikā notiks arī vairāki citi nozīmīgi garīgās mūzikas pasākumi.

Gatavošanās festivālam sāksies jau 2022. gadā ar **Burtņieku baznīcas ērģeļu restaurāciju**, ko paredzēts pabeigt 2024. gadā. Restaurācija tiks veikta ar publiskā un privātā finansējuma atbalstu. 2025. un 2026. gadā tiks izveidots ērģeļu reģistrs, kā arī organizētas ērģeļu būves un spēles meistarklases Latvijas un citu valstu ērģelniekiem un draudžu ērģelniekiem. 2026. gadā aizsāksies un līdz pat festivālam turpināsies gatavošanās process: tiks izstrādāta koncertprogramma, ar māksliniekiem un iesaistīto baznīcu draudžiem nostiprināta vienošanās par dalību norisēs, sagatavoti koncerti un saistītie pasākumi, kā arī video projekcija, bērnu zīmējumu konkurss, kurā darbus varēs iesniegt Valmieras novada un Vidzemes reģiona izglītības iestāžu skolēni, tiks izstrādāta arī virtuāla izglītojoša spēle. Video projekcijas filmēšanā tiks iesaistīti Valmieras novada koru dziedātāji. Festivāla producete – **Māra Jēgere**.

Festivāls būs trīs dienu pasākums, kura laikā ērģelmūzikas profesionāļi un interesenti varēs izbaudīt šī mūzikas instrumenta daudzveidīgo skaņējumu. Noslēguma dienā pasaules slavu ieguvusi latviešu ērģelniece Iveta Apkalna atskaņos mūsdienu latviešu komponistu jaundarbus.

KURATORS: Māra Jēgere (bijusī Starptautiskā garīgās mūzikas festivāla producete) **NORISES VIETA:** Burtņieku baznīca, Matīšu baznīca, Valmieras Sv. Sīmaņa baznīca **PARTNERI:** VIETĒJIE – ērģelniece Līga Ivāne, Sv. Sīmaņa baznīcas ērģelnieks Leons Āķers; NACIONĀLIE – Viesturs Ilsums, ērģelniece Iveta Apkalna, ērģelnieki Larisa Carjkova, Ilona Birģele, Aivars Kalējs, SIA "Story Hub", Latvijas Kultūras akadēmijas Laikmetīgās dejas virziens, Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"; ĀRVALSTU – Conrad Scheffler un Kristian Wegscheider (Vācija), Valgas Sv. Jāņa baznīcas draudze (Igaunija), International Organ Music festival (Lietuva), "Organs of the cathedral" International Organ music festival (Polija), The Haarlem International Summer Academy for Organists (Nīderlande), Terra Sancta Organ Festival (Izraēla), Spreckels Organ Society (ASV), European Choral Association **BUDŽETS:** 80 tūkst. eiro

Muzikālais cikls "Pasaules šūpuļdziesmas muižās un pilīs"

Šūpuļdziesma ir viens no senākajiem mūzikas žanriem, ko pazīst visā pasaulē. Tā ir viena no pirmajām melodijām, ko saklausām un kas pavada mūs visu dzīvi, mierinot, saudzējot un pasargājot. Latviešiem ir daudz šūpuļdziesmu, un vienu no tām "Ai-jā žū-žū" mūzikas izdevniecība "Carus" iekļāva skaistāko šūpuļdziesmu izlasē "Lullabies of the World".

Eiropas šūpuļdziesmu cikls būs septiņu kameramūzikas formāta koncertu sērija, kas EKG ziemas sezonā (janvāris-februāris) notiks novada muižās un pilīs, tādējādi piešķirot mūzikas skaņējumam vēl īpašāku gaisotni un atmosfēru. Koncertus sniegs Latvijas mūzikas ģimenes un Eiropas viesmākslinieki. Koncertu sērijas galvenais mērķis ir caur šūpuļdziesmām iepazīt **Eiropas kultūras daudzveidību un akcentēt ģimeniskās muzicēšanas tradīcijas**. Pasākumā svarīgs akcents tiks likts uz sajūtām – skaņas un gaismas scenogrāfisko saspēli, smaržām, ērtu un mājīgu iekārtojumu, kas iezūdo klausītājus. Eiropas šūpuļdziesmas tiks atskaņotas oriģinālvalodās, ļaujot izbaudīt Eiropas valodu daudzveidību.

Cikla pasākumi prioritāri paredzēti ģimenēm ar bērniem un tautas mūzikas cienītājiem, taču laipni tiks gaidīts ikviens apmeklētājs. Latvijā pazīstamais muzikologs **Edgars Raginskis** iepazīstinās klausītājus ar pasākuma programmu un māksliniekiem, mūzikas instrumentiem, kā arī izvēlētu skaņdarbu rašanās stāstiem. Pasākumi būs pieejami klātienē un attālināti.

KURATORS: Edgars Raginskis, muzikologs

NORISES VIETA: Valmieras novada muižās un pilīs

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras Kultūras centrs, novada muižās un pilīs; NACIONĀLIE – muzikologs Edgars Raginskis, VSIA "Latvijas koncerti", Latvijā plaši atpazīstamas mūziķu ģimenes: Kristīne Kārkle-Kalniņa un Mārtis Kristians Kalniņš, Elīna Krastiņa un Mariuss Grencis, Kaspars Zemītis un ģimene, Oskars un Raimonds Petrauskis, Vītolu ģimene, Igaņu ģimene; ĀRVALSTU – Small World music festival (Kanāda), Rockaby Baby Music (ASV), Mindful Music Association (ASV), All Around this World (ASV), Yerevan Perspectives International Music festival (Armēnija), Pärnu Music Festival (Igaunija), Ojai Music festival (Norvēģija)

BUDŽETS: 80 tūkst. eiro

2027. GADA PAVASARA CIKLS – Aizpildām kultūras plaisu!

Dzīvesvides radošās atmodas turpinājums – Upju kultūrstāsti

Valmieras unikalitāte ir ciešā urbānās vides un dabas simbioze, pilsētu cieši ieskauj divas aizsargātas dabas teritorijas – Gaujas nacionālais parks un Ziemeļvidzemes dabas rezervāts, uzliekot atbildību par šo vērtību saglabāšanu un vienlaikus sniedzot bezgala daudz iespēju būt dabā. Laivošana, makšķerēšana, krastošana, peldēšanās vai putnu vērošana ir tikai maza daļa no cilvēka attiecībām ar ūdeni un dabu, ko apvij daudzveidīgs pieredžu un stāstu krājums. Uzsverot šīs vērtības, ikvienam novada iedzīvotājam un viesim būs iespēja izstaigāt upju un ezeru apkārtni un takas, kā arī mērot ūdens ceļus. Dodoties pa īpaši izveidotiem maršrutiem, kājāmgājēji, laivotāji un velobraucēji iepazīs dabas kultūrtelpu un tai raksturīgo mūžīgo kustību, ko nosaka gadalaiku maiņa, diennakts laiku mija un dabas parādības. To visu mēs ļausim piedzīvot Upju kultūrstāstos.

Visas apskates vietas tiks aprīkotas ar norādēm un atbalsta rīkiem ērtai piekļuvei cilvēkiem ar dažādiem attīstības traucējumiem, kā arī ar daudzvalodu digitāliem risinājumiem (aplikācijām) ārvalstu viesiem. Aprakstīti PROCESA norisē "Dzīvesvides radošā atmoda". Plānotie maršruti un pasākumi:

#365 Valmiera iet (ir tur) ārā. Mēs izveidosim 365 dabas kultūras piedzīvojumus – vienu katrai gada dienai. To paveiksīm, apkopojot vietējo iedzīvotāju dabas un kultūras piedzīvojumu stāstus, kas ar digitālo risinājumu palīdzību tiks transformēti maršrutos. Tie būs pārgājieni, velobraucieni siltajā gada periodā vai slēpojumi ziemā, mikropārgājieni, kas sāksies pilsētas apkaimēs, lai aizvītos līdz pat Igaunijas robežai. Sekosim pazemes upēm, izgaršosim avotu ūdeni, ar velosipēdiem dosimies uz Burtnieku ezeru, lai vērotu ziemeļblāzmu, un kājām aiziesim līdz lielākajam Baltijas smilšakmens atsegumam – Sietiņiezim, ļaujot piedzīvot ziemoto sveču mežu. Pārgājienus vadīs profesionāli gidī, dabas un vides pētnieki, fotogrāfi un gleznotāji.

Ceļojums senatnes Rīņukalnā. Sadarbībā ar arheologiem tiks izveidots virtuālās realitātes ceļojums, rekonstruējot vēsturiskās apmetnes sadzīvi. Izmantojot *AutoFoley* programmatūru un perimetriālās HDD skapas, atskaņojot dzīvnieku un dabas skaņas, kā arī attēlu vizualizāciju debesīs, būs iespēja piedzīvot teiku par cilvēku dzīvi šai vietā pirms 8000 gadiem. Pasākuma apmeklētāji varēs vērot animāciju **"Ūdens kā sākums"** speciāli iestudētā debesu šovā, kurā tiks izmantoti 100 droni, piedzīvot animētu multimediju video projekciju. Pasākumu bagātinās grupas **"Aulj"** muzikālais pavadījums un vēstures zinātnju doktores, arheoloģes Ilgas Zagorskas stāstījums.

Salacas pārle. Salacas upe ir Vidzemē iecienīta laivošanas ūdenstilpe. Brauciens ar aptuveni 100 laivām pa Salacas upi plānots no Vecates tilta līdz Mazsalcai, un tā dalībnieki sacentīsies vairākās grupās: antīko veco cilšu laivas, ģimeņu laivas, canoe grupa, kajaku grupa, gumijas laivas, plosti un ģimeņu airu laivas. Pasākumā piedalīsies Vienkoča laivu dalībnieki no Skandināvijas un Vācijas.

Gaujas dienas. Valmieras pilsētai un Gaujai ir sarežģītas attiecības – padomju perioda atstātās zīmes tās krastos vēl joprojām spilgti kontrastē ar Gaujas senlejas dabīgi veidoto ainavu. Mēs gribam atbrīvot krastus no visa neglītā un liekā, lai radītu mikro kultūrvietas. 12 nedēļas nogalēs Valmieras pilsētā tiks rīkoti īpaši pasākumi Gaujas upes aprūpēšanai kopšanai, stāstīšanai un svinēšanai.

KURATORS: SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI"
NORISES VIETA: Valmieras novads
PARTNERI: Nosaukti pie PROCESA cikla norises "Dzīvesvides radošā atmoda"
BUDŽETS: 180 tūkst. eiro

Braucamizrāde "Sarkanā Valmiera"

Sarkanā Valmiera – šim apzīmējumam ir gan politisks, gan arhitektonisks vēstījums, un abi atspoguļo procesus, kuriem ir bijusi liela ietekme Valmieras dzīvē un attīstībā. Vēsturiski jēdziens ir parādījies kā politiskās piederības apzīmējums Latvijas demokrātijas posmā 20. gadsimta 20. gados. Līdz 30. gadu vidum vairākums Valmieras domnieku bija sociāldemokrāti, tāpēc tautā teica "sarkanā Valmiera". Ēku būvniecībā plaši izmantoti sarkanā māla ķieģeļi, jo Vidzemē bija un vēl joprojām ir sarkanā māla ieguves vietas, un netālu no Valmieras – Cēsu novada Liepas pagastā – atrodas arī ražotne. Sarkanā krāsa ir pilsētas vaibstos cieši iegūlies elements.

Pasākumu ciklu veido galvenais pasākums un mazāki satelītpasākumi, kuru kopīgais mērķis ir laikmetīgā veidā stāstīt Valmieras pilsētas un novada sarkano vēsturi, necenšoties šķetināt vēsturiskās patiesības. Izmantojot laikmetīgus mākslas un virtuālo tehnoloģiju papērnienus, tiks ļauts runāt cilvēkiem, ēkām, rūpniecām, kultūras namiem, stāstot par pagātnes saimnieciskajām, mākslas un izklaides norisēm. Ciklā aptvertais laika posms sāksies 100 gadus senā vēsturē, kuras liecības atrodamas ik uz soļa. Braucamizrādi "Sarkanā Valmiera" veidos **neatkarīgā teātra trupa KVADRIFRONS**.

Braucamizrādes "Sarkanā Valmiera" maršruts aptvers ne vien galvenos Valmieras pilsētas tūrisma punktus, bet arī mazāk pazīstamas, tikai vietējiem iedzīvotājiem zināmas vietas Valmieras pilsētā, novadā un Vidzemes reģionā, piemēram, padomju industriālos objektus, kultūras namus, ūdenstorņus. Maršruts ar pilsētas stāstiem tiks veidots kā **vairākās valodās pieejama interaktīva karte, papildināta ar audiogidu**. Sekojot QR kodiem, būs iespēja iepazīt dažādas apkaimes, industriālos

objektus un ar tiem saistītos vēsturiskos notikumus. Maršruta un veidē tiks iesaistīti vēsturnieki un pilsētplānotāji, un tas būs apmeklējams pastaigājoties, ar velosipēdu, skūteri, skrituļdēli vai arī kādu citu pārvietošanās līdzekli, kas, iespējams, varētu tikt izgudrots un līdz 2027. gadam ienākt mūsu sadzīvē. Maršrutu veidos aptuveni 30 pieturpunkti un ceļa nogriežņi, kā arī, maršrutam būs vairāki varianti – dažāda ilguma un sarežģītības līmeņi.

Tiks izveidota telefona aplikācija, kas atļaus sekot līdz veiktajam maršrutam, kā arī audio gids – neliela, autonoma monoizrāde, kas iepazīstinās ar Valmieras un tās apkaimes sadzīvi, saimniekošanas īpatnībām, kultūru un sabiedrību, kā arī vēsturi un nākotnes scenārijiem. Būs saklausāmas dažādas autentiskas apkārtējās vides skaņas (laikapstākļi, ielas, baznīcas, putni u. c.).

Audio gida dramaturģiskajā materiālā tiks uzsvērtā minēto stāstu saturiskā dažādība, variējot tekstā dzirdamo valodas lietojumu, dialektu un runas formu, kas tiks pielāgota arī audiomateriāla tulkojumam, kā arī ļaujot stāstos minētajiem tēliem izteikties dzejā vai dziesmā, čukstēt slepenas norādes, veidot dialogu vai konfliktēt ar izrādes klausītājiem, izkliegt kaujas saucienus utt.

Norises satelītpasākumos gida pavadībā vai patstāvīgi varēs iepazīt ar padomju laiku saistītas apskates vietas ārpus Valmieras.

Sarkanā Lode – padomju arhitektūras parauga Lodes ķieģeļu rūpnīcas pagaidām iekapsulētā sanāksmju zāle būs vieta, kur izbaudīt īpašas padomju noskaņas ekskursijas un mielastu, kuru gatavotas labākie Latvijas pavāri, kādam atklājot, bet citam atsaucot atmiņā padomju laikos iecienītus ēdienus.

Sarkanais velo brauciens uz Sedas kultūras nama diskotēku būs ceļojums pagātnē uz novada vienīgo pilsētu, kurā aktualizējas etniskās integrācijas jautājums. Maršruta dalībnieki apmeklēs kūdras presēšanas cehu, kā arī iejutīsies padomju ikdienā, apmeklējot kādreizējās ikdienas dzīvei nozīmīgus pieturpunktus, kuros norisināsies piedzīvojumu spēle ar etižu elementiem.

Zilākalna strādnieku dzīvokļi – pagājušā gadsimta sadzīves vēsturiskā atspoguļojumā varēs apmeklēt Sarkanās dzejas plenēru. Reizi mēnesī tiks organizēta Padomju laiku mistērija, par pamatu izmantojot *Murder mystery* tradīcijas.

Sociālajā kampaņā #NOTHING SPECIAL tiks apzinātas padomju perioda vietas un norises, kas veido stāstus, bet kurām vietējo cilvēku ieskatā nav kultūrvērtības. Šie stāsti tiks izmantoti gan braucamizrādes un norises satelītpasākumu vajadzībām, gan novada muzeju krājumu papildināšanai. Kampaņā tiks iesaistīti Vidzemes Augstskolas studenti.

Starptautiska konference, kas veltīta padomju posma skaidrošanai un iekļaušanai tūrisma un aktīvās atpūtas produktos. Valmieras, Vidzemes kā arī ārvalstu muzeju speciālist iesaistīsies padomju vēstures pētniecībā un skaidrošanā. Konferences laikā būs iespēja dalīties ar labajām praksēm, kā arī uzklaustīt ārvalstu pieredzi padomju perioda stāstīšanā.

Kopumā Sarkanās Valmieras pasākumi būs nostalgiska piemiņa tā laika cilvēkiem, atklāsme mūsdienu paaudzēm un pavisam nepazīstami, varbūt šokējoši iespaidi viesiem no Eiropas un citām valstīm.

KURATORS: Valmiera 2027 birojs
NORISES VIETA: Valmieras novads un Cēsu novads
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras muzejs, biedrība "KVADRIFRONS", Teātra festivāla komanda, SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI", Vidzemes tūrisma asociācija, Vidzemes Augstskola, Vidzemes plānošanas reģions, Liepas, Sedas, Strenču un Zilākalna kopienas; NACIŅĀLIE – Latvijas lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs"; Latvijas Dabas tūrisma asociācija; ĀRVALSTU – *Tartu Universitāte, Lviv Cultural Centre (Ukraina), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEES), Innovative Red Brick Cities, "Territory of Terror" memoriālais muzejs (Ukraina), Eiropas kultūras galvaspilsētas - Novi Sad 2022, Bad Ischl 2024, Oulu 2026* (visas minētās EKG dalīšies ar pieredzi atšķirīgu kultūrvietu apgūšanā un pielāgošanā kultūras norisēm. Novi Sad – kā EKG ar padomju mantojumu, *Bad Ischl* – kā EKG, kas ir populārs tūrisma galamērģis, Oulu – kā EKG, kas spēj reflektēt par kopīgo un atšķirīgo Baltijas/Skandināvijas/Padomju vestures lappusēs). **BUDŽETS:** 190 tūkst. eiro

Dārzs draugam

Klīst ticama leģenda par šveiciešu mākslas kuratoru **Hansa Ulriha Obrista** (*Hans Ulrich Obrist*) nesen izteiktu pieņēmumu par to, ka daudzi mākslinieki un dizaineri tā vietā, lai radītu jaunus priekšmetus un darbus, kas ceļo tūkstošiem kilometru apkārē zemeslodei, labprātāk pievērštos dārkopībai, tādā veidā mazinot kaitējumu un pāridarījumu zemei.

Interese par gaisīgāku, zūdošāku un telpu mazāk piesārņojošu mākslu ir bijusi aktuāla jau kopš 20. gadsimta 50. gadiem, kad mākslinieki meklēja jaunus formātus, kā izteikt savas idejas, kuru pamatā domai jeb konceptam bija lielāka nozīme nekā fiziskajam rezultātam, tā rodot risinājumu nepieciešamī dārgiem izejmateriāliem un mākslinieku studijām, kā arī pretojoties mākslas darba kā patēriņa preces nozīmei. Par mākslas darbu sastāvdaļām kļuva ikdienišķas skaņas, kustības un priekšmeti, un ikviena zona starp telpām aizstāja baltās izstāžu zāles un muzeju sienas. Pati ikdiena un tās telpa tika apzināta kā mūžīgs mākslas darbs, kas iemieso un ilustrē mākslas un dzīves mijiedarbību un nešķiramību. Šo pārdomu un eksperimentu fonā un ietekmē radās vairākas sociālpolitiskas un apolitiskas mākslas kustības, kuru fokusā bija ikdienas dzīve, sabiedrības lab sajūta, mentālā veselība un apkārtējās vides nozīme tās veidošanā.

"Dārzs draugam" ir mākslas projekts, kura ietvaros astoņi latvieši, Eiropas un citu pasaules valstu mākslinieki iemaina vizuālajam māksliniekam ierasto darbības formātu **pret augsni un augiem**, radot mākslas darbu, kas ieņem dobes vai dobru grupas formātu kādā no Valmieras novada apvienībām (administratīvajām teritorijām). Vietas tiks izvēlētas, iesaistot vietējos iedzīvotājus un

organizācijas – biedrības, iniciatīvas grupas, iestādes, kā arī ņemot vērā konkrētās kopienas vērtības, tradīcijas, idejas, kopīgās vēlmes. Par norises vietu var kļūt daudzdzīvokļu māju pagalmi, mauriņš pansionāta teritorijā, pilsētas parks vai jebkura cita vietējai sabiedrībai nozīmīga vieta. Katra no astoņām izvēlētajām vietām kļūs par īslaicīgu mākslas rezidenci un radītā darba mājvietu, kurā tas turpinās augt, mainīties un attīstīties. Jāatzīmē, ka dārzs un rūpes par augiem ir intuitīvi tuvi daudziem Latvijā iedzīvotājiem, kas novērojams puķēs uz balkoniem, nelielās pašiniciētās dobēs pie daudzdzīvokļu namiem, urbānajos dārzos, mazdārzīņos, kā arī vienkārši vēlmē iemūžināt košas un atmiņā paliekošas ziedu kompozīcijas.

Vairāki pieaicinātie mākslinieki savulaik ir iemainījuši profesionālo mākslas karjeru pret urbāno dārkopību vai dzīvi ārpus urbāniem centriem, vai iepriekš ir strādājuši ar augiem (*Project EATS, Fritz Haeg un Salmon Creek Farm, Sandra Kosorotova*), savukārt citi nekad iepriekš nav izmantojuši dabiskās pasaules elementus savos darbos, taču viņu darbiem un interešu lokam piemīt refleksija par vidi un telpu, kurā dzīvojam (*Judith Karon, Laura Kaminskaite, Hera Büyüktaşçıyan, Camille Henrot, Luīze Rukšāne & Estere Betija Grāvere*).

Katrs mākslinieks radīs ideju vienai konkrētai vietai. Vieta tiks izvēlēta pēc izpētes brauciena un tikšanās ar kopienu biedriem, kas tiks organizētas sadarbībā ar vietējām biedrībām un pašvaldībām. Nākamajā posmā mākslinieks radīs ideju, kas sadarbībā ar profesionāliem ainavu arhitektiem tiks pārtulkots ainavu arhitektūras rasējumā un jau konkrētos augus un kompozīcijas, domājot par vietas un augu vēsturi, to vērtībām un raksturu, vizuālo pienesumu – telpiskumu, krāsu, aromātu un spēju pievilināt dažādas ekosistēmas dalībniekus, kā arī citām augu īpašībām. Pēc darba idejas un arhitektūras rasējuma tas kopā ar kopienas biedriem un projekta dalībniekiem tiks instalēts – iestādīts un iesēts – izvēlētajā vietā, kur plauks un pulcēs uz publisko programmu.

“Dārzs draugam” ir tulkojams divējādos veidos. Tas signalizē par rūpēm, ko ieguldām, lai radītu prieku sev un līdzcilvēkiem, un caur kopīgu piedzīvojumu pārvērs sadarbību draudzībā. Vienlaikus tas apcer dārzu kā iespējamu draugu – dabu kā dzīvu organismu un dzīves elementu, kas palīdz rast mieru, atslodzi un prieku un jau izziņāt, pilnveidot sevi. Norise aizsāksies 2023. gadā ar publisko programmu, kas ietvers tēmu aktualizēšanu un tikšanās ar kopienas biedriem. Sekos mākslinieku braucieni uz Valmieras novadu 2025. gadā, kad īsu rezidenču laikā dalībnieki izvēlēšies vietu mākslas darbiem.

2025. un 2026. gadā mākslinieki atgriezīsies novadā, lai kopā ar ainavu arhitektiem, dārzniekiem un iedzīvotājiem veidotu skices un rasējumus, saskaņotu tos atbilstošajās institūcijās un veiktu pirmos projekta instalācijas darbus. 2027. gada laikā darbi pirmo reizi uzstādēs un būs redzami visiem, kad tos papildinās arī krāšņa pavadošā programma – sarunas un kopības pilni mirkļi pie dobēm.

KURATORS: Biedrība “Artilērijas dārz” (projekta “Sporta pils dārz” iniciators un organizators Rīgā)
NORISES VIETA: Valmieras novads, 8 publiskās ārtelpas vietas
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras Vasaras teātra festivāla organizatori, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola;
NACIONĀLIE – Ainavu arhitektu studija “ALPS”, stādaudzētava “Puķulauki”; ĀRVALSTU – Camille Henrot (Francija), Judith Karon (Šveice), Laura Kaminskaite (Lietuva), Sandra Kosorotova (Igaunija), Hera Büyüktaşçıyan (Turcija), Projekta EATS komanda (ASV), Fritz Haeg un Salmon Creek Farm (ASV) **BUDŽETS:** 280 tūkst. eiro

Humors laikmetīgajā mākslā.

Māris Bišofs

Izstāde un pilsētvides mākslas notikumu cikls, kas veltīts humora vēsturei Latvijā. Paralēlās līnijas: komikss, karikatūra un humors laikmetīgajā mākslā. Māksla kā sociāls komentārs. Ironija, neparastais un provocējošais. Joks, kas iegājis mākslas vēsturē. Ilustrācija kā sociāls komentārs, kas fiksē mūsdienu sabiedrību.

Māris Bišofs ir Rūjienā dzimis latviešu mākslinieks un ilustrators, kurš 20. gadsimta 70. gados kopā ar ģimeni emigrēja uz ārzemēm. Guvis atzinību Izraēlā, kur publicētas viņa zīmējumu grāmatas *The Exhibition, Encounters un Sexercises*, Francijā, kur darbojās starptautiskajā mākslinieku centrā *Cité Internationale des Arts*, un ASV, kur dzīvoja līdz 2003. gadam, kad atgriezās Latvijā. Māra Bišofa zīmējumi ir publicēti *The Washington Post, The New York Times, The Wall Street Journal, The Boston Globe, Jeditot Achronot, Ha Aretz, Rolling Stone* u. c. laikrakstos un žurnālos. 2015. gadā viņš veidoja vizuālo noformējumu 12. Baltijas Starptautiskajai mākslas triennālei Viļņā. Ir izdotas vairākas Māra Bišofa darbu grāmatas, kā arī viņa personālizstādes notikušas Izraēlā, Vācijā, Beļģijā, ASV un Latvijā.

2027. gada pavasarī Valmieras pilsētvidē un dažādās novada vietās tiks atklāta **Māra Bišofa zīmējumu izstāde**. Tā nebūs klasiska retrospektīva, bet gan mākslinieka darbu iedzīvināšana pilsētas un novada kultūrainavā. Neliela izmēra zīmējumi tiks eksponēti vēl nepiedzīvotā mērogā – gan pārnesti uz daudzdzīvokļu namu sienām, gan atdzīvināti trīs dimensiju mākslas objektos un animācijās. Pilsētvides ekspozīcija tiks papildināta ar humora vēsturei veltītu laikmetīgās mākslas parādi, kurā būs skatāmi gan Latvijā padomju periodā tik populārie karikatūristu darbi, gan arī tiks sniegts ieskaits komiksa žanra vēsturē un mūsdienu sociāli un politiski kritiskos, tai skaitā intelektuālā un filozofiskā virziena ilustratoru darbos. Virķeņu muīžā (48 km no Valmieras) pēc privātas iniciatīvas top starptautisks basketbola rezidenču un treniņu centrs, kurā varēs apmeklēt **Māra Bišofa mākslas mikrocentru**, kur tiks izstādīti mākslinieka radītie basketbolam veltītie darbi (pašlaik 61) un viņa stilistikā tiks izveidots basketbola laukums. Iniciatīvu piedāvā muīžas īpašnieks **Mārtiņš Bērziņš**, un tās īstenošanai tiks izmantots privātais finansējums.

Ar starptautisku kuratoru un Latvijas vadošo humora karikatūras vēstures un Baltijas reģiona mākslinieku darbu vietu plašākā mākslas vēsturē – tiks veidota starptautiska laikmetīgās mākslas izstāde par humora tēmu, kurā līdzās avangarda mākslas darbiem būs skatāmi komiksi, ilustrācijas, karikatūras un citi mākslas žanri, kuri līdz šim nav plaši pētīti, un to vieta laikmetīgajā mākslā vēl nav nostiprināta. Līdzās vietējo mākslinieku darbiem būs skatāmi starptautisku mākslinieku darbi, kas atklās latviešu humora īpatnības, ieskicēs atšķirīgo un kopīgo un izglītos skatītāju.

Caur šo iniciatīvu tiks radīta iespēja ikvienam ielūkoties humora tēmā un pietuvoties laikmetīgās mākslas izpratnei. Izstāde akcentēs izpausmes brīvības nozīmi, mākslas atbrīvošanu no cenzūras un iespēju dzīvot brīvā vidē. Līdztekus klātienē aplūkojamai izstādei tiks izveidota arī šo darbu digitālā izstāde. “Kurtuvē” un visā novadā iekurtā humora dzirksts kļūs par vietu pasaules mākslas pieredzei un sinerģijai starp Eiropas valstīm. Starptautiskā izstāde tiks veidota ar nacionālo un starptautisko mākslas institūciju līdzdalību un atbalstu.

KURATORS: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs
NORISES VIETA: Laikmetīgās mākslas centrs “Kurtuvē”
PARTNERI: VIETĒJIE – novada izstāžu zāles, mākslinieki, Valmieras novada muzejs, Naukšēnu cilvēkmuzejs, Rūjienas muzejs; **NACIONĀLIE** – Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rakstniecības un mūzikas muzejs, pētnieki Guntis Pakalns, Toms Ķencis, Sanita Reinsone, Janīna Kursite, Evija Zača, Ilmārs Šlāpins, biedrība “Grafiskie stāsti”; ĀRVALSTU – *Hahaha. The Humour of Art - KANAL-Centre Pompidou - Centre Pompidou (Francija), KNOCK KNOCK: HUMOUR IN CONTEMPORARY ART - South London Gallery (Lielbritānija), Architecture - Karikaturmuseum (Austrija), Cartoonmuseum Basel (Šveice), Caricature – Art Term | Tate (Lielbritānija), International Eskejehir Cartoon Festival (Turcija)*
BUDŽETS: 80 tūkst. eiro

Starptautiskais velo kino festivāls “KINO PEDĀLIS”

Velo kino festivāls “Kino pedālis” ir īsfilmu un zaļā dzīves stila festivāls, kas kopš 2016. gada apvieno mīlestību pret velo braukšanu un kino mākslu. Iepriekšējo gadu laikā festivālam ir izdevies izveidot stablu zīmolu un vērtības piedāvājumu – pasākumu, kas piedāvā ģimenēm, draugiem vai darba kolektīviem izbaudīt kopā būšanas prieku, apvienojot sportisku aktivitāti ar kvalitatīvu kino baudīšanu dažādās vietās, piemēram, industriālajos objektos, sporta laukumos, parkos, autostāvvietās un citur. 2018. gadā festivāls tika atzīts par labāko Baltijas jūras reģionā un saņēma *Baltic Event Award*. Festivālam ir tikai viens dalības noteikums – jāpārvirojas ar velosipēdu! Šī filozofija ir nozīmīga vides ilgtspējas aspektā – festivāla dalībnieki visticšākajā veidā pauž savu lojalitāti videi draudzīgiem transporta risinājumiem.

Nemot vērā iedzīvotāju un novada viesu atsaucību un ieinteresētību, esam apņēmušies festivālu transformēt par starptautisku notikumu, piešķirot saturam *Eiropas dimensiju*, kā arī izveidot *sadarbības un izaugsmes platformu*, kas uztur diskusiju par zaļas, viedas un ilgtspējīgas pilsētvides attīstību, kā arī veicina iedzīvotāju paradumu maiņu. Tiks izveidota *festivāla digitālā programma*, nodrošinot pieejamību no jebkuras vietas pasaulē. Papildus pirms festivāla plānoti festivāla zīmola aktivizācijas *pop-up* pasākumi, piemēram, velosipēdu labošanas darbnīcas.

Pilsētas risinājumu prototipēšanas darbnīcās piedalīsies aptuveni 70 pilsētvides un teritoriālās attīstības eksperti, iedzīvotāji un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Iesaistot dažādu paaudžu un sociālo grupu iedzīvotājus, tiks izveidots viens vai vairāki prototipi, kas tiešā veidā uzlabo velo infrastruktūru vai risina sabiedrībai nozīmīgu vides pieejamības problēmu. Ir iecerēts vismaz vienu izstrādāto risinājumu iekļaut kā finansējamu iniciatīvu pašvaldības 2028. gada budžetā.

Ilgtermiņa domāšanas prasmju darbnīcās aptuveni 350 valsts, pašvaldību iestāžu un NVO sektora pārstāvji no Latvijas un Eiropas starptautiski pazīstamu pilsētvides ekspertu vadībā apgūs ilgtspējīgas pilsētplānošanas prasmes un iepazīs metodes, kā veicināt ilgtspējīgu domāšanu un dzīvesveidu sabiedrībā. Dalībnieki apgūs dažādas pieredzes, veidos sadarbību, saņems ekspertu atbalstu aktuālo ilgtspējas izaicinājumu kontekstā. Daļa darbnīcu programmas būs pieejamas tiešsaistē. Darbnīcu sagatavošanā un norisē tiks iesaistīts antropologs un pilsētplānotājs **Viesturs Celmiņš**.

Festivāls “Kino pedālis” būs divu dienu pasākums, kas notiks 2027. gada maijā. Tas aizsāksies ar atklāšanas norisi Valmieras centrā un ietvers sarunu festivālu par ilgtspēju, zaļo dzīvesveidu un pilsētvides attīstību, iesaistot Latvijas un ārvalstu ekspertus un domas līderus; pavadošo kultūras programmu pilsētvidē sadarbībā ar māksliniekiem, kas savā darbībā ievēro ilgtspējas principus; filmu programmu ar vismaz 21 filmu, kas tiks demonstrētas vismaz septiņās norises vietās visā novadā; kā arī dažādām auditorijām piemērotus trīs dažāda garuma velo maršrutus, kas papildināti ar digitālo

spēli. Digitālā programma iekļaus tiešsaistes filmu programmu, 10 un 25 km garuma maršrutiem paredzētas mobilās spēles, kas pielāgojamas jebkurai vietai pasaulē un nodrošinās tiešraidi no festivāla galvenās skatuves. 2027. gada festivāla starptautiskā dimensija tiks pastiprināta sadarbībā ar biedrību "Kinopunkts" (Latvija) un *Europa Cinemas* tīklu, organizējot labāko festivāla filmu izrādīšanu dažādās vietās Latvijā un Baltijas jūras reģionā, tā iekļaujot jaunās tematikas filmas daudzu Eiropas valstu kinoteātru repertuāros.

KURATORS: SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI"

NORISES VIETA: Valmieras pilsētas un novada ārtelpa

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada uzņēmēji, novada kultūras jomas NVO; NACIONĀLIE – Gētes institūts Rīgā, Francijas kultūras institūts, Starptautiskais īsfilmu festivāls "2ANNAS", pilsētplānotājs un organizācijas "VEFRESH" vadītājs Viesturs Celmiņš, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts un biedrība "Zaļā brīvība", ārvalstu vēstniecības, biedrība "Pilsēta cilvēkiem", kinoteātri "Splendid Palace" un "Bize", biedrība "Kinopunkts"; ĀRVALSTU – *European Outdoor Film Tour (E.O.F.T.)*, *Bicycle Film Festival*, *Cyclist Film Festival* (Francija), *Greenmotion Film Festival* (Vācija), *Connect4Climate* (internacional), *Green Film Network*, *Europa Cinemas (The Network of Cinema Theaters For The Circulation of European Films)* **BUDŽETS:** 210 tūkst. eiro

Latvian Voices A cappella festivāls

Valmiera ir mājvieta starptautiski pazīstamās vokālās grupas "Latvian Voices" rīkotajam *a cappella* festivālam.

"Latvian Voices" vadībā 2027. gada pavasarī organizēsīm *a cappella* festivālu, kas ilgs piecas dienas un ietvers koncertus, meistarklases un starptautisku konkursu.

Vairākos koncertos piedalīsies Latvijas un Eiropas valstu meistarīgākie izpildītāji, kas spēj parādīt šī mūzikas žanra daudzveidību, izpildot klasiku, dzezu, roku, *comedy*, *country* un citu žanru skaņdarbus. Esam uzrunājuši *The Kings Singers* (Lielbritānija), *Sjaella* (Vācija), *The Real Group* (Zviedrija), *Rajaton* (Somija), *Esto- nian Voices* (Igaunija), *ONAIR* (Vācija) un citus ārvalstu *a cappella* mūziķus. Tiks rīkoti īpaši koncerti ģimenēm un bērniem. Latvijas un ārvalstu mūziķi *The Real Group Academy*, *RAMA Vocal Center* u. c. vadīs **meistarklases**, kas tiks organizētas kā izglītojoša programma par dažādām vokālajām tehnikām, vokālo improvizāciju, beatbox, runas mākslu, skatuves kustību. Meistarklasēs piedalīsies Latvijas un ārvalstu vokālie ansambļi, mūzikas pedagogi, diriģenti, aranžētāji un individuālie interesenti. Īpaši tiks aicināti muzikāli apdāvināti jaunieši no maza nodrošinātām ģimenēm, kurus uzmeklēsim ar skolu līdzdalību.

Starptautisks *a cappella* konkurss ir iecerēts divās kategorijās:

vokālās grupas ar skaņu pastiprinošām iekārtām un vokālās grupas bez skaņu pastiprinošām iekārtām. Dalībnieku sniegumu vērtēs starptautiska žūrija: *Katarina Henryson* (Zviedrija), *Kadri Voorand* (Igaunija), *Jussi Chydenius* (Somija), *Chris Bruerton* (Lielbritānija), *Tine Fris-Ronsfeld* (Dānija), *Laura Jēkabsons* (Latvija). Dalībnieki sniegs koncertus dažādās Valmieras novada kultūrvietās – baznīcās, kultūras centros, industriālās telpās utt. Festivāls būs pieejams arī attālināti: tiks nodrošinātas koncertu un konkursa translācijas, kā arī meistarklases, kas ļaus piesaistīt plašāku lektoru un dalībnieku loku no dažādām pasaules valstīm.

KURATORS: A cappella grupa "Latvian Voices"

NORISES VIETA: Valmieras novada muizas un pils, kultūras centrs, baznīcas, Laikmetīgās mākslas centrs "Kurtuve" u.c. **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras Kultūras centrs, Valmieras novada mūzikas skolas; NACIONĀLIE – Valsts akadēmiskais koris "Latvija" un diriģents Māris Sirmāis; ĀRVALSTU – *Rajaton* (Somija), *Sjaella* (Vācija), *The King's Singers* (Lielbritānija), *The Real Group Academy* (Zviedrija), *Estonian Voices* (Igaunija), *Daniel Barke* (Vācija), *Hacker Music Management* (Vācija), *RAMA Vocal Center* (Dānija), *CASA – The Contemporary A Cappella society*, *International Festival for Vocal music – a cappella* (Vācija), *A Capella Festival* (Spānija), *VivaVoce International A Capella Festival* (Itālija) **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

Radošuma kalve "Iledz un iededzies!"

Viens no Laikmetīgā mākslas centra "Kurtuve" galvenajiem mērķiem ir **vizuālās mākslas talantu attīstības veicināšana** un virzīšana līdzās pasaules slavu ieguvušajiem un atzītajiem māksliniekiem. To īstenošim ar "Radošuma kalves" palīdzību – aizšķīlīsim jaunradi, izveidojot un uzturot aktīvu rezidenču programmu profesionālās laikmetīgās mākslas attīstīšanai, kā arī radīsim starpdisciplinārus darbus industriālā vidē un novada uzņēmumos.

Mēs radīsim telpu un elpu jaunradei un domu apmaiņai starp ražotājiem, inženieriem, zinātniekiem un radošajiem prātiem, atverot novada uzņēmumu durvis mākslai un māksliniekiem, aizsākot **Latvijā unikālu mākslas rezidenču tradīciju**, kas būvē tiltus starp industriju – kultūru – cilvēkiem. Tieši pie mums notiks Latvijā unikālas pirmās starpdisciplinārās laikmetīgās mākslas rezidences, kurās jaunie mākslinieki ar Eiropas un Latvijas laikmetīgās mākslas profesionāļu atbalstu varēs apgūt jaunas prasmes un izkopt meistarību. Izmantojot vietējo ražošanas smagsvaru pieredzi un piedāvātās iespējas, piemēram, VALMIERA GLASS GROUP", starptautiski

strādājošiem māksliniekiem būs iespēja iegūt unikālas zināšanas un pieredzi. Apmaksātās īstermiņa un ilgtermiņa rezidencēs kādā no novada uzņēmumiem mākslinieki veidos darbus par ilggadēju uzņēmumu un ražošanas jomu vēsturi, kā arī, izmantojot tajos strādājošo cilvēku pieredzes stāstus, veidos pētnieciskus dažādu jomu mākslas darbus par industriju, ar to saistīto sabiedrības un kultūras dzīvi agrāk un mūsdienās. Piemēram, atsaucoties uz stikla šķiedru, tiks risināta nākotnes tēma – no kādiem materiāliem nākotnē tiks būvēta pasaule? Kas ir cilvēki, kas šos materiālus ražo? Vai nākotnē ir būvnieku un inženieru vai mākslinieku un filozofu komandas rokās? Kādi jautājumi un iespējas paveras, lūkojoties no globalizācijas, imigrācijas, inženierijas un mākslas perspektīvas?

“Radošuma kalves” 2027. gada programmu veido mākslas projektu skates, meistarklases, vasaras skolas, radošās darbnīcas, mākslinieku un profesionāļu tikšanās, idejrades un pieredzes apmaiņas notikumi ar Eiropas un Latvijas laikmetīgās mākslas grandu līdzdalību. Rezidenču rezultāti tiks izvietoti apskatei “Kurtuvē”, mākslas stacijās, pilsētvidē. Izstāžu pavadošās programmas pasākumi būs pieejami gan klātienē, gan digitāli. Tiks izveidots audio gids cilvēkiem ar redzes traucējumiem, kā arī darbu apraksti vieglajā valodā un cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Domājot par pašām sabiedrības grupām, tiks veidota rezidence māksliniekiem iekļaujošu mākslas darbu un kultūras pasākumu veidošanai un vasaras skola profesionālās laikmetīgās mākslas izglītībā bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām. Sadarbībā ar Rīgas Tehniskās universitātes bērnu un jauniešu universitāti veidosim dizaina un tehnoloģiju centru bērniem un jauniešiem – pētniecības, mākslas un izglītības programmu, kurā zinātne satiekas ar mākslu.

KURATORS: Valmieras Kultūras centrs, Māra Žeikare
NORISES VIETA: Laikmetīgās mākslas centrs “Kurtuve”, novada industriālie uzņēmumi: “Valmiera Glass”, “Valpro”, “Rūjienas saucējums”, “Valmiermuižas alus” u.c.

PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada mākslas un vispārizglītojošās skolas, novada industriālie uzņēmumi; NACIONĀLIE – Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmija, biedrība “RUCKA”, biedrība “Serde”, Rīgas cirka rezidence; ĀRVALSTU – Narva Artist Residency un Centre for Art and Social Practice MoKS (Igaunija), Baltic Art Center, Kultivator un Baltic Art Centre (Zviedrija), Wysing Arts Center (Lielbritānija), Nordic Artists' Centre Dalsåsen un Pikene på Broen (Norvēģija), Center for Visual Art Skaffell un Nes Artist Residency (Īslande), AIR Laboratory Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle (Polija), Art Matters Ukraine, Ukrainian Institute (Ukraina), Aveiro 2027
BUDŽETS: 250 tūkst. eiro

Laikmetīgā cirka un ielu mākslas festivāls “Cilvēks” – vieta, kur dzimst jauda!

Laikmetīgais cirks ir māksla bez valodas un vecuma barjeras. Tas saista visu vecumu cilvēkus un iedrošina pārkāpt savu spēju robežas. Organizējot laikmetīgā cirka pasākumus, veidosim sabiedrības izpratni par laikmetīgo cirku un ielu kustības mākslu kā mākslas virzienu, iesaistot cirka un ekstrēmo sporta veidu profesionāļus priekšnesumu veidošanā, kā arī akcentējot un parādot ar radošiem stāstiem tēmas, kas saistītas ar cilvēka iekšējo jūtu pasauli un fizisko spēku, fizisko un emocionālo spēju attīstību.

Balstoties uz Valmieras novadā esošo daudzveidīgo sporta infrastruktūru un to, ka Valmierā izauguši daudzi profesionāli sportisti – BMX čempions **Māris Strömbergs**, soļotājs **Jānis Daliņš**, godalgotie basketbolisti brāļi Bertāni u. c. –, 2027. gadā divu nedēļu garumā dažādās novada sporta bāzēs norisināsies laikmetīgā cirka performances un ielu kustības ekstrēmo sporta veidu priekšnesumi – parkūrs, skeitbords, skrituļošana, BMX. Programmā iesaistīsim vietējās kopienas, piemēram, Valmieras vieglatlētikas klubu un Valmieras BMX klubu “Valmieras puikas”, kā arī lokālos laikmetīgās dejas dejotājus.

No 2023. gada organizēsīm bērnu cirka skolu un meistarklases, laikmetīgā cirka meistarklases un ekstrēmo sporta veidu nometnes, kuru dalībniekiem būs iespēja piedalīties kādā no festivāla norišu priekšnesumiem.

Paralēli šiem notikumiem veidosim un organizēsīm **emocionālo sarunu un satura bāzi**, diskusijas par tēmu “CILVĒKS”, kuras vada gan eksperti, gan savas nišas profesionāļi, uzņēmēji, psihologi vai vienkārši iedvesmojoši cilvēki ar saviem stāstiem, atziņām un piedzīvojumiem, kas spēj aizraut, likt aizdomāties un caurvīt tēmu “CILVĒKS”. Festivālu iespējams iedzīvināt jau ar 2023. gadu, izvirzot noteiktu tematiku “REDŽE”, “GARŠA”, “PRIEKŠ”, “EMOCIJA”, “KUSTĪBA”, “DROSME” utt., šādā veidā sniedzot emocionālo atbalstu un stiprinot sabiedrības garīgo veselību.

KURATORS: Rīgas cirks, Rīgas cirka skola, ekstrēmo sporta veidu centrs “The Spot”
NORISES VIETA: Vidzemes Olimpiskais centrs, Jāņa Daliņa stadions, Sporta un aktīvās atpūtas parks “Mežs”, Māra Strömberga BMX trase Valmierā, Virķēnu kompleksa sporta zāle
PARTNERI: VIETĒJIE – novada izglītības iestādes, Valmieras BMX klubs “Valmieras puikas”, Jaunatnes centrs “VINDA”, Vieglatlētikas klubs, Valmieras Gaujas krasta vidusskola, SIA “Burtnieku zirgaudzētava”, SIA “Zirgaudzētava Kocēni”; NACIONĀLIE – Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Latvijas Jaunā teātra institūts, “Ugunsskola” (Laura Denner), biedrība “Pievilcīgas pilsētvides biedrība”; ĀRVALSTU – “Redbull pumptrack”, “Big Wolf Company”, “Cirkus Sabok”, Estonian Contemporary Circus Development Center” (Igaunija), “Kanta company” un “Taigi cirks” (Lietuva), Circus Xanti - The Rising Wave (Norvēģija), Baltic Nordic Circus Network
BUDŽETS: 120 tūkst. eiro

2027. GADA VASARAS CIKLS – VEIDOJAM ILGTSPĒJĪGU VIDĪ!

Strenču trajektorija

Radošo ideju pamatā ir novada sabiedrībā valdošais mīts par vecajiem, labajiem laikiem – tiek pieņemts, ka Strenči ir kā mazs pasaules modelis, kurš 20. gadsimta starpkaru periodā ir spējis sevi labi reproducēt, attīstīties visās nozarēs – no medicīnas līdz industrijai, ir pratis augt un atrasties starptautiskajā aprītē, taču pēc Otrā pasaules kara šīs pasaules modelis bija izjucis. Vēsturiski ideālā pasaule mūsdienās ir zudusi. Distancējoties no nostalgijas un izvairoties no piemiņekļu celšanas vēsturei, ar radošu un māksliniecisku aktivitāšu regulāru norisi mēs vēlamies gan pētīt to, kas patlaban notiek Strenčos, gan izcelt aktuālo un laikmetīgo. Šādā veidā mēs vēlamies demonstrēt, pierādīt un apliecināt mazo vietu lielo potenciālu – spēju un iespēju uzturēt dzīvu kultūras un saimnieciskā gara spēku, kura saglabāšana un stiprināšana 21. gadsimta sākumā ir nepieciešama daudzām Eiropas pilsētām.

Strenču vides signālu sonifikācijas stacija ir radošā programma, kuras ietvaros tiks rīkotas īsākas un garākas mūziķu, autoru, mākslinieku rezidences. Tīks iekārtota neliela studija, kurā notiks vides determinētas skaņas performances. No ārpus Strenču sonifikācijas stacija izskatīsies kā maza dabas pētnieciskā stacija – vairākas antenas, vēja virziena un spēka rādītājs u. tml., kas būs aprīkota ar infraskaņas, elektromagnētiskā lauka, radiācijas noteikšanas ierīcēm, Wi-Fi un GSM tīkli, radio u. c.

Īsajās rezidencēs uz Strenču sonifikācijas staciju regulāri tiks aicināti viesmākslinieki, kuri radīs kamerkoncertus ar pieejamo tehnisko aprīkojumu un vietējo vides signālu resursu. Rezultātā veidosies konceptuālā skaņumākslas kamerkoncertsērija ar savu raksturīgu noformējumu. Koncertus varēs apmeklēt klātienē, kā arī virtuāli – translācijās un video arhīvā. Garajās rezidencēs tiks aicināti dažādu valstu un jomu pārstāvji, kuri veiks radošu izpēti, pēc tam dosies projām, lai izstrādātu kādas norises radošo koncepciju un atgrieztos Strenčos tās īstenošanai.

Fotodarbnīca un rezidenču programma

Daudzus gadus pēc slēgšanas Strenčos atkal atvērsies fotodarbnīca, kas tiks aprīkota ar pašu progresīvāko retro un laikmetīgo fototehniku. Savulaik pilsētas fotodarbnīcā tapa grāmatā “Stikla Strenči” iekļautās fotogrāfijas. Darbnīca būs atvērta katru sestdienu no maija līdz septembrim un pieejama ikvienam, kurš vēlēties iegūt savu fotoportretu senajā stikla plašu tehnikā. Jaunatvērtajā fotodarbnīcā tiks radītas dekoratīvas un lietišķas fotogrāfijas, kā arī notiks dokumentēšanas un pētniecības darbs. Reizi mēnesī fotodarbnīcā viesosies īpaši uzaicināts mākslinieks, kurš fotografēs apmeklētājus savā autortehnikā. Pēc 3–4 stundu darba darbnīca pārvērtīsies par tikšanās vietu ar mākslinieku. Fotodarbnīcas rezidenču programma katru gadu trim pieredzējušiem fotomāksliniekiem piedāvās iespēju dzīvot un strādāt rezidencē Strenčos,

izveidojot savu miniizstādi Vitrinā un Virtuālajā Vitrinā. Katrs rezidents vadīs meistardarbnīcu vai piedalīsies autora prezentācijas pasākumā (artist talk). Rezidences ietvaros būs iespēja strādāt ar Latvijas Fotogrāfijas muzeja Strenču arhīva kolekcijām. Noslēgumā 2027. gadā tiks izveidota izstāde, kurā jaunie mākslinieki aktualizēs Strenču darbnīcas meistaru darbus mūsdienu kontekstā.

Strenču fotodarbnīcas vitrīnā kādreiz esot bijusi pulcēšanās vieta – vietējie cilvēki nākuši apskatīt savus un kaimiņu portretus, kas katru sestdienu tika izlikti apskatei. Atjaunojot šo tradīciju, Strenčos tiks izveidota miniatūra izstāžu vieta. Par izstādes satura autoriem varēs kļūt gan vietējie iedzīvotāji, gan ārvalstu mākslinieki. Vitrīnas materiāli un detalizēta informācija par darbiem tiks apkopota Virtuālajā Vitrinā (interneta vietnē) un Vitrīnas sapotā tīklu kontā latviešu un angļu valodās, tur arī būs iespēja sekot līdzi izstāžu sagatavošanas procesam. Galvenās tēmas un virzieni: Strenču kultūras mantojums mūsdienās, mūsdienu fotogrāfiskā mantojuma izpratne un izprašana, vēsturiskas fiksācijas iespējas un rīki.

Radošā programma “Stikls. Gaisma. Idejas.” Strenču stikla plašu foto kolekcija ir pārliecinošs apliecinājums trausla medija – stikla – spējai mijiedarbībā ar gaismu kļūt par nozīmīgu informācijas nesēju nākamajām paaudzēm. Latvijā ir sena stikla aroda tradīcija. Kādas vēl ir stikla kā informācijas nesēja iespējas, kā tekstu var iedzīvināt stiklā, kā gaisma var kļūt par ziņnesi mijiedarbībā ar stiklu? Atbildes uz šiem jautājumiem meklēsim procesā, kurā iesaistīsies literāti, stikla mākslinieki, eksperti stikla liešanā un darbā ar gaismu. Programmas rezultāti būs klātienē un virtuāli pieejama īpaši radītu objektu izstādē.

Multimedāls iestudējums – krāšņs daudzu mediju šovs ar projekcijām, skaņu, balsīm, tekstus, kostīmiem un scenogrāfiju tiks veidots, izmantojot tekstgrupas “Orbīta” autoru libretu. Tas veidosies no starpkaru periodā izdotajām sadzīviskajām ziņām par Strenčiem un to apkārtni, kā arī no jaunradītiem tekstiem ar atsauci uz vēsturiskajiem notikumiem – tas būs *fiction* paplašinājums dokumentālās publicistikas žanram, stāsts par starpkaru Strenčiem kā pasaules modeļa mītu, tā verbalizāciju, modernizēšanu, detalizēšanu, izfantazēšanu, detektīvizēšanu, romantizēšanu un pārformēšanu. Iestudējuma sagatavošanā un izrādīšanā piedalīsies “Orbītas” dzejnieki, kā arī uzaicināti mākslinieki, izpildītāji, režisori, komponisti un vietējie amatierteātris. Iestudējums tiks izrādīts uz Sedas kultūras nama skatuves.

KURATORS: Biedrība “Orbīta”
NORISES VIETA: Strenču pilsēta un apkaimē
PARTNERI: VIETĒJIE – Strenču iedzīvotāji, Strenču bibliotēka, VSIA “Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca”, Sedas kultūras nams; NACIONĀLIE – Latvijas Fotogrāfijas muzejs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Baltic Analog Lab, platforma “Latvian Literature”, Erica Synths; ĀRVALSTU – Pictographica (ASV), Kaunas Photography Gallery (Lietuva), TERNIKOVA&KASELA Gallery(Igaunija), Garage Museum of Contemporary Art, The Rodchenko Art School, Pennlab Gallery (Krievija), The Wet Hole Group (Ukraina), Buchkunst Berlin (Vācija), Polka Gallery, Delpire&Co. (Francija)
BUDŽETS: 360 tūkst. eiro

Valmieras vasaras teātra festivāls bērniem un jauniešiem

Starptautiskais vasaras teātra festivāls, kas balstīts Valmieras vasaras teātra festivāla tradīcijā un pieredzē, piedāvās īpaši festivālam radītus iestudējumus, kurus veidos Latvijas un ārvalstu pieredzējušie un arī jaunie režisori. Festivāla pieeja balstās vēlmē radošās idejas centrā izvirzīt skatītājiem aktuālos jautājumus un tos attīstīt, tādējādi uzņemoties sociālu atbildību un veicinot sabiedrības saliedētību, toleranci un proaktīvu refleksiju uz ģimenē, kopienā, valstī un pasaulē notiekošo.

Festivāla bērnu un jauniešu programma balstās Bērnu un jauniešu teātra institūta darbībā un teātra profesionāļu zināšanās. Institūts tiek organizēts jau divus gadus, un tā laikā teātra profesionāļi padziļina zināšanas par bērniem un pusaudžiem kā auditoriju. No 2022. līdz 2026. gadam institūts sagatavos jaunus teātra profesionāļus, kā arī pilnveidos esošo profesionāļu kompetences.

Aizsāktās iniciatīvas – festivāls un institūts – ir ieinteresējušas starptautiskās teātra vides profesionāļus. Tādēļ, sākot ar 2022. gadu, katru gadu tiks īstenotas **starptautiskās teātra profesionāļu rezidences ar tālākizglītības programmu**, lai pilnveidotu teātra jomas profesionāļu zināšanas par bērnu un jauniešu auditoriju, tās vajadzībām, attīstības īpatnībām, kā arī kopīgi radītu jauniestudējumus. Šo sadarbību plānots īstenot kopā ar Norvēģijas partneriem **Panta Rei Dansteatre** un festivālu **Showbox**, kā arī citiem ieinteresētajiem partneriem.

2027. gada festivāls ir plānots kā vairāku gadu darba rezultāts, kad tiks veidoti vairāki jauniestudējumu kopprojekti, kā arī viena iepriekšējā gada iestudējuma atjaunošana, iesaistot Latvijas un citu Eiropas valstu māksliniekus. Centrā tiks izvirzīta bērnu un jauniešu auditorija, iesaistot viņus ne tikai mākslas baudīšanā, bet pilnvērtīgā teātra mākslas darbu radīšanā – visi plānotie jaundarbi taps, ieklausoties bērnos un jauniešos, izzinot viņiem aktuālās tēmas, tādējādi veidojot jauna veida un formāta sociāli atbildīgu teātra mākslas festivālu. Sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju Latvijas teātra mākslas studenti izrādīs iestudējumus Studentu šķūnī, kā arī sadarbībā ar Latvijas Laikmetīgās mākslas centru un citiem sadarbības partneriem tiks veidota paralēlā programma – koncerti, spēles, kino izrāde u. c. Lai festivālu pakāpeniski padarītu zināmu starptautiskā līmenī un tas kļūtu par bērnu un jauniešu teātra profesionāļu rezidenču centru, programmā palielināsīm Bērnu un jauniešu teātra institūta dalībnieku skaitu un starptautisko projektu īpatvaru, nosakot, ka šie projekti jārealizē sadarbībā ar latviešu teātra profesionāļiem.

KURATORS: Valmieras Drāmas teātris **NORISES VIETA:** Valmieras pilsētas un novada ārtelpa **PARTNERI:** VIETĒ- JIE – Valmieras novada amatiereteātri, izglītības iestādes; **NACIONĀLIE** – Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, psiholoģijas speciālisti Dāna Zande, Nilss Sakss Konstantinovs, *Assitej* Latvija Nacionālais centrs; **ĀRVALSTU** – *Panta Rei Dansteatre* un *Showbox Festival* (Norvēģija), *Assitej International*, *COMEDIA Theater* (Vācija) **BUDŽETS:** 350 tūkst. eiro

“no BORDERS in sight” un mākslas skatīšanās skola

Mākslas telpa “no BORDERS in sight” būs unikāla telpa laikmetīgās mākslas centrā “Kurtuve”. Tās apmeklētājiem EKG ietvaros būs iespēja satikties ar pasaules mākslas pieredzi un aplūkot pazīstamu modernistu – Monē, Polloka, Rotko, Marinetti, Miro un Kluča – darbus. Katrs no šiem mākslas smagsvariem savulaik pārkāpa mākslas tradicionālās uztveres robežas, ieviešot jaunus principus un izlauzot jaunus virzienus pasaules mākslas vēsturē. Ar unikālas izglītības programmas palīdzību modernisma klasiķi tiks aktualizēti mūsdienu pasaules kontekstā. Programmu izstrādās **Latvijas Nacionālā mākslas muzeja** eksperti.

Izstādes koncepta centrā ir nepārspīlēšanas princips. Mēs neplānojam kolekciju izstādī, bet gan izstādīt vienu divus darbus, kas, izcili eksponēti un papildināti ar vērtīgu pavadošo informāciju, radīs interesi un atsaucību sabiedrībā un rezonansi vismaz Baltijas mēroga reģiona kultūrtelpā. Ar izcilu izstādes scenogrāfiju tiks uzbūvēts stāsts par katru mākslas virzienu, papildus izstādot reprodukcijas, videomateriālus, projekcijas, u. c. Izvēlētie darbi būs aplūkojami 2–3 mēnešu garumā. Minimālisma koncepts ļaus vienlaikus aktualizēt jautājumu par mākslas korelāciju ar klimata pārmaiņām, un tiks meklēti veidi, kā ar reālu rīcību pievērst sabiedrības uzmanību šiem būtiskajiem jautājumiem.

Apmeklētājiem kopā ar kuratoriem būs iespēja meklēt atbildes uz dažādiem jautājumiem: Kā uztvert mākslu? Ko vēsta žanri un to ieviesēji – Polloka ekspresionisms jeb darbības glezniecība, Monē un impresionisms, Rotko un abstraktais ekspresionisms, Marinetti un futūrisms, Miro kā sirreālisma un dadaisma pārstāvis un konstruktīvisms Gustava Kluča izpildījumā?

Lai laikmetīgās mākslas programmas tiktu iedzīvinātas, tiks veidota **mediatoru – laikmetīgās kultūras vēstnešu programma**. Ar mediatoru palīdzību laikmetīgā māksla sasniegs būtisko – paplašinās cilvēku izpratni un veicinās iesaisti diskursā par sabiedrībai aktuālām tēmām. Dialoga un atgriezeniskās saites ar skatītājiem attīstīšanai un uzturēšanai tiks veidota aktīva komūna –vizuālajā mākslā ieinteresēti cilvēki, kuri varēs piedalīties starptautiski atpazīstamu mākslas lektoru priekšlasījumos tiešsaistē. Tiks īstenots unikāls **mākslas tālākizglītības pilotprojekts** Latvijā – mākslas skatīšanās skola.

KURATORS: Valmiera2027 komanda sadarbībā ar kuratoru (ir uzsāktas sarunas ar **MoMA** (ASV) par kuratora piesaisti) **NORISES VIETA:** Laikmetīgās mākslas centrs “Kurtuve” un tiešsaistē **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras novada skolu tīkls, mākslas interesenti novadā un visā Latvijā; **NACIONĀLIE** – Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, mākslas centrs ZUZEUM, privātkolekcija; **ĀRVALSTU** – **MoMA** (ASV), *Fundació Joan Miró* (Spānija), *Tate Modern* (Lielbritānija), *Ukrainas nacionālais mākslas muzejs* (Ukraina), *Parkhomykva Museum of History and Arts* (Ukraina), *The European Cultural Centre Network* **BUDŽETS:** 480 tūkst. eiro

Pasaules koklētāju nometne

Kokle ir tradicionāls latviešu stīgu instruments, kas kopā ar lietuviešu kanklēm, lībiešu kāndlu, igauņu kanneli, somu un karēju kanteli, kā arī ziemeļrietumu krievu spārnveida gušjiem ietilpst Baltijas psaltērijā. Pirmais koklei līdzīga instrumenta arheoloģiskais atradums Latvijā tiek datēts ar 13. gadsimtu, savukārt senākās liecības par koklēšanu ir pierakstītas 17. gadsimta sākumā. Kokles un koklēšana kā tradicionāla kultūras vērtība ir iekļauta Latvijas kultūras kanonā.

Pasaules koklētāju nometne sniegs iespēju kokles spēles entuziastiem – kā profesionāļiem, tā arī amatieriem – vairāku dienu laikā vienoties kopīgā tradicionālās kokles kā visvairāk apcerētā un apbrīnotā latviešu mūzikas instrumenta baudīšanā, vieniem apgūstot kokles spēli no pašiem pamatiem, citiem papildinot jau apgūtās spēles prasmes. Dalībnieki no visas Eiropas nometnes laikā pilnveidos meistarību, dalīsies pieredzē, pārrunās kokles spēles nianšes, spēlēs dažādu tautu melodijas un izbaudīs kopā būšanu. Nometni vadīs **Laima Jansone**, pirmā Latvijas mūziķe, kura uzstājusies koncertā, kas notika mūsdienu tautas mūzikas ietekmīgākajā gadatirgū *World Music Expo*.

2027. gadā Valmieras novadā notiks četru dienu Pasaules kokļu nometne. Pirmajā dienā notiks dalībnieku saspēles un vakarēšana Kokmuižas promenādē. Divās nākamajās dienās kokles spēles entuziasti piedalīsies kokles spēles meistarklasēs profesionāļu pedagogu vadībā, kokļu darināšanas meistardarbnīcās, kā arī sniegs koncertu Zilākalnā. Kokļu izgatavošanas un spēles meistarklases būs iespējams vērot arī tiešsaistē. Noslēguma dienā apmeklētājiem gala koncertā Neikenkalna Dabas koncertzālē Dikļos būs iespēja baudīt dažādu tautu melodijas gan profesionālu koklētāju, gan nometnes dalībnieku sniegunā.

Lai sagatavotos nometnei, no 2024. gada katru gadu Valmierā tiks organizētas Kokļu dienas, kuru laikā notiks meistarklases, paraugdemonstrējumi, koncerti pilsētvidē, kokļu darināšanas darbnīcas un izstādes.

KURATORS: Dikļu Kultūras centrs, Laima Jansone
koklētāja **NORISES VIETA:** Valmieras novada Neikenkalna dabas koncertzāle, Zilaiskalns, Kokmuiža un tiešsaistē **PARTNERI:** VIETĒJIE: Valmieras Kultūras centra etno kokļu kopu, Valmieras un Mazsalacas Mūzikas skolu kokļu kopas; **NACIONĀLIE:** Latvijas Nacionālais kultūras centrs (kokļu mūzikas eksperts Dainis Vuškāns), kokļu pedagogi - Inese Mičule, Zane Snikere, Latvīte Cirse, Ilze Ozola, Drustu Tautskola un kokļu darināšanas meistars Rihards Valters, festivāls “PORTA” (Ilze Apsīņa); **ĀRVALSTU:** Kokļu pedagoge *Arja Kastinen* (Somija), Vīlandes Tautas mūzikas centrs, *Leanne Barbo* (Igaunija), *European Network of Cultural Centres*, *Sibelius akadēmija* “SIBA” (Somija), Kanklu mūziķes *Žemyna Trinkūnaite* un *Agota Ago* (Lietuva), *Akiko Mizoguchi* (Japāna), *Nori Tsuruta* (Japāna)

BUDŽETS: 60 tūkst. eiro

Industriālā a cappella “360°”

Industriālie a cappella koncerti “360°” ir veids, kā mēs atvērsim Valmieras industriālos uzņēmumus. A cappella koncertu sērijas tiks rīkotas novada uzņēmumu ražošanas telpās. Četras līdz sešas dažādas a cappella vai kamersastāvu grupas, kas izpilda savam stilam raksturīgu mūziku, kopā un atsevišķi veidos improvizācijas, izmantojot telpas akustiku un citas iespējas. Laikā, kad uzstājas viena konkrēta mākslinieku grupa, pārējie turpina nepārtrauktu, vienmērīgu kustību apkārt telpai, pastiprinot 360° koncerta idejas efektu.

Koncerts paredzēts kā viens nepārtrauks muzikāls plūdums, pārejot no skaņdarba uz skaņdarbu. Katrs koncerts tiks sadalīts vairākos seansos, piešķirot īpašu akcentu – skaņas un gaismas saspēli, vokālo improvizāciju vai iesaistot auditoriju. Gaismu instalācijām reaģējot uz skaņu, veidosies tikai šādi koncerta formai piemētoša un netverama noskaņa. Viens no koncerta koncepta lielākajiem plusiem ir tā vienkāršā scenogrāfija, kas paredz tikai plašu telpu ar labu akustiku. Sēdvietas vienmēr paredzētas telpas centrā un var būt dažādas, sākot ar krēsliem un soliem un līdz pat koka blūkiem un spilveniem.

Pirms katra koncerta paredzēta **360° koncepta aizsācēja Katarina Henryson** (Zviedrija) meistarklase koncerta māksliniekiem par vokālo improvizāciju un telpas akustikas izmantojumu. Liela nozīme būs “Latvian Voices” rīkotajām meistarklasēm, sagatavojot koncertam vietējā mēroga amatiermāksliniekus, piemēram, jauniešu kori “Skan”, vokālo grupu “Ēra”, kas veicinās izpratni par konceptu un vokālo improvizāciju. Pasākums tiks nodrošināts gan klātienē, gan digitālā formātā, pielietojot apskapošanas tehniku, kas transformē 360° efektu, klausoties koncertu attālināti.

KURATORS: A cappella grupa “Latvian Voices”

NORISES VIETA: Valmieras novada industriālo uzņēmumu telpas un tiešsaistē **PARTNERI:** VIETĒJIE – novada mūzikas skolas; **NACIONĀLIE** – vokālā grupa “Putni”, folkloras grupa “Saucējas”, Laima Jansone (kokle), Kaspars Zemītis (ģitāra), Raimonds Petrauskis (saksofons); **ĀRVALSTU** – *The Real Group Academy* (Zviedrija), *Imorivisationsgruppen Format* (Zviedrija), *Balcanes* (Bulgārija, Francija), *Tuultar* (Somija), *Nordic Voices* (Norvēģija)

BUDŽETS: 140 tūkst. eiro

Laikmetīgās dejas izrāde “Cilvēka laikmets”

Izrādē “Cilvēka laikmets” satiksies dažādu paaudžu cilvēki gan kā dalībnieki, gan arī kā skatītāji, dejā paužot savu dzīves pieredzi un pasaules redzējumu. Uzveduma saturs tiks veidots vairāku gadu garumā, par pamatu ņemot dalībnieku piedzīvoto, pamanīto, sadzirdēto un pašu pieteiktās idejas, radošajā komandā darbojoties laikmetīgās dejas entuziastiem, profesionāliem dejas horeogrāfiem, dramaturgiem, mūziķiem, dizaina un multimediju māksliniekiem. Uz festivālu tiks aicinātas sadarbības valstu laikmetīgās dejas grupas, kā arī iesaistīti ārvalstu horeogrāfi.

Izrādes iestudēšana aizsāksies jau 2022. gadā ar regulāru, ilgstošu un mērķtiecīgu LAUKKU un vietējo kopienu iedzīvotāju, kas piedalīsies izrādes veidošanā, sadarbību. Lai varētu kopā veiksmīgi sadarboties, būtiska ir cilvēcisko saikņu veidošana un iepazīšanās. Pirmajā posmā būs iepazīšanās cikls “dots pret dotu”. Šajā posmā LAUKKU mākslinieki iepazīstinās ar savu praksi un darbiem, sniegs iespēju ikvienam piedalīties radošā dejas darbnīcā, kā arī viesizrādē atvedīs kādu jau eksistējošu Latvijas laikmetīgās dejas darbu. Savukārt, no iedzīvotājiem tiks sagādāta sava ciema/pilsētas prezentācija, LAUKKU mākslinieku apmācīšana kādā konkrētai kopienai būtiskā un raksturīgā lauku darbā, un vietējo māksliniecisكو kolektīvu koncerts.

2023. un 2024. gadā plānota lēna un pamatīga iepazīšanās un savstarpēja ieinteresēšanās, lai identificētu tēmas, kas iedzīvotājiem patiesi rūp, cilvēkus, kas vēlas un var pārvarēt kultūras plaisu, un tēmas, caur kurām tas būtu izdarāms. Izvēlētajās vietās tiks rīkotas tikšanās ar LAUKKU un ciemu prezentācijām un deju nodarbībām. 2025. gadā aizpildīsim kultūras plaisu, rīkojot četrās izvēlētajās vietās divdaļīgus koncertus, kuros pirmajā daļā būs skatāmas laikmetīgās dejas viesizrādes – Dejas balvai, Baltijas dejas platformai nominēti darbi, bet otrajā – vietējo mākslas kolektīvu koncerti vai izrādes, pulcinot arī iesaistīto pagastu cilvēkus. 2026. gadā tiks veidots izrādes horeogrāfiskais, dramaturģiskais, vizuālais un muzikālais materiāls, kas taps, ietekmējoties no iepriekšējo gadu norisēm, sarunām, pieredzes, iedzīvotāju identificētiem jautājumiem un noskaņām. 2027. gads – izrādes “Cilvēka laikmets” pēdējais tapšanas posms un pirmizrāde. Gala rezultāts – izrāde “Cilvēka laikmets” tiks izrādīta četru ciemu/pagastu satikšanās ģeogrāfiskajā krustpunktā Rencēnos un teritoriālajā spēka centrā – Valmierā. Iestudējums tiks izrādīts tādā dienā un laikā, lai to noskatītos iespējami lielāks apmeklētāju skaits. Ja vietējā vai pasaules situācija nejaus tikties klātienē, notikumu varēs redzēt video versijā, kas būs vairāku gadu darbības apkopojums, kā arī darba procesā tapušās horeogrāfiskās izrādes video ieraksts ar subtitriem, lai to varētu noskatīties cilvēki ar dzirdes traucējumiem.

KURATORS: Biedrība LAUKKU **NORISES VIETA:** Valmieras novads **PARTNERI:** VIETĒJIE – četri Valmieras novada pagasti, kas tiks izvēlēti 2022. gadā; **NACIONĀLIE** – Inta Balode, Agnese Bordjukova, Agate Bankava, Laura Lapina; **ĀRVALSTU** – Jaana Koko (Somija), Ana Rita Seiróo

(Portugāle), *Gintarė Mastekaitė* (Lietuva), *Söltumatu Tantsu Lava* (Igaunija), *Nicole des Bourrie* (Nīderlande), *Alans Stouns* (Lielbritānija), *Carla Peterson* (ASV), *The Work Room* (Skotija), *Boys and Girls Clubs of Wales* (Lielbritānija), Lietuvas Dejas informācijas centrs (Lietuva) un *Söltumatu Tantsu Lava* (Igaunija), *Jaana Koko* (Somija) **BUDŽETS:** 80 tūkst. eiro

Iekļaujoša starptautiska laikmetīgās mākslas programma un kontemplatīva skaņu mākslas izstāde

Laikmetīgās mākslas valoda ir universāla, lai to izmanto tu sarunas uzsākšanai un plašākai diskusijai par visdažādākajām sabiedrībai aktuālām tēmām. Ar starptautisku kuratoru dalību tiks veidota ekspozīcija, kas

aplašinās skatījumu uz laikmetīgo mākslu kā sociāli iekļaujošu jomu. Izstādes fokusā būs māksla kā sociālu pārmaiņu radītājs un uzmanības pievēršana līdzcivēkiem, neredzamajām sabiedrības grupām un neērtajām tēmām: izstumšanu, vienaldzību, nevienlīdzību, kultūras nepieejamību, sabiedrības mulsumu. Skatiens un paradigmas maiņa no “mēs – viņi” uz “mēs – ikviens”. Uzmanājot profesionālus, starptautiski strādājošus māksliniekus un pētniekus, kas pēta cilvēku ar īpašām vajadzībām uztveres spējas, tiks pievērsta uzmanība veidiem, kā veidot iekļaujošas mākslas ekspozīcijas, un tiks izstādīti cilvēku ar redzes, dzirdes, kustību vai garīgās attīstības traucējumiem radīti darbi.

Caur mākslas darbiem tiks atsegti veidi, kā atšķiras laikmetīgās mākslas uztvere cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tiks apgāzti mīti un stereotipi par šo cilvēku nespēju uztvert vai baudīt mākslu, tā vietā izceļot iespējas, retrītu un citas norises.

īpaši uzverot iztēles nozīmi. Ar izstādi vēlamies paplašināt laikmetīgās mākslas satura pieejamību sabiedrībai, aicinot uz izstādēm ikvienu interesentu. Lai sagatavotos programmai un izstādei, 2024. gadā izveidosim un sāksim īstenot izglītojošu programmu kultūras jomā strādājošajiem, brīvprātīgajiem, mediato-riem un producentiem par komunikāciju un saziņu ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un viņu iekļaušanu kultūras pasākumos. Grupu diskusijās, lekcijās un radošajās darbnīcās izstādes apmeklētāji tiks iepazīstināti ar kultūras praksēm par iekļaušanu. Līdz 2027. gadam un arī turpmāk tiks īstenoti īpaši pieejamību veicinoši pasākumi cilvēku ar īpašām vajadzībām iesaistīšanai visā novadā. Kontemplatīva skaņu mākslas izstāde notiks 2027. gadā Burtnieku ezera apkaimē. Tā piedāvās skaņu mākslinieku veidotas instalācijas, takas, klusuma parku, nespēju uztvert vai baudīt mākslu, tā vietā izceļot iespējas, retrītu un citas norises.

KURATORS: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Lība Bērziņa (biedrība *COLORIZE*), Amanda Cachia (ASV) **NORISES VIETA:** Valmieras pilsēta un novads **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras novada izglītības iestādes, īpašu vajadzību organizācijas Valmieras novadā; NACIONĀLIE – Viestarts Gaīlītis, biedrība “Skaņu mežs”, Maksims Šenteļevs, Tūrisma klasteris “EnterGauja”, Vidzemes tūrisma asociācija; ĀRVALSTU – Camille Norment Studio (Norvēģija), Samson Young (Ķīna), Janet Cardiff & George Bures Miller (Kanāda), Christine Sun Kim (ASV), Hannah Wallis (Lielbritānija), Shape Arts (Lielbritānija), Lydgalleriet (Norvēģija), MARFA (ASV), Soundcities network. **BUDŽETS:** 180 tūkst. eiro

Mežam ir ausis, un upei ir acis

Daba mīl slēpties. Mēs neesam vieni. Mežam ir ausis, un upei ir acis...

Laikmetīgās dejas performancēs “Mežam ir ausis, un upei ir acis” sadarbosies pašmāju un ārvalstu laikmetīgās dejas mākslinieki un jaunieši, kuri vedīs dalībniekus un skatītājus dabā un aicinās uz to palūkoties ne tikai caur praktisku vai estētisku prizmu, bet uzlūkot to kā mainīgu, kustīgu ekosistēmu, kur cilvēks ir tikai viens no elementiem. Iedvesmojoties no sarunām ar vietējiem jauniešiem un dejas māksliniekiem, esam izvēlējušies divus izpētes un radošā darba virzienus – viens skatīs dabu caur simbolisko un mitisko pieredzi, kādu pazina mūsu senči un kādu, ļoti iespējams, glabā mūsu ķermeņa šūnās. Otrs pievērsīsies ekoloģijai un klimata pārmaiņu jautājumam, kas īpaši satrauc jaunos cilvēkus. Ar katru no šiem virzieniem strādās sava grupa, ko veidos pieredzējuši dejas mākslinieki un studenti. Performances tiks sagatavotas, veicot teorētisku un praktisku izpēti un organizējot meistarklašu sēriju, gūstot pieredzi dabā un studijā, kas palīdzēs sagatavot izrādi. Procesā noslēgumā skatītāji noskatīsies sagatavotas laikmetīgās dejas izrādi, kuras norises vieta noteikti būs daba. Izrāde tiks filmēta. Radošo grupu veidos dejas mākslinieces **Laura Gorodko, Linda Miļā, Beāta Ozoliņa, Lelde Feldmane, Kristīne Brīniņa, dramaturģe Laura Stašāne.** Procesā tiks piesaistīti folkloras eksperti, kā arī vides speciālisti. Izrāžu veidošana notiks sadarbībā ar mūziķiem, kas strādās ar ierakstiem un saviem skandarbieniem, lai radītu šai norisei īpašas partitūras un vizuālajiem māksliniekiem, kuri savā praksē ir demonstrējuši ētisku pieeju darbā ar vidi un dabas elementiem. Piemēram, **Andris Egliņš, Krišs Salmanis, Anna Salmane, Ieva Kraule-Kūna** u. c. Kopā ar latviešu māksliniekiem, studentiem un jauniešiem strādās ārvalstu horeogrāfes **Majja Hirvanena** (Helsinki), **Kristīne Helgebūstada** (Oslo) un **Vera Mantero** (Lisabona), kuru pieredze un radošā prakse cieši saistīta ar fiziku, dabu, ekoloģiju un to, ko dēvē par “*more than human world*”.

KURATORS: Valmieras Kultūras centrs, Agnese Lutce **NORISES VIETA:** Valmieras pilsētas un novada ārtelpa **PARTNERI:** VIETĒJIE – Vidzemes Augstskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, novada izglītības iestādes; NACIONĀLIE –Latvijas Universitātes Literatūras un mākslas institūts, Dabas aizsardzības pārvalde, biedrība “Homo Ecos”, Latvijas Kultūras akadēmija; ĀRVALSTU – **Majja Hirvanena** (Somija), **Kristīne Helgebūstada** (Norvēģija), **Vera Mantero** (Portugāle) **BUDŽETS:** 90 tūkst. eiro

Multimediāls uzvedums Neikenkalna dabas koncertzālē

“Tanī vakarā pa visiem lielceļiem no Valmieras brauca pārdomu un dziļas jūsmības pilni ļaudis. Tad tumsa vairs nebija tik tumša, jo ikvienā sirdī staroja gaišums. Ļaudis bija kā labākai un priecīgākai dzīvei sagatavojušies.” Pāvils Rozītis, “Valmieras puikas” (1936)

Neikenkalns ir vieta Valmieras novadā, kur 1864. gadā aizsākās viena no apbrīnotākajām latviešu tautas tradīcijām – dziesmu svētki. Kopš tā laika notikuši jau 26 Vispārējie latviešu dziesmu svētki; laika gaitā dziesmai ir pievienojusies deja, un mūsdienās svētkos piedalās aptuveni 40 000 dalībnieku. 2003. gadā šī tradīcija tika atzīta par UNESCO Cilvēces mūtvārdu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbu.

Multimediāls uzvedums Neikenkalna dabas koncertzālē būs EKG vasaras norišu cikla kulminācijas pasākums – 2000 dalībnieku koncerts uz divām skatuvenām. Tajā piedalīsies dažādu žanru profesionālie mākslinieki un amatieri: jaunieši, sievietes un vīri kori, garīgās mūzikas izpildītāji, starptautiska tradicionālās mūzikas izpildītāju grupa, senās mūzikas ansambļi “Ludus”, elektroniskās mūzikas izpildītāji, aktieri, dejotāji. Uzvedums būs brīvs ceļojums laikā, iepazīstot dažādas personības, radoši pieskaroties būtiskiem Valmieras vēstures, kultūras un sporta sasniegumiem pasaules telpā. Galvenie pieturpunkti: Livonijas ordeņa laiks un pirmsākumi Hanzas savienībā, hernhūtiešu (Brāļu draudžu) kultūras ietekme, Jāņa Cimzes skolotāju seminārs un tā tiešā saikne ar Pirmajiem dziedāšanas svētkiem Diķos un Dziesmu svētku fenomenu līdz pat mūsdienām, 20. gadsimta divu pasaules karu perioda ietekme, Dziesmu svētku procesi pēc Otrā pasaules kara un skatuves dejas rašanās, Valmieras novada sporta zvaigznes, Valmieras Drāmas teātra, valodniecības un mūzikas leģendas.

Koncerts iesāksies ar īpaši radītām elektroniskām alūzijām par viduslaiku un renesanses tēmām, rodot vietu baznīcās dziedājumiem, romantiskām mīlas balādēm, brutālām krogus dziesmām un dejām, tautas mūzikas un deju izpaušmēm. Eiropas mūziku atskaņos baznīcu kori un senās mūzikas ansambļi “Ludus”. Hernhūtiešu tradicionālos dziedājumus izpildīs dažādi kori, izmantojot jaunradītas parafrāzes. Notikuma grandiozo iespaidu paspīlgtinās video projekcijas ar Johana Kristofa Broces zīmējumiem un gaismu instalācijās.

KURATORS: Valmieras Kultūras centrs, Ivars Cinkuss **NORISES VIETA:** Valmieras novada Neikenkalna dabas koncertzālē **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras centri, visu veidu kori un deju kolektīvi, Valmieras Drāmas teātra aktieri; NACIONĀLIE – Latvijas nacionālais kultūras centrs, Vidzemes reģiona kori un deju kopas, Senās mūzikas ansambļi “LUDUS”, režisore Inga Tropa-Fišere, scenogrāfs Aigars Ozoliņš, gaismu režisors Egils Kupčs, skaņu režisors Tālis Timrots, multimediālo projekciju režisors; ĀRVALSTU – *IFCH - International Federation for Choral Music, The European Choral Association – Europe Cantat, ACDA - American Choral Directors Association, TENSIO - The European network for professional chamber choirs*, Eiropas Latviešu

apvienība (ELA), Pasaules Brīvo latviešuapvienība (PBLA), Igaunijas Latviešu biedrība (Igaunija), Zviedrijas latviešu apvienība (Zviedrija), Japānas- Latvijas mūzikas asociācija (Japāna), Latviešu apvienība Francijā (Francija) **BUDŽETS:** 100 tūkst. eiro

Dzīvesvides radošās atmodas turpinājums – Dabas birojs

Mūsu mērķis ir kļūt par mikroliepilsētu, kas prot dzīvot simbiozē ar dabu un apkārtējo vidi. Tāpēc mēs godīgi dalīsimies ar Eiropas sabiedrību savos stāstos par transformācijas procesu, kurā noteikti būs gan veiksmes, gan izaicinājumi, sasniegumi un dažādas pieredzes. PROCESA laikā izveidotā ārtelpas kultūrvidē tiks aizpildīta ar daudzveidīgiem, savstarpēji neatkarīgiem, bet papildinošiem pasākumiem.

Visas apskates vietas tiks aprīkotas ar norādēm un atbalsta rīkiem ērtai piekļuvei cilvēkiem ar dažādiem attīstības traucējumiem, kā arī ar daudzvalodu digitāliem risinājumiem (aplikācijām) nodrošinās vietu pieejamību ārvalstu viesiem. Aprakstīti PROCESA norisē “Dzīvesvides radošā atmoda”. Plānotie maršruti un pasākumi:

Vides inteliģences telpa “Dabas birojs”. Valmierā, Gaujas upes krasta teritorijā, kuru veido pameži, parki un dabas takas, tiks veidoti dabas biroji – vides inteliģences telpas radošai, ilgtspējīgai un inovatīvai dabas stāstīšanai, īpašu uzmanību pievēršot cilvēka saimnieciskās darbības un patēriņa ietekmei uz dabu.

Dabas pieredžu laboratorija. Mēs iesim dabā, meklējot iedvesmu, kuru var pārvērst mākslā – dzejā, foto vai īsfilmā. Darbnīcās tiks veidoti urbāni mikropiedzīvojumi, dodoties ekskursijās uz omīšu pagriemiem, kruščovku balkonu oranžerijām un Valmieras mazdārziņiem, lai iepazītos ar alternatīvām saimniekošanas un patēriņa formām. Tīks iekārtoti vairāki *pop-up* biroji, kuros varēs netraucēti strādāt, studēt, noturēt radošas sapulces vai vienkārši baudīt ainavu.

Ūdens pētīšanas stacija. Katru gadu 22. martā – Pasaules ūdens dienā – mēs izvietosim divas ūdens kvalitātes monitorīnga stacijas vietās, kur Gaujas upe ieplūst un izplūst no Valmieras, lai varētu datus salīdzināt un stāstīt par Valmieras ietekmi uz Gaujas ūdeni. Tīks veikta Gaujas un citu ūdenstilpju zemūdens filmēšana. Ar Vidzemes Augstskolas palīdzību tiks izstrādāti virtuālās realitātes rīki, ar kuru palīdzību varēs radoši stāstīt par ūdens piesārņojumu un to, kā ikviens no mums ar savu saimniekošanas un patēriņa izvēlēm ietekmē ūdens kvalitāti un var iesaistīties tās uzlabošanā.

Satori lekcijas un meistarklases. Biedrība “Ascendum”, medijs “Satori” un vides projekts “Zaļgalvis” sadarbībā ar citām vides aizsardzības organizācijām veidos izglītojošas lekcijas, meistarklases un aktīvās atpūtas pasākumus, kā arī stāvēizrādes, kurās satīriskā veidā tiks aplūkoti ar vidi saistīti jautājumi.

KURATORS: Valmieras novada Tūrisma pārvalde **NORISES VIETA:** Valmieras pilsētas un novada ārtelpa **PARTNERI:** Nosaukti pie PROCESA cikla norises “Dzīvesvides radošā atmoda” **BUDŽETS:** 350 tūkst. eiro

2027. GADA RUDENS CIKLS – REFLEKSIJA

Niklāva Strunkes izstāde

Viens no redzamākajiem Latvijas modernistiem Niklāvs Strunke iemieso kosmopolītiska cilvēka mērķus un ambīcijas, viņa ceļošanas pieredze, iespaidi un harizmātiskā personība atspoguļojas darbos. Viņa bērnības gadi ir saistīti ar Valmieru, bet vēlāk, 20. gadsimta 20. gados, Strunke devās uz Eiropu – Vāciju, Itāliju un Zviedriju, kur daudzi pavadītie gadi rosināja modernista oriģinālo māksliniecisko izteiksmi, modernisma kontekstā atstājot grandiozu mantojumu. Starp citu, laikabiedri piedēvē Niklāvam Strunkem itāliešu sveiciena “čau!” ieviešanu Rīgā. Niklāva Strunkes darbu izstāde Laikmetīgās mākslas centrā “Kurtuve” retrospektīvi atainos mākslinieka ceļu no Valmieras līdz pasaules metropolēm, līdz izstādot viņa laikabiedru un dēla Lara Strunkes darbus.

Kopš 1.pieteikuma grāmatas izstrādes projekta komandai ir pievienojušies Vaidavas iedzīvotāji – tā ir vieta, kur Strunke piedzīvoja savus skolas gadus. Cilvēku interese ir rezultējusies meistarklašu ciklā, organizētos braucienos uz mākslinieka bērnības mājām, kolektīvu vēlmi iesaistīties izstādes izveides procesā, kā arī Strunkes 130. jubilejas programmas plānošanā 2024.gadā.

2027.gadam tuvojoties, Vaidavas iedzīvotāji darbosies kopā ar Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kuratoriem, izceļot izcīlā latviešu gleznotāja personību, akcentējot viņa nozīmi nacionālā un starptautiskā kontekstā un atspoguļotu mākslinieka ceļojumus, straujo temperamentu un romantisko skatījumu. Izstāde tika papildināta ar izglītojošiem materiāliem.

Atklāšanas pasākumā izstādes kuratori vadīs sarunas, kurās aicināsim piedalīties arī Niklāva Strunkes mazmeitu Lailu Strunki. Izstāde tiks veidota ar Zviedrijas Karaliskās mākslas akadēmijas līdzdalību.

KURATORS: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs **NORISES VIETA:** Laikmetīgās mākslas centrs “Kurtuve” **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras bibliotēka, Vaidavas bibliotēka, Valmieras muzejs, Strunkes radnieki Latvijā; NACIONĀLIE – Latvijas Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Banka, Zviedrijas vēstniecība Latvijā, Pasaules latviešu mākslas centrs; Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā, Zviedru institūts; ĀRVALSTU – *Royal Swedish Academy of Fine Arts* (Zviedrija), Strunkes ģimene Zviedrijā (arhitekta Laila Strunke), *Tate Modern* (Lielbritānija), *Modern Art Museum in Stockholm* (Zviedrija), *The Gothenburg Museum of Art, Malmö Art Museum, Västerås Art Museum* (Zviedrija), *The Museum of Fine Arts Budapest* (Ungārija) **BUDŽETS:** 100 tūkst. eiro

Simjūds + lielpasākums

“Simjūds+” lielpasākums notiks 2027. gada rudenī, noslēdzot PROCESA laikā uzsāktās aktivitātes un aizraujošā performancē savedot kopā pragmatiskos ražotājus un tirgotājus ar radošajiem kolektīviem. Tirgus norises būs sadalītas radošajos kvartālos un izvietotas dažādās pilsētas vietās. Katrs radošais kvartāls ietvers noteiktu saimnieciskās attīstības posmu – no senākā līdz jaunākajam, nodrošinot attiecīgu saturu, vizuālo veidolu un muzikālo performanci gan vietējo, gan ārvalstu mūzikas grupu izpildījumā. Piedāvātās preces un ēdieni atbilstīs konkrētajam vēsturiskajam laika periodam. Piemēram, 12.–13. gadsimtā Latvijā vēl nepazina kartupeļus, melno tēju, kafiju. Toties plaši izmantoja graudaugus, zirņus, medaļu, un tāpēc tieši šādus laika posmam atbilstošus produktus varēs izbaudīt pasākuma apmeklētāji.

Tradīcijās balstīto norisi apvienosim arī ar citādu tirgu – “Simjūds+” sadarbības tīkla attīstības pieredzes forumu, kura laikā dalīsies ar Latvijas un ārvalstu partneriem par paveikto, gūto pieredzi un mācībām, kā arī mainīsies ar idejām par tīkla darbības tālāko attīstību. Līdzās lielpasākumam norisināsies amatieru deju kolektīvu sagatavots tradicionālās dejas iestudējums “**Kultūras tirgus**”, kas tiks papildināts ar multimedijāliem risinājumiem. Tā ietvaros tiks aplūkoti Hanzas tirdzniecības un sadarbības attīstības procesi, ļaujot dalībniekiem un skatītājiem uzzināt daudz jauna par citu Eiropas tautu kultūras ietekmi uz reģiona attīstību. Stāsta pamatā ir saimnieciskais sektors: tirdzniecība, tirgus, padarot deju daudz nacionālu – tajā varēs saskatīt gan latviešu, gan Hanzas sadraudzības pilsētu tautas tradīcijas.

KURATORS: Valmieras muzejs, *Union of Cities: The Hansa*, Jānis Ērglis, Vispārējo dziesmu un deju svētku virsvadītājs
NORISES VIETA: Valmieras pilsēta
PARTNERI: VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras centri, tautas deju kolektīvi, mājražotāji, amatnieki; NACIONĀLIE – Hanzas savienības pilsētu - Rīgas, Limbažu, Kuldīgas, Ventspils, Cēsu, Kokneses deju kolektīvi un tirgotāji, Vidzemes plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas tirgotāju asociācija; ĀRVALSTU – *The Hanseatic League*, *Via Hanseatica* tūrisma maršrūta iesaistītās pilsētas – Klaipēda (Lietuva), Gdaņska (Polija), Lībekā (Vācija), Kauņa (Lietuva), Tartu, Tallina (Igaunija) uc. **HANSEartWORKS** programma, *European Hansemuseum* (Vācija), *Hanseatic Museum and Schotstuene* (Norvēģija), *ERIH* (*European Route of Industrial Heritage*), *Slow Food International*
BUDŽETS: 80 tūkst. eiro

Dzīvesvides radošās atmodas turpinājums - Rūpnieciskās kultūras svinēšana

Notikumu cikls būs veltīts Valmieras novada un tā apkārtnes saimnieciskajai vēsturei un ietvers vietas un norises, kas tradicionāli ir bijušas cieši saistītas ar rūpniecību, kurai patērīga tendenču un cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanas ietekmē ir bijušas sarežģītas attiecības ar dabu. Dažviet rūpnieciskā darbība veiksmīgi norisinās arī pašlaik, taču citās par to liecina tikai pamestas ēkas, leģendas un vēsturiski foto. Šīs vietas asociējas ar ražojumiem, piemēram, Sedas kūdra, Lodes sarkanā māla ķieģeļi vai Staiceles papīrs. Šīm vietām un tajās kādreiz un joprojām dzīvojošiem cilvēkiem mēs pievērsīsim lielāko uzmanību.

Nozīmīgu lomu šajā norisē ieņems kustība, kura rūpniecības uzplaukuma laikos bija vitāli nepieciešama izejvielu piegādei un preču nosūtīšanai. Vēsturiski tā tika nodrošināta ar Gaujas un Salacas upju straumēm, vēlāk pajauļoties uz dzelzceļu. Tieši tāpēc rūpnieciskās kultūras stāstus un notikumus dalībnieki piedzīvos kustībā, izmantojot kādreizējos rūpniecības ceļus: vēsturiskos pasta ceļus, ūdensceļus – Gauju, Salacu un Burtnieku ezeru, kā arī velo maršrutos pārtapušo Zaļo dzelzceļu tīklojumu. Iecerētie notikumi, izmantojot mākslinieciskās izteiksmes paņēmienus, veidos sarunu telpu par ilgtspējīgu nākotnes kustību, saimniecisko un patērīgu.

Visas apskates vietas tiks aprīkotas ar norādēm un atbalsta rīkiem ērtai piekļuvei cilvēkiem ar dažādiem attīstības traucējumiem, kā arī ar daudzvalodu digitāliem risinājumiem (aplikācijām) nodrošinās vietu pieejamību ārvalstu viesiem. Aprakstīti PROCESA norisē “Dzīvesvides radošā atmoda”. Plānotie maršruti un pasākumi: **Staiceles papīram veltītais laivu brauciens pa Salacas upi.** 2027. gadā norisināsies laivu brauciens pa Salacas upi, kura noslēgumā pasākuma dalībniekiem būs iespēja apmeklēt 19. gadsimta beigās celto Staiceles papīrfabriku, kas kopā ar vēsturisko dzīvojamo apbūvi 2011. gadā ir iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Ekskursijas laikā varēs aplūkot papīram veltītu izstādi – no izlietota papīra veidotus eksponātus, kurus būs radījuši Staiceles izglītības iestāžu skolēni sadarbībā ar dažādu jomu māksliniekiem.

Māls – zemes sāls. Liepa. Cēsu novada Liepas pagastā, kur atrodas līdz pagājušā gadsimta 80. gadiem Baltijas valstīs lielākā keramikā būvmateriālu ražotne – Lodes ķieģeļu fabrika, iesaistot Latvijas un ārvalstu tradicionālās un laikmetīgās keramikas, glezniecības, tekstila un citu mākslas jomu pārstāvjus, fabrikā tiks organizētas māla dienas. Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja apmeklēt māla karjerus, vērot ķieģeļu izgatavošanas procesu, piedalīties māla izstrādājumu darbnīcās. Notiks mālam veltīts simpozījs un keramikas mākslinieku un kolekcionāru izstādes.

Pasākums “Kūdrā”. Iedzīvotājiem un novada viesiem tiks piedāvāta tikšanās Zilākalna kultūrvēstures un apmeklētāju centrā “**Tornis**”, lai uzklautu stāstus par senāku un

jaunāku Zilākalna un ciemata vēsturi, kam sekos brauciens ar sliežu velosipēdiem pa bijušo kūdras dzelzceļa līniju ar interaktīviem uzdevumiem.

Ikdiena Valmiermuižas laidarā. Projekcija “Ikdiena laidarā” attēlos darbinieku dienas ritmu darbā ar zirgiem, akcentējot dažādas ilgtspējas un zaļā dzīvesveida tēmas. Ilgtspējīga un atbildīga saimnieciskā toreiz un tagad, permakultūra, zaļais dzīvesveids, zirgkopība, kultūras mantojuma saglabāšana un atjaunošana u. c. procesi.

KURATORS: Valmieras novada Tūrisma pārvalde
NORISES VIETA: Valmieras novads un Cēsu novads
PARTNERI: Nosaukti pie PROCESA cikla norises
“Dzīvesvides radošā atmoda” BUDŽETS: 350 tūkst. eiro

Valmieras multimediju festivāls

2027. gadā Valmieras multimediju festivāls būs vērienīgs Eiropas līmeņa notikums ar spēcīgu klātienē un digitālā programmu, kurā atklājas plašā multimediju mākslas formu daudzveidība, kas ietver interaktīvus risinājumus, video un audio instalācijas, moderno tehnoloģiju piedāvātās iespējas paplašinātās realitātes (XR) pasaulē, datormākslas formas, robotiku, gaismas objektus un citus mediju mākslas veidus. Festivāla saturu un sadarbības formātus esam apsprieduši ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, ISEA *International Forum on Ars Electronica Festival*, kā arī tādām UNESCO *Creative City of Media Arts* dalībniecēm kā Braga, Enghien-les-Bains, Košice un Jorka.

Divu nedēļu ilgajā festivālā dažādās novada vietās piedalīsies novada, Latvijas un ārvalstu multimediju mākslinieki, eksperti, pētnieki. Piemēram, multimedijāli notikumi Valmieras novada ārtelpā, mākslinieku rezidences muižu tīklā, izglītības programmas – mākslas telpā “Kurtuve” u. c. Tiks veidoti projekti cilvēkiem ar autiskā spektra traucējumiem, proti, samazināta stresa un dinamiskā kultūras saturs fiziskā vai digitālā vidē, kā arī saturs, kas uzvertnas cilvēkiem ar redzes vai dzirdes traucējumiem. Festivālu veido vairāki norišu bloki: **Kvalitatīva mediju mākslas programma**, ko veido jaunrades, koprades un sadarbības projekti, sadarbības festivālu viesprojekti, atvērte projekti konkursi, mākslinieku rezidences, mākslinieku sarunas ar auditoriju (*artists talks*), kā arī festivāla mākslinieciskās padomes izveide un starptautiski atzīts programmas kurators.

Mākslas programmas mediācija un pieejamība, kas pielāgota dažādām mērķa grupām (piemēram, bērni, seniori, cilvēki ar īpašām vajadzībām, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautās grupas u. c.), daudzveidīgs mākslas un izglītības programmu saturs no sarežģītības, vēstījuma un formas viedokļa, kā arī festivāla norišu decentralizācija.

Nozares profesionāļu zināšanu, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumi un zināšanu pārnese caur izglītības programmām, piemēram, atbalsts digitālo stratēģiju un digitālo prasmju attīstībai dažādu nozaru organizācijām un profesionāļiem kultūras, izglītības, jaunatnes lietu, komunikācijas, radošo industriju, valsts pārvaldes u. c. jomās. **Starptautisku iniciatīvu**, ko nodrošina jauno mediju mākslas un pētniecības procesu sasaiste ar citām nozarēm.

Festivāla norisi pielāgosim dažādiem norises formātiem: klātienē, hibrida formā un digitāli, kā arī dažādām lokācijām. Ipašs uzsvars tiks likts uz kvalitatīvu digitālo platformu veidošanu un kanālu apkalpošanu (mājaslapa, aplikācija, sociālo mediju konti). Tajos tiks nodrošināta mākslas darbu un izglītojošā materiāla pieejamība, kā arī pasākumu straumēšana un arhivēšana. Izmantojot starptautisko tīklu, tiks veicināta divvirzienu mākslas darbu aprīte, proti, jaunradīto projektu iekļaušanu festivāla programmā. 2027. gadā Valmieras kandidatūra tiks pieteikta ISEA (*The International Symposium on Electronic Art*) norisei. Ceļojošajā simpozija organizēšanai var pieteikties jebkura pilsēta pasaulē, un to veido daudzpusīga programma. Vēl viens nozīmīgs programmas sadarbības partneris plānots MUTEK (*International Festival of Digital Creativity & Electronic Music*). Apstiprinājuma gadījumā abus pasākumus integrēsim festivāla norises plānos, lai nodrošinātu lielāku starptautisku rezonansi un sasniegtu maksimālo auditoriju, kas ļautu festivāla vārdam izskanēt ne tikai Eiropā, bet arī plašāk pasaulē.

NORISES KURATORS: SIA “*Story Hub*”
NORISES VIETA: Industriālā dzīva un inovāciju centrs, Vidzemes Augstskola, Laikmetīgās mākslas centrs “Kurtuve”, Valmieras Kultūras centrs, Valmieras bibliotēka, Valmieras biznesa un inovāciju inkubators, koncertzāle “*Valmiera*”
PARTNERI: Aprakstīti pie PROCESA cikla norises “*Multimediju nozares attīstība*”
BUDŽETS: 250 tūkst. eiro

Starptautiskais festivāls “Gaismas dārzi”

Starptautiskais festivāls “Gaismas dārzi” būs gaismas un skaņas svētki – mēnesi ilgs norišu cikls gada tumšākajā laikā, kad gaismas objekti tiek īpaši gaidīti un tos var pilnvērtīgi izbaudīt. Festivāls norisināsies decembrī, kad katrā Adventes nedēļā, Ziemassvētkos un Jaunajā gadā dažādās Valmieras novada muižās un pilīs iemirdzēsies daudzveidīgi gaismas un skaņas objekti – īpaši radītas instalācijas, gaismas izrādes un ēku fasāžu projekcijas uz vēsturisko namu fasādēm. Gaismu objektu un projekciju māksliniekiem Latvijā ir pieredze veidot multimedijālus darbus, kurus raksturo vēriens un kvalitāte, un, piesaistot Eiropas valstu māksliniekus, tiks sniegts nozīmīgs ieguldījums gaismas festivālu līmeņa kvalitatīvā izaugsmē un Eiropas profesionāļu kopdarbā un diskursā par mākslas formas attīstību.

Festivāla iecere ir **atspoguļot kultūrvēsturiskā mantojuma kontekstu mūsdienu laikā un telpā, izceļot pili un muižu ēku, dārzu un parku skaistumu**, vienlaikus ļaujot ieļūties katras vietas un tai piederīgo cilvēku īpašajos stāstos. Pirms festivāla tiks izsludināts atvērtais projektu konkurss, kurā pašmāju un Eiropas gaismu un multimediju mākslinieki tiks aicināti pieteikties jaunradīto stāstu interpretācijai gaismas, skaņas un vides dizaina valodā.

Festivāla pavadošā kultūras programma ietvers dažādas mākslas formas, fokusējoties uz dzīvās kameramūzikas un literāras formas pasākumiem. Tās sagatavošanā un norisē tiks iesaistīti pili un muižu īpašnieki un apsaimniekotāji, kā arī profesionāļi un amatiermākslinieki no Latvijas un citām

Eiropas valstīm. Papildus tiks veidots saturs profesionāļu auditorijai – mākslinieku sarunas, pieredzes apmaiņa un starptautiskās ekspertu diskusijas par nozares tendencēm un attīstības jautājumiem. Svētku kulminācija būs gaismas un skaņas instalācijas Valmieras pilsētvidē vairāku dienu garumā un gadu mijas gaismas izrāde jeb šovs – alternatīva tradicionālajai ugunšošanai. Tieši Valmieras pilsētvidē objektu veodošanā tiks piesaistīti partneri no tuvākajām Baltijas valstīm, lai īstenotu starptautiskus sadarbības projektus, noslēdzot Eiropas kultūras galvaspilsētas gadu. Visiem gaismas objektiem tiks nodrošināta digitālā pieejamība. Festivāla vajadzībām tiks veidota kvalitatīva interneta platforma, kurā objektus varēs aplūkot attālināti interneta vidē, izmantojot 360° video un 3D vides piedāvātās iespējas. Festivāla laikā apmeklētāji varēs novērtēt gan gaismas objektus, gan programmas kopējo piedāvājumu, kas nodrošinās atgriezenisko saiti. Sadarbībā ar partneriem un festivāla projektu īstenotājiem tiks izstrādāta piļu, muizū, parku un dārzu patstāvīgā izgaismojuma plāns, kas būs viens no projekta ilgtermiņa ieguldījumiem piļu un muizū tīkla attīstībā.

KURATORS: SIA “Story Hub” **NORISES VIETA:** Valmieras novada muizas un pilis, Valmieras pilsētas parki **PARTNERI:** VIETĒJIE – iesaistītās novada muizas un pilis, Valmieras novada fonds, Valmiermuizas kultūras biedrība, novada bibliotēkas un kultūras centri, Valmieras muzejs, Vidzemes tūrisma asociācija; **NACIONĀLIE** – Latvijas gaismas un multimediju mākslinieki un tehniskās kompānijas, kā arī profesionālie literāti, Latvijas Piļu un muizū asociācija, Kultūras un patstāvīgas domas interneta žurnāls “Satori”, medijs “Delfi”, Latvijas Ainavu arhitektu asociācija; **ĀRVALSTU** – *International Light Festivals Organisation, Architectural Lighting and Light Art Festival in Tartu - TAVA, Festival of Lights in Nôo, Wandering Lights Festival Tallinn* (Igaunija), *Vilnius Light Festival, Kaunas Light Festival, Klaipeda Lights Festival* (Lietuva), *Lumo Light Festival Oulu, Oulu 2026 (ECOC)* (Somija), sadarbības platforma “Garden Pearls” **BUDŽETS:** 600 tūkst. eiro

Performance “Industriālās straumes”

“Industriālās straumes” ir veltījums Valmieras un novada cilvēkiem, kuru darba dzīve ir saistīta ar industriālajām vai ražojošajām profesijām un kuri ikdienā nav saistīti ar deju vai citām mākslas nozarēm. Rūpnieciskajām profesijām raksturīgās kustības un ierastie žesti kļūs par izejmateriālu miniatūriem iestudējumiem, kustību strāvojuma unikālītāti un skaistumu. Sākuma punkts ir ideja par to, ka dejas un tās elementi – ritms, atkārtotāšanās, struktūra un kustība telpā – ir prasmes, kas ir pazīstamas ikvienam cilvēkam.

10–12 vietējie un ārvalstu horeogrāfi dosies “industriālajos pētījumos” uz dažādiem novada uzņēmumiem, darba vietām vai kolektīviem, lai iepazītu konkrētajās profesijās strādājošo ikdienas žestus un kustības, kā arī šo cilvēku darba vidi. Pētījumu laikā gūtie priekšstatīti un iedvesma tiks izmantoti **mikroizrāžu – notikumu radīšanai**. Kustības, par kurām cilvēki pat neaizdomājas vai uzskata par neinteresantām, iegūs jaunu vērtību un izrādīs atainos ne tikai ikdienu, bet arī vēstīs par cilvēku dzīvē, sapņiem un

vēlmēm. Pētījumu norises un izrāžu sagatavošanas procesa laikā piesaistīti fotomākslinieki un/vai ilustratori tvers mirkļus, žestus un detaļas, no kuriem tiks izveidoti **Valmieras novada industriālo vai ražojošo profesiju kustību fotogrāfiju katalogs**, kā arī **mikroizstādes**. Izrādes notiks iesaistītajos uzņēmumos, taču būs publiskas – tās varēs apmeklēt skatītāji, papildus ielūkojoties dažādu uzņēmumu un profesiju aizkulisēs. Katrā iesaistītajā darba vietā tiks izstādīta mikroizstāde – procesa fotofiksācija, kurā būs iemūžināti gan mākslinieki, gan uzņēmumos strādājošie cilvēki. Tā būs pieejama darbiniekiem un izrādes laikā arī skatītājiem. Vēlāk, izmantojot foto un ilustrāciju materiālus, tiks sagatavota kopīga publikācija – **industriālo žestu katalogs**, kas tiks iekļauts Industriālā dizaina un inovāciju centra repozitorijā krājumos. Iestudējumi tiks izrādīti 10–12 specifiskās vietās, kur parasti mākslas pasākumi nenotiek un skatītājiem nav atļauts ienākt. Pasākumi iespēju robežās būs pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Iestudējums tiks izrādīts arī novada ārtelpā. Tiks nodrošināta pasākumu straumēšana internetā un video ieraksti vēlākai apskatei.

KURATORS: Laura Stašāne, dramaturģe, Elina Gediņa, horeogrāfe **NORISES VIETA:** Valmieras novada industriālie uzņēmumi: “Valmiera Glass”, “Grasbergs”, “Valmiermuizas alus darītava”, “R Chocolate”, “Ar sevi mierā”, “Dailrade koks”, VLT, “Liepkalni”, “Valpro” **PARTNERI:** VIETĒJIE – novada radošo industriju uzņēmumi, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola; **NACIONĀLIE** – Horeogrāfu asociācija, Latvijas Kultūras akadēmija, festivāls “Patriarha rudens”, Ģertrūdes ielas teātris, biedrība LAUKKU, Latvijas dejas informācijas centrs, interneta žurnāls dance.lv, Rīga ON starptautiskā vasaras dejas skola; **ĀRVALSTU** – *Virgilio Sieni* Nacionālais izrāžu centrs (Itālija), *Laban Dance Centre* (Lielbritānija) **BUDŽETS:** 80 tūkst. eiro

Jumtu kultūrtelpas festivāls

Ilgtspeja ietver sabiedrības gribu un spēju atbildīgi izmantot ikvienu dabas dotu vai cilvēku rīcības rezultātā radītu vietu – mežus ar tajos sastopamo floru un faunu, ūdenstilpes vai to krastus, ielas, ēkas un ap tām esošo vidi. Domājot par pilsētvidi, Latvijā un Valmierā biežāk lūkojamies horizontālā perspektīvā, piemirstot telpu, kas atrodas virs ēkām un ielām, lai gan daudzas pasaules pilsētas jau ilgāku laiku rada un ievieš risinājumus, ļaujot kultūrai, atpūtai un citām dzīves vajadzībām izmantot ēku jumtus, no aprītes izslēgtus viaduktus vai tiltus.

Lai meklētu un rastu risinājumus **publiskās ārtelpas paplašināšanai pa vertikāli**, izmantojot ēku jumtus, EKG laikā aizsāksim publisku diskusiju ar dažādu jomu ekspertiem un sabiedrību. Līdztekus diskusijai pakāpeniski iedzīvināsim vairākus Valmieras jumtus. Pirmais tiks apdzīvots “Kurtuve” jumts, kura izmantošanas risinājumu izstrāde jau ir aizsākusies. Esam iecerējuši uz jumta izveidot vēl vienu skatuvi – notikumu platformu ar urbāno dārzu un, iespējams, bišu saimē. Ieceres izdošanās gadījumā rosināsim pašvaldības attīstības pārvaldi un būvvaldi turpināt rosināto iniciatīvu, pievērsties citu ēku jumtu izmantošanai kā publiskai ārtelpai vai kā platformai mikropasākumiem.

2027. gadā rudenī tiks rīkots Jumtu festivāls, kurā kopā ar pasākuma viesiem no Latvijas un ārvalstīm apdzīvosim jumtus dažādās novada vietās. Uz tiem notiks diskusijas, semināri, plenēri, filmu vakari, radošas performances u. c. Ikvienu novada un Vidzemes reģiona pilsēta vai ciems varēs ieteikt savu projektu un norises vietu – jumtu. Protams, tiks ievēroti drošības pasākumi un veikti atbilstoši saskaņojumi ar attiecīgajām institūcijām.

Ieceri esam izdiskutējuši ar European Creative Rooftop Network, deviņu Eiropas pilsētu sadarbības tīklu, kas nodarbojas ar jumtu izmantošanas jautājumiem. Esam panākuši vienošanos par tīklā iesaistīto pilsētu iesaisti mūsu norisēs, pieredzes nodošanu Valmierai un atbalstu festivāla sagatavošanā un norisē.

KURATORS: Valmiera 2027 birojs sadarbībā ar Bruno Inácio (Portugāle) **NORISES VIETA:** Valmieras pilsēta un novads **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras Attīstības pārvalde, novada kultūras nami, uzņēmumi, ēku īpašnieki; **NACIONĀLIE** – *European Outdoor Film Festival; ĀRVALSTU* – *European Creative Rooftop Network*, bijusi *FARO2027* komanda (Portugāle), *XIFRES Rooftop: “Floating” Wild Garden* (*New European Bauhaus 2021* balvas ieguvēji) (Spānija), *Istanbul Rooftop festival* (Turcija), *Top RoofTop* (Čehija), *Rooftop Revolution* (Nīderlande), *Urban Gorillas* (Kipra), *ROEF Amsterdam* (Nīderlande) **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

2027. GADA PROGRAMMAS CAURVIJU PASĀKUMI

Galveno pasākumu klāstu papildinās caurviju pasākumi – cikliskas norises, ieskaņa vai uzsvars kādam no galvenajiem pasākumiem. Vai, gluži otrādi, turpinās aizsāktās kultūras norises, lai iedzīvinātu sabiedrībā izpratni par kultūru un tās daudzveidīgajām formām kā neatņemamu mikroliepilsētas elementu un kultūras praktizēšanu kā integrālu personiskās dzīves daļu. Vēlamies piebilst, ka norišu klāsts noteikti paplašināsies, jo turpinām saņemt vietējo iedzīvotāju un profesionālu priekšlikumus. Jaunām norisēm tiks atvēlēta vieta un resursi.

DIY kustības svētdienu pasākumi

Katru svētdienu kādā Valmieras un novada apkaimē tiks rīkoti interese pasākumi, kas ļaus praktizēt kulturālo atpūtu – piedalīties radošās meistarklasēs vai prasmju apguves darbnīcās, literāros lasījumos, uzklaist praktiskus ieteikumus kādā jomā, doties pārgājienā, sportot u. c. Pasākumu kalendārs tiks izveidots un izsludināts gan EKG, gan pašvaldības interneta mājaslapā, sociālajos tīklos un citur. Aktivās atpūtas norises vietās tiks izvēlētas tā, lai pasākumi satiktu cilvēkus viņu svētdienas gaitās. Cilvēkiem nebūs vienmēr jāmeklē pasākumu norises vietas un jāuztraucas par savu piederību grupai – tās būs satikšanās bez nosacījumiem, lai gūtu prieku, bagātinātu pieredzi un rastu kopības sajūtu. EKG piedāvājuma sagatavošanas laikā tikāmie un runājām

ar vietējiem cilvēkiem. Domrades, aptaujas, aptaujas un neformālas sarunas ir jāvušas gūt izpratni par cilvēku vēlmēm un interesēm. Uz vairākām atbildes sniegs EKG programmā iekļautās plašākās norises, piemēram, “Deju māja” un “Kurtuve” kā atbilde uz jauniešu sāpi par laikmetīgas kultūras norišu trūkumu, savukārt izstādes, mākslas skatītāja skola, “Dzīvesvides radošās atmodas” pasākumi ir mūsu reakcija uz vairāku sabiedrības grupu pieprasījumu, it sevišķi senioru un cilvēku ar īpašām vajadzībām.

Tomēr nevaram visu ieteikto iekļaut EKG pamatprogrammā, un tieši tāpēc ir izveidota DIY kustība. Zemāk esam norādījuši norises, kuras novada cilvēki jau ir formulējuši kā intereses, taču esam atvēlējuši resursus arī citām, pagaidām nezināmām vietējo iedzīvotāju rosinātām un vadītām mikro iniciatīvām. **DIY kustības ielānotās norises:** izglītojošas nodarbības, īpaši valodu (t. sk. latviešu valodās apmācības citu tautību cilvēkiem) un datorprasmju apmācības; deju, mākslas, mūzikas nodarbības un meistarklases, t. sk. senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; tikšanās un diskusijas ar kultūras jomas profesionāļiem; rokdarbu kopas, t. sk. adīšana, mežģiņu darināšana, šūšana u. c.; veselīga uztura nodarbības un meistarklases; dārzkopības un dāļdarzniecības nodarbības un meistarklases; aktīvā dzīvesveida un sporta nodarbības telpās un ārtelpā; sporta spēles, t. sk. senioriem; dabas un kultūras ceļojumi pa novada dabas objektiem un kultūrvietām; kopienas vakarēšanas pasākumi, lai vienkārši satiktos, patērzētu un gūtu prieku.

Norises aizsāksies 2022. gadā un caurstrāvos programmu līdz 2027. gadam, tā laikā un turpmāk. Mūsu plāns ir padarīt DIY kustību par neizsīkstošas rošības strāvoju, kurā notiek daudzi nelieli pasākumi, kas visi kopā rada nenovērtējamu pozitīvu ietekmi uz vietējās sabiedrības noskaņojumu un garu.

NORISES KURATORS: Valmieras Kultūras centrs **NORISES VIETA:** Valmieras pilsēta un novads **PARTNERI:** VIETĒJIE – Valmieras novada kultūras centri, amatnieki, biedrības, interese grupas, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola; **NACIONĀLIE** – biedrība “Artīlērjas dārzī”, Līgatnes amatu māja, Valodu mācību centrs, “Balles deju akadēmija”, Gētes institūts Rīgā, Britu padome Latvijā, Francijas institūts Latvijā; **ĀRVALSTU** – citas EKG sadarbības pilsētas piem. *Trencin 2026, Nova Gorica 2025* **BUDŽETS:** 150 tūkst. eiro

Mākslas uzlādes stacijas – māksla notiek šodien un šeit

Mākslas uzlādes stacijas būs rezidējoša parādes platforma aktīvi strādājošiem māksliniekiem un profesionālajām mākslas iniciatīvām, sniedzot iespēju ikvienam novada iedzīvotājam un viesim būt tuvāk mākslai, kas tiek radīta šodien, nojaucot robežas un pieņemumus par mākslu tikai muzejos, galerijās un sniedzot iespēju iepazīties ar kādu šodienai raksturīgu laikmetīgās mākslas darbu, mediju vai virzienu.

Stacijas tiks veidotas ciešā sadarbībā ar Latvijas profesionālajām laikmetīgās kultūras institūcijām un māksliniekiem. Par stacijām tiks pārvērstas neierastas vietas – līdz šim neapgūtas telpas pilsētās, ciemos, industriālajos objektos u. c., padarot tās par mērķtiecīgiem un pārsteidzošiem kultūras tūristu galamērķiem. Piemēram, sabiedriskā transporta pieturvietas, kurās ierasti pulcējas iedzīvotāji, īpaši jaunieši. Visa gada garumā 12 izvēlēti staciju patroni – mākslinieki (katram viens objekts) rūpēsies par ekspozīciju, tās maiņu un pavadošo pasākumu programmu. Pavadošo pasākumu programmas ietvaros katrai stacijai būs atklāšanas pasākums – tikšanās ar radošo komandu, māksliniekiem un autoriem, arī radošās darbnīcas un sarunu darbnīcas ar māksliniekiem, iesaistot vietējos iedzīvotājus un viesus.

Tiks izveidota digitālā "mākslas uzlādes staciju" karte, kas ļaus objektus un ekspozīcijas viegli atrast. Vairākas norises vietas tiks aprīkotas ar 24/7 pieejamiem LED ekrāniem, kuros apmeklētājiem būs pieejami apskatāmo darbu apraksti, karte ar citām apmeklējuma vietām. Katrai stacijai būs audiogids ar tekstiem vieglajā valodā.

Staciju saturu varēs aplūkot un noklausīties arī attālināti. Izvēloties vietas, tiks ņemts vērā vides pieejamības aspekts.

KURATORS: Valmiera2027 komanda sadarbībā ar **NOVI SAD 2022** "Cultural Stations" komandu
NORISES VIETA: Valmieras novada pašvaldības iestādes, privātie uzņēmumi, sabiedriskā transporta pieturvietas un privātpašumi, piemēram, Strenču pamatskola, Sedas kultūras nams, Arakstes muiža, Valmieras lidlauks u.c.
PARTNERI: VIETĒJIE – Arakstes muiža, Oleru muiža, Valmieras Slimnīca, u.c. ; **NACIONĀLIE** – Rīgas mākslas galerijas: 427, Low, Rīgas Mazākā galerija, NOASS, Punctum, Satori, ISSP galerija, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, fonds "Mākslai vajag telpu", biedrība "Skaņu mežs", Jauno mediju kultūras centrs "RIX-C", mākslinieku apvienība "GolfClayderman", mākslas festivāls "Maboca", biedrība "Savā valā", Tēlniecības kvadriennāle Rīga, LMA izstāžu telpa "PILOT"; **ĀRVALSTU** – Creative Europe Desk (Lielbritānija), Art on the Underground (Lielbritānija), Fotografiska Tallinn (Igaunija), **Novi Sad 2022** **BUDŽETS:** 150 tūkst. eiro

– Radošo profesiju un iedzīvotāju kopīgas vasaras skolas;
– Mediatoru un apmeklētāju sarunas izstāžu zālēs;
– Lekcijas par konkrētu žanru vai mākslinieku.
Sarunu pasākumi tiks translēti tiešsaistē, tāda veidā nodrošinot to pieejamību plašākai auditorijai. Plašāku aprakstu par plānotajiem pasākumiem lūdzam skatīt mākslas un teātra norišu aprakstos un Auditorijas attīstības veicināšanas programmas aprakstā!

KURATORS: Mākslas žanram – Valmieras Kultūras pārvalde, teātra žanram – Valmieras Drāmas teātris
NORISES VIETA: Valmieras novads un tiešsaistē
PARTNERI: VIETĒJIE – novada un Vidzemes reģiona iedzīvotāji; **NACIONĀLIE** – Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Latvijas Kultūras akadēmija, Neatkarīgais teātris "Kvadrifrons"; **ĀRVALSTU** – Tate Research Centre (Lielbritānija), Arts Council of Wales (Lielbritānija), MO museum (Lietuva), The Arts Society (Lielbritānija), Kumu kunstmuseum (Igaunija), Options Theatre Company (Australija) **BUDŽETS:** 200 tūkst. eiro

Atvērtā programma

Mūsu programmas sagatavošanā un īstenošanā ir iesaistīti vietējie cilvēki un organizācijas, Latvijas, Eiropas un citu pasaules valstu partneri. Esam radījuši varenu plānu un milzīgu tiklojumu, vienlaikus apzinoties, ka māksliniecisko ideju ir daudz vairāk – gan mums pašiem, gan partneriem, kā arī tiem, kuri par partneriem vēl tikai kļūs. Mūsu redzeslokā ir arī citas Vidzemes reģiona pašvaldības – Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Madonas, Ogres, Saulkrastu, Smiltenes, Valkas un Varakļānu novads, kuras ar lēmumu ir apņēmušas atbalstu programmai. Viņu kultūras organizāciju un norišu iesaisti atbalstīsim ar īpašu programmu.

Laikmetīgās mākslas un teātra skatītāja skola

Lai laikmetīgās mākslas programmas tiktu iedzīvinātas un apmeklētāji izglītos laikmetīgās mākslas un teātra žanros, tiks veidotas un īstenotas izglītojošas programmas un pasākumi. Brīvprātīgie, kas vēlēties pildīt mākslas mediators darbu, tiks iesaistīti īpašās apmācībās, kuru laikā apgūs prasmes skaidrot laikmetīgo kultūru auditorijai. Ar mediatoru palīdzību laikmetīgā māksla sasniegs būtisko – paplašinās cilvēku izpratni un veicinās iesaisti diskursā par sabiedrībai aktuālām tēmām. Izvēlētais pieejas ietver daudzveidīgas pieejas, kas tiks izvēlētas, ņemot vērā auditoriju un žanru. Piemēram:

- Mākslas/teātra skatīšanās un sarunu skola – lekciju cikls dažādām vecuma grupām: bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem un senioriem;
- Mākslinieku un aktieru vadītas radošās darbnīcas – diskusijas;
- Mākslinieku, aktieru un režisoru tikšanās ar iedzīvotājiem;

Esam esam ieplānojuši atvērtu programmu ar apakšprogrammām, kurām ir rezervēti finanšu resursi 2 milj. eiro apmērā. Tās ietvaros organizēsīm kultūras projektu konkursus, ļaujot EKG programmā ienākt jaunām norisēm, kuras sagaidām no pašmāju un ārvalstu māksliniekiem un radošajām industrijām. Plānotās apakšprogrammas:

- Kultūras un radošo industriju projektu programma ārvalstu dalībniekiem, t. sk. eksperimentālām iniciatīvām;
- Novada kultūras un radošo industriju iniciatīvu programma, t. sk. eksperimentālām iniciatīvām;
- Jauniešu radošo iniciatīvu atbalsta programma;
- Vidzemes reģiona kultūras projektu atbalsta programma Vidzemes reģiona pašvaldībām, kas tiks realizēta sadarbībā ar Vidzemes plānošanas reģionu;
- EKG pieteikuma sagatavošanas laikā radīto ideju attīstības konkurss – vairākas pašu sākotnēji ierosinātās ieceres esam izvēlējušies īstenot konkursa kārtībā, tādā veidā atstājot vietu radošumam un jaunām idejām, piemēram, lelu kultūras un alternatīvās mūzikas festivāls. Mākslinieciskie piedāvājumi tiks gaidīti gan no pašmāju, gan ārvalstu radošajām grupām.

Q7

Kā plānotajā kultūras programmā vietējais kultūras mantojums un tradicionālās mākslas formas tiks apvienotas ar jaunām, novatoriskām un eksperimentālām kultūras izpausmēm?

Tradicionālo un laikmetīgo kultūras žanru sinerģija ir Valmieras EKG programmas pamatā. Jau tagad veidojam jaunās kultūras formas un izpausmes, godinot un vienlaikus stiprinot vietējo kultūras mantojumu un tradicionālos kultūras veidus, kas atspoguļojas daudzās Valmiera2027 norisēs. Laikmetīgās **dejas virziens** attīstība novadā tiek veidota uz tradicionālās dejas pamata. Abu dejas žanru mijiedarbība būs redzama vairākos programmas pasākumos, piemēram, festivālā "Ziemas deju svētki", "Simjūds+" lielpasākumā un citos. Tradicionālā deja un multimedijai kopīgi radīs spožu performanci "Kultūras tirgū", savukārt multimedijālajā uzvedumā Neikenkalna dabas koncertzālē tradicionālās dejas tiks izpildītas elektronisku alūziju pavadījumā. **Muzikālās norises** ietvers daudzveidīgu žanru mūziku, pasākumos kombinējot tradicionālo un laikmetīgo. Garīgās mūzikas festivālā tiks atskaņota viduslaiku un mūsdienu ērģelmūzika, kameramūzika skanēs koncertu ciklā "Pasaules šūpuldziesmas muižās un pilīs", dažādu žanru vokālais izpildījums būs dzirdams koncertā "Industriālā a cappella 360°".

Valmieras vasaras bērnu un jauniešu **teātra festivāls** būs dažādu teātra žanru simbioze, caur savstarpēju mijiedarbību bagātinoties un rodot iedvesmu jaunām radošām izpausmēm. **Vizuālajā mākslā** tiks veidota simbioze starp sabiedrībā zināmākajiem tēlotājmākslas žanriem un laikmetīgo žanru, piemēram, ainava, klusā daba u. c., šādu pieeju ieviešot uz palikšanu Laikmetīgās mākslas centrā "Kurtuve" un citās plānotajās mākslas norisēs. Vienlaikus tiks īstenoti izglītojoši pasākumi, kas attīsta sabiedrības spēju izprast dažādu žanru darbos paustos vēstījumus. Vairāku nozīmīgu pasākumu sagatavošana un īstenošana nav iedomājama bez **foto, video mākslas** risinājumiem, piemēram, mākslas fotogrāfijas albuma "Transformāciju fiksācijas" izveidē, filmas par EKG procesu sagatavošanā, "Orbitas" realizētajās norisēs Strenčos,

dzīvesvides radošās atmodas ieplānotajās norisēs. Vairāku nozīmīgu pasākumu sagatavošana un īstenošana nav iedomājama bez foto, video mākslas risinājumiem, piemēram, mākslas fotogrāfijas albuma "Transformāciju fiksācijas" izveidē, filmas par EKG procesu sagatavošanā, "Orbitas" realizētajās norisēs Strenčos, dzīvesvides radošās atmodas ieplānotajās norisēs. Esam apsvēruši un ieplānojuši daudzpusīgu digitālo risinājumu izmantošanu. Tie ir integrēti programmā gan kā nozīmīgi konkrētās norises veidojoši komponenti, piemēram, digitālā ekspozīcija Industriālā dizaina un inovāciju centrā, gan kā dažādi risinājumi multimedijai norisēs un virtuālie rīki, piemēram, "Dzīvesvides radošās atmodas" un "Sarkanās Valmieras" pasākumu realizācijai. Digitālās tehnoloģijas tiks izmantotas koncertu, izrāžu un citu pasākumu tiesīsaistes translācijām. Multimedijai būs daudz kultūras norišu vizuālais un akustiskais elements, tā bagātinot un paspilgtinot notikumu saturu un formu. Viskoncentrētākā multimediju klātbūtne būs redzama ikgadējos Valmieras multimediju festivālos un tā kulminācijas pasākumā 2027. gadā.

Programmu Valmiera 2027 bagācina jaunās un eksperimentālās kultūras izpausmes. Piemēram, Strenču vides signālu sonifikācijas stacijas izveide, kontemplatīva skaņu mākslas izstāde, starptautiski pazīstamu mākslinieku veidoti kopieni dārzī un citas. Vēl vairāk – esam ieplānojuši Atvērto programmu (lūdzam skatīt aprakstu), kas ļaus novada, Latvijas un Eiropas māksliniekiem piedāvāt un īstenot vēl citus eksperimentālus mākslas projektus.

fokusgrupās, dažādu kultūras žanru darba grupās, ieceru apspriedēs un citos pasākumos piedalījās vairāk nekā 500 dalībnieki. EKG programmā iekļautās ieceres ir izdiskutētas ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un uzņēmumiem, kā arī konkrētajiem cilvēkiem, kurus pie norišu aprakstiem esam norādījuši gan kā kuratorus, gan kā partnerus. Visu norišu apvienošana ir uzticēta programmas radošajam direktoram Reinim Suhanovam, Valmieras Drāmas teātra režisoram un scenogrāfam (lūdzam skatīt

CV nodaļā Q30-31). Mēs uzskatām, ka radošā direktora klātesamība no Valmiera2027 programmas izveides pirmsākumiem ir svarīgs priekšnosacījums tās augstai mākslinieciskai un kultūras kvalitātei. Gatavojot piedāvājumu, nācās saskarties gan ar lielu interesi un atbalstu, gan dažkārt ar neizpratni un pat noliegumu no iedzīvotāju un arī no kultūras organizāciju puses. Atbalsts, kritika un dažādās attieksmes jāva izkristalizēt Valmiera2027 ieceres un to mērķu, kā arī sapsrāt, kuras iniciatīvas spēsīm realizēt un kurām, iespējams, jātiec īstenotām Atvērtās programmas ietvaros vai kā citādi. **Par to visiem iesaistītajiem sakām lielu paldies!** Pieteikuma sagatavošanā iesaistījām vairāk nekā 100 vietējos partnerus (zemāk pievienotajā sarakstā esam norādījuši dažus, bet plašāks uzskaitījums pieejams pie katras norises apraksta).

-novada dažādu žanru kultūras kopas un iniciatīvas grupas (deju kolektīvi, mūzikas kopas, amatnieki u.c.);
-izglītības iestādes (Vidzemes Augstskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras mūzikas skola un citas novada mūzikas izglītības iestādes, pilsētas un novada vispārizglītojošās izglītības iestādes u. c.);
-baznīcu draudzes (Burtnieku baznīca, Matīšu baznīca, Valmieras Sv. Simaņa baznīca u.c.);
-mūžu un pīļu īpašnieki, apsaimniekotāji un to vadītājs organizācijas (Mūrmuiža, Jērcēnmuiža, Kokmuiža u.c.);
-biedrības (Krāču kakta biedrība "Katapultā", Valmieras novada fonds, Valmiermuižas kultūras biedrība u.c.);
-publiskās un privātās sporta un aktīvās atpūtas organizācijas (Vidzemes Olimpiskais centrs, SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI", BMX trase Valmierā, Virķēnu sporta komplekss u.c.);
-industriālie uzņēmumi ("Valmiera Glass", "Valmiermuižas alus darītava", "R Chocolate", "Liepkalni" u.c.);
-radošo industriju uzņēmumi un atbalsta institūcijas (Valmieras Attīstības aģentūra, koprades darbnīca DARE);
-mākslinieki (Agnese Lutce, Agnese Valjīniece, Karīna Vītiņa, Andra Zelčāne, Līga Ivāne, Leons Āķers u.c.);
-kopienas dažādās pilsētās, novada un Vidzemes vietās (Liepā, Sedā, Strenčos, Zilākalnā un citur);
-publiskās kultūras iestādes (Valmieras Kultūras centrs un novada kultūras iestāžu tīkls, Valmieras muzejs u.c.).

Iepriekšējā nodaļā un pie aprakstiem nosauktās vietējās organizācijas un mākslinieki ir apliecinājuši nodomu piedalīties Valmiera2027 ieviešanā. Tā ir brīnišķīga iespēja programmai, jo visiem iesaistītajiem ir zināšanas, prasmes un entuziasms. Vienlaikus tā būs arī kultūras organizāciju, uzņēmumu, kopienu iespēja caur radīšanas un darīšanas procesu augt meistarībā. Zemāk sniedzam dažus vietējo organizāciju un mākslinieku iesaistes piemērus.

-Vidzemes Augstskola vadīs Uzņēmējdarbības nākotnes laboratorijas izveidi Industriālā dizaina un inovāciju centrā, piedalīsies Multimedijai nozares attīstības norisē kā satura veidotāji, izglītības piedāvājuma attīstītāji, savukārt Dzīvesvides radošās atmodas norišu vajadzībām izstrādās virtuālos rīkus un iesaistīs studentus norisē iekļauto pasākumu radošo risinājumu izstrādē.
-Vidzemes Dizaina un mākslas vidusskola un Valmieras tehnikums piedalīsies skolēnu vecumam atbilstošā satura izstrādē Industriālā dizaina un inovāciju centrā, Laikmetīgās mākslas centra "Kurtuve" piepildīšanā ar norisēm, piedalīsies DIY norišu satura un pasākumu veidošanā un norisē.

-Novada vispārējās izglītības iestādes un skolēni piedalīsies daudzos deju un mūzikas iestudējumos un festivālos, piemēram, radošuma kalve "Iededz un iededzies!", festivāls "Ziemas deju svētki", veidos un uzturēs pieprasījumu, kā arī apmeklēs laikmetīgās mākslas un teātra skatītāja skolu, piedalīsies "Dari pats" un "Dzīvesvides radošā atmoda" norišu veidošanā un nodrošināšanā. Jaunieši tiks iesaistīti Jauniešu aģentūrā, Līdzdalības skolā un Auditorijas attīstības akadēmijā (lūdzam skatīt nodaļu Q17).

-Valmieras Kultūras centrs koordinēs Deju mājas izveides un attīstības norisi un četrus citus pasākumus: festivālu "Ziemas deju svētki", radošuma kalvi "Iededz un iededzies!", "Mežam ir ausis, un upei ir acis", multimediju uzvedumu Neikenkalna dabas koncertzālē.

- Valmieras Attīstības aģentūra būs atbildīga par Industriālā dizaina un inovāciju centra satura izstrādi.
-Valmiermuižas kultūras biedrība vadīs muižu tīkla izveidi un attīstību, savukārt vismaz 20 novada muižās un pilīs uzņems Valmiera2027 programmā plānotos pasākumus, piemēram, muzikālā cikla "Pasaules šūpuldziesmas muižās un pilīs" koncertus, veidos un realizēs pavadošās norises.
- SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI" vadīs Starptautiskā velo kino festivāla "KINO PEDĀLIS" sagatavošanu un norisi.

- Novada kultūras centrs, tautas deju kolektīvi, tautas mūzikas kopas, mājražotāji, amatnieki iesaistīsies programmu sagatavošanā šādām norisēm: "Simjūds +", festivāls "Ziemas deju svētki", radošuma kalve "Iededz un iededzies!", "Mežam ir ausis, un upei ir acis", multimedijāls uzvedums Neikenkalna dabas koncertzālē.
- Novada baznīcas piedalīsies garīgās mūzikas festivāla sagatavošanā un norisē.

- Novada industriālie uzņēmumi: "Valmiera Glass", "Valpro", "Rūjienas saldējums", "Valmiermuižas alus" u. c. būs iesaistīti industriālā dizaina un inovāciju centra ekspozīciju izveidošanā, vairāku kultūras norišu sagatavošanā, piemēram, radošuma kalve "Iededz un iededzies!", industriālā a cappella "360°".

- Novada un reģiona teritorijā esošās kopienas, dažādos pagastos, piedalīsies kā satura veidotāji, stāstu stāstītāji, vēstures zinātnieki un pasākumu organizētāji dzīvesvides radošās atmodas norisēs.

- Vietējie mākslinieki veidos norises, piemēram, rokdarbniece Agnese Valjīniece vadīs mežģīņu darināšanas meistardarbnīcas, savukārt ērģelniece Līga Ivāne veidos ērģelmūzikas programmu un ērģelnieks Leons Āķers veidos un vadīs stāstījumus par Burtnieku ērģelēm

Valmiera2027 programmā līdztekus speciāli EKG radītajām iniciatīvām būtiska loma ir tradicionālajām kultūras un izglītības iestādēm – Valmieras Drāmas teātrim (VDT), visiem novada kultūras centriem, Valmieras muzejam (VM), Valmieras Mūzikas skolai, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolai. Papildus jau pieteikumā iekļautajai šo iestāžu jaunradei (festivāliem un īpašiem notikumiem), to pastāvīgais piedāvājums un repertuārs tiks transformēts, pilnveidots un papildināts ar speciāli EKG gadam veidotu jaunu saturu un mākslas formām, cieši saistot laikmetīgās un tradicionālās kultūras žanrus. Katras iestādes īpašā joma un devums, piemēram, VDT ieguldījums teātra satura un auditorijas attīstībā, VM sasniegumi kultūrvēstures pētniecības jomā, tiks izmantoti kā pamats un atspēriens gan šo, gan saistīto jomu attīstībā.

Q11

Sniedziet plašāku informāciju par tādu pasākumu kopumu un kvalitāti: a) kuru mērķis ir popularizēt Eiropas kultūras daudzveidību, veicināt kultūru dialogu un vairot Eiropas Savienības pilsoņu savstarpējo sapratni; b) uzsvērt Eiropas kultūru, kultūras mantojuma un vēstures kopīgos aspektus, pievērst uzmanību Eiropas integrācijai un citiem aktuāliem Eiropas jautājumiem; c) kuros ir vai tiks iesaistīti Eiropas mākslinieki vai kas tiks īstenoti starptautisku partnerattiecību ietvaros vai sadarbībā ar citu valstu pilsētām un kultūras pakalpojumu sniedzējiem, norādot Eiropas un pasaules māksliniekus, pilsētas u.c. plānoto sadarbību.

"...Kultūras un radošās nozares ir nozīmīgas Eiropas vērtības, un tās ir svarīgas Eiropas ilgtspējīgai atveseļošanai, Eiropas sabiedrības noturības palielināšanai un - vispārīgāk - mūsu eiropēiskam dzīvesveidam." Margaritis Schinas, Eiropas Komisijas priekšsēdētājs vietnieks, 2021. gada 29. jūnijā.

Mūsu stratēģijā ir cieši ievīta **Eiropas dimensija, kuras klātesamība ir iekodēta svarīgos vēstījumos, partnerībās un starptautiskās norisēs.** Esam rūpīgi strādājuši, atrodot un aktualizējot Valmieras novadam būtiski svarīgas tēmas, kuras ir aktuālas visas Eiropas Savienības kopīgo vērtību un izaicinājumu kontekstā.

Valmiera2027 mērķis – **Pamani un atzīsti mūs** – ietver vairākus nozīmīgus aspektus, kuru izcelsme ir saistīta gan ar pagātnes un tagadnes sociālpolitiskajām norisēm, gan ar globālām parādībām, kas ir ietekmējušas Valmieras novadu, Latviju, kā arī daudzas Eiropas valstis. Viens no šiem aspektiem ir postpadomju stigmatas, kuras Latvijā guvām laikā, kad pret pašu gribu bijām iekļauti PSRS sastāvā, un kuras kā kopīgs vēsturisko notikumu rezultātā saņemts mantojums turpina dzīvot Latvijas un daudzu Eiropas Savienības austrumu bloka dalībvalstu cilvēku apziņā, nereti kā **savas individualitātes, piederības un vietas noliegums**, liekot pašiem sev uzdot jautājumus, **vai jūtamies piederīgi un iekļāvušies Eiropas kultūras telpā, kā redzam sevi un izpaužamies?** Padomju perioda falsificētā sociālisma postulāti un prakse lika cilvēkiem zaudēt drosmi runāt un brīvi paust savu viedokli, bailes būt atšķirīgiem un nekaitrēties par to vai būt līdzdalīgiem un ticēt, ka viņu balsij ir nozīme. Aprakstīto spilgti raksturo Eurobarometra 2021. gada maija pētījuma dati – 80 % Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka viņu balsij nav nozīmes Eiropas Savienības procesos un 71 % uzskata, ka viņu balsij nav nozīmes nacionālajos procesos, attiecīgi ierindojoties pirmspēdējā un pēdējā vietā starp Eiropas Savienības dalībvalstīm. Vēl viena no pagātnes pieredzes spilgtākajām izpausmēm ir **dažādības noliegšana un nepieņemšana**. Lai gan bez milzīgām kultūras sadursmēm,

tomēr tā pastāv mums līdzās un izpaužas kā replika uz ielas ārvalstu studentam, nedraudzīgs komentārs par dažādu rasu vai tautību cilvēkiem vai citādi. Šī noliegšana, neatzišana daļai cilvēku izpaužas arī attiecībā uz kultūru, protestējot pret to, kas ir svešs un nesaprotams. Aprakstītās situācijas iniciē un uztur lēni gruzdošus, taču ilglaicīgus dažādu sabiedrības grupu domu un vārdu konfliktus ne tikai Latvijā, bet daudzviet visā Eiropā. To savlaicīga pamanīšana un novēršana ir izaicinājums un uzdevums visām Eiropas valstīm. Īpaši tagad, kad vairākās Eiropas valstīs populistiski spēki rada un uztur konfliktus starp dažādu viedokļu vai sociālajām grupām. To ir uzsverusi Roberta Šumaņa centra direktore Brigid Laffan: **"Dažādības atzīšana un pieņemšana Eiropas Savienībā ir svarīgs un darba kārtībā iekļauts uzdevums** laikā, kad ES cenšas veidot pēckrīzes nākotni, sasniegt Eiropas iedzīvotājus un līdzsvarot pret ES vērsto populistisko diskursu."

Trešais nozīmīgais aspekts, kuru aplūkojam Valmiera2027, ir **cilvēku savstarpēja atsvešināšanās, individualizēšanās un pilsoniskās iniciatīvas mazināšanās, kas negatīvi ietekmē Eiropas integrāciju un pilsoņu savstarpējo sapratni.** Mūsu programma ir veidota kā vietējās sabiedrības pasūtījums, vienlaikus apzinoties, ka daudzi cilvēki vēl joprojām saglabā skepsi, ir noliedzoši vai inerti. Un tas nav tikai mūsu – Valmieras novada – izaicinājums! **Sabiedrības līdzdalības un savstarpējās sapratnes jautājumi ir Eiropas Savienības dienaskārtībā.**

Ar kultūras projektu palīdzību mēs vēlamies sniegt izpausmes iespējas ne tikai valmieriešiem, bet ikvienam Eiropas iedzīvotājam. Apzināties un parādīt, ka viņu balss un rīcība var ietekmēt labākas Eiropas veidošanu. Kad mēs rakstām šīs rindas, ir pagājis gandrīz mēnesis kopš Krievija ir uzsākusi iebrukumu Ukrainā, šobrīd tūkstošiem cilvēku no visas Eiropas palīdz Ukrainai un tās iedzīvotājiem. Šāda solidaritāte Eiropā ir pieredzēta pēdējo reizi Otrā Pasaules kara laikā. Tā rada jaunu Eiropas nākotni – tādu, kurā mazāk tiek runāts un vairāk tiek paveikts, tādu, kas atbalsta kolektīvo domāšanu un veido atbalstošu un iekļaujošu vidi. **Kļūstot par EKG, mēs sniegsim atjaunotnes cerību visām kara skartajām pilsētām – tā būs iespējama pateicoties atsevišķu cilvēku rīcībām kopīgu mērķu vārdā.**

Aprakstīto izaicinājumu aktualizēšanā un atbilstu meklēšanā mūsu **partneri ir mākslinieki, kultūras un cita veida organizācijas Eiropā un citviet pasaulē. Zemāk sniedzam norišu un partneru piemērus.**

Aprakstītos izaicinājumus risinās **Eiropas akadēmijas** ietvaros rīkotajos pasākumos: konferencēs, semināros, diskusijās (lūdzam skatīt plašāku aprakstu šīs nodaļas beigās). Piemēram, **izcilā britu vēsturnieka un filozofa, Oksfordas profesora Teodora Zeldina** (*Theodore Zeldin*) "Svešinieku vakariņās" (*Stranger Feast*), **Eiropas Latviešu apvienības** pasākumā, kas tiks veltīts vērtību jēdzienam.

Iekļaujoša starptautiska laikmetīgās mākslas programma un kontemplatīva skaņu mākslas izstāde tiks izmantota sarunas uzsākšanai un plašākai diskusijai, kuras fokusā būs māksla kā sociālu pārmaiņu radītājs un uzmanības pievēršana līdzilvēkiem, "neredzamajām" sabiedrības grupām un neērtajām tēmām: izstumšanai, nevienlīdzībai, kultūras nepieejamībai. Norises kuratores – *Amanda Cachia* (Austrālija), *Hannah Wallis* (Lielbritānija). Iestudējuma sagatavošanā un izrādīšanā piedalīsies *Camille Norment Studio* (Norvēģija), *Christine Sun Kim* (ASV/Vācija), *How to Put On an Accessible Exhibition I Shape Arts* (Lielbritānija) – sniegs padomus izstāžu veidošanā un darbā ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Laikmetīgā cirka un ielu mākslas festivāls "Cilvēks" aizsāks un uzturēs diskusijas par cilvēka esību un labbūtības tēmu. Koncepta un radošo risinājumu sagatavošanā un norisē ir iesaistīti: *Redbull pumptrack*, *Big Wolf Company*, *Cirkus Sabok*, *Estonian Contemporary Circus Development Center* (visi – Igaunija), *Kanta company* un *Taigi cirkas* (Lietuva), laikmetīgais cirkas *Circus Xanti* (Norvēģija), *Baltic Nordic Circus Network*.

Valmieras vasaras teātra festivāls piedāvās ārvalstu režisoru jauniestudējumus, kas izvirzīs aktuālus jautājumus par sociālo atbildību, sabiedrības saliedētību, toleranci un proaktīvu refleksiju un kopienā, valsti un pasaulē notiekošo. Partneri *Panta Rei Danseteatre* un *Showbox Festival* (Norvēģija), *Assitej International*, *COMEDIA Theater* (Vācija) piedalīsies festivāla koncepta veidošanā, izrāžu iestudēšanā un izrādīšanā.

Laikmetīgās dejas izrāde "Cilvēka laikmets" sniegs cilvēkiem iespēju kopīgi izdzīvot aktuālus, dažkārt sāpīgus un neērtus tematus par cilvēku un kopienas savstarpējām attiecībām, plašākiem un kontekstuāliem sabiedrības procesiem. Partneri: *Jaana Koko* (Somija), *Ana Rita Seirôco* (Portugāle), *Gintarē Masteikaitē* (Lietuva), *Söltumatu Tantsu Lava* (Igaunija), *Nicole des Bouvrie* (Nīderlande), *Alan Stoune* (Lielbritānija), *Carla Peterson* (ASV), *The Work Room* (Skotija), *Boys and Girls Clubs of Wales* (Lielbritānija) piedalīsies festivāla koncepta veidošanā, iestudējuma sagatavošanā un izrādīšanā.

Norises: Kultūras tirgus, Simjūds+ un Festivāls "Ziemas deju svētki" būs dažādu Eiropas tautu saimniekošanas un kultūras tradīciju un tautastērpu identitātes manifesti, vairojot katras dalībvalsts dalībnieku lepnumu par savu piederību un kultūras vērtībām. Pasākumu iestudējumu sagatavošanā un izrādīšanā piedalīsies ārvalstu deju kolektīvi.

Piemēram, *Norwegian traditional music and dance Association* (Norvēģija), *Dans Folkedans* (Dānija), *Eric Sahlström Institute* (Zviedrija), *Kaustinen Folk Music Festival* (Somija), *Siglufjörður Folk Music Festival* (Īslande).

Valmiera2027 mērķis – **Aizpildām kultūras plaisu** – ir stāsts ne tikai par daudzveidīga kultūras piedāvājuma veidošanu un nodrošināšanu, bet arī **atbilde uz Eiropas un visas pasaules valstu bažām par notiekošo kultūras globalizāciju**, kurā līdztekus pozitīviem ieguvumiem ir arī negatīvas tendences: subkultūras augošā dominance pār tradicionālo kultūru, pakļaujot izžušanai vietējās tradīcijas, un pār kvalitatīvu kultūras piedāvājumu, kas prasa iedziļināšanos un pašizugsmi. Veidojot jaunas un attīstot esošās kultūras norises, **mēs, daloties pieredzē ar Eiropas un citu pasaules valstu partneriem un savstarpēji mācoties, veidosim kultūrvidi, kurā līdzās pastāv un harmoniski mijiedarbojas vēsturiskās, nacionālās, citu tautu tradīcijas un laikmetīgās kultūras izpausmes, uzsverot Eiropas kultūru dažādību, to mantojuma un vēstures kopīgos aspektus.** Kopīgās kultūras un koprades norisēs būs iespējams iepazīt **Eiropas kultūras daudzveidību un veicināt kultūru dialogu.**

Otrs nozīmīgs izaicinājums vienlaikus iespēja ir **kultūras un radošuma iespēju paplašināšana un jaunrades atraisīšana.** Pēdējā desmitgadē Eiropā ir veikti vairāk nekā simt pētījumu par kultūras un radošuma ietekmi uz vietu ilgtspēju un attīstību, un rezultāti norāda, ka **kultūrai un radošumam ir liela nozīme visplašākajā sociālekonomiskajā izpausmē:** jaunu produktu un pakalpojumu izstrādē, darba vietu radīšanā, identitātes apzināšanā un nostiprināšanā, un līdzdalībā. Neskatoties uz to, ka ES 2014.–2020. gadu periodā reģionu attīstībā tika ieguldīti ievērojami ES fondu resursi, kultūras nozares un radošās industrijas attīstījās galvenokārt lielpilsētās, aizvilinot uz tām radošo jomu cilvēkus, un līdz ar to negatīvi ietekmējot daudz atātlāku Eiropas pilsētu un tām pieguļošo teritoriju attīstību.

Mēs veidosim modeli, kurā kultūras un radošo industriju nozares, augot saturā un apjomā, pozitīvi ietekmēs citas sociālekonomiskās jomas.

To paveiks kopā ar Eiropas partneriem, stiprinot savas spējas un vienlaikus sniedzot Eiropas partneriem iespēju mācīties no mums.

Kultūras plaisu aizpildīsim ar daudzveidīgām radošām norisēm un Eiropas un citu valstu partneru ciešu līdzdalību. Pieteikuma apjoma ierobežojums mums neļauj izstāstīt visu, tāpēc sniedzam tikai dažus piemērus.

Valmieras novada deju mājas izveidē un attīstībā ir iesaistīti daudzi mākslinieki un organizācijas: *Arts Printing House* (Lietuva), *STL* (Igaunija), dejas centrs *Zodiak* (Somija), *Notafe* vasaras deju skola un festivāls (Igaunija), *tanzhaus.nrw* (Vācija), *Tanzhaus Zurich* (Šveice), *Manuel Pelmus* (Norvēģija), *Alexandra Pirici* (Rumānija), *Boris Charmatz* (Francija). Partneri vadīs rezidences deju māksliniekiem, meistarklases, vasaras skolas, kopā ar dejojājiem sagatavos un izrādīs deju iestudējumus.

Laikmetīgās mākslas centra "Kurtuve" pasākumos iesaistītie partneri: *Dumu Fabrikas* (Lietuva), *Menų fabrikas* – *Loftas* (Lietuva), *MO Museum* (Lietuva), *Esch2022* *Massenoire* program (Esch2022, Luksemburga), *KULTUURKATEL Creative Hub* un *Tallinn2011 team* (Igaunija), *UCSB Dance company* (ASV), *TEH* – *Trans Europe Halles* piedalīsies idejradēs un kopradēs, rezidenču programmu sagatavošanā un norisē, mākslas izstāžu sagatavošanā un Laikmetīgās mākslas skatītāja skolas notikumos.

Radošuma kalve "Iledz un iededzies!" tiks īstenota plašā partnerībā: *Narva Artist Residency* un *Centre for Art and Social Practice MoKS* (Igaunija), *Baltic Art Center*, *Kultivator* un *Baltic Art Centre* (Zviedrija), *Wysing Arts Center* (Lielbritānija), *Nordic Artists' Centre* Dalsāsen un *Pikene* pa *Broen* (Norvēģija), *Center for Visual Art Skafftall* un *Nes Artist Residency* (Īslande), *AIR Laboratory Centre for Contemporary Art* *Ujazdowski Castle* (Polija). Partneri vadīs meistarklases, vasaras skolas, radošās darbnīcas un idejrades.

Strenču trajektorijas norisē piedalīsies *Pictographica* (ASV), *Kaunas Photography Gallery* (Lietuva), *Temnikova&Kasela Gallery* (Igaunija), *The Rodchenko Art School* (Krievija), *The Wet Hole Group* (Ukraina), *Buchkunst Berlin* (Vācija), *Polka Gallery*, *Delpire&Co* (Francija). Viesmākslinieki radīs un sniegs kamerkoncertus, piedalīsies radošās programmas "Stikls. Gaisma. Idejas" un multimedijālā uzveduma koncepta veidošanā, pasākumu sagatavošanā un īstenošanā.

Latvian Voices A cappella festivāla sagatavošanā un koncertprogrammā piedalīsies *Rajaton* (Somija), *Sjaella* (Vācija), *The King's Singers* (Lielbritānija), *The Real Group Academy* (Zviedrija), *Estonian Voices* (Igaunija), *Daniel Barke* (Vācija), *Hacker Music Management* (Vācija), *RAMA Vocal Center* (Dānija).

Garīgās mūzikas festivāla programmas sagatavošanā un koncertos kā mākslinieki būs iesaistīti *Conrad Scheffler* un *Kristian Wegscheider* (Vācija).

Multimediju nozares attīstības norisēs un starptautiskā multimediju un audiovizuālās kultūras festivāla sagatavošanā un īstenošanā piedalīsies: *Index – Art and Technology Biennial* (Portugāle), *Košice Art & Tech Days* (Slovākija), *York Mediale* (Lielbritānija), *Media art festival "Seasons of Media Arts"* (Vācija),

International Festival of Digital Creativity & Electronic Music "MUTEK", *SEA International Forum* (Nīderlande/Lielbritānija).

Starptautisko festivālu "Gaismas dārzi" sagatavosim un īstenošim kopā ar *International Light Festivals Organization*, *Architectural Lighting and Light Art Festival* in *Tartu TAVA*, *Festival of Lights in Nõo*, *Wandering Lights Festival* *Tallinn* (Igaunija), *Vilnius Light Festival*, *Kaunas Light Festival*, *Klaipeda Lights Festival* (Lietuva), *Lumo Light Festival Oulu* un *Oulu 2026* (ECoC) (Somija). Partneri piedalīsies pasākuma koncepta sagatavošanā, objektu izveidē un festivāla norises nodrošināšanā.

Visu aprakstīto papildinās vēl jaunas radošās norises, kuras tiks īstenotas ar **"Atvērtās programmas"** sniegtajām iespējām. Esam iecerējuši kultūras un radošo industriju projektu konkursu ārvalstu dalībniekiem, t. sk. eksperimentālām iniciatīvām (lūdzam skatīt Q6).

Valmiera2027 mērķis – **Veidojam ilgtspējīgu vidi** – ietver jautājumus par dabas resursu saudzīgu un lietderīgu izmantošanu ekonomiskiem un sociāliem mērķiem, klimata pārmaiņu ietekmes ierobežošanu, urbānās vides un lauku teritoriju interešu un vajadzību līdzsvarošanu. Ilgtspēja kā horizontālā prioritāte pakāpeniski tiek integrēta visās Valmieras novada dzīves jomās, un tajā ietvertie **jautājumi nav tikai Valmieras novada un Latvijas, bet visas Eiropas Savienības – ikviena reģiona, pilsētas un ciema – dienaskārtības jautājums.**

Viens no novada ilgtspējas izaicinājumiem ir industriālās pilsētas un apkārtējo teritoriju vajadzību un interešu salāgošana – rūpniecisko pilsētu ieskauj Gaujas nacionālais parks, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts un lauku teritorijas ar unikālu kultūras mantojumu – 28 muizām. Šai unikālajā veidolā mikroliepilsētai ir jāspēj dziļi un patiesi mijiedarboties ar dabu.

Visā **Eiropas Savienībā ir vairāki tūkstoši pilsētu**, kuras, līdzīgi kā Valmiera, **atbilst mikroliepilsētu koncepcijai**. Šīs vietas piesaista cilvēkus ne tikai ar rošīgu ekonomiku, bet arī ar dzīves kvalitātes priekšrocībām, kādas nevar sniegt lielās pilsētās. Piemēram, mobilitāti bez laika izniekošanas satiksme

sastrēgumos, sociālo saikni un kopienas garu, dabas teritoriju pieejamību. Turklāt Covid19 pandēmijas ietekmē Eiropā un pasaulē ir parādījusies jauna progresējoša tendence – profesionāļi, īpaši radošo profesiju pārstāvji, pārceļas no lielpilsētām uz mikroliepilsētām un laukiem. Tā rada gan ieguvumus (kvalificētu speciālistu piesaisti), gan izaicinājumus (jaunienācēji vēlas pievilcīgu dzīvesvidi). **Veidojot Valmieras novadu par mikroliepilsētas paraugmodeli – pašvaldību, kas ietver industriālu vidi, Eiropas nozīmes aizsargājamus dabas objektus un lauku teritorijas un spēlveidīgi risināt līdzās pastāvošos izaicinājumus dažādās sabiedrības dzīves dimensijās,** mēs noteikti mācīsimies no Eiropas un pasaules partneriem, kā arī ļausim partneriem un plašākai Eiropas sabiedrībai iepazīt mūsu pieredzi un gūto mācību.

Ilgspējas un ilgtspējīgas vides jautājumi ir iekļauti daudzās radošajās norisēs, kuras esam izveidojuši sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem.

Dārzs draugam tiks īstenots ar vairāku starptautiski atzītu mākslinieku līdzdalību: *Fritz Haeg* un *Salmon Creek Farm* (ASV), *Judith Karon* (Šveice), *Laura Kaminskaite* (Lietuva), *Camille Henrot* (Francija), *Sandra Kosorotova* (Igaunija), *Hera Büyüktaşçıyan* (Turcija). Katrs iesaistītais mākslinieks radīs ideju vienai konkrētai vietai, sadarbībā ar profesionāliem ainavu arhitektiem pārtulkos ainavu arhitektūras rasējumā un kopā ar kopienas iedzīvotājiem instalēs, kā arī iesaistīsies pavadošajā programmā – sarunās, diskusijās.

Mežam ir ausis, un upei ir acis veidosim kopā ar horeogrāfēm *Maiju Hirvanenu* (Somija), *Kristīni Helgebūstadi* (Norvēģija) un *Veru Mantero* (Portugāle), kuras kopā ar latviešu māksliniekiem, studentiem un jauniešiem veidos un izrādīs performances.

Starptautiskais velo kino festivāls “KINO PEDĀLIS” tiks sagatavots kopā ar *European Outdoor Film Tour* (E.O.F.T.), *Bicycle Film Festival*, *Cyclist Film Festival* (Francija), *Greenmotion Film Festival* (Vācija), *Green Film Network*, *Europa Cinemas* (The Network of Cinema Theaters For The Circulation of European Films). Viņi piedalīsies festivāla programmas sagatavošanā, kā arī iesaistīsies ilgtspējas domāšanas prasmju darbnīcās.

Jumtu kultūrtelpas festivālā norises veidosim kuratora *Bruno Inácio* (Portugāle) vadībā. Festivāla radošo norišu veidotāji būs bijuši *FARO2027* komanda (Portugāle), *XIFRES Rooftop*: “*Floating*” *Wild Garden* (Spānija), *Istanbul Rooftop festival* (Turcija), *Top Rooftop* (Čehija), *Rooftop Revolution* (Nīderlande).

Vairākās norisēs sadarbība ir aizsākusies vai tiks sākta jau 2022.–2023. gadā, kļūstot par ikgadēji vai ilglaicīgu radošu kopdarbību. Piemēram, laikmetīgajā (dēļ, vizuālajā) mākslā. Skatīt vairāk radošo norišu aprakstus (Q6).

Papildus aprakstītajam, Eiropas dimensiju stiprināsim ar īpašu pasākumu kopumu – Eiropas akadēmiju, kuras norises patstāvīgi vai sinerģijā ar radošo procesu veidos un uzturēs sarunu starp Valmieras novadu, Latviju, Eiropas un pasaules valstīm. Eiropas akadēmijas mērķis ir rosināt vietējā sabiedrībā diskursu par Eiropas vērtībām, nozīmīgiem jautājumiem un izaicinājumiem, tos aplūkojot kopā ar Eiropas valstu partneriem un ekspertiem. To veido trīs apakšprogram-

Jau esam iezīmējuši vairākus nozīmīgus pasākumus un partnerus, taču vēlamies programmu saglabāt atvērtu – ļaujot EKG programmas īstenošanas laikā pieteikt jaunas, sabiedrībai aktuālas tēmas, no kurām dažas varbūt vēl nav nonākušas Eiropas valstu dienas kārtībā.

Eiropas vērtību programma ietver konferences, seminārus, lekcijas, diskusijas Vidzemes Augstskolā (VA), novada izglītības iestādēs, bibliotēkās, muzejos un citur, sasniedzot studentus, skolēnus, akadēmisko un pedagoģisko personālu, kultūras darbiniekus, uzņēmējus un iedzīvotājus. Pasākumi: katru gadu VA organizētās starptautiskās zinātniskās konferences saturā tiks iekļauts atsevišķs pasākums par iepriekš izvēlētu EKG programmai aktuālu tematiku. Piemēram, 2022. gada konferencē ir iekļauta paneldiskusija par zinātniskuma kultūru sabiedrībā un izglītības iestādē. Sākot ar 2022. gadu, katru gadu notiks vismaz četri pasākumi. 2027. gadā plānots īstenot *TEDEX Youth event* (Q17). Valmiera2027 ietvaros notiks vismaz viena īpaši organizēta Eiropas vērtībām veltīta starptautiska konference, kā arī īpaši kultūrai veltīta konference “Kulturālā Eiropa”, kurā tiks iesaistīti Latvijas deputāti Eiropas Parlamentā. Programmas veidošanu un vadību uzņemas Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Eiropas universitāšu aliansi *EUDRES*.

Īpaši vēlamies izcelt vienu no programmas pasākumiem. Izcilais britu vēsturnieks un filozofs, Oksfordas profesors *Teodors Zeldins* (*Theodore Zeldin*) un viņa dibinātais fonds *Oxford Muse* ir apliecinājuši, ka Valmierā notiks vienas no “Svešinieku vakariņām” (*Stranger Feast*), kas līdz šim ir īstenotas 15 valstīs: t.sk. Latvijā Pasākuma laikā, izmantojot sarunu mākslu, dalībnieki aptuveni divas stundas ilgā sarunā piedzīvos auglīgu domu apmaiņu ar svešinieku – sarunu biedru, un iegūs pieredzi klātienē sarunāties par sev un sabiedrībai nozīmīgām tēmām sociālās izolācijas laikmetā. Piemēram, līdzdalība vai cilvēku attiecības.

Jaļās un ilgtspējīgās Eiropas programma ietver plenērus, seminārus, diskusijas par dabas un vides saglabāšanas un aizsardzības jautājumiem, dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu sociālekonomiskiem mērķiem, klimata pārmaiņām, urbāno un lauku teritoriju interešu un vajadzību salāgošanu u. c. tēmām. Jau 2022. gadā notiks pasākumi par tēmām “Virszemes ūdeņu kvalitāte un decentralizētā kanalizācija” un “Ilgspējīga pārtika”. 2022. un 2023. gadā organizēsīm tikšanās ar iedzīvotājiem ar mērķi attīstīt “Vides apziņas kustību”, runājot par tēmām, kas saistītas ar individuāli rīcību ietekmi uz klimata pārmaiņu mazināšanu, ilgtspējīgu patēriņu un dabas daudzveidības saglabāšanu. Valmiera2027 ietvaros notiks vismaz viena īpaši organizēta ilgtspējas jautājumiem veltīta starptautiska konference. Programmas veidošanu un vadību nodrošinās Valmieras novada Attīstības pārvalde (Teritorijas un pilsētplānošanas nodaļa) un Valmieras novada Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvalde (Dabas resursu pārvaldības nodaļa) sadarbībā ar Vidzemes Augstskolu, Valmieras Attīstības aģentūru un Valmieras bibliotēku.

Eiropas vēstnešu programmu veidosim, lai spētu veidot dialogu par Eiropas vērtībām ar plašāku vietējo sabiedrību. To paveiksīm jau 2023. gadā, izveidojot studiju kursu, kas tiks integrēti vairākās Vidzemes Augstskolas studiju programmās. Kursu klausītāji būs studējošie (līdz 90 studentiem visā kursu norises laikā), kā arī tos varēs apmeklēt novada iedzīvotāji. Vienlaikus ar Eiropas Savienības mājas un *Europe Direct* informācijas centra Valmierā zināšanu atbalstu tiks veidota un uzturēta Eiropas vēstnešu kustība. Gan studiju programmās, gan kustības ietvaros cilvēki tiks sagatavoti zināšanām, bet nepretenciozām sarunām ar līdzcilvēkiem savās skolās, darba vietās, apkaimes un citur, lai izskaidrotu

Eiropas vērtību dažādus aspektus, Valmiera2027 dziļāko jēgu un nozīmi, tādā veidā panākot arvien lielāku sabiedrības izpratni, atbalstu un līdzdalību. Par līdzdalību dažādu ar Eiropas dimensiju saistītu materiālu un pasākumu satura veidošanā esam vienojušies ar Eiropas Savienības māju. Tā apvieno institūcijas, kas Latvijā sniedz informāciju par Eiropas Savienības jautājumiem. <https://esmaja.lv/>

Eiropas Latviešu apvienība (ELA), kas apvieno latviešu diasporas pārstāvjus ārvalstīs, ir apliecinājusi nodomu iesaistīties Eiropas akadēmijas norisēs, uz pasākumiem kā runātājus uzaicinot pētniekus un praktiķus ilgtspējas jomā, reģionu inovāciju un teritoriālās attīstības jomā, radošajās nozarēs, sociālekonomiskajos un Eiropas jautājumos. Viens ELA ierosināts pasākums tiks veltīts vērtību jēdzienam un ilgtspējīgai līderībai, īpašu uzmanību pievēršot uzņēmējdarbības kultūrai.

Eiropas kopīgo jautājumu aplūkošanā nozīmīga loma būs **Jauniešu aģentūrai**, kura vienlaikus darbosies ar skolas vecuma auditorijas piesaisti un attīstību. To sīkāk esam aprakstījuši nodaļā Q17, pieteikumā nenodot divas atšķirīgās lomas.

Q12

Stratēģija, kas tiks izmantota, lai piesaistītu plašas Eiropas un starptautiskās sabiedrības uzmanību.

Mūsu EKG programma ir daudzveidīgas kultūras pieredzes un pieejamības apsolījums visplašākajai auditorijai. Tā tiks piedāvāta kā daudzveidīgu pasākumu klāsts, kas ietver dažādu žanru kultūras norišu simbiozi ar dabu, aktīvo atpūtu, tūrismu vai sportu un ļauj apmeklētājiem izvēlēties piemērotāko laiku, saistošākās norises un apmeklējuma formas. Mūsu taktika ir nemainīga – **piedāvāt grandiozu sajūtu gammu mikroliepilsētas harmoniskajā vidē.**

Mēs piesaistīsim Eiropas un starptautiskās sabiedrības uzmanību, iesaistot Valmiera2027 partnerus. 13 EKG

titulpilsētas un kandidātpilsētas (Q13), vismaz 8 sadraudzības pilsētas un vairāk kā 200 partneri (Q6) piedalīsies ne tikai satura un piedāvājuma veidošanā, bet kļūs arī par Valmiera2027 vēstnešiem savā pilsētā un valstī, atvedot uz Valmieru norišu dalībniekus un pasākumu viesus. Viņi dalīsies ar informāciju par programmu un norisēm, izmantojot savus informatīvos kanālus un sadarbības tīklus. Pasākumu rezonanse citu valstu un reģionu medijos būs starptautiskās auditorijas interesi veidojošs rupors.

Mēs lūdzām un esam saņēmuši Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas apliecinājumu par to, ka “Pozitīva konkursa

rezultāta gadījumā **Ārlietu ministrija ir gatava sniegt informatīvu atbalstu Valmieras novada pašvaldībai kultūras programmas pasākumu veiksmīgai norisei, iesaistot arī Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības pasaulē**". Latvijai ir 47 diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības visā pasaulē, savukārt Latvijā atrodas 63 valstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības.

Eiropas Latviešu apvienība (ELA) ir apliecinājusi gatavību kļūt par Valmiera2027 informatīvo partneri, popularizējot programmu un norises latviešu diasporā (aptuveni 350 000 cilvēku) un organizācijas dalībnieku starptautiskajā kontaktu lokā. ELA apvieno 30 latviešu un Latvijas sadraudzības organizācijas 19 valstīs Eiropā un tās kaimiņreģionos.

Esam lūguši starptautiskajā vidē darbošos novada uzņēmējus un sportistus uzņemties Valmiera2027 vēstnešu ārvalstīs misiju. Šo darbu turpināsim! Misijas izpildei mēs dažādās valodās (angļu, vācu, franču, spāņu u. c.) sagatavosim digitālus un drukātus vēstījumus par EKG programmu un tās norisēm.

Mēs uzrunājam **Eiropas Parlamenta Latvijas deputātus. Parlamenta priekšsēdētāja vietnieks Roberts Zile** apliecināja Latvijas parlamentāriešu atbalstu un gatavību būt EKG programmas vēstniekiem Eiropas Savienības

institūcijās. Apsveram iespēju jau 2024. vai 2025. gadā veidot Valmiera2027 izziņošanas pasākumu kādā no Eiropas Savienības institūcijām Briselē. Aptuveni 40 nacionālajiem un vietējiem **izglītības jomas partneriem** – universitātēm, tehnikumiem, profesionālajām un vispārējās izglītības iestādēm – ir **starptautiskas partnerības un plaši tīklojumi vairāk nekā 50 valstīs visā pasaulē**. Piemēram, *Erasmus+* partnerības, EUDRES tīklojums u. c. Izmantojot šos kanālus, uzrunāsim Eiropas un pasaules studentus un skolēnus, skolotājus un universitāšu pasniedzējus.

Pievērst plašas Eiropas un starptautiskās sabiedrības uzmanību būs arī **Valmiera2027 komunikācijas stratēģijas uzdevums**. Tā ietver daudzveidīgus pasākumus(Q34 – Q38).

EKG2022 Kauņa (Lietuva).

Fokusā – kultūras procesu un materiālu dokumentēšana, vides pieejamība. Ar Kauņa2022 biroja un ekspertu līdzdalību un atbalstu "Transformāciju fiksāciju" ietvaros veidosim EKG repozitāriju, kas balstīsies Kauņas *Memory Office* izveides pieredzē. Esam vienojušies izmantot Kauņa2022 vajadzībām izstrādātās vides pieejamības vadlīnijas – ar partnera atbalstu tās transformēsīm Valmieras situācijai atbilstošā metodoloģijā. Kauņa2022 šī piedāvājuma sagatavošanas laikā bija Valmiera2027 mentors.

EKG 2023 Vesprēma (Ungārija).

Fokusā – ārtelpas norises un vietējo kopienu iesaiste. No partnera pārņemsim labāko pieredzi "Dzīvesvides radošas atmodas" norišu sagatavošanā: vietējo kopienu iesaistē, stāstu veidošanā, piedāvājuma sagatavošanā. Partneris būs cieši iesaistīts jau no 2023. gada un visā EKG programmas īstenošanas laika periodā.

EKG2024 Tartu (Igaunija). Fokusā – ilgtspēja. Ilgtspējas eksperte *Triin Pikk* mums palīdzēs sagatavot kultūras pasākumu ilgtspējas vadlīnijas, kas ietvers ieteikumus un norādes par to, kā organizēt un īstenot kultūras norises, respektējot vides un dabas aizsardzības aspektus. Partneris piedalīsies "Transformāciju fiksāciju" norisē – ar Tartu2024 atbalstu un līdzdalību fiksēsīm Igaunijas pierobežas strāvoju-mu ietekmi uz Valmieras novada pierobežas kopienām un dzīvi. Tartu2024 šī piedāvājuma sagatavošanas laikā bija Valmiera2027 mentors.

EKG2024 Badiša (Austrija).

Fokusā – ilgtspējīga dzīvesvide, industriālas pilsētas un lauku teritoriju līdzaspastāvēšana un mīļdedarbība. Partneris sniegs pieredzē balstītas zināšanas un atbalstu muižu tīkla veidošanā un attīstīšanā, vietējo kopienu atzītu kultūrvietu radīšanā lauku teritorijās. Papildus saņemsim pieredzi ziedošanas kultūras attīstīšanā. Ar partnera atbalstu viesizrādē Valmierā uzturēsies ieradīsies Badišas mobilā opera (izrāde autobusā).

EKG2024 Būdē (Bodē) (Norvēģija).

Fokusā – multimediji un laikmetīgā deja. Partneris iesaistīsies ar multimedijiem saistītās norisēs – nozares attīstības pasākumos, festivālu sagatavošanā un realizācijā, kā arī Deju mājas attīstības procesos un deju festivālu sagatavošanā. Ar partnera atbalstu Norvēģijas laikmetīgās dejas mākslinieki piedalīsies rezidencēs, vasaras skolā Valmierā, savukārt novada deju mākslinieki dosies rezidencēs uz Norvēģiju.

EKG2025 Nova Gorica (Slovēnija).

Fokusā – kultūras procesu un materiālu dokumentēšana un laikmetīgā deja. Partneris iesaistīsies deju un multimediju performansēs un dalīsies pieredzē kultūras procesu dokumentēšanā.

EKG2026 Oulu (Somija).

Fokusā – multimediji. Partneris būs iesaistīts gan multimediju nozares attīstīšanā, gan ar multimediju izrādēm un festivāliem saistītās norisēs.

EKG2026 Trenčīna (Slovākija).

Fokusā – vietējas sabiedrības līdzdalība kultūras norišu radīšanā. Mācīsīmes un pārņemsim pieredzi darbā ar dažādām sabiedrības grupām, lai iedzīvinātu iniciatīvu "Dari pats – DIY" un citas norises. Abu pilsētu DIY grupām būs iespēja iesaistīties tematiski atbilstošos partnervalsts pasākumos.

EKG2027 kandidātpilsēta Aveiro (Portugāle).

Fokusā – kultūras un radošo nozaru sinerģija, potenciāla izmantošana sabiedrībai nozīmīgu risinājumu izstrādē. Pārņemsim Aveiro pieredzi mākslas inženierijas rezidenču organizēšanā, kuru laikā mākslinieki strādā komandā ar inženieriem un dizaineriem, kā arī iesaistīsim Industriālā dizaina un inovāciju centra satura attīstībā. Sadarbība teātra jomā tiks sākta jau 2022. gada vasarā (ir panākta vienošanās starp *Josse Pina* un Valmiera2027 māksliniecisko vadītāju Reini Suhanovu).

EKG2027 bijusi kandidātpilsēta Faro (Portugāle).

Fokusā – urbānā dzīvesvide. Ar partner-pilsētas atbalstu aizsāksim iniciatīvu par jumtiem kā kultūrtelpu. *Bruno Inácio* būs "Jumtu kultūrtelpas" kurators.

EKG2027 kandidātpilsēta Braga (Portugāle).

Fokusā – multimediji. Jau 2022. gadā notiks apmaiņas programmas, un Valmieras delegācija piedalīsies Bragā notiekošā multimediju biennālē – *BoCA*: Sadarbība turpināsies visās norisēs, kas ietver multimedijus.

Papildus aprakstītajam ar visām pilsētām esam vienojušies par mākslinieku, kultūras darbinieku, brīvprātīgo un jauniešu īstermiņa un ilgtermiņa mobilitāti, kas ļaus iegūt EKG sagatavošanai un norisei nozīmīgas kompetences, prasmes un zināšanas. To īstenošanai tiks piesaistīts ES programmu un citu donoru finansējums, kā arī izmantots pašu finansējums.

Q13

Kultūras programmas ir saistīta vai tiks saistīta ar kultūras programmām, kas tiek īstenotas citās pilsētās, kurām ir piešķirts Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums.

Sadarbība ir Valmieras EKG programmas fokusā! Pandēmijas dēļ mums neizdevās klātienē satikties ar visām 13 EKG partnerpilsētām, taču digitālās tehnoloģijas sniedza iespēju iepazīties, smelties zināšanas un pieredzi, rast jaunas idejas, kā arī iedvesmu savu ieceru radošākai, veiksmīgai realizācijai. Un, protams, izcelt kopīgās intereses, kas vainagosies ar daudzām kopīgām iniciatīvām.

Patlaban mūsu **partneri ir desmit pilsētas, kurām ir piešķirts EKG tituls, kā arī trīs 2027. gada kandidātpilsētas no Portugāles. Sadarbības fokusā: radošās iniciatīvas, mācīšanās no partneru pieredzes, labāko pieeju un metožu pārņemšana.**

EKG2022 Novi Sada (Serbija). Fokusā – vizuālā māksla. Mācīsīmes no partnera pieredzes mākslas staciju veidošanā un auditorijas attīstībā. Novi Sada mākslas programmas vadītājs būs Valmieras "Mākslas uzlādes staciju" kurators. Esam vienojušies par sadarbību mākslinieku rezidenču organizēšanā, jau 2023. gadā un turpmāk rezidencē ņemot serbu māksliniekus. Viņu darbi tiks izstādīti izstādēs "Kurtuvē" un mākslas stacijās.

4. nodaļa: SABIEDRĪBAS IESAISTĪŠANA (Q15 - Q17)

Valmiera2027

Valmiera2027 panākumi ir atkarīgi no tā, cik dziļi un patiesi būs iesaistīta sabiedrība. Cik piederīgi un līdzdalīgi jutīsies novada cilvēki? **Piederība un līdzdalība ir programmas caurviju prioritāte, bet taktika – sabiedrības rosināts un radīts satura piedāvājums un dziļa un plaša visa novada iedzīvotāju iesaiste.**

Sabiedrības līdzdalības un pašiniciatīvas veicināšana kā daļa no iedzīvotāju dzīves arī pēc EKG būs viens no lielākajiem un svarīgākajiem uzdevumiem. Daudzi Valmieras novada iedzīvotāji kultūru patērē reti un bieži izvairās no laikmetīgākiem formātiem, kas cilvēkiem šķiet sveši. Ar EKG programmas aktivitātēm un projektiem iedrošināsim iedzīvotājus un veidosim viņos pārliecību, drosmi un atvērtību. Mākslas skatīšanās skolā un kopīgās vides iekārtošanas akcijās, kopienas attīstīšanas projektos un citās aktivitātēs piedāvāsim iedzīvotājiem instrumentus, kā domāt un iztaujāt kultūru, mudinot saskatīt, ka kultūra iestājas nevis par statisku vērošanu, bet par jautājumu uzdošanu un atbildi meklēšanu. Lai to panāktu, būtiska ir sabiedrības uzticēšanās, tādēļ nozīmīga loma būs jau esošajām kultūras dzīves kopienām – tautas deju kopām, koriem, amatieru un brīvā laika pavadīšanas kolektīviem, kuri jau veido novada

kultūrvidi, un ar kuru iesaisti varēsīm sasniegt plašāku iedzīvotāju loku. Atbalstoša, iedrošinoša un pastāvīga iedzīvotāju iesaiste veicinās iedzīvotājos kritiskāku domāšanu, sarunas un atvērtību pret kultūru un tās neapņemamo tēmu un iespēju loku. Mēs ticam, ka ikviens iedzīvotājs novērtē kultūras sniegto baudījumu un intelektuālo stimulu, taču jārada apstākļi, kuros tie jūtas droši un gaidīti. Tādēļ programmā piedāvāsim līdzsvarotu un pārdomātu simbiozi starp tradicionālo, laikmetīgo un izklaides kultūru, kuru sinerģijā un dinamiskā ikviens atklās ko jaunu un nozīmīgu, kas iedrošinās arī uz radošāku un atvērtāku rīcību un lēmumiem citās dzīves nozarēs un situācijās.

Dinamiskā pilsētā pielietosim dinamisku pieeju, lai pārvērstu nespēju par spēju, nezināšanu par zināšanu, noliegšanu par pieņemšanu un atzišanu un pasivitāti par aktivitāti. Darāmā būs daudz, bet mēs rīkojamies atbilstoši latviešu tautas sakāmvārdam "Darbs dara darītāju."

Q15

Sīki aprakstiet vietējo iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību pieteikuma sagatavošanā un nosaukuma gada īstenošanā.

Mūsu pieeja ir skaidra, un rīcība mērķtiecīga – mēs turpinām nopietni un ar aizrautību uzrunāt un iesaistīt novada cilvēkus!

No 2021. gada jūnija līdz piedāvājuma sagatavošanai esam tikušies ar vairāk nekā 30 interešu un apkaimju iniciatīvas grupām Valmieras pilsētā un visā novadā, lai padziļināti izzinātu, kas mūsu cilvēkiem patīk, kas rūp un kādas norises viņi vēlētos ieraudzīt un sajūst EKG programmā. Uz sarunām pulcējās kopumā aptuveni 500 cilvēku – **pašvaldību un valsts institūciju darbinieki, uzņēmēji, skolēni, studenti, NVO dalībnieki, dziesminieki, dejotāji, rokdarbnieki, prāta spēļu spēlētāji, dārznieki, brīvā laika sportotāji u. c.**

Lai to īstenotu, sadarbojamies ar Valmieras novada fondu, pašvaldības sociālo lietu pārvaldi, kopienu iniciatīvas grupām. 2021. gada oktobrī–novembrī piecos tiešsaistes pasākumos, kas pulcēja aptuveni 300 privātā un nevalstiskā sektora dalībnieku, skaidrojām Valmiera2027 radošo koncepciju, norises, guvām atgriezenisko saiti un iedvesmu tālākam darbam.

Ar vairākām interešu grupām sarunas turpinājās šaurākā lokā, lai idejas pārtaptu par radošām norisēm. Nevalstisko organizāciju un kopienu iniciatīvas grupu intereses un vēlmes ir transformējušās dažādu Valmiera2027 norišu saturā, piemēram, **Dari pats jeb DIY kustības pasākumi, Dzīvesvides radošās atmodas cikli, Mākslas uzlādes stacijas.**

2021. gada rudenī uzrunājām Valmieras novada skolas un skolēnus. Aptuveni pusotrs simts skolēnu atsaucās uz aicinājumu izteikt viedokli par novada kultūras norisēm, jauniešu vēlmēm un līdzdalību. Viņu intereses esam transformējuši **Deju mājas saturā, Laikmetīgā cirka un ielu mākslas festivālā, kā arī Jauniešu aģentūrā.** No sarunām ar jauniešiem zinām, ka brīvprātīgo aģentu kustībai būs atsaucība. Profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas skolas ir iesaistītas dažādu radošo norišu sagatavošanā un piedalīsies īstenošanā.

16 darba grupas, kas veidoja EKG pirmo piedāvājumu, jau 2021. gada vasaras nogalē atkal sanāca kopā, lai turpinātu veidot radošo programmu un katru norisi padarītu par īpašu notikumu. Radošās un pragmatiskās tikšanās pavadīto stundu skaits nav izmērāms. Ar gandarījumu un lepnumu varam teikt, ka mūsu **piedāvājums ir iedzīvotāju, nevalstisko organizāciju, dažādu kultūras jomu profesionāļu un amatieru kopīga darba rezultāts.**

Programmas sagatavošana nebūtu iespējama bez novada nevalstiskajām organizācijām (NVO) – vairākkārtīgi ar tām tikāmies. Organizācijas aktīvi piedalījās piedāvājuma izstrādē, lai brīdī, kad sagatavotās cikls PROCESS uzņems apgriezienus, kļūtu par kuratoriem vai dalībniekiem. Nosaukšim dažus piemērus: Valmiermuižas kultūras biedrība vadīs muižu tikla izveidi un attīstību, savukārt vismaz 20 novada muižas un pilis uzņems Valmiera2027 programmā plānotos pasākumus. Vairākas biedrības – Krāču kakta biedrība "Katapultā", Burtnieku ezera zvejnieku biedrība, Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība, biedrība "Ziemeļvidzemes ģeoparks" – veidoja Dzīvesvides radošās atmodas norises, un viņiem būs daudz darba, lai ieceres transformētu par notikumiem. Esam pārliecināti, ka iedzīvotāju iesaiste nedrīkst beigties ar pietiekama sagatavošanu, tāpēc turpināsim

darbu, īstenojot sabiedrības līdzdalības un auditorijas attīstības programmu (Q17) un satiekoties kā organizatoriem un dalībniekiem daudzveidīgajās programmas norisēs.

Mēs uzrunāsim tos 26 % iedzīvotāju, kuri vēlētos būt EKG brīvprātīgie (2021. gada aptaujas rezultāti) un veidosim **EKG brīvprātīgo kustību**. Pilnveidosim iesaistīto cilvēku zināšanas un prasmes, kas ir vitāli nepieciešamas viesmākslinieku un apmeklētāju uzņemšanai. Šī aktivā un līdzdalīgā sabiedrības daļa, kurai jau pašlaik esam pieskaitījuši aptuveni 5000 novada iedzīvotāju, 2027. gadā piedalīsies kultūras performancēs un palīdzēs nodrošināt pasākumu norisi.

Sabiedrības iesaistes darbā kopā ar mums būs Valmieras novada fonds un Latvijas nevalstisko organizāciju sektoru vienojošā organizācija – Latvijas Pilsoniskā alianse.

Kā mēs rīkosimies? Daudzu pasākumu norises vieta būs ārtelpa, un nevajadzēs ielūgumus vai ieejas biļetes. **Ieejas kods – vēlme pieredzēt kultūru** un piedalīties kā dalībniekam vai skatītājam. Lai rosinātu cilvēkus pieredzēt kultūras dažādību, esam ņēmuši vērā sociālās jomas pašvaldības institūciju un NVO ieteikumus, tāpēc **piedāvāsim dažādas īpašas programmas**, piemēram, kultūras abonements uz noteiktu laiku bērniem no maznodrošinātām ģimenēm; "paudžu tiltus" veidojoši pasākumi (jaunieši tiekas ar senioriem u. tml.); koncerti aprūpes centros u. c.

Bērni un jaunieši vecumā līdz 25 gadiem ir aptuveni piektdaļa no novada iedzīvotāju kopskaita. Viņus iesaistīsim ar novada izglītības iestāžu un sociālo tīklu atbalstu ne tikai kā skatītājus, bet arī kā aktīvus dalībniekus un **brīvprātīgos**. Ļausim viņiem piedzīvot kultūru, organizējot ārtelpas pasākumus jauniešu iecienītās pulcēšanās vietās visā novadā, piemēram, **atvērtās nodarbības Deju mājā** un radošās nodarbes **Kurtuvē un Industriālā dizaina un inovāciju centrā**, kā arī vecuma grupām atbilstošās nodarbībās **Mākslas un teātra skatīšanās un sarunu skolā**.

Seniori ir mūsu sudrabs – viņu darba dzīves veikums ir daļa no Valmieras ekonomikas veiksmes. Piektdaļa novada iedzīvotāju ir vecumā virs 65 gadiem: daļa no viņiem ir atvērti sabiedriskajai dzīvei, līdzdarbojas kultūras un sociālajos procesos, turpretim citi ir kļuvuši par visa jaunā un nepazīstamā noliedzējiem, kritiķiem. Aktīvie seniori piedalīsies kultūras norišu sagatavošanā un īstenošanā, piemēram, sagatavojot **albumu "Valmieras ceļš uz Eiropas kultūras galvaspilsētu" un Industriālā dizaina ekspozīciju**. Svešvalodas pārzinošos seniorus iesaistīsim EKG norisēs kā **brīvprātīgos palīgus**. Pasīvajiem senioriem mēs piedāvāsim daudzveidīgu kultūras pieredzi, ievedot to apkaimju pagalmos, pastaigu vietās un citur. Aicināsim apmeklēt pasākumus, kuros piedalīsies viņu mīļākie mākslinieki – mazbērni un mazmazbērni, piemēram, **Ziemas deju svētki**. Organizēsim senioriem īpašus pasākumus iepazīstināšanai ar laikmetīgās kultūras norisēm, piemēram, **radošās darbnīcas senioriem Dizaina un inovāciju centrā**, aicinot uz lekciju ciklu senioriem **Mākslas/ teātra skatīšanās un sarunu skolā** vai atvedot kultūru tuvāk pie senioriem – **koncertus un izrādes sociālās aprūpes centros**.

Mazākumtautības. Lai gan Valmieras novadā ir salīdzinoši neliels citu tautību iedzīvotāju īpatsvars (14 %), un daudzi ir integrējušies sabiedrībā, tomēr katram tas ir īpašs stāsts ar zināšanām un atmiņām par savas tautas kultūru. Mēs aicināsim mazākumtautību grupas sagatavot kultūras performances dejā, mūzikā, mākslas darbus dažādos stilos un tehnikās, lai EKG norises gada pasākumos atspoguļotu viņu individualitāti Valmieras novada kultūrvīdē, tādā veidā iedvesmojot sabiedrību arī uz kultūru dialogu. Piemēram, piedaloties **muzikālajā ciklā "Pasaules šūpuldziesmas muižās un pilīs"**, izveidot savu īpašo piedāvājumu norisei **"Sarkanā Valmiera"**.

Nelabvēlīgā situācijā esošās iedzīvotāju grupas – nabadzības riskam pakļautie iedzīvotāji, bērni un jaunieši no sociālā riska ģimenēm u. c. – tiks iesaistīti ar Valmieras novada pašvaldības Sociālo lietu pārvaldes, izglītības iestāžu un 31 sociālās jomas NVO atbalstu. Mēs rūpēsimies, lai šo grupu cilvēki, īpaši bērni un jaunieši, uzzina par piedāvātajām iespējām un tiek iesaistīti, piemēram, **sociālās dejošanas kustība "Dejo ar prieku!"**, **DIY kustībā**, atvērtajās radošajās darbnīcās.

Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām viens no svarīgākajiem aspektiem ir vides pieejamība *de facto*. Izstrādāsim novada kultūrvietu pieejamības attīstības plānu un turpināsim vietu pieejamības uzlabošanu, iesaistot pašvaldības speciālistus un pieaicinātos ekspertus. Piemēram, esam uzrunājuši invalīdu un viņu draugu apvienību "Apeirons" (vides pieejamības ekspertīze). Izmantosim citu pašvaldību un organizāciju pieredzi, piemēram, **Latvijas Jaunā teātra institūta cikla "Paplašinātā pieeja laikmetīgajai skatuves mākslai"** vadlīnijas pieejamības veicināšanai skatuves mākslā un kultūrā, kā arī **Kauņa2022 (Lietuva) un Tartu2024 (Igaunija) pieredzi**, pārņemot viņu labāko praksi.

Daudzu norišu saturs tiks sagatavots formātos, kas sniegs iespēju pilnvērtīgi iesaistīties cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem un cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem. Piemēram, cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem pasākumos, kas ietver vārdisko performanci, tiks organizēti **zīmju tulka pakalpojumi**. **Industriālā dizaina ekspozīcijā** apmeklētāji varēs

izvēlēties sev piemērotu informācijas uztveršanas veidu (audriāls, vizuāls, taktils, kombinēts). **Dzīvesvides radošās atmodas** maršruti tiks nodrošināti ar materiāliem Braila rakstā, audio un video formātā u. tml. **Mākslas uzlādes stacijās** būs pieejams audio gids ar tekstiem vieglaajā valodā. Par konsultantiem esam aicinājuši Latvijas Nedzirdīgo biedrību, Latvijas Neredzīgo biedrību.

Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ir ielānotas vairākas īpašas norises. Piemēram, **Radošuma kalves "Iededz, un iededzies!" vasaras skola** bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām. **Valmieras multimediju festivālā** tiks veidoti projekti cilvēkiem ar autiskā spektra traucējumiem, savukārt Mākslas skatīšanās skolas pasākumi būs pieejami gan klātienē, gan digitāli, tā iesaistot cilvēkus, kuri fiziski nevar apmeklēt pasākumu tā norises vietā.

Iekļaujošās starptautiskās laikmetīgās mākslas programmas un kontempatīvās skaņu mākslas izstādes fokusā būs māksla kā sociālu pārmaiņu radītājs un uzmanības pievēršana līdzcīvēkiem, neredzamajām sabiedrības grupām un neērtajām tēmām: izstumšanai, vienaldzībai, nevienlīdzībai, kultūras nepieejamībai. Tiks pievērsta uzmanība veidiem, kā mākslas ekspozīcijas veidot maksimāli iekļaujošas, un **tiks izstādīti mākslas darbi, kuros ir veidojuši cilvēki ar redzes, dzirdes, kustību vai garīgās attīstības traucējumiem**.

Q16

Kā Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukuma piešķiršana palīdzēs pilsētā rast jaunus un ilgtspējīgus risinājumus, kas ļaus dažādām iedzīvotāju grupām, jo īpaši jauniešiem un brīvprātīgajiem, kā arī nelabvēlīgā situācijā esošām un sociāli atstumtām iedzīvotāju grupām, tajā skaitā mazākumtautību pārstāvjiem apmeklēt kultūras pasākumus un tajos piedalīties?

EKG Valmiera2027 programmas princips ir būt pieejamai un nekļūt elitārai. Mums tas nozīmē uzrunāt, iesaistīt un darboties kopā ar vietējo kopienu visos EKG posmos, **īpašu uzmanību pievēršot sociālā riska grupām**, proti, bērniem un jauniešiem, senioriem, mazākumtautībām un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (ar kustību traucējumiem, redzes vai dzirdes funkcionalitātes zudumu vai samazinājumu u. c.) un nelabvēlīgā situācijā esošām sabiedrības grupām – nabadzības riskam pakļautiem iedzīvotājiem, bērniem un jauniešiem no sociālā riska ģimenēm, vientuļajiem vecākiem u. tml. Diskriminācija netiks pieļauta!

Q17

Sīki aprakstiet stratēģiju, kas tiks izmantota plašākas auditorijas piesaistīšanai, jo īpaši programmas sasaisti ar izglītību un izglītības iestāžu līdzdalību programmas īstenošanā.

Kāda ir mūsu stratēģija auditorijas piesaistīšanai? EKG programmas cikla PROCESS posmā (2021.–2026. gads) īstenot vērienīgu pasākumu kopumu, kas radīs priekšnoteikumus katra kultūras veida un žanra auditorijas iespējami labākai sagatavošanai 2027. gada norisēm, kā arī plašai sabiedrības līdzdalībai.

Mēs vēlamies panākt, lai novada iedzīvotāji kļūtu atvērti kvalitatīvākai, īpaši laikmetīgajai kultūrai, Eiropai un līdzdalībai. Mēs to sasniegsim, īstenojot plašu un ilglaicīgu **Sabiedrības līdzdalības un kultūras auditorijas attīstības programmu**, kurā iekļautās trīs apakšprogrammas:

- **Auditorijas attīstības akadēmija**
- **Jauniešu aģentūra**
- **Līdzdalības skola jeb brīvprātīgo aģentu kustība.**

Visas kopā tās būs mūsu panākumu rīks. Sagatavošanā piedalīsies Vidzemes Augstskola, Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, Latvijas Mākslas akadēmija, Valmieras Drāmas teātris, RIBOCA, Eiropas Savienības māja, biedrība "Eiropas Kustība Latvijā" un citas institūcijas. Trīs nosauktās programmas papildinās viena no visu gadu radošajām norisēm **Darī pats jeb DIY kustība** un citās radošajās norisēs integrētie auditorijas attīstības pasākumi (Q6).

Kultūras vēstnešu programmas ietvaros ar nosaukto iepriekšminēto organizāciju atbalstu apmācīsim un sagatavosim novada mākslas, mūzikas un citu kultūras organizāciju māksliniecisko norišu darbiniekus, profesionālās ievirzes izglītības iestāžu vecāko un vispārīgizglītojošo skolu vecāko klašu audzēkņus, skolēnus un pedagogus par **Auditorijas attīstības akadēmijas ruporiem** – kultūras žanru, procesu, vēstījumu stāstniekiem un skaidrotājiem sabiedrībai kopumā, kā arī specifiski dažādām mērķa grupām: bērniem un jauniešiem, senioriem u. c. Par vēstnieku varēs kļūt ikviens kultūras entuziasts! Kā citi vēstneši būs nacionālo kultūras un mākslas augstskolu studenti, kuriem Valmierā tiks izveidotas prakšu vietas, un prakse ietvers arī auditorijas attīstības pasākumu vadību. Drīzumā tiks parakstīts sadarbības memorands starp Valmieras novada pašvaldību un Latvijas Mākslas akadēmiju, kas ietvers arī šo uzdevumu.

Auditorijas attīstības akadēmija veidos un realizēs cikliskas izglītojošas nodarbības, pasākumus, lekcijas, diskusijas u. c. norises par dažādiem kultūras žanriem, norisēm un mākslas paustajiem vēstījumiem, piemēram, iecietība vai atzišana.

Pasākumu plašākai apmeklētībai dalība būs iespējama klātienē un attālināti. Norises tiks saistītas ar novada sociālo centru un izglītības iestāžu pasākumiem. Piemēram, projektu nedēļu laikā skolās, senioru tematiskajos pasākumos, mazākumtautību biedrībās, dienas centros u.c. Tiks organizēti īpaši, iepriekš izsludināti pasākumi, piemēram, tikšanās ar māksliniekiem, jebkuram interesentam novada bibliotēkās, muzejos, izstāžu zālēs u. c. Kultūras vēstneši būs gan nacionālie kultūras profesionāļi, gan arī īpaši sagatavoti novada profesionālās ievirzes izglītības iestāžu un vispārīgizglītojošo skolu pedagogi un kultūras speciālisti, skolēni un audzēkņi (aprakstīts iepriekš). Auditorijas attīstībai tiks izveidota īpaša mikroprogramma – **Laikmetīgās mākslas un teātra skatītāja skola (Q6)**. **Jau 2022. gadā notiks pirmie auditorijas attīstības pasākumi mākslas un dejas jomā: Latvijas Laikmetīgās mākslas centra vasaras skola ar atvērto programmas daļu plašākai sabiedrībai un Latvijas Kultūras akadēmijas laikmetīgās dejas izrādes – sarunas.** Pasākumi tiks īstenoti ar skolu kultūras mikrovēstniecību ciešu līdzdalību.

Jauniešu aģentūra tiks veidota nolūkā veidot padziļinātu izpratni par Eiropas vērtībām un rosināt jauniešus aktīvi iesaistīties novadā, Latvijā un Eiropā notiekošajās norisēs un kļūt par aktīviem kultūras praktizētājiem. To panāksim, attīstot viņu spējas un prasmes saskatīt, izvērtēt sabiedrībai nozīmīgus jautājumus un citu Eiropas valstu labākās pieejas to risināšanā, piedāvāt jaunas programmas un rīcības, kā arī uzņemties atbildību vadīt pārmaiņu procesus. Lai mērķi sasniegtu, esam ieplānojuši **vairākas nozīmīgas norises, kas tiks īstenotas ar novada jauniešu, izglītības iestāžu, Latvijas un Eiropas partneru līdzdalību:**

- 1) Eiropas un līdzdalības tematikai veltīti diskusiju cikli sadarbībā ar Eiropas Savienības māju, biedrību "Eiropas Kustība Latvijā" u. c.;
- 2) divas reizes gadā Sarunu skolas par Eiropas un līdzdalības tematiku novada izglītības iestādēs, kuras vadīs ANO Jauniešu mājas lektori;
- 3) jauniešu apmaiņas programmas starp EKG pilsētām to kultūras programmu sagatavošanas un īstenošanas laikā – esam vienojušies ar Kaupu un Tartu, turpinām sarunās ar citām pilsētām. Mērķis – mācīties sadarboties, iepazīt dažādu kultūru

daudzveidību, gūt ierosmi jaunām norisēm savā novadā;

- 4) jauniešu kompetenču pilnveide, iesaistoties Erasmus+ programmas projektu apmaiņās un iniciatīvās;
- 5) Ideju laboratorija, kurā jaunieši apgūs jaunas prasmes un zināšanas kādā no kultūras vai radošo industriju žanriem vai citā aktuālā jomā – būs iespēja saņemt nelielus grantus.

2027. gadā plānojam pieteikties **TEDEX Youth** event īstenošanai, kas būs lieliska iespēja starptautiskā vidē demonstrēt iepriekšējos gados paveikto un sasniegto. Jauniešu aģentūra būs viens no Valmieras2027 biroja Sabiedrības iesaistes daļas darbības virzieniem.

Novada skolās, balstoties skolu pašpārvaldēs, tiks veidotas kultūras mikrovēstniecības, kuru darbinieki būs sagatavotie vēstneši. Tās regulāri informēs skolēnus un pedagogus par svarīgākajiem notikumiem, līdzdalības iespējām, piesaistot māksliniekus, veidos tikšanās, organizēs sarunas par dažādiem kultūras procesiem. Piemēram, ilgāku periodu notiekoša sarunu skola jauniešiem par mākslu vai teātri. Skolēni, kas sākotnēji būs dalībnieki, noslēgumā varēs paši kļūt par vēstnešiem savā skolā, domubiedru grupā, vai apkaimē. Periodiski tiks rīkotas treniņnometnes, kur visi topošie vēstneši darbosies vienkopus, iegūstot zināšanas un prasmes, kā arī kopības garu un atbalsta sajūtu.

Eiropas Latviešu apvienība (ELA), izmantojot savu biedru un sadarbības tīklu, jauniešu aktivitātēm piesaistīs pieredzējušus profesionāļus, pētniekus un latviešu diasporas jaunos un topošos profesionāļus. Piemēram, Kembridžas Universitātes Latviešu studentu un absolventu biedrības dalībniekus. Tas palīdzēs apvienot dažādos identitātes slāņus, dažādos skatupunktus, uzrunājošāku un iesaistošāku formātu. Piemēram, plenērus, hakatonus.

Līdzdalības skola jeb brīvprātīgo aģentu kustība sniegs vietējiem iedzīvotājiem iespēju sajūst ciešāku piederību EKG procesam un programmai. Šī virziena ietvaros sagatavosim:

- 1) **pasākumu sagatavošanas un norises brīvprātīgos aģentus**, kuri piedalīsies norišu sagatavošanā un nodrošināšanā, piemēram, pasākumu norises vietu iekārtošana, vietu ierādišana, grupu pavadīšana u. c.);
- 2) **brīvprātīgos aģentus ārvalstu kultūras partneru uzņēmēšanai**, kuri pārzinās valodas un spēš viesiem piedāvāt patīkamu saskarsmi – viņi būs viesu mēle un acis, palīdzot orientēties vietā un laikā. Angļu valodu brīvprātīgajiem, kā arī apkalpojošā sektora personālam palīdzēs apgūt Britu padome Latvijā. Līdzdalības skolas solā saredzam Vidzemes Augstskolas un citu Latvijas augstskolu studentus, profesionālās ievirzes izglītības iestāžu audzēkņus, pensijas vecuma cilvēkus un citus iedzīvotājus – ikvienu, kuram patīk būt kopā un piedalīties.

2024. gadā izveidosim un sāksim īstenot **izglītojošu programmu kultūras jomā strādājošajiem, brīvprātīgajiem, mediatoriem un producentiem par komunikāciju un saziņu ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un viņu iekļaušanu kultūras pasākumos**. Grupu diskusijās, lekcijās un radošajās darbnīcās izstādes apmeklētāji tiks iepazīstināti ar kultūras praksēm, kas skar iekļaušanas tēmas.

DIY kustības ietvaros veidosim izglītojošas nodarbības, īpaši valodu (t. sk. latviešu valodas apmācības citu tautību cilvēkiem) un datorprasmju apmācības; deju, mākslas, mūzikas nodarbības un meistarklases, t. sk. senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; tikšanās un diskusijas ar kultūras jomas profesionāļiem; rokdarbu kopas, t. sk. adīšana, mežģīņu darināšana, šūšana u. c.; veselīga uztura nodarbības un meistarklases; dārzkopības un dāļdarzniecības nodarbības un meistarklases; aktīvā dzīvesveida un sporta nodarbības telpās un ārtelpā; sporta spēles, t. sk. senioriem; dabas kultūras ceļojumi pa novada dabas objektiem un kultūrvietām; kopienas vakarēšanas pasākumi, lai vienkārši satiktos, patērzētu un gūtu prieku.

Q18

Pasākuma budžets. Vai valsts, pilsētas vai reģionālā līmeņa valsts finanšu iestādes ir pieņēmušas lēmumu par programmas izdevumu segšanu vai uzņēmumu attiecīgas finansālās saistības? Ja tas vēl nav noticis, kad tas notiks?

Budžetā ir paredzēti līdzekļi sagatavošanās posmam, pasākuma norises gadam, pēc projekta novērtēšanai, kultūras pasākumiem, kas tiks organizēti kā EKG atskaņu pasākumi, un norisēm ar ilgtermiņa ietekmi. Salīdzinot ar pirmās kārtas pieteikumu, programmas budžeta apjoms nav mainījies.

Kopējais programmas budžets – naudas līdzekļi programmas izdevumu segšanai:

Kopējais finansējums programmas izdevumu segšanai, eiro KOPĀ	No publiskā sektora, eiro	No publiskā sektora, %	No privātā sektora, eiro	No privātā sektora, %
21 500 000	20 000 000	93%	1 500 000	7%

Publiskā sektora finansējums programmas izdevumu segšanai:

Publiskā sektora finansējums programmas izdevumu segšanai	eiro	%
Valsts budžeta līdzekļi	9 500 000	47.5%
Pašvaldības finansējums	9 500 000	47.5%
ES finansējums (izņemot Melnās Merkuri balvu)	1 000 000	5%
KOPĀ	20 000 000	100

2022. gada 31.martā Valmieras novada dome pieņēma lēmumu par Valmiera2027 pieteikuma iesniegšanu otrās kārtas konkursam. Konkrētu lēmumu par nepieciešamo finansējumu pašvaldības dome pieņems gadījumā, ja Valmiera tiks izvēlēta par EKG. Jaunajā likumprojektā "Par pašvaldībām" (Latvijas Saeimā izskatīšanā) ir iekļauts priekšlikums par iedzīvotāju līdzdalības budžetu, kas vietējām kopienām sniegs iespēju pieteikt projektus, t. sk. kultūras jomā. Šis finansējums tiks nodalīts pašvaldību budžetā, un to varēs izmantot tikai kopienu izvēlētiem mērķiem. Tās ieviešana ļaus atbalstīt novada iedzīvotāju iniciatīvas, kas ir iepianotas tādās Valmiera2027 norisēs kā "Dari pats" jeb DIY kustības izveide, Dzīvesvides radošā atmoda, Muižu tikla izveide u. c.

Valsts līmenī lēmums par valsts finansiālo ieguldījumu EKG sagatavošanai un norisei pagaidām nav pieņemts. **Latvijas Republikas Kultūras ministrija** nepieciešamo finansējumu plāno pieprasīt vidējā termiņa valsts budžeta veidošanas ietvaros kā līdzekļus līdzfinansējuma nodrošināšanai (Valmieras novada domē 03.11.2021. saņemta Kultūras ministrijas valsts sekretāres D. Vilsones parakstīta vēstule). Tas veidos līdz 50 % no EKG programmas budžeta, nepārsniedzot 10 miljonus eiro laika posmam, kurā plānoti minētās programmas pasākumi, tajā skaitā ieskaņas pasākumi no 2025. vai 2026. gada. Savukārt 2022. gadā pēc EKG konkursa rezultātu apstiprināšanas Kultūras ministrija paredzējusi iesniegt Ministru kabinetā izskatīšanai informatīvo ziņojumu par valsts līdzfinansējuma nodrošināšanu EKG programmas īstenošanai.

Atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai reģionālās institūcijas nefinansē pašvaldību īstenotas iniciatīvas, tai skaitā kultūras jomā. Tomēr pastāv viens atbalsta instruments – Vidzemes plānošanas reģiona kultūras organizācijas katru gadu var pretendēt uz finansējumu **Reģionālās kultūras programmas** ietvaros (kopumā aptuveni 150 tūkst. eiro). Atbalsta virzienus nosaka Vidzemes plānošanas reģions, ar kuru esam pārrunājuši iespējas daļu šī finansējuma turpmāk novirzīt EKG iniciatīvām un vienojušies, ka pārējo septiņu Vidzemes reģiona pašvaldību kultūras projektiem varētu tikt izveidota īpaša apakšprogramma, kura 2024.–2026. gadā piešķirtu aptuveni 20 tūkst. eiro jeb 15 % gadā, bet 2027. gadā aptuveni 50 tūkst. eiro jeb 30 % no kopējās summas. **Kopējā summa – 110 tūkst. eiro.** Atbalstītās iniciatīvas būs nozīmīgs ieguldījums EKG programmas pārklājumā (viss Vidzemes reģions) un ietekmes (lielāks iesaistīto kultūras organizāciju un mākslinieku skaits) aspektā.

Q19

Kāda līdzekļu piesaistīšanas stratēģija tiks izmantota, lai programmas izdevumu segšanai saņemtu finansiālu atbalstu no Eiropas Savienības programmām/fondiem?

STRATĒGISKĀ RĪCĪBA	UZSĀKŠANAS LAIKS	REGULARITĀTE
Katra EKG pasākuma sagatavošanai un realizācijai nepieciešamo izmaksu aprēķināšana	2022. gads (līdz pieteikuma iesniegšanai)	2x gadā, 2022.-2027.g.
Pieejamo finansēšanas programmu apzināšana, iespēju izpēte (atbalstāmās jomas, pieteikšanās laiks, pieteicēji u.c.)	2022. gads (līdz pieteikuma iesniegšanai)	4x gadā, 2022.-2027.g.
Līdzekļu piesaistes plāna sagatavošana, aktualizācija	2022. gada vasara	1x gadā, 2023.-2027.g.
Projektu sagatavošana, atbilstoši konkursu grafikam	No 2022.gada	Pastāvīgi
Finansēšanas programmu monitorings	No 2022.gada	Pastāvīgi
Projektu sagatavošanas prasmju pilnveide EKG biroja, visu sektoru publiskajām, privātajām organizācijām un iniciatīvas grupām – apmācības, semināri	No 2022.gada	Vismaz 2x gadā, 2023.- 2026.
Pastāvīgs konsultatīvs atbalsts EKG programmas projektu sagatavotājiem, t.sk. ekspertu piesaiste	No 2022.gada	Pastāvīgi
EKG skaidrošana ar EKG saistīto projektu sagatavotājiem un iesniedzējiem atbilstošu vēstījumu iekļaušanai projektos	2022.gada rudens	Pēc nepieciešamības
Konsultēšanās ar ES un citu donoru finansētu programmu un fondu pārvaldības institūcijām	No 2022.gada	Pēc nepieciešamības
Konsultāciju sniegšana ārvalstu partneriem par starptautiskā sadarbībā īstenojamo projektu līdzekļu piesaisti	No 2022.gada	Pēc nepieciešamības

Valmiera2027 pieteikuma izstrādes gaitā ir apzinātas ES programmas un fondi EKG radošo pasākumu finansēšanai, citi potenciālie donori, kā arī izvērtēts to tematiskais fokuss (lūdzam skatīt tabulā). Informācija pastāvīgi tiks aktualizēta. Uzdevumu pildīs Valmiera2027 birojs, līdz tā izveidei Valmieras novada Attīstības pārvalde.

Finansēšanas programmas un apakšprogrammas	Radošās norises un iniciatīvas	Radošās industrijas, t.sk. mediji	Sabiedrības iesaiste un līdzdalība	Vide un ilgtspēja, t.sk. infrastruktūra	Izglītība, t.sk. digitālo prasmju apguve	Eiropas dimensija un vērtības
Eiropas Savienības programmas						
1. ES programma “Radošā Eiropa” (2021–2027)						
1. Kultūras norīšu apakšprogramma	X		X	X	X	X
2. Mediju apakšprogramma	X	X				X
3. Starpnozaru apakšprogramma	X	X		X		X

Valmiera2027 radošo pasākumu īstenošanai ir izstrādāta līdzekļu piesaistīšanas stratēģija, kuru līdz Valmiera2027 biroja izveidei ieviesīs Valmieras novada Attīstības pārvalde, bet, sākot ar izveides brīdi, šo funkciju pārņems Valmiera2027 birojs. Turpinājumā sniedzam stratēģiskā plāna koncentrētu apkopojumu.

2. ES programma “Horizon Europe” (2021-2027)						
2.1. Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība	X	X	X	X	X	X
2.2. Digitālā joma, rūpniecība un kosmoss		X	X	X	X	X
2.3. Klimats, enerģētika un mobilitāte			X	X		X
3. ES Erasmus+ programma (2021–2027)						
3.1. Eiropas jaunatne kopā			X		X	X
3.2. Partnerība sadarbībai jaunatnes jomā – Eiropas NVO					X	X
3.3. Kapacitātes stiprināšana jaunatnes jomā			X		X	X
4. ES programma “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības”	X		X	X	X	X
5. ES INTERREG 2021-2027 programmas 5 apakšprogrammas.*	X		X	X	X	X
6. ES fondi, kurus administrē Latvijas institūcijas						
6.1. Eiropas Sociālais fonds	X		X	X	X	
6.2. Eiropas Reģionālās attīstības fonds		X		X		
6.3. Atveseļošanas fonds				X	X	
6.4. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai – LEADER iniciatīva	X		X		X	
7. Citu donoru finansētas programmas**	X	X	X		X	X

* Igaunijas–Latvijas programma; Centrālā Baltijas jūras reģiona programma; Baltijas jūras reģiona programma; URBACT IV programma; INTERREG EUROPE programma.

** Baltijas kultūras programma; ASV vēstniecības Mazo grantu programma “Cilvēks cilvēkam”; EEZ un Norvēģijas grantu shēma; Prinča Kļausa mazo kultūras projektu programma; Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma “Kultūra”; TelepArt mobilitātes atbalsta programma; Latviešu fonds (ASV); Bila un Melindas Geitu fonds.

Esam izvērtējuši katras programmas piedāvātās iespējas attiecībā uz Valmiera2027 iecerēm. Vairāki projekti ir sagatavošanā vai iesniegti, piemēram, EEZ un Norvēģijas grantu shēmas konkursam laikmetīgās mākslas žanru attīstībai. Piesaistām līdzekļus arī no nacionālo institūciju atbalsta programmām. Tās ir: Valsts kultūrkapitāla fonds (radošajām norisēm), Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programma, piem., ērģeļu atjaunošanai). **Jau līdz piedāvājuma iesniegšanai esam piesaistījuši finansējumu, kura esamība ļauj īstenot ar EKG saistītas norises.**

No dažādiem finanšu avotiem **pašvaldība un vietējie partneri līdz 2022. gadam ir piesaistījuši vairāk kā 413 tūkst. eiro ar EKG īstenošanu saistītām** radošajām norisēm, kas tiks realizētas līdz 2022. gada beigām. Nozīmīgākais finansējums: Valmieras Kultūras pārvalde – UCSB laikmetīgās dejas

kompānijas no Kalifornijas (ASV) meistar-klasēm, koncertprogrammai (5,700 tūkst. eiro); Valmieras Drāmas teātris – jauniestudējiem un festivālam (183 tūkst. eiro); Valmieras Kultūras centrs – koncertuzvedumiem (5 tūkst. eiro); Valmieras bibliotēka – Eiropas iniciatīvām “Europe Direct informācijas centram Valmierā”, “Eiropas izaicinājums 2021” (60 tūkst eiro); Valmier- muīzas kultūras biedrība – festivāliem, meistardarbnīcām (108 tūkst. eiro) u. c.

2022. gadā, piedaloties projektu konkur- sos, **pašvaldība un EKG vietējie partneri** ir spējuši piesaistīt 115,6 tūkst. eiro finansē- jumu no Valsts kultūrkapitāla fonda un a/s “Latvijas valsts meži” mērķprogram- mām: 1) pašvaldība – Valmieras otrās kārtas pieteikuma izstrādei (20 tūkst. eiro); 2) Valmieras drāmas teātris – Vasaras teātra festivālam (60 tūkst. eiro); 3) biedrība “LAUKKU” – LAUKKU darbi 2022–2024 (9 tūkst. eiro), 4) Valmier- muīzas kultūras biedrība – dzīvās mūzikas pasākumu un festivālu organizēšanai (20 tūkst. eiro), 5) biedrības “Oleru muiža” darbības atbalstam (6,6 tūkst. eiro).

Q20

Ja pilsētai tiktu piešķirts Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums, kad pilsētai būtu jāsaņem finansējums programmas izdevumu segšanai?

Finansējuma avots programmas izdevumu segšanai	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	KOPĀ
ES finansējums	-	-	100 000	200 000	300 000	300 000	100 000	1 000 000
Valsts budžeta līdzekļi	-	-	-	1 000 000	4 250 000	4 250 000	-	9 500 000
Pašvaldības finansējums	100 000	700 000	900 000	1 000 000	2 000 000	4 100 000	700 000	9 500 000
Sponsori	-	-	-	100 000	600 000	800 000	-	1 500 000
Kopā,eiro	100 000	700 000	1 000 000	2 300 000	7 150 000	9 450 000	800 000	21 500 000

Esam veikuši rūpīgu programmas budžeta plānošanu, t. sk. izvērtējuši pašu finansēšanas iespējas un valsts budžeta daļas iespējamo saņemšanas laiku. Budžetā esam iekļāvuši finansējumu 2028. gadam Valmiera2027 izskaņas norisēm: izvērtēšanai, konferencei, lielkoncertam Latvijas ES prezidentūras ietvaros. No valsts budžeta 2022. gadā esam saņēmuši papildu 20 000 eiro. Šī summa tika izmantota pieteikuma sagatavošanai un nav norādīta programmas finansējumā.

Q21

Privātā sektora finansējums - līdzekļu piesaistīšanas stratēģija, lai nodrošinātu privāto sponsoru atbalstu? Sponsoru iesaiste programmas norisē.

Valmiera2027 programmas komanda uzrunā un turpinās uzrunāt uzņēmējus, korporācijas, potenciālos individuālos ziedotājus, mecenātus, veidojot sadarbību dažādu pasākumu realizācijai naudā vai materiālajā ieguldījumā. Mūsu mērķis ir piesaistīt **privāto sponsoru līdzekļus 1,5 miljonu eiro** apmērā. Esam pārliecināti, ka tas ir reāli sasniedzams.

Valmiera2027 komanda un pašvaldības darbinieki veido personiskas attiecības ar katru apzināto potenciālo atbalstītāju, skaidrojot EKG programmas mērķus un veidojot kultūras jomas sadarbību ar biznesa vidi. Pašvaldība ir tikusies ar uzņēmējiem un tos pārstāvošajām organizācijām, piemēram, ar **Valmieras Uzņēmēju klubu** (2021. gadā ir parakstīts sadarbības līgums), kā arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK), saņemot pozitīvu atbalstu un iedrošinājumu īstenot EKG ambīciju. Uzņēmēji izprot kultūras nozīmi teritorijas ilgtspējīgas attīstības aspektā.

Uzņēmumi "Valmieras stikla šķiedra" AS, SIA "Valmiermuižas alus", SIA "Byko-Lat", SIA "VALPRO", SIA "DiŽozols", "Food Union" grupa, kooperatīvā sabiedrība "VAKS" ir apliecinājuši, ka sniegs ieguldījumu.

Valmiera2027 **stratēģija piedāvā uzņēmējiem iesaistīties kultūras pārmaiņu procesos** vairākos līmeņos un veidos:

Galvenie sadarbības partneri. Divi līdz trīs nacionālas nozīmes sadarbības partneri ar vislielāko finansiālo atbalstu – uzņēmumi no finanšu pakalpojumu, informācijas un komunikācijas, pārtikas u. c. rūpniecības nozarēm. Plānotais finansējums: orientējoši 980 tūkst. eiro.

Koprades partneri. Nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa uzņēmumi, kas tiešā veidā iesaistās konkrētu Valmiera2027 projektu īstenošanā, tos atbalstot finansiāli, natūrā vai realizējot konkrētus pasākumus ar pašu resursiem. Tie būs uzņēmumi no būvniecības, rūpniecības, informācijas un komunikācijas, mežsaimniecības,

lauksaimniecības, pārtikas pārstrādes, pakalpojumu sniegšanas nozarēm (piemēram, naktsmitņu nodrošinātāji, transporta pakalpojumu sniedzēji, restorāni un kafējnīcas, poligrāfijas, reklāmas, mārketinga pakalpojumu sniedzēji u.c.). Plānotais finansējums: orientējoši 320 tūkst. eiro.

Jau tagad EKG programmā ir iesaistīti vairāki uzņēmumi, kas ir piekrituši kļūt par koprades partneriem. Piemēram, SIA "Aktīvā tūrisma centrs EŽI" vadīs Starptautiskā velo kino festivāla "KINO PEDĀLIS" un "Dzīvesvides radošās atmodas turpinājums – Upju kultūrstāsti" sagatavošanu un norisi. SIA "Burtnieku Zirgaudzētava" un SIA "Zirgaudzētava Kocēni" piedalīsies "Laikmetīgā cirka un ielu mākslas festivāla" sagatavošanā un realizācijā. SIA "Valmiermuižas alus" finansē Valmiermuižas kultūras biedrības radošās aktivitātes, tai skaitā sniegs atbalstu muižu tīkla izveidei. Vairāki novada uzņēmumi ir apliecinājuši gatavību atbalstīt mākslinieku rezidences, piemēram, SIA "ZAAO". Valmieras uzņēmēju kluba dalībuzņēmumi iesaistīsies Industriālā dizaina un inovāciju centra izveidē.

Komunikācijas partneri. Uzņēmumi, kas izvēlēsies izmantot komunikācijas un mārketinga stratēģijas sniegtās iespējas, tādējādi stiprinot savu korporatīvo tēlu. Mēs piedāvāsim Valmiera2027 zīmolu uzņēmumu korporatīvās sociālās atbildības politikas stiprināšanā, pielāgotas programmas un īpašos notikumus, sadarbību ar kultūras jomas ekspertiem, māksliniekiem, reklāmas un mārketinga aktivitātes u. c. Plānotais finansējums: orientējoši 200 tūkst. eiro.

Kā iespēju saskatām **kolektīvās finansēšanas pieeju**. Mācāmies no citu EKG pilsētu piemēriem, kas ieceru

īstenošanā veiksmīgi izmantojušas šādu līdzekļu piesaistes metodi. Vietējā līmenī sadarbosimies ar Valmieras novada fondu, kam ir liela pieredze ziedojumu piesaistē dažādās finansējuma piesaistes formās, piemēram, "Ziedotāju aplis" un "Ziedotāju klubs". Esam sākuši pārrunas ar uzņēmumiem par sociāli atbildīgas kultūras atbalsta programmas izveidi. No tās līdzekļiem tiktu apmaksātas teātra izrāžu biļetes maznodrošinātu ģimeņu bērniem.

Ar **Eiropas Latviešu apvienību esam vienojušies** par starptautiska pasākuma, kas vēltīs uzņēmējdarbības kultūrai, t. sk. mecenātismam kā dajai no atbildīgas biznesa kultūras, līdzatbildību kā biznesa vērtību un ilgtspējīgu līderību, rīkošanu. Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros pašvaldība ir izveidojusi jaunu struktūrvienību – **Kapitāla pārvaldības un uzņēmējdarbības attīstības nodaļu**, kuras uzdevumos ietilpst arī sadarbības veicināšana ar uzņēmējiem. Savukārt, nacionālā līmenī novada intereses pārstāv **Valmieras pilsētas pārstāvniecība Rīgā**, nodrošinot tiešu komunikāciju ar uzņēmējdarbību veicinošām institūcijām, kā arī Latvijas un ārvalstu uzņēmējiem.

Q22 - Q23

Programmas izdevumu sadalījums. Plānotais programmas izdevumu grafiks.

Programmas izdevumu sadalījums:

Programmas izdevumi (eiro)	Programmas izdevumi (%)	Reklāmas un tirgvedības izmaksas (eiro)	Reklāmas un tirgvedības izmaksas (%)	Darbaspēka, netiešās izmaksas un administratīvie izdevumi (eiro)	Darbaspēka, netiešās izmaksas un administratīvie izdevumi (%)	Kopējie programmas izdevumi (eiro)
13 330 000	62%	3 695 000	17%	4 475 000	21%	21 500 000

Plānotais programmas izdevumu grafiks:

Izdevumu grafiks	Kopējie programmas izdevumi (eiro)	Kopējie programmas izdevumi (%)	Programmas izdevumi (eiro)	Programmas izdevumi (%)	Reklāmas un tirgvedības izmaksas (eiro)	Reklāmas un tirgvedības izmaksas (%)	Darbspēka, netiešās izmaksas un administratīvie izdevumi (eiro)	Darbspēka, netiešās izmaksas un administratīvie izdevumi (%)
	21 500 000	100%	13 330 000		3 695 000		4 475 000	
2022.	100 000	0,50%	35 000	0,26%	20 000	0,54%	45 000	1,01%
2023.	700 000	3,30%	240 000	1,80%	140 000	3,79%	320 000	7,15%
2024.	1 000 000	4,70%	450 000	3,38%	180 000	4,87%	370 000	8,27%
2025.	2 800 000	13,00%	1 600 000	12,00%	300 000	8,12%	900 000	20,11%
2026.	5 400 000	25,10%	2 600 000	19,51%	1 800 000	48,71%	1 000 000	22,35%
2027.	10 700 000	49,80%	7 925 000	59,45%	1 095 000	29,64%	1 680 000	37,54%
2028.	800 000	3,60%	480 000	3,60%	160 000	4,33%	160 000	3,57%

Q24 - Q26

Budžets kapitālizdevumu segšanai, ko paredzēts saņemt no publiskā sektora ar EKG saistīto kapitālizdevumu segšanai.

Vai valsts iestādes jau ir pieņēmušas lēmumu par kapitālizdevumu segšanu vai uzņēmumušās attiecīgas finansiālās saistības? Līdzekļu piesaistīšanas stratēģija, lai kapitālizdevumu segšanai saņemtu finansiālu atbalstu no ES programmām/fondiem.

Nepieciešamos kapitālizdevumus 12 milj. eiro apmērā četriem objektiem veido EKG programmai nozīmīgas infrastruktūras attīstība (skatīt objektu sarakstu tabulā zemāk). **Visi tie ir iekļauti Valmieras novada pašvaldības investīciju plānā, kas ir saistošs dokuments, un pašvaldības dome uzrauga tā izpildi.**

Nepieciešamās investīcijas:

Publiskā sektora finansējums investīcijām	eiro	%
Valsts budžeta līdzekļi	3 100 000	25.83
Pašvaldības finansējums	1 250 000	10.42
ES finansējums (izņemot Melīnas Merkuri balvu)	7 650 000	63.75
KOPĀ	12 000 000	100

Pašvaldība ir uzņēmusies un pilda finansiālās saistības viena objekta no 12 milj. investīcijās ietvertu kultūras objektu rekonstrukcijai – Valmieras Drāmas teātra pārbūvei 2021. gadā ir piešķirts Eiropas Savienības fondu finansējums, šai pašā gadā uzsākti pārbūves darbi, kas tiks pabeigti 2023. gadā (kopējās izmaksas – 7 milj. eiro).Pašvaldība līdzfinansē projektu.

Trīs **pārējo objektu finansēšana 5 milj. eiro apmērā** iekļauta **Valmieras novada pašvaldības investīciju plānā.**

Objekts	Finansējuma avots	Galvenās saistītās EKG norises	Budžets, eiro
1. Laikmetīgās mākslas centra "Kurtuve" izveide bijušajā Valmieras pilsētas katlu mājā Rīgas ielā 25C, Valmierā.	Kosmētiskais remonts par aptuveno summu 35 tūkst. eiro (2022.g.) – pašvaldības finanšu resursi (apstiprināts). Rekonstrukcija (2024.-2025.g.) – ERAF SAM 5.1.1.7 - reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu pieejamības uzlabošanai. Virziens: jānuu pakalpojumu izveide, paplašinot reģionālās kultūras infrastruktūras saturisko piedāvājumu.	Gustava Kluča izstāde. Niklāva Strunkes izstāde. "Humors laikmetīgajā mākslā. Māris Bišofs". Mākslas telpa <i>"no BORDERS in sight"</i> . Radošuma kalve "Iededz un iededzies!". Deju mājas izveide un attīstība.	1 000 000
2. Industriālā dizaina un inovāciju centra izveide revitalizētajā industriālajā teritorijā Rūpniecības ielā 1, Valmierā.	Ēkas pielāgošana Industriālā dizaina un inovāciju centra vajadzībām (2023.-2024.g.) – ES Atveseļošanās fonds 1.2.1.3.1. - klimata pārmaiņas. Virziens: pašvaldību ēku uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti.	Industriālā dizaina un inovāciju centra izveide un atklāšanas pasākums. Multimediju nozares attīstība. Valmieras multimediju festivāls. "Industriālās straumes". Industriālā <i>cappella</i> "360°".	1 000 000
3. Gaujas krastu revitalizācija, izveidojot promenādi un dabas biroju ārtelpas kultūras norisēm.	Izbūves un labiekārtošanas darbi (2024.-2026.g.). ERAF SAM 2.1.3.1 – pašvaldību pielāgošanās klimata pārmaiņām. Virziens: ieguldījumi esošajās dabas un apstādījumu teritorijās, kas ir nozīmīgs zaļās un infrastruktūras tiklojuma pamatelements.	Dzīvesvides radošā atmoda. Dari pats vai DIY kustības izveide.	3 000 000
KOPĀ / eiro			5 000 000

Kapitālizdevumu piesaistes stratēģija: apzināt atbilstošos finanšu instrumentus (paveikts, norādīti tabulā), savlaicīgi iepazīties ar konkursu prasībām, sagatavot tehnisko dokumentāciju, sagatavot un iesniegt projektu pieteikumus. Lēmums par katra konkrētā projekta līdzfinansēšanu tiks savlaicīgi pieņemts pirms katra projekta sagatavošanas, un tas ir saistīts ar atbildīgo nozaru ministriju gatavību

izsludināt projektu atlases. Norādītais darbu veikšanas laiks ir atbilstošs publiski pieejamam projektu konkursu indikatīvajam laika grafikam. Par investīciju piesaisti atbild Valmieras novada Attīstības pārvalde. Valmieras novada pašvaldība nodrošinās nepieciešamo līdzfinansējumu.

Q27

Ja pilsētai tiktu piešķirts Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums, kad pilsētai būtu jāsaņem finansējums kapitālizdevumu segšanai?

Finansējuma avots kapitālizdevumu segšanai	2022.	2023.	2024.	2025.
ES finansējums	0	0	2 125 000	2 125 000
Valsts budžeta līdzekļi	0	0	250 000	250 000
Pašvaldības finansējums	35 000	0	125 000	125 000
KOPĀ, eiro	35 000	0	2 500 000	2 500 000

ES fondu investīcijas tiks saņemtas 2024. un 2025. gadā, objektu rekonstrukcija un izbūve pabeigta 2025.-2026.gadā. 2027. gadā investīcijas netiek plānotas.

**Papildu finansējums Kurtuves renovācijai 2022. gadā, kas nav rēķināts kopējā investīciju budžetā.*

Q28 - Q29

Kādu pārvaldības un izpildes struktūru ir paredzēts izveidot Eiropas kultūras galvaspilsēta gada īstenošanai? Kā tiks organizēts minētās struktūras darbs vadības līmenī? Personas, kuras uzņemsies galīgo atbildību par programmas vispārējo vadību.

Mūsu izvēlētā pārvaldības pieeja balstās principos, kurus uzskatām par visnozīmīgākajiem, un tie ir – **KOMPETENCE, EFEKTIVITĀTE, ATKLĀTĪBA, RADOŠO PROCESU NEATKARĪBA.**

Valmieras novada pašvaldība EKG programmas īstenošanai izveidos **patstāvīgu juridisku struktūru – biedrību ar padomi un valdi**. Izvēlētās struktūras pamatā ir ideja par ciešu sadarbību starp publisko un privāto sektoru, kā arī kultūrvides un sabiedrības interešu pārstāvību visos EKG programmas posmos. **Biedrība būs Valmiera2027 BIROJS, kura darbību finansēs Valmieras novada pašvaldība.** Padome tiks apstiprināta (domes sēdē) ne vēlāk kā līdz 2022. gada beigām, tās locekļi veiks darbu bez atlīdzības.

Birojs tiks izveidots 2023. gadā, valde un struktūrvienību vadītāji izvēlēti un pieņemti darbā ne vēlāk kā līdz 2023. gada beigām. Darba līgumi ar valdes locekļiem tiks slēgti ar izveidoto biedrību, lai izvairītos no politiskas ietekmes riska (līgumus parakstīs padome). Pārējos darbiniekus darbā pieņems valde.

Padomes galvenie uzdevumi būs stratēģisku jautājumu izskatīšana un ar tiem saistītu lēmumu apstiprināšana, valdes locekļu izvēle un apstiprināšana. Padomes locekļu izvēlē tiks ņemti vērā vairāki kritēriji: profesionālās un vadības kompetences kultūrā/ radošajās industrijās, vietējā un starptautiskā pieredze, dzimumu līdztiesība. Padomē būs septiņi cilvēki, no kuriem divi būs no **Valmieras novada pašvaldības (vismaz viens no viņiem pārstāvēs Kultūras pārvaldi), pa vienam pārstāvēs no Kultūras ministrijas, Vidzemes plānošanas reģiona, novada kultūras sektora, biznesa sektora un nevalstiskajām organizācijām.** Padomei nebūs tiesību ietekmēt kultūras programmas saturu.

Valdē būs divi locekļi – izpilddirektors un mākslinieciskais direktors, kuri cieši sadarbosies, tomēr viņu atbildības, tiesības un funkcijas būs nodalītas. Valde kopā ar četrām struktūrvienībām veidos Valmiera2027 BIROJU (lūdzam skatīt pārvaldības struktūras shēmu). **Valde uzņemsies galīgo atbildību par EKG programmas vispārējo vadību. Galvenās jomas, atbildības un pienākumi:**

- **Mākslinieciskais direktors** vadīs radošās programmas sagatavošanas procesu un ieviešanu, kā arī pārraudzīs Radošās nodaļas un Sabiedrības iesaistes nodaļas darbu, sakot galavārdu jautājumos par kultūras ministrijas, Vidzemes plānošanas reģiona, novada kultūras sektora, biznesa sektora un nevalstiskajām organizācijām. **Radošo direktoru (kurš ir izvēlēts un vadīja pieteikuma radošās daļas izstrādi) amatā apstiprinās padome.** Viņš periodiski sniegs pārskatu pārskatu padomei par paveikto darbu un sasniegto progresu.

- **Izpilddirektors** būs atbildīgs par administratīvajiem, finanšu jautājumiem, risku vadību, kā arī pārraudzīs Finanšu un vispārējās vadības nodaļas un Komunikācijas un mārketinga nodaļas darbu. **Izpilddirektors tiks izvēlēts atklātā konkursā,**

balstoties uz pretendenta CV, kompetencēm un iepriekšējo pieredzi, kā arī pārrunām ar pretendentu atlases komisiju (izveidos pašvaldība). Izpilddirektors periodiski atskaitīsies padomei par paveikto darbu un iesniegs nākamā perioda darbības plānu apstiprināšanai.

- **Struktūrvienību (nodaļu) vadītāji** tiks izvēlēti atklātos vai ierobežotas atlases konkursos (uz tiem uzaicinot iepriekš apzinātus jomas profesionāļus no Latvijas un Eiropas). Viņu kandidatūras apstiprinās padome, bet pieņems darbā izpilddirektors. Radošās nodaļas un Sabiedrības iesaistes nodaļas vadītāju izvēlē tiks ņemts vērā mākslinieciskā direktora viedoklis. Tiks izvērtēts katra potenciālā darbinieka CV un kompetences, kā arī notiks pārrunas ar valdes locekļiem.

- **Pārējie darbinieki** tiks piesaistīti pakāpeniski, viņi tiks izvēlēti atklātos vai ierobežotas atlases procedūrās, kuras organizēs izpilddirektors, bet lēmumu pieņemšanā piedalīsies valde un struktūrvienību vadītāji. Atlases vajadzībām tiks apzināti labākie katras jomas speciālisti novadā, Latvijā un Eiropā.

Valmiera2027 biroja galvenie uzdevumi:

- Detalizēta EKG programmas budžeta izstrāde un savlaicīga iesniegšana apstiprināšanai pašvaldībā. Finanšu plūsmas plānošana, izpildes uzraudzība.

- Pasākumu plānošana un organizēšana, motivējot un iesaistot pašvaldības iestādes, vietējās organizācijas, uzņēmumus, izglītības iestādes, kopienas, dažādas sabiedrības grupas un individuus.

- Uzdevumu un atbildību sadalīšana starp partneriem un iesaistītajām institūcijām, pastāvīga komunikācija un informācijas apmaiņa. Pasākumu gaitas, rezultātu izvērtēšana, problēmsituāciju identificēšana un nepieciešamo izmaiņu veikšana.

- Biroja darbinieku un EKG īstenošanā iesaistīto kultūras un citu radošo jomu darbinieku kompetenču paaugstināšana. Brīvprātīgo iesaiste, darbības koordinēšana.

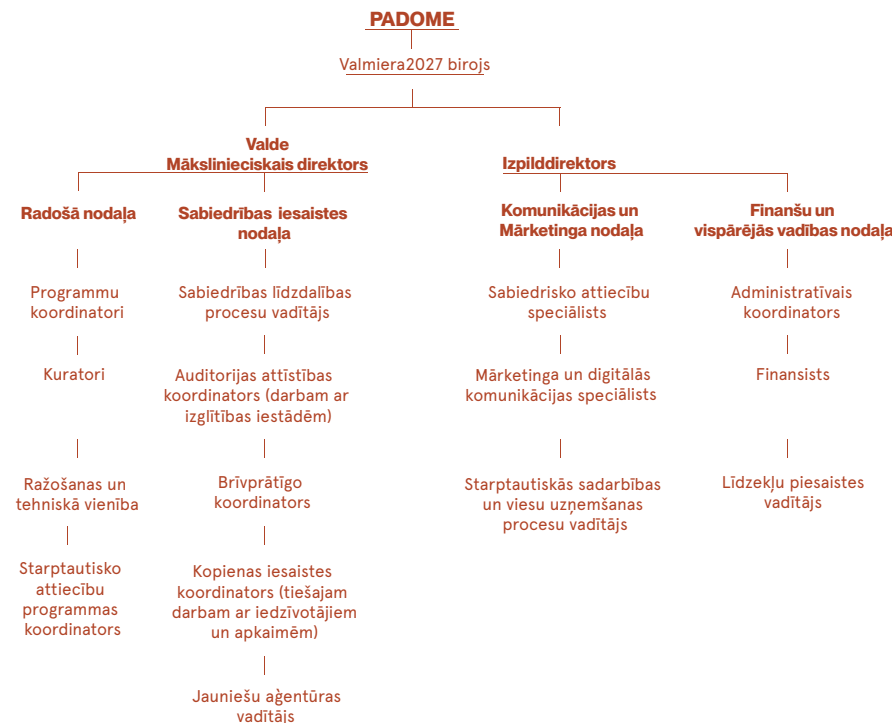
- Sadarbība ar nacionāla un reģionāla līmeņa institūcijām politiskajā, administratīvajā līmenī (ministrijām, valsts iestādēm, Vidzemes plānošanas reģionu, augstskolām un citām izglītības institūcijām, tūrisma aģentūrām u.c.), citām pašvaldībām Vidzemes reģionā un ārpus tā.

- Komunikācija ar finansētājiem, sponsoru piesaiste.

- Komunikācijas un mārketinga pasākumi EKG statusa un ietekmes skaidrošanai dažādos līmeņos.

- Sadarbības ar ES institūcijām, citām EKG, partnerpilsētām un organizācijām ārvalstīs attīstīšana un stiprināšana, mērķtiecīga starptautisko sakaru attīstīšana, jaunu partneru piesaistīšana.

- Risku vadība.

Q30 - Q31

Kā plānojat nodrošināt to, ka minētās struktūras darbiniekiem ir atbilstošas iemaņas un pieredze, lai plānotu, vadītu un īstenotu EKG projekta kultūras programmu? Kādi kritēriji un nosacījumi tika vai tiks ņemti vērā, izvēloties ģenerāldirektoru (vadītāju) un māksliniecisko vadītāju? Kādi ir vai būs šo amatpersonu pienākumi? Kad šīs amatpersonas uzsāks darbu? Kādas būs šo amatpersonu darbības jomas?

Lai nodrošinātu Valmiera2027 programmas efektīvu ieviešanu, esam izvērtējuši ar cilvēkresursu nodrošinājumu saistītos aspektus, un mums ir skaidra pieeja.

Darbinieku atlase:

- **Mākslinieciskais direktors** ir izvēlēts, balstoties viņa pieredzē un sasniegumos kultūras jomā (lūdzam skatīt CV zemāk).

- **Izpilddirektors tiks izvēlēts atklātā konkursā,** balstoties uz pretendenta CV, kompetencēm un iepriekšējo pieredzi, kā arī pārrunām ar atlases komisiju. Galvenie atlases kritēriji: pieredze liela mēroga ilgtermiņa

kultūras projektu administratīvajā vadībā un finanšu pārvaldībā, augstākā izglītība, teicamas komunikācijas prasmes, pieredze darba kolektīvā, kur strādājošo skaits pārsniedz 20 darbiniekus, teicamas angļu valodas zināšanas, vēlamas vēl vismaz vienas svešvalodas zināšanas, vēlama pieredze darbam starptautiskā komandā.

- **Struktūrvienību vadītāji** tiks izvēlēti atklātos vai ierobežotas atlases konkursos (uz tiem uzaicinot iepriekš apzinātus jomas profesionāļus no Latvijas un Eiropas). Tiks izvērtēts katra potenciālā darbinieka CV un kompetences, atbilstoši darba specifikai. Galvenie atlases kritēriji: pieredze specifiskajā jomā, augstākā izglītība, teicamas komunikācijas prasmes, teicamas angļu valodas zināšanas, vēlama pieredze darbam starptautiskā komandā. - Pārējie darbinieki tiks piesaistīti pakāpeniski, viņi tiks izvēlēti atklātos vai ierobežotas atlases procedūrās,

atbilstoši iepriekš noteiktiem kritērijiem. Konkrētā amata detalizētas prasības tiks izstrādātas atlases konkursa sagatavošanas posmā, konsultējoties ar citu EKG pilsētu pārvaldības struktūrām.

Valde un struktūrvienību vadītāji izvēlēti un pieņemti darbā ne vēlāk kā līdz 2023. gada beigām. Valdes locekļu jomas, pienākumi un atbildības ir aprakstīti nodaļā Q28-Q29.

Darbinieku kompetenču pilnveide tiks īstenota, sākot ar 2023. gadu, organizējot regulāras iekšējas kolektīvas apmācības specifiskās jomās (piemēram, komunikācija, valodu apmācības), dodoties kompetenču pilnveides mobilitātes pie citām EKG pilsētām (Tartu, Kauņa, Trenčīna u. c.), nosūtīt darbiniekus uz individuālām apmācībām Latvijā vai Eiropā specifiskā tematikā (piemēram, kopienas iesaistē, līdzekļu piesaistes stratēģijās). Radošie darbinieki tiks iesaistīti EKG pasākumu ietvaros organizētajās radošo spēju un prasmi attīstības norisēs (piemēram, meistarkases). Vienreiz gadā tiks veikta darbinieku snieguma (paveiktā un kvalitātes) novērtēšana, kas ļaus noteikt aktuālās apmācību tēmas. Novērtēšanu veiks valde (kopīgi). **Valmiera2027 pieteikuma sagatavošanā jau no 2020. gada neatsveramu ieguldījumu sniedz mākslinieciskās programmas vadītājs Reinis Suhanovs. Darba gaitas uzsācis Valmierā un šobrīd darbojas globāli.**

Izglītība. Ieguvis humanitāro zinātņu bakalaura grādu mākslās Latvijas Mākslas akadēmijas Scenogrāfijas nodaļā (2008), humanitāro zinātņu bakalaura grādu mākslās Latvijas Kultūras akadēmijā Dramatiskā teātra režijas specialitātē (2013). Patlaban apgūst supervīzijas prasmes Rīgas Stradiņa universitātē.

Režisora un scenogrāfa darba pieredze Latvijā. Darba pieredze teātros no 2002. g., t. sk. no 2006. g. scenogrāfs, no 2011. g. scenogrāfs un režisors dažādos teātros, t. sk. operās. 2011.–2013. g. – Valmieras drāmas teātra galvenais mākslinieks, scenogrāfs. No 2015. g. Valmieras vasaras teātra festivāla direktors. No 2019. g. galvenais mākslinieks Latvijas Nacionālajā teātrī Rīgā.

Veidojis scenogrāfiju lielākajam masu pasākumam valstī – Vīslatvijas dziesmu un deju svētkiem (2013, 2015, 2018). Režisors vairāk nekā 30 teātra izrādēm un pasākumiem. Iekārtojis un piedalījies izstādēs, veidojis mākslinieciskās koncepcijas un grafisko dizainu vairāk nekā 20 pasākumiem. Valsts kultūrkapitāla fonda Teātra mākslas nozares eksperts.

Starptautiskā pieredze. Veidojis scenogrāfijas izrādēm dažādos teātros Lietuvā, Igaunijā, Čehijā, Horvātijā, Slovākijā, Slovēnijā, Austrijā, Armēnijā, Krievijā un Ķīnā. Iekārtojis izstādes Čehijā.

Akadēmiskā darba pieredze. Vieslektors Latvijas Kultūras akadēmijā un Latvijas Mākslas akadēmijā.

Nozīmīgākie apbalvojumi. Trīs reizes saņēmis Latvijas nozīmīgāko teātra apbalvojumu “Spēlmaņu nakts” nominācijā “Gada scenogrāfs” (2009, 2017, 2018). Par scenogrāfa darbu nominēts Krievijas teātra balvai “Zelta maska” (2016) un Lietuvas teātra prēmijai “Skatuves Zelta krusts” (2018). Saņēmis Zelta medaļu Prāgas Scenogrāfijas un Teātra arhitektūras kvadrinnālē Čehijā (2007), galveno balvu izstādē “Jaunie Eiropas standarti” Rīgā (2008), Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita medaļu par radoši realizētiem valsts svētku koncertiem pandēmijas apstākļos (2022).

iesaiste kā būtisks aspekts skaidri tiks iekļauts visu EKG programmas darbinieku pienākumos. Sadarbībai un iesaistei tiks vēltīti vairāki darbinieku kompetences paaugstināšanas pasākumi, īpaši programmas ieviešanas sākumposmā 2022.–2024. gadā. Tiks sagatavoti kopīgie vēstījumi un komunikācijas kodekss, kas Valmiera2027 biroja, tai skaitā radošās komandas, darbiniekiem būs jāapgūst, lai veidotu saziņu ar vietējām iestādēm. Lai pārliecinātos par veiksmīgu sadarbību ar vietējiem partneriem, **Valmiera2027 biroja Sabiedrības iesaistes nodaļa**

nodrošinās regulāru komunikāciju ar partneriem un tiksianās izglītības iestādēs un novada atgriezeniskās saiknes saņemšanu. Tiks izmantotas dažādas metodes, piemēram, EKG Valmiera2027 mājas lapā varēs iesūtīt komentārus, kritiskās piezīmes, pozitīvās atsauksmes un priekšlikumus; notiks īsas ekspresaptaujas klātienē/telefoniski/ elektroniski; notiks īpaši izveidotu fokusgrupu tikšanās (atbilstoši mākslas virzienam – fokusgrupu tikšanās (atbilstoši mākslas virzienam – mūzika, dejas, izstādes u. tml.),

EKG Valmiera2027 komanda ir apzinājusi un izvērtējusi iespējamus riskus, nosakot arī atbildīgos par kontroli un pasākumus risku novēršanai/ mazināšanai – skat. tabulā ar šādiem apzīmējumiem: Valmiera2027 birojs – Birojs; Valmieras novada dome – VND; Vidzemes plānošanas reģions – VPR; Komunikācijas un mārketinga nodaļa – KMN.

Q33

Vai ir veikts risku novērtējums / vai ir paredzēts veikt risku novērtējumu? Kādus riska mazināšanas pasākumus ir paredzēts veikt?

Risks	Iespējamība	Atbildīgais par riska kontroli	Objektā veicamo attīstības pasākumu apraksts
Politiskie riski			
Vietējā līmeņa politiskā atbalsta samazināšanās pēc pašvaldību vēlēšanām 2025. gadā.	Zema	VND	Pie varas esošā politiskā spēka novērtēts darbs, kas sekmēs politiskās ietekmes saglabāšanu pēc vēlēšanām. Izsmeljošas informācijas par EKG programmas nepieciešamību, mērķiem, Valmieras novadu regulāra izplatīšana iedzīvotājiem, deputātiem, vadītājiem.
Nepietiekams politiskais atbalsts reģiona un valsts līmenī.	Zema	Padome VND, VPR	Cieša sadarbība ar reģiona un nacionāla līmeņa institūcijām politiskajā, administratīvajā līmenī. Regulāra komunikācija, EKG statusa un ietekmes skaidrošana.
Politiskais un izpildvaras spiediens programmas satura aspektos.	Zema	Padome Birojs	Neatkarīgas struktūras (biedrības) izveide, padomes vietu sadalījums, kas izslēdz politiskās ietekmes iespējamību. Veicamo uzdevumu un atbildības nodalīšana, pastāvīga komunikācija un informācijas apmaiņa, atgriezeniskās saiknes nodrošināšana.

Finansiālie un ekonomiskie riski

Nepietiekams budžets un/vai neefektīva budžeta izlietošana.	Vidēji	Padome Birojs	Detalizēts EKG budžets apstiprināts pašvaldībā. Regulāra finanšu plāna atjaunošana, izpildes uzraudzība un novērtēšana. Regulāra komunikācija ar finansētājiem, privāto sponsoru piesaiste, skaidri partnerības noteikumi. Budžeta rezerves izmantošana.
Preču un pakalpojumu cenu pieaugums.	Augsta	Birojs	Savlaicīgs un sistēmisks darbs ar potenciālajiem finansētājiem. Vairāku līmeņu atbalsta iespējas, nodrošinot iespēju piedalīties uzņēmuma lielumam un darbības jomai atbilstošā veidā. Stimulu radīšana.
Privātā sektora (sponsoru) finansiālā neieinteresētība.	Vidēji	Birojs, VND	Savlaicīgs un sistēmisks darbs ar potenciālajiem finansētājiem. Vairāku līmeņu atbalsta iespējas, nodrošinot iespēju piedalīties uzņēmuma lielumam un darbības jomai atbilstošā veidā. Stimulu radīšana.

Starptautiskās dimensijas riski

Ārvalstu partneru neiesaistīšanās – intereses vai resursu trūkums.	Vidēji	Birojs, īpaši KMN	Partneru iesaiste jau pieteikuma sagatavošanā. Sadarbības ar citām EKG, esošajām partnerpilsētām un organizācijām uzturēšana un stiprināšana jau no 2022.g. Mērķtiecīga starptautisko sakaru attīstīšana, jaunu piesaistīšana. Tiešsaistes pasākumi.
--	--------	-------------------	--

Q32

Kā plānojat pārliecināties par to, ka minētā struktūra, tostarp radošā komanda, pienācīgi sadarbojas ar vietējām iestādēm?

Sadarbība un vietējās sabiedrības iesaiste ir Valmiera2027 fokusā. Par vietējiem sadarbības partneriem mēs uzskatām **Valmieras novada pašvaldības iestādes un organizācijas, dažāda līmeņa izglītības iestādes, valsts institūciju struktūrvienības, uzņēmumus, nevalstiskās organizācijas, vietējās kopienas un dažādas sabiedrības grupas. Galvenā grupa ir kultūras jomas un radošo industriju. Industriju indivīdi un organizācijas (neatkarīgi no piederības un juridiskās formas).** Sadarbība un vietējās sabiedrības

Vadības un personāla riski

Vāja vadības komandas sadarbība, profesionāļu trūkums, grūtības tos piesaistīt.	Vidēji	Padome Birojs	Pieredzējušu profesionāļu izvēle konkursu kārtība, jau atlasē nosakot augstas prasības. Konkurētspējīgs atalgojums. Pastāvīga programmas vadības komandas kompetenču paaugstināšana, ekspertu piesaiste.
Nepietiekamas kompetences kultūras nozares speciālistiem.	Vidēji	Padome Birojs	Kultūras nozares darbinieku zināšanu un kompetenču paaugstināšana sadarbībā ar nacionālajiem un ārvalstu speciālistiem. Mobilitātes pie citām EKG labās prakses apguvei un pārņemšanai.

Komunikācijas riski

Komunikācijas stratēģija nesasniedz mērķauditorijas.	Vidēja	Birojs, īpaši KMN	Mērķauditorijas grupu identificēšana un atbilstošu komunikācijas kanālu izvēle (tiešie kontakti, digitālie rīki, interaktīvi pasākumi, slavenu cilvēku piedalīšanās u.tml.)
Negatīvi vai nepilnīgi priekšstati par Valmieru kā EKG pilsētu, mediju neieinteresētība, nacionālās un starptautiskās auditorijas piesaistīšana.	Augsta	KMN	Detalizēta mārketinga un komunikācijas plāna izstrādāšana un realizēšana nacionālā, starptautiskā līmenī (no 2022.g.), augsta līmeņa kultūras pasākumi ar atpazīstamu mākslinieku iesaisti, publicitātes kanālu dažādošana, Valmieras atpazīstamības palielināšana nacionālā un starptautiskā līmenī.
Vietējās sabiedrības neizpratne par EKG ieguvumiem, vāja identificēšanās ar EKG.	Zema	KMN	Pastāvīga un mērķtiecīga informācijas izplatīšana par EKG programmas ieguvumiem, piemēram, Valmieras atpazīstamības palielināšana, iedzīvotāju pašapziņas paaugstināšana, novada kopējie pozitīvie sociāli ekonomiskie aspekti.

Līdzdalības riski

Nepietiekama vietējo, reģionālo un nacionālo partneru, t.sk. pašvaldības struktūru iesaiste programmā.	Vidēji	Birojs, īpaši KMN VPR	Informācijas izplatīšana, programmas izskaidrošana, regulāra komunikācija ar iesaistītajiem partneriem viņu motivācijas paaugstināšanai, atgriezeniskās saiknes nodrošināšana.
Nepietiekama sabiedrības interese un nevēlēšanās piedalīties EKG programmas pasākumos.	Augsta	Birojs	Iedzīvotāju, it īpaši jauniešu, senioru, mazākumtautību u.c. iesaiste EKG sagatavošanā, realizēšanā, brīvprātīgo piesaiste. Sadarbība ar vietējiem kultūras darbiniekiem, NVO. Intereses un motivācijas paaugstināšana (infrastruktūras objekti, vides pieejamība, pasākumi ģimenēm ar bērniem, bezmaksas pasākumi, atlaides bijēšu cenai u.tml.).

Programmas izpildes riski

Programmas mērķu un uzdevumu nepilnīga izpilde, plānoto rezultātu nesasniegšana.	Vidēji	Padome Birojs	Pastāvīgs procesu un rezultātu monitorings, ikgadējie pārskati, konsultācijas ar ekspertiem, problēmu identificēšana un operatīva risināšana. Regulāra komunikācija ar partneriem. Uzdevumu un atbildības noteikšana, izpildes kontrole.
Nepietiekama apjoma vai zemas kvalitātes publiskie pakalpojumi (naktsmitnes, ēdināšana, aprikojums u.c.)	Vidēji	Padome VND	Atbilstošo nozaru uzņēmumu piesaiste pakalpojumu sniegšanai, uzņēmumu iepriekšēja sagatavošana (komunikācijas, valodu prasmes u.c.), iesaistot nacionālās un starptautiskās institūcijas konsultatīvai, mārketinga u.c. veida palīdzībai. Sadarbība ar nozaru asociācijām.
Nepietiekama nacionālo un starptautisko tūristu piesaiste.	Vidēji	Birojs, īpaši KMN	Cieša sadarbība ar nacionālajām un starptautiskajām tūrisma aģentūrām, informācijas izplatīšana dažādos komunikācijas kanālos. Tūrisma pakalpojumu sniedzēju aktīva iesaiste.
Pasākumu negatīva ietekme uz apkārtnējo vidi.	Vidēja	VND	Finansēšanas instrumentu pieejamības monitorings, projektu attīstīšana jau no 2022.g. Finansējuma piešķiršana no citiem pašvaldības finanšu resursiem.

Vadības un personāla riski

Nav realizēti plānotie infrastruktūras attīstības projekti.	Zema	Birojs	Iespējamo risku analīze pasākumu plānošanas procesā, komunicējot ar valsts institūcijām, ekspertiem, vides NVO un sabiedrības pārstāvjiem. Monitorings pasākumu laikā.
Neparedzēti apstākļi, krīzes (piem. pandēmijai), klimatisko apstākļu ietekme uz pasākumu realizāciju ārpus telpām u.c.	Vidēji	Padome Birojs	Regulāra informācijas apkopošana, attiecīgo jomu profesionāļu piesaiste, savlaicīga iespējamo rezervēs variantu plānošana neparedzētām situācijām (Plāns B). Piemēram, tiešsaistes pasākumi vai hibrīdmodeļi, operatīva pasākuma vietas / laika maiņa u.tml.

Q34

Vai plānoto kultūras un mākslas programmu varētu raksturot ar kādu saukli vai devīzi?

Koncepcija un vizuālā identitāte

Gustavs Klucis "Dinamiskā pilsēta" (1919. gads)	Kvadrāts / rombs - vizuālās identitātes pamatelements.	Valmiera2027 logo
--	--	-------------------

Viena no pasaulē slavenākā latviešu, Valmieras novada izcelsmes konstruktīvisma mākslinieka, fotomontāžas pioniera Gustava Kluča mākslinieciskās kompozīcijas ideja "Dinamiskā pilsēta", kura ietver vēsturisko industrializācijas tēmu, kas vēl mūsdienās daudzējādi atsaucas uz Valmieras novada iedzīvotāju pragmatisko, racionālo un saimniecisko skatījumu uz dzīvi.

Kvadrāts / rombs – vizuālās identitātes pamatelements Balstīts Gustava Kluča darba "Dinamiskā pilsēta" ģeometrijā. Kvadrāts no visām pusēm ir vienāds. Kvadrāts ir saprotams, izskaidrojams un perfekts. Kvadrāts simboliski ietver indivīda izpratni par kultūru, tās uztveramību un vizuālo pieņemšanu – pragmatiski, reālistiski un racionāli. Spēju saprast un pielīdzināt saviem vizuālajiem standartiem. Kvadrāts kā spēļu laukums dinamiskas, atvērtas un ietverošas vides veidošanai.

Izmainīta kvadrāta forma. Tā simboliski izsaka visu jauno, atšķirīgo, citādo un iemieso sevī ģeometriskas formas dinamiku.

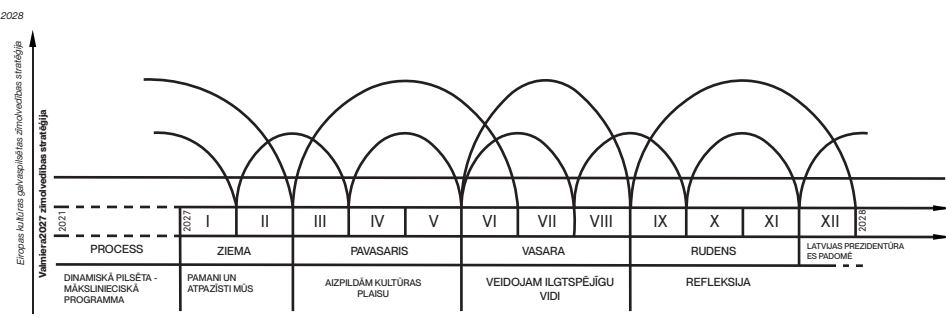
Mikro – lielpilsētas koncepts, kur izaugsmes dinamikai nāk klāt iedzīvotāju pieaugošās alkas pēc kultūras un garīguma – daudzveidīga un kvalitatīva kultūras piedāvājuma, estētiskas pilsētvides, dabiskas, ilgtspējīgas dzīvesvides.

Glūži kā Gustavs Klucis savos darbos, mēs piešķīrsim visam, ko darām un radām, kustību – rādīsim, kā ar dinamiskās mikrolīelpilsētas vadmotīvu ceļā uz EKG titulu, 2027. gadā un pēc tā pilnveidosim savu pilsētu un novadu, iedvesmosim pārmaiņām Latvijā un citās Eiropas un pasaules pilsētās. Krāsa (karmīnsarkanais un papildkrāsas). Karmīnsarkanā ir ķieģeļu krāsa. Tā asociējas ar Latvijas pilsētu industrializācijas vēsturi – pilsētas celtniecību, mecenātismu. Tā ir arī Latvijas dabas bagātības – māla krāsa. Daba ir cieši saistīta ar rūpniecību, ekonomisko izaugsmi un dinamismu. Papildkrāsas raksturīgas Valmieras novada pilsētu un lauku ainavām.

“Pilsēta griežas ap savu asi. Lai kā viņu nepagriez, tā ir pareiza, bez augšpusēs un apakšpusēs. Griez kā gribi, tā ir pareiza”. (Gustavs Klucis)

Valmiera2027 MKS un EKG zīmola stratēģijas matrica

Q35

Kādu tirgvedības un komunikācijas stratēģiju pilsēta plāno izmantot, īstenojot rīcību EKG, jo īpaši attiecībā uz plašas auditorijas piesaistišanu un saziņu ar plašsaziņas līdzekļiem? Digitālā komunikācija.

Mūsu integrētā mārketinga komunikācijas stratēģija (MKS) palīdzēs sasniegt mērķus, uzrunājot daudzveidīgu un starptautisku auditoriju ar tās vērtībām un uztverei atbilstošiem vēstījumiem, izmantojot katrai auditorijai pieņemamākos un saprotamākos kanālus un iesaistot komunikācijā vietējos iedzīvotājus, sadarbības partnerus un medijus Latvijā un Eiropā.

Valmiera vairāk par citām Latvijas pilsētām alkst pēc nepieciešamības pilnveidoties kultūras jomā. Izcilie sasniegumi ekonomikā un sportā apliecina – ja mēs kaut ko aizsākam, mēs to paveicam, jo esam pragmatiski, reālistiski un saimnieciski, nebaidāmies ierosināt pārmaiņas un būt novatori.

Valmiera2027 mārketinga un komunikācijas sauklis būs **DINAMISKĀ PILSĒTA**. MKS īstenošim vairākos līmeņos un saskaņoti ar mākslinieciskās programmas intensitāti un laika grafiku. Paralēli tam kā EKG zīmola vēstnesis stiprināsim EKG zīmola atpazīstamību, vērtību (dinamiskums, spēja reaģēt uz pārmaiņām, iekļaušana, atvērtība, ilgtspēja u. c.) izpratni un veicināsim sabiedrības līdzdalību un rīcību.

Kā centrālo naratīvu mēs izmantosim, ka esam EKG, kura:

- īsteno nozīmīgu transformācijas ceļu no industriālas uz dinamisku mikrolielpilsētu, konversiju;
- ir izvirzījusi sev ambiciozu mērķi, kura sasniegšanai izvēlētais ceļš radīs nozīmīgas transformācijas kultūrā, kā arī izglītībā, ekonomikā, vidē un sabiedrībā, mūsu cilvēku dzīves labklājībā, laimes sajūtā un labestībā;
- mērķtiecīgi un apņēmīgi īsteno savu neizmantoto kultūras potenciālu – aizpilda kultūras plaisu;
- rada lielisku vidi – dinamisku mikrolielpilsētu –, kas ir pievilcīga gan novada iedzīvotājiem, gan viesiem un tādējādi kļūst par labās prakses un pieredzes piemēru, kā veidot dinamisku, modernu, uz cilvēka labbūtni vērstu ilgtspējīgu darba un dzīves vidi;
- rīkojas, lai pievērstu Eiropas un pasaules sabiedrības un pilsētu uzmanību EKG procesā gūtajai pieredzei un ieguvumiem, lai sniegtu Eiropai plašākajā kultūras izpratnē, pārmantojamu pieredzi;
- izmanto savas stiprās puses – saimnieciskumu un darāmā paveikšanu, lai sasniegtu iecerētos rezultātus un mērķus.

Mēs vēlamies, lai cilvēki zina, kas ir Valmiera, lai apciemo, piedalās, līdzrada. Lai cilvēki spētu, vēlētos un prastu vairāk un dziļāk iesaistīties kultūras procesos, īpaši izprast, pieņemt un domāt par:

- kultūras vērtību, nozīmi un attīstību cilvēkaikdienā, ar individuālu vērtību, nozīmības izpratni un iesaisti programmas veidošanā, radām un veidojam vidi sev apkārt, vidi, kurā dzīvojam;
- kultūras daudzveidību;
- vietējo kultūras vērtību un norišu piederību kopējai Eiropas kultūrtelpai;
- EKG Valmiera 2027 nozīmi teritoriju attīstības un sabiedrības pārmaiņu procesos;
- EKG Valmiera2027 programmu kā vietējās sabiedrības kopīgu veikumu un sasniegumu;
- unikālu un neaizmirstamu pieredzējumu 2027. gadā, kurā piedalās vietējā un starptautiskā sabiedrība.

Zīmola un radošā platforma

- **Vieta ar vislielāko neizmantoto kultūras potenciālu**
- **Vislielākais sabiedrībai iespējama labums (dinamiskā mikro-lielpilsēta)**

Matrica ietver pasākumu un metožu kopumu, kas ir izvēlētas, lai 1) sasniegtu un iesaistītu pēc iespējas plašus un jaunus auditorijas segmentus, 2) informētu par EKG 2027. gada zīmolu, vēstījumiem, īstenošanai, norises valsti un vietu un pasākumiem. Šim nolūkam plaši un daudzveidīgi izmantosim sociālos tīklus – partneru sadarbības, sociālos, digitālos medijus, pielietosim jaunu un radošu pieeju saturu un formas izvēlē, analizēsīm mērķa grupu informācijas iegūšanas kanālu lietošanas paradumus. To visu darīsīm, lai stāsts par EKG zīmolu visos iespējamajos aspektos atbilstu dinamiskajam laikam un mūsu auditorija tam atvēlētu pienācīgu laiku un interesi un iesaisti.

Izmantosim tādas radošas un mākslinieciskos risinājumus, lai EKG stāsts un notikumi būtu interesanti gan tai auditorijai, kura pirmo reizi saskarsies ar zīmolu, gan arī jau ļoti auditorijai, ļaujot pamanīt un saskatīt EKG un tā norisēs jaunas perspektīvas. Piemēram, iegūt jaunu informāciju, zināšanas, iedvesmoties, iesaistīties un gūt kultūras pieredzi.

Mēs dinamiskumu atspoguļosim gan visā, ko darām, gan veidā, kā to atspoguļojam un kā par to stāstām.

Stratēģiskā komunikācijas matrica

MĒRĶI / AKTIVITĀTES	MĒRĶAUDITORIJA	VĒSTĪJUMI	KANĀLI
Fāze Nr. 1: PAMANI UN ATZĪSTI MŪS! 2020. – 2024.			
Mērķauditorijas uzmanības pievēršana un atpazīstamības veicināšana, stāstot par: -Valmieras motivāciju ceļā uz EKG -Valmieras ceļu uz EKG (transformācijas procesu – no industriālas pilsētas, ar vēsturi uz cilvēka labbūtni veidojošu un ietekmējošu kultūrvidi) -kultūras nozīmi sabiedrībai nozīmīgu pārmaiņu īstenošanā -Valmieras un latviešu novada unikālajām un vienotajām vēstures un aktuālajām kultūras kvalitātēm -EKG programmu un tās popularizētajām vērtībām un sniegtajām iespējām; -Cilvēku iesaiste sabiedrībai nozīmīgu pārmaiņu īstenošanā -Aicinājumi sabiedrību un NVO iesaistīties; -Cilvēka iesaistes un līdzdalības nozīme pilsētas transformācijas procesā un sagaidāmajā rezultātā caur dažādajām EKG programmas aktivitātēm; -Nākotnes pievienotās vērtības demonstrācija EKG procesā caur potenciāla izmantošanu ieviestajos projektos -Ietekmes pušu iesaiste EKG komunikācijā (atbalsta mobilizēšanai), piemēram sadarbības partneri, t.sk. diaspora -Labāko pieredzes stāstu akumulācija no iepriekšējām EKG pilsētām -Partneru piesaiste -Valmieras novads kā Eiropā pamanīta un atzīta kultūrtelpa	Lokālā auditorija -Viedokļu līderi -Mediji -Formālajās un neformālajā kultūras institūcijās darbojošās sabiedrības kopienas -Valmieras novada iestādes un organizācijas, to darbinieki -Darba grupu vadītāji -Iedzīvotāji -Diaspora (Latvijā dzīvojošās etniskās grupas un latvieši ārvalstīs) -Sadarbības partneri -Uzņēmēji -Viesmīlības uzņēmēji -Transporta uzņēmumi -Valmieras novada investējušie uzņēmēji, mecenāti Reģionālā auditorija -Viedokļu līderi -Mediji -Formālajās un neformālajā kultūras institūcijās darbojošās sabiedrības kopienas -Vidzemes reģiona iestādes un organizācijas, to darbinieki -Darba grupu vadītāji -Iedzīvotāji -Diaspora (Latvijā dzīvojošās etniskās grupas un latvieši ārvalstīs) -Sadarbības partneri -Uzņēmēji -Viesmīlības uzņēmēji -Transporta uzņēmumi -Vidzemes reģionā investējušie uzņēmēji, mecenāti	-Stāsts par Valmieras viziju – dinamisko mikro lielpilsētu, iedzīvotāju ieguvumiem no mikro lielpilsētas (kur drošība, kopā būšana tuva un pazīstama kopienā, tuvu pie dabas savienojas ar augstu labklājības un dzīves līmeni, tehnoloģijām, attīstības viziju un starptautisku atpazīstamību) -Valmieras veidošanās vēsture un dzinulis kļūt par modernu, uz nākotni vērstu sabiedrību centru, kur jaunieši vēlas palikt dēļ vides sociālajiem aspektiem -Dinamiskas pārmaiņas, kurās iesaistās iedzīvotāji un darbojoties kļūst līdzdalīgi kultūras transformācijā -Valmiera kā piemērs citām ES pilsētām (transformācijas stāsts caur skatuprizmu uz kultūru kā holistisku cilvēka, vides, pilsētas vienotību faktoru -Valmieras racionālā pieeja nodrošinās EKG rezultātu un vērtību ilgtspēju nākamajām paaudzēm -Iedomājies to! Mēs iztēlojamies un zinām, kādi gribam būt -Vieta ar augstāko kultūras izaugsmes potenciālu! -Ja mēs to varam iztēloties, mēs to varam īstenot! -Mēs esam kopā ar citām EKG pilsētām! Mums ir kopīgas vērtības un mērķi! Mums ir šo pilsētu atbalsts un palīdzība! -Kultūras plaiss	-Masu mediji -Vides risinājumi (pieturas, ēku sienas, sētas, digitālie monitori, ekspozīcijas, transportlīdzekļi u.c.) -Web lapas un digitālie risinājumi -Nopelniēti (neapmaksātie) mediji -Sociālie tīkli -Valmieras novada zināmākie cilvēki kā vēstnieki/ influenceri sociālajos medijos -Tiešā komunikācija -Darba grupas -Partneru komunikācijas kanāli (sociālo tīklu konti, izdevumi, pasākumi u.c.) -Pilsētas mobilā lietotne "Valmiera" lejupielādējama bez maksas AppStore un Google Play -Latvijas vēstniecības ārvalstīs -Ārvalstu vēstniecības Latvijā -Valmieras sadraudzības pilsētas -Latvijas diaspora Eiropā -EKG Valmiera2027 logo - Valmieras dinamiskos, Latvijā un Eiropā pazīstamos uzņēmēju produktos, iepakojumos -EKG Valmiera2027 merčendaizings (suvenīri, kreklī, maisiņi, utt.), izmantojot ilgtspējīgus materiālus
Fāze Nr. 2: AIZPILDĀM KULTŪRAS PLAISU! 2024. – 2026.			
Kultūras "plaiss" Projektu īstenošanas komunikācija, atspoguļojot: -Radošās partnerības programmas gatavošana, pieredzes apmaiņa -Cilvēka kā kultūras radītāja un EKG piedzīvojuma rezultāta stāsta atspoguļošana -Kultūras organizāciju, sabiedrības grupu un individu aktīva līdzdalība kultūras piedāvājuma veidošanā un kultūras patērēšanā -Kultūras piedāvājuma pieejamība -Pirms un EKG atklāšanas komunikācija -Ikdienas komunikācija visa gada garumā -Projektu individuālā komunikācija -Ieguvumu atspoguļošana	Nacionālā auditorija -Viedokļu līderi -Mediji -Iedzīvotāji -Formālajās un neformālajā kultūras institūcijās darbojošās sabiedrības kopienas -Viesi -Diaspora (Latvijā dzīvojošās etniskās grupas un latvieši ārvalstīs) -Sadarbības partneri -Tūrisma aģentūras -Viesmīlības uzņēmumi -Transporta uzņēmumi	-Kas ir kultūras "plaiss" -Kāda ir EKG nozīme tās "aizpildīšanā" ar jaunu, daudzveidīgu laikmetīgās kultūras piedāvājumu un saturu -Iedomājies un nāc apskatīt! -Aktīvāku dažādība – no laikmetīgās kultūras līdz kultūrai dabā! -Ja mēs to varam iztēloties, mēs to varam īstenot!	-Masu mediji -Vides risinājumi (Lieli plakāti un stendi "Valmieras vērtības": autoosta, dzelzceļa stacija, uz iebraucējajiem ceļiem. -Web lapas, digitālie risinājumi un kanāli -Nopelniēti (neapmaksātie) mediji -Sociālie tīkli -Tiešā komunikācija -Darba grupas -Partneru komunikācijas kanāli -Pilsētas mobilā lietotne "Valmiera" valodās ar visu EKG informāciju -Latvijas diaspora Eiropā

MĒRĶI / AKTIVITĀTES

MĒRĶAUDITORIJA

VĒSTĪJUMI

KANĀLI

Fāze Nr.3: DINAMISKĀ MIKRO LIELPILSĒTA 2027.

- Kultūras un mākslinieciskās programmas un pasākumu komunikācija
 - Ko esam izdarījuši un sasnieguši
 - Izmantoto kultūras potenciālu
 - Pieredzējums
 - Kāds ir mūsu devums vietējai, nacionālajai un Eiropas sabiedrībai
 - Brīvprātīgo piesaiste
 - Veidot sevi un sabiedrībā empātiju un toleranci pret dažādību un būt atvērtiem pret citām kultūrām
 - Individu un visas kopienas pašapziņas veidošana
 - Sava redzējuma un attieksmes maiņa
 - Simbioze starp kultūru un pragmatiskās saimniekošanas tradīciju
- Starptautiskā auditorija
 - Viedokļu līderi
 - Mediji
 - Formālajās un neformālajā kultūras institūcijās darbojošās sabiedrības kopienas
 - Viesi
 - Diaspora (Latvijā dzīvojošās etniskās grupas un latvieši ārvalstīs)
 - Sadarbības partneri
 - EKG
 - Tūrisma aģentūras
 - Reģionālie, nacionālie un starptautiskie

- Sabiedrībā iegūtais labums
- Emocijas, piepildījums,gandarījums
- Kultūra kā holistisks cilvēka dzīves vides būtisks faktors
- Rezultāts kultūras nozīmes (nākotnes skatījums) diskusijai sabiedrībā vairāku gadu garumā
- Nākotnes pārmaiņas, nākotnes sabiedrībai
- Kā dažādas sabiedrības grupas visdaudzveidīgākajā veidā iesaistās un līdzdarbojas rīkošanā

- Aktivtāšu reklāma
- Biješu pārdošanas platformas
- Praktiski noderīgā informācija
- Ceļveži
- Rokasgrāmatas kā iepazīt vietējo, lokālo
- Priekšrocību programma

Fāze Nr.4: ILGSTPĒJA 2027. +

- Noslēgums un jauns sākums
 - Turpinošā komunikācija par aktivitātēm izveidotajās platformās un infrastruktūrā
 - Pievienotās vērtības komunikācija ekonomikai un sabiedrībai no Valmieras konversijas procesa
 - Dalāmes ar rezultātiem ar citiem
 - Valmiera kā industrijas un dabas simbiozes salikuma spilgtākais paraugs
 - Izpratnes un atbildības par ilgtspējību veicināšana, dažādu sabiedrības grupu mijiedarbība diskutējot par vides un nākotnes jautājumiem.
- Viedokļu līderi
 - Vietējie un starptautiskie mediji
 - Starptautiskā kultūras kopiena un ceļotāji
 - Vietējā kopiena, diaspora
 - Sabiedrība (nacionālais līmenis)
 - Partneri
 - Citas mikro–lielpilsētas
 - Biznesa mediji (vietējie un starptautiskie)
 - Eiropas studenti un augstskolas, to starptautiskās programmas

- Valmieras racionālā pieeja nodrošinājusi EKG investīciju ilgtspēju
- Vieta, kur citas mikro–lielpilsētas var smelties iedvesmu savai konversijai
- Kultūra kā holistisks cilvēka dzīves vides būtisks faktors
- Valmieras transformācijas stāsts

- Klātienē pasākumi- Web platforma
- Nopelniēti (bezmaksas) mediji
- Sociālie tīkli
- Tiešā komunikācija
- Masu mediji
- Pilsētas mobilā lietotne "Valmiera"
- Latvijas diaspora Eiropā
- Dokumentālā filma par Valmieras transformāciju ceļā uz EKG – iedvesmojošs labās prakses stāsts – dāvana citām EKG pilsētām
- Labās prakses rokasgrāmata
- Pieredzes apmaiņa

Mēs veidosim podkāstus, radīsim ārvalstu medijiem ērti lietojamu saturu. Attīstīsim jaunus kanālus, piemēram, TikTok, lai sasniegtu jaunāko – dinamiskāko sociālo mediju auditoriju un iesaistītu viņus Valmiera2027 satura veidošanā.

Digitālo komunikāciju veidosim tā, lai Valmiera2027 mērķauditorija kļūst par Valmiera2027 digitālajiem vēstnešiem, veidojot saturu un daloties ar to savos kanālos ar savu auditoriju.

EKG komunikācijai izmantosim mirklirkas #dynamicValmiera2027 #dynamicmicrocity #dynamicpeople #dynamicculture #dynamicnature #dynamiceurope #dynamicmovement #dynamicconversion #dinamiskāValmiera2027 #dinamiskāmikropilsēta #dinamiskiecilvēki #dinamiskākākultūra #dinamiskādaba #dinamiskākustība #dinamiskākonversija

- Mobilā lietotne “Valmiera” – “Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027 Tavā kabatā”

Lai sekmētu iedzīvotāju un apmeklētāju informētību un iesaisti, ātru un ērtu informācijas apmaiņu, sniegtu atbalstu, izmantosim mobilās lietotnes “Valmiera” iespējas. Lietotnē ir ziņu sadaļa, integrēts norišu kalendārs, aptaujas, ierosinājumi, interaktīva karte ar tūristiem saistošiem apskates objektiem, atpūtas un izklaides iespējām, naktsmājām, maltītes ieturēšanas vietām. Lojalitātes programma ar vietējo uzņēmēju piedāvātais priekšrocību grozs jeb sadaļa, kur vietējie uzņēmēji ievieto īpaši draudzīgu piedāvājumu iedzīvotājiem un viesiem. Tāpat pašvaldībai ir iespēja izsūtīt “push” notifikāciju par svarīgiem un steidzamiem notikumiem (lejupielāžu skaits 5000+). Līdz 2024. gadam plānots lietotni papildināt ar integrētu un interaktīvu tiešsaistes pilsētas sabiedriskā transporta shēmu un pilsētas ceļvedi, izveidot lietotāja profilu ar lojalitātes līmeņiem, integrēt e-pakalpojumus un izveidot valodu iestatījumus. Tās popularizēšana ir iekļauta mārketinga un komunikācijas stratēģijā, reklāmas materiālos kā viens no informācijas avotiem.

- Reklāma vidē

Mūsu atbalstītājs būs vides reklāmas mediji JCDecaux (lokāli, nacionāli un starptautiski), Visual Media (Rīga, Latvija). Tāpat radīsim jaunus, viegli montējamus, transformējamus un transportējamus vides reklāmas elementus (piemēram informatīvi izglītojošu un brīvā laika pavadīšanas objektus Valmieras centrā u. c.).

- Eiropas kultūras galvaspilsētas informatīvais izdevums

Jau šobrīd pašvaldības informatīvā izdevuma kultūras sadaļā (iznāk 1 x mēnesī) informāciju par Valmieras novada kandidēšanu uz EKG titulu saņem novada iedzīvotāji savās pastkastītēs (26 960 eksemplāri) un digitāli. Plānots speciālais izdevums ar plašu izplatību un abonēšanas iespējām un tā digitālā versija ar pierakstīšanās funkciju.

- Ilgtspējīgas metodes mārketingā un komunikācijā

Mēs izmantosim ilgtspējīgus mārketinga komunikācijas instrumentus, izmantojot lielākoties digitālā mārketinga metodes. Taču mēs izvērtēsim ne tikai reklāmas pasākumu lietderību, bet uzmanīsim mārketinga materiālu piegādes ķēdes un analizēsim ražošanas ietekmi uz dabu, piedāvāsim kompensācijas mehānismu. Valmiera2027 zīmola identitāte sasauksies ar komunikācijas formas sociālo atbildību un ilgtspēju, komunikācijas formātam piešķirot māksliniecisko vērtību un funkcionalitātes dziļumu, piemēram, plakāts ir mākslas darbs, kas eksponēts pilsētvidē vai var tikt paņemts uz mājām, pielikts pie sienas, flajeris kā pastkarte, vides reklāma kā īslaicīgās

arhitektūras forma, fotogrāfija pieteikumā un komunikācijā, videomākslas darbs izstādē vai digitālajā vidē.

- Universālais dizains un vieglā valoda

Valmiera2027 MKS stiprinās universālā dizaina principu un vieglās valodas ieviešanu Valmiera2027 drukātajos, audiovizuālajos un digitālajos lasāmajos materiālos. Sadarbībā ar Dr. Aiju Freima-ni, Dublins Tehnoloģiskās universitātes Radošo Mākslu skolas TU Dublin School of Creative Arts (Īrija) docenti, dizaina sociālekonomiskās ietekmes starptautisko pētnieci, organizēsim Valmiera2027 iesaistīto speciālistu apmācību, lai stiprinātu savas zināšanas, kompetences un attīstību. Mēs adaptēsim Zviedrijas pilsētas Jēvles pašvaldības pieredzi par iekļaujošu komunikāciju, sadarbībā ar zviedru fotogrāfu Tomasu Gunarsonu un Zviedrijas institūtu, tāpat sadarbosimies ar Dublins Tehnoloģisko universitāti (TU Dublin) un citiem ekspertiem labās prakses īstenošanā universālā dizaina jomā, lai Valmiera2027 komunikācija kļūtu par labās prakses piemēru citām pilsētām Latvijā un Eiropā. Lasāmības uzlabošanai vieglās valodas formā pielietosim jau izstrādātus un plaši pasaulē pielietotus digitālos rīkus un formulas.

- Krīžu komunikācija

Nemot vērā iepriekšējo EKG pieredzi, esam izstrādājuši krīzes komunikācijas kārtību (tā ietver krīžu komunikācijas pasākumus ikvienā krīzes vadības posmā), pēc kuras nodrošināsim operatīvu un saskaņotu darbību ikvienas identificētas krīzes gadījumā sadarbībā ar krīzes vadības grupu (pandēmija, viltus ziņas, populisms, ārvalstu propaganda (informācijas burbulis), radikālisms, militārais un politiskais saspiļējums, klimata radīti laikapstākļi, uzņēmuma “Meta” brīdinājums pārtraukt sociālo mediju darbu Eiropā dēļ stingrajām fizisko personas datu aizsardzības prasībām u. c.) .

- Rezultāti

MKS īstenošanas rezultātus mērīsim 3 grupās, izmantojot dažādus indikatorus un rīkus (SEO, sociālo tīklu un Google analītika (sekošana, laikošana, dalīšanās, iesaiste, #, mediju atbalsts, atlaides, mediju monitorings, mājaslapu apmeklējums, intervijas, aptaujas un izvirzīto rādītāju pieaugums, QR kodu skenēšana, lietotnes un aplikāciju lietošana, lokāciju analīze reāllaikā u. c.)

Digitālais mārketingu un komunikācija

EKG mārketinga un komunikācijas vajadzībām jau izveidoti vēstījumu nodošanas kanāli digitālajā vidē auditorijām.

- Mājaslapa valmiera2027.eu izveidota kā galvenā aktuālās Valmiera2027 informācijas digitālais avots, lai auditorija iegūtu vajadzīgo informāciju par Valmiera2027, atbilstoši interesēm, piemēram, EKG rīcība, aktualitēs, pasākumi, programma, pieteikums, sadarbības partneri, komanda, iespēja iesaistīties, laika atskaitei u. c.
- Instagram profils Valmiera 2027 veidots, lai ar vizuālās izteiksmes līdzekļiem nodotu audiovizuālu un grafisku Valmiera2027 saturu, iesaistītu EKG aktivitātēs, tiklotos ar citām EKG pilsētām.

- Facebook profils @valmiera2027, lai auditorijai sniegtu papildinātu informāciju un zināšanas, atspoguļotu EKG vērtības,

sadarbības un līdzdalības norises, jautu ielūkoties aizkulisēs un stāstītu Valmiera2027 stāstu.

- Twitter izmantosim viedokļu popularizēšanai, piesaistot citu EKG pilsētu, ES viedokļu līderus kultūras jomā.

Valmiera2027 sociālo mediju profili ir saistīti un integrēti Valmieras novada pašvaldības digitālās komunikācijas kanālos, jo Valmiera2027 komunikācija ir Valmieras novada komunikācijas stāsts: www.valmierasnovads.lv un sociālo mediju kanālos (Instagram, Facebook, YouTube). Turpināsim nodrošināt EKG pasākumu tiešraides, veidosim un dalīsimies ar vizuālo un tekstuālo saturu.

Indikatori:

ATPAZĪSTAMĪBA (cik lielā mērā EKG zīmola identitāte, mārketinga aktivitātes un komunikācija ir atpazīstama sabiedrībā)

IZPRATNE (cik labi auditorija izprot zīmola, mārketinga un komunikācijas vēstījumus, vai un kā tie ir ietekmējuši priekšstatu par EKG un Valmieru 2027. gadā)

ĒRĪCĪBA (cik lielā mērā zīmola identitāte, mārketinga un komunikācijas vēstījumi ir ietekmējuši auditorijas ērību: apmeklētība, tiešraīžu skatījumi)

Analizēsīm un mērīsīm, kā mārketinga un komunikācijas aktivitātes ir palīdzējušas sasniegt Valmieru 2027 izvirzītos mērķus un sagaidāmos rezultātus (Q3).

Mūsu mentori jau pieteikuma sagatavošanas laikā bija pārstāvjī no Rīga2014 komandas, EKG 2022– 2026 eksperti, piemēram Tartu2024, kā arī starptautisku kultūras notikumu organizatori, starptautiskās komunikācijas un mārketinga eksperti, piemēram, Ieva Jākobsone Bellomi, docente Frenka Gvarini biznesa skolā, Džona Kabota Universitātē Romā, diasporas organizācijas #esiLV valdes locekļi.

Sadarbība ar nacionālajiem sabiedriskajiem medijiem

Sabiedriskajiem medijiem **Latvijas Televīzija, lsm.lv un Latvijas Radio**, kā arī komercitelevīzijām un komercradio, kas gatavo un pārraida no valsts budžeta līdzekļiem apmaksātu saturu, būs liela nozīme Valmieru2027 saturā kā nozīmīgākā Eiropas Savienības un valsts kultūras procesa un notikuma atspoguļošanā. Turpināsim sadarbību uzrunājot raidījumu redakcijas un atrodot auditoriju vajadzību un interešu saskares punktus.

Sadarbība ar nacionālajiem komercmedijiem

Par Valmieru2027 informatīvajiem atbalstītājiem piekrituši būt TV3 Group (TV3, radio STAR FM, portāls tv3.lv), radio SKONTO, radio TEV, portāli: satori.lv, fold.lv, Latvijas Avīze.

Sadarbība ar reģionālajiem medijiem

Par Valmieru2027 informatīvo atbalstītāju piekritis būs reģionālā televīzija: ReTV, kā arī reģionālie laikraksti: Liesma, Druva, Dzirkstele, Rīgas Aprīņa avīze un to, portāli: valmierasziņas.lv. Sarunas turpināsīm ar visiem Latvijas reģionālajiem medijiem.

Valmieras speciālisti ir iesaistījušies EKG komunikācijas un mārketinga ekspertu un mediju starptautiskajos tikšanās pasākumos. Tiek veidotas lokālas, reģionālas, nacionālas, starptautiskas un tematiskas mediju listes, piedāvāts gatavs saturs lietošanai vietējiem ārvalstu medijiem: relīzes, video, foto, vizualizācijas, tulkojumi u. c., lai izplatītu vēstījumus par EKG 2027 mērķiem, aicinātu novada, Latvijas un Eiropas sabiedrību piedalīties klātienē, kā arī meklēti inovatīvi veidi, kā EKG notikumus cilvēkiem ļaut pieredzēt arī neklātienē. Starptautiskos medijus mēs uzrunāsim ar jēgpilnām sadarbībām caur mediju aģentūrām un pašu radītu saturu.

Sadarbība ar Latvijas un Eiropas valstu ziņu aģentūrām

Mūsu informatīvais atbalstītājs būs nacionālā informācijas aģentūra LETA. Veidosim sadarbību ar Eiropas ziņu aģentūru aliansē ietilpstošajām Eiropas ziņu aģentūrām.

Sadarbība ar medijiem Baltijas valstīs

Sadarbībai informācijas izplatīšanā atbalstu sniedzis BNN (Baltic News Network). Sarunas par informatīvo atbalstu turpināsīm ar TV3 Group (Igaunija un Lietuva) un Postimees (Igaunija), delfi.ee (Igaunija), ohtuleht.ee (Igaunija), Naisteleht (Igaunija), Maaleht (Igaunija), Kultuur ja Elu (Igaunija), Vikerkaar (Igaunija), epl.delfi.ee (Igaunija), ekspres.delfi.ee (Igaunija), maakodu.delfi.ee (Igaunija), delfi.lt (Lietuva), Lietuvos Rytas (Lietuva), 15min.lt (Lietuva) u. c.

Sadarbība ar starptautiskajiem medijiem Eiropā

Sadarbībai piekritis EUobserver, EU Reporter, The Baltic Times. Sadarbības sarunas turpināsīm ar citiem medijiem Eiropas Savienībā. Mediju attiecību paplašināšanai plānojam uzrunāt medijus no Valmieras novada un citu Latvijas pilsētu sadraudzības pilsētām, kā arī medijus no citām bijušajām EKG pilsētām. Veidosim Valmierai līdzīgu pilsētu sadarbību gan mediju sadarbībai, gan pieredzes apmaiņai.

Lai veicinātu pēc iespējas plašāku **EKG atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos, no 2022. līdz 2026. gadam organizēsīm žurnālistu, kultūras blogeru un influenceru vizītes un īpašos pasākumus**. Sadarbībā ar tūrisma ekspertiem un viesmīlības uzņēmējiem no 2022. gada rudens tiek plānotas mērķtiecīgi minēto mērķa grupu no dažādām Eiropas Savienības valstīm klātienē pasākumi Valmierā. To mērķis – panākt, lai Eiropas valstīs uzzinātu par Valmieru un tās kultūras programmu. 2026. gada nogalē tiek plānots atklāšanas pasākums medijiem un uzsākta mediju akreditācija, 2027. gada janvārī izveidots un medijiem pieejams tehnoloģiski aprīkots mediju centrs.

Q37

Kā tiek plānots iesaistīt vietējos iedzīvotājus, lai viņi palīdzētu informēt pārējo pasauli par Eiropas kultūras galvaspilsētas gada norisi?

dinamiskas mikropilsētas iedzīvotāja kultūrvajadzība ir pašsaprotama, nevis ekskluzīva izvēle, lai radošums ir cilvēka potenciāls, kas uzlabo dzīvi.

Vietējie iedzīvotāji. Vietējie iedzīvotāji, kuri lielā mērā un daudzskaitlīgi ir iesaistīti Valmieru2027 programmas izveidē un īstenošanā, būs mūsu influenceri un programmas komunikatori. Viņi līdzveidos Valmieru2027 sociālo mediju kontu saturu, tā iesaistoties procesa aizkulisēs. *Par viņu iesaistišanu lūdzam skatīt Q12!*

EKG norise Valmierā un novadā būs nozīmīgākais 2027. gada nacionālas nozīmes notikums kultūrā. Lai veicinātu pasākuma starptautisko atpazīstamību, mūsu atslēgas vārdi būs **sadarbība un viesmīlība**. Lai atklātu savu kultūras potenciālu, Valmieras stāstu pastāstīs un parādīs ar ārējo ekspertu – sadarbības partneru, kuri jau šobrīd redz vairāk – viziju par Valmieras kultūras dzīves iespējām. Savu viziju mēs jau stiprinām, organizējot darba seminārus un veidojot platformas ar vietējām kopienām, dažādiem māksliniekiem (viedokļu aptaujas, tematiskās darba grupas, diskusijas u. c.) tā, ka piederības sajūta un vizija kļūst par reālu, ilgtspējīgu un izpildāmu īstenošanas plānu. Caur Valmieras un Latvijas kultūras identitāti, notikumiem un cilvēkiem panāksim, lai

Q38

Kā pilsēta plāno pievērst sabiedrības uzmanību tam, ka Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukuma piešķiršana ir Eiropas Savienības rīcība?

un saturiskais naratīvs būs par ES līmeņa izaicinājumiem un sasaiste ar tās problēmjautājumiem. Lūdzam skatīt nodaļā (Q11) "Eiropas akadēmija".

Mēs saprotam kultūras nozīmi ilgtspējas un kopējā ES mērķu kontekstā. Esam pārliecināti, ka šī pieeja rezultēsies konversijā, vienlaikus sniedzot būtisku ieguldījumu 17 globālo ilgtspējas mērķu sasniegšanā. Programmas ietvaros plānots organizēt daudzveidīgus pasākumus, kuru centrālais komunikācijas

Visos Valmieru2027 komunikācijas materiālos (drukātie un digitālie materiāli, suvenīri un korporatīvie materiāli) izmantosim atsauci uz ES un izmantosim ES logo.

Q39

Lūdzu, sniedziet atbilstošus pierādījumus tam, ka pieteikumam ir pastāvīgs politiskais atbalsts un kā attiecīgās iestādes ir stingri apņēmušās atbalstīt rīcības īstenošanu.

Vietējo pašvaldību politiskā vide Latvijā ir vērtējama kā stabila. Domēs pārsvarā tiek ievēlēti reģionālo partiju deputātu kandidāti, kuri vietējā sabiedrībā ir pazīstami un tiek vērtēti pēc to paveiktajiem darbiem. Pēc Latvijas pētījumu centra SKDS aptaujas datiem (veikta 2022. gada sākumā), iedzīvotāji lielāko pašvaldību vadītājiem uzticas vairāk nekā ministriem – augstākais reitings (uzreiz aiz galvaspilsētas Rīgas mēra) ir ilggadējam **Valmieras novada domes priekšsēdētājam Jānim Balkam**. Mēs varam ar pārliecību teikt, ka politiskais atbalsts būs arī turpmāk, jo Valmieras novada pašvaldību raksturo konsekventa pieeja, soli pa solim tuvinot attīstības plānošanas dokumentos noteiktos mērķus, kur **kultūra ir prioritāte, kas ir garants Valmieras EKG atbalstam**. Turklāt jāatzīmē, ka esošais domes sastāvs turpinās darbu līdz 2025. gada jūnijam, kad daudzi nozīmīgi EKG sagatavošanās darbi jau būs paveikti. Kultūras nozīmība ir atbilstoši iekļauta topošajā Valmieras novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.–2038. gadam (skatīt zemāk). Ne tikai vadošā politiskā partija, bet arī citi novada politiskie spēki kultūru ir noteikuši par vienu no pašvaldības galvenajiem uzdevumiem.

Pašvaldības domes lēmumi nominēt Valmieru EKG titulam apstiprina, ka iecerei ir pašvaldības politiskais un institucionālais atbalsts (lēmumi: Valmieras pilsētas dome 2021. gada 28. janvārī un Valmieras novada dome 2022. gada 31. martā), kas skaidri izpaužas visos līdzšinējos apstiprinātajos attīstības dokumentos un rīcībās. 2022. gadā tiks apstiprināti jaunizveidotā Valmieras novada attīstības plānošanas dokumenti: Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2038. gadam un Attīstības programma 2022.–2028. gadam (nodoti sabiedriskai apspriešanai). Dokumentos būtiska loma ir noteikta kultūrai. Ir noteikts, ka Valmiera kļūs **“par Vidzemes kultūras un sporta centru ar daudzveidīgu kultūras un sporta dzīvi un radošu un veselu sabiedrību”**.

Atbalstu Valmieras EKG programmai ir apliecinājusi arī reģionālā attīstības institūcija – Vidzemes plānošanas reģions (no 2006. gada viens no pieciem plānošanas reģioniem Latvijā). Tā misija ir veicināt Vidzemes reģiona līdzsvarotu ilgtermiņa attīstību un kalpot par reģiona pašvaldību attīstības platformu. Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 vizija – Vidzeme ir talantīgu un darbīgu cilvēkus piesaistošs, labi savienots, iekšēji integrēts un drošs reģions, kas spēj elastīgi piemēroties izaicinājumiem, ir konkurētspējīgs un tiecas uz izcilību noteiktās reģiona viedās specializācijas jomās, vēlas saglabāt un attīstīt Vidzemes savdabīgo kultūrtelpu.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padomes 2021. gada 17. decembra lēmumā ir **paredzēta Vidzemes plānošanas reģiona un tā sastāvā esošo pašvaldību SADARBĪBA projektā “Valmiera – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027”, un APLIECINĀTS ATBALSTS Valmieras novada pašvaldības dalībai EKG konkursā kā visam Vidzemes reģionam svarīgā attīstības projektā**. Dokumentā norādīts, ka tas veicinātu Vidzemes reģiona ekonomisko izaugsmi; izglītotas, aktīvas, radošas un uz viedī draudzīgu dzīvesveidu orientētas sabiedrības attīstību; nodrošinātu reģiona iedzīvotāju līdzdalību sabiedrībai nozīmīgās norisēs, kultūras un jaunrades procesos; veicinātu nacionāli un starptautiski konkurētspējīgas kultūrvides attīstību. Programmas pasākumi veidotu kultūras mantojumā un tradīcijās balstītu kultūras un tūrisma piedāvājumu, popularizējot Vidzemes reģionu kā nacionāli un starptautiski atpazīstamu galamērķi; veidotu starptautisku kultūras programmu reģionā, veicinot kultūras un radošo industriju nozarē strādājošo profesionālo izaugsmi, jaunu ilgtspējīgu kultūras produktu radīšanu un daudzveidīgu mākslas žanru pieejamību.

Vidzemes plānošanas reģiona plašais sadarbības partneru tīkls visā pasaulē tiks izmantots EKG Valmiera2027 popularizēšanai un jaunu sadarbības partneru piesaistei. EKG statusa piešķiršanas gadījumā Vidzemes plānošanas reģiona pārstāvis tiks iesaistīts padomē. Savukārt praktiskā sadarbība ar Valmieras novada pašvaldību tiks atsevišķi atrunāta konkrētos sadarbības dokumentos un līgumos.

Q40

Lūdzu, sīki aprakstiet, kādā stāvoklī atrodas priekšatlāsē minētie infrastruktūras projekti, tostarp norādiet plānoto darba grafiku. Lūdzu, precizējiet, kā minētie infrastruktūras projekti ir saistīti ar Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu.

Pirmās kārtas piedāvājumā bijām norādījuši vairākus ar EKG saistītus kultūras un sporta objektus. Vairāki no tiem pēc rekonstrukcijas ir nesen nodoti vai drīzumā tiks nodoti ekspluatācijā, līdz ar to ir teicamā stāvoklī. Projekti tika un tiek īstenoti ar pašvaldības, valsts un Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansiālu atbalstu.

Divi aktīvā dzīvesveida objekti tika nodoti ekspluatācijā 2021. gadā. Tos izmantosim ārtelpas norisēm, piemēram, Laikmetīgā cirka festivālam:

-Sporta un aktīvās atpūtas parks "Mežs" (izmaksas – 1,16 milj. eiro);
- Jāņa Daliņa stadions un vieglatlētikas manēža (21 milj. eiro).

Pārbūves procesā līdz 2022. gada beigām ir šādi objekti:

-Valmieras pils vēsturisko mūru restaurācija, vecās aptiekas ēkas ansambļa pārbūve un jaunā Valmieras pils kultūrvides centra būvniecība (3,7 milj. eiro);

-Valmieras pilsētas kultūrvēsturiskā centra un tai piegulošās ielas attīstības projekts (1,54 milj. eiro);

-Industriālo teritoriju attīstības projekts (12 milj. eiro). Parka teritorijā atradīsies Industriālā dizaina un inovāciju centrs.

Šie objekti EKG laikā tiks izmantoti izstādēm, auditorijas attīstības pasākumiem, ārtelpā notiekošajiem mūzikas un deju pasākumiem. Tie būs pievilcīgi apskates objekti pilsētas viesiem.

Pašvaldības investīciju plānā ir iekļauta arī vairāku citu kultūras un izglītības objektu renovācija vai rekonstrukcija. Tie ir: Valmieras mūzikas skolas kamerzāles izbūve nelieliem profesionālās mūzikas un mākslas pasākumiem (450 tūkst. eiro); Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas infrastruktūras un aprīkojuma modernizācija (562 tūkst. eiro); Valmieras bibliotēkas telpu pārbūve pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (132 tūkst. eiro). Ziemeļvidzemes kultūras un mākslas centra izveide, pārbūvējot Valmieras Kultūras centra ēku profesionālās mākslas un amatiermākslas vajadzībām, t.sk. jaunas kamerzāles būvniecība (12,5 milj. eiro). Trīs pirmie objekti 2024.–2025. gadā tiks atjaunoti ar ES fondu atbalstu, savukārt Valmieras kultūras centra pārbūvei tiks piesaistīts publiskais un privātais finansējums, tai skaitā ES Atveseļošanās fonds virzienā: pašvaldību ēku uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti, un darbus plānots pabeigt līdz 2026. gada otrajai pusei. Visi četri objekti ir salīdzinoši labā tehniskā stāvoklī, tiek izmantoti tiem paredzētajām funkcijām. Jāatzīmē, ka gadījumā, ja darbu izpilde iekavētos, tas neradīs EKG programmas pasākumu īstenošanas risku, jo minētajās ēkās ir iecerēti atsevišķi pasākumi, kuru norisei var tikt izmantotas citas norises vietas un telpas.

1— IELĀDĒ
APLIKĀCIJU
ARTIVIVE

2— IZVĒLIETIES
ATTĒLU, PIE KURA
NOVIETOTA IKONA

Valmiera
Eiropas Kultūras
galvaspilsētas 2027
titula kandidāte

Gala atlases
pieteikums 2022

Iesniedzējs:
Valmieras novada
pašvaldība

Komanda 2022:
Liene Jakobsona, Reinis Suhanovs,
Toms Upners, Kristīne Melece,
Irina Kulitāne, Ketrīsa Petkeviča,
Klīnta Roga, Vineta Pūce

Īpašs paldies:
Claire Delhom, Renātei Lagzdīnai,
Elizabetei Palasiosai, Martai Kontiņai
Mārai Žeikarei, Artūram Puntem un
tekstgrupai "Orbīta", VFS Films,
Aigaram Ruņģim, Edgaram Ražinskim,
Annai Muhkai, Ievai Jākobsonai Bellomi
Elīnai Pinto, Dainai Gross,
Ievai Lejasmeijerei, Edgaram Purviņam,
Ievai Lešinskaī – Geiberei

Un vairāk kā 500 dalībniekiem kuri
piedalījās pieteikuma sagatavošanā.

Iespiests:
SIA Vecpilsētas drukātava

Izdevējs:
Valmieras novada pašvaldība

Dizains un vizuālā
identitāte:
Sīgita Sniegs

Fotogrāfijas:
Ansis Starks, fotogrāfiju
deponējumi no Latvijas
Fotogrāfijas muzeja
arhīviem

Mūsu saites:
valmiera2027.eu
instagram.com/valmiera2027
facebook.com/valmiera2027
www.valmiera.lv/en/

3— ATDZĪVINI ATTĒLU
SAVĀ TĀLRUNĪ

